

Gemeente Heumen

Programmarekening 2024

PROGRAMMAREKENING 2024

Bezoekadres:
Gemeentehuis
Kerkplein 6
6581 AC MALDEN

Correspondentieadres:
Postbus 200
6580 AZ MALDEN

Telefoon: 024-3588300
Fax: 024-3581086
Internet: www.heumen.nl
Email: heumen@heumen.nl

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

INHOUDSOPGAVE	3
INLEIDING	5
Aanbiedingsbrief	6
JAARVERSLAG	9
Leeswijzer	10
1a. Programmaverantwoording	13
Programma 1 Sociale leefomgeving	15
Programma 2 Fysieke leefomgeving.....	23
Programma 3 Bestuur en organisatie	29
Financiële analyse programma 1 tot en met 3.....	39
1B. Paragrafen.....	53
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheer	55
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	61
Paragraaf financiering	67
Paragraaf bedrijfsvoering.....	73
Paragraaf lokale heffingen	83
Paragraaf verbonden partijen.....	93
Paragraaf grondbeleid	99
Wet open overheid.....	105
2. JAARREKENING	107
Balans en programmaverantwoording	109
Grondslagen waardering en resultaatbepaling.....	112
Toelichting balans per 31 december 2024	119
Programmaverantwoording 2024.....	131
Toelichting op overzicht baten en lasten 2024	133
W.N.T. verantwoording 2024 Gemeente Heumen.....	137
Modelverantwoording Rechtmatigheid.....	139
Single Information Single Audit (SISA)	141
Beschouwing resultaat 2024	147
Ontwikkelingen na balansdatum	149
Bijlagen.....	151
Bijlage 1: Totaaloverzicht taakvelden	153
Bijlage 2: overzicht lopende investeringen.....	155
Bijlage 3: Overzicht reserves en voorzieningen	161
Bijlage 4: Algemene uitkering.....	165
Bijlage 5: Tabel Weerstandsvermogen	169
Bijlage 6: Overzicht meerjarige verplichtingen	175
Bijlage 7: Verklaring van gehanteerde afkortingen	177
Bijlage 8: Beleidsindicatoren	181
Bijlage 9: Gemeentelijke organisatie	187
Bijlage 10: Kerngegevens	191
Bijlage 11: Concept Raadsbesluit.....	193

INLEIDING

Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de programmarekening 2024. In deze aanbiedingsbrief blikken we terug op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar, gaan we in op het financiële resultaat en het voorstel voor de bestemming daarvan.

Geopolitieke ontwikkelingen

De oorlog in Oekraïne is in 2024 onverminderd doorgegaan waarbij nog altijd het opvangen van vluchtelingen uit Oekraïne actueel is. In de gemeente Heumen worden vluchtelingen onder andere op een locatie aan de Rijksweg opgevangen.

Naast de oorlog in Oekraïne is de komst van vluchtelingen die in Nederland asiel aanvragen een blijvend gegeven. Voor de opgave in de opvang die de gemeente Heumen heeft in het kader van de spreidingswet worden diverse locaties onderzocht. De vraag is welke rol de Nederlandse overheid, en in het verlengde daarvan het COA, hierin in de toekomst zal nemen.

Er zijn bedreigingen voor onze economische groei en Nederland blijft als handelsland gevoelig voor ontwikkelingen in het buitenland, zoals in het Midden-Oosten en de Russische oorlog in Oekraïne. Daar komt de dreiging van een mondiale handelsoorlog met hoge wederzijdse invoertarieven nog bij. Een handelsoorlog kan de economische groei in Nederland flink raken.

Nationale ontwikkelingen

In 2023 was vooral de energieprijs nog hoog. In 2024 stegen de prijzen van veel goederen en diensten. De inflatie in Nederland behoort tot de hoogste van Europa. Huishoudens met een laag inkomen lijken in financiële problemen te komen. De gemeente Heumen heeft niet eerder zoveel uitgegeven aan bijvoorbeeld Stichting Leergeld. Het aantal uitkeringsgerechtigden (algemene bijstand) is in 2024 fors toegenomen.

In 2023 waren er verkiezingen en in mei 2024 werd er een "Hoofdlijnenakkoord" tussen de regeringspartijen gepresenteerd. Inmiddels is het kabinet gevallen. Dit betekent dat gemeenten in onzekerheid verkeren over het te voeren beleid en de middelen die vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld. Gemeenten zijn financieel afhankelijk van de algemene uitkering vanuit het Rijk en het Rijk heeft de gemeenten een groot aantal taken opgelegd. Dit beperkt onze ruimte om autonome keuzes te maken.

Lokale ontwikkelingen

Ook op lokaal gebied zijn in 2024 opnieuw stappen gezet die Heumen toekomstbestendig maken.

Het woonbeleid is door de gemeenteraad in 2023 vastgesteld. Onder het woonbeleid vallen onder andere het ontwikkelen van de Kanaalzone. In 2024 heeft de raad de grondexploitatie van Kanaalzone vastgesteld en daarmee wordt verdere invulling gegeven aan dit project. Hiermee hangt samen dat het sportpark van Juliana wordt herontwikkeld. Het blijft een financieel en operationeel uitdagend project, maar wat het college betreft noodzakelijk om binnen de gemeente te kunnen voldoen aan de grote vraag naar woonruimte, om Heumen leefbaar te houden en daarmee ook de continuïteit van Heumen te waarborgen als zelfstandige gemeente.

Financiële ontwikkelingen en jaarrekeningresultaat

Het jaar 2024 wordt financieel afgesloten met een positief resultaat van € 552.937,95. In de laatste bijstelling van de begroting, de oktoberrapportage, werd het resultaat ingeschat op € 141.269 nadelig. Het exploitatieresultaat 2024 is ten opzichte van deze inschatting uiteindelijk € 694.207 positiever uitgevallen.

Hieronder worden de verschillen >€ 50.000 weergegeven.

Programma 1

- Overschrijding op verstrekking woonvoorzieningen € 68.000 nadelig
- Onderschrijding SW- kostprijsbijdrage aan MGR Werkbedrijf € 56.000 voordelig
- TOZO € 63.000 voordelig

Programma 2

- Opvang Oekraïners € 118.000 voordelig
- Exploitatie Sportcentrum Malden terugbetaling Spuk € 53.000 nadelig
- Bijstandsverlening, inkomensvoorziening en subsidies € 268.000 voordelig
- Afboeking voorbereidingskosten Kanaalzone sportvelden € 254.000 nadelig
- Verliesvoorziening grondexploitatie Kanaalzone € 777.000 nadelig

Programma 3

- Dotatie voorziening Appa pensioen (oud)wethouders € 781.000 nadelig
- Onderuitputtingsvoordeel salarislasten griffie € 69.000 voordelig
- Kostenplaats personeel loonsomkosten (incl. doorbelasting producten en overhead) € 850.000 voordelig
- Treasury en kapitaallasten; stijging van lasten door een hogere omslagrente € 102.000 nadelig
- Vrijval stelposten € 222.000 voordelig
- Decembercirculaire Algemene Uitkering gemeentefonds € 295.000 voordelig
- Lokale inclusieagenda onderbesteding (eerstelijnsloket Wmo en Jeugd) € 53.000 voordelig

De totale toelichting op dit resultaat vindt u verderop in deze programmarekening. Voorgesteld wordt om door middel van resultaatbestemming € 306.000 over te hevelen van 2024 naar 2025. Zie hiervoor de toelichting in het raadsbesluit.

De financiële positie van de gemeente Heumen krijgt met het jaarrekeningrekeningresultaat een positieve impuls. Het weerstandsvermogen bedraagt op 31 december 1,20. Dit betekent dat de gemeente in staat is om de risico's op te vangen.

JAARVERSLAG

INLEIDING

De programmarekening van de gemeente Heumen is de inhoudelijke en financiële verantwoording van het beleid van het jaar 2024. De rekening is een hulpmiddel voor uw raad om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en de controlerende rol uit te kunnen voeren.

De programmarekening bestaat uit het jaarverslag en de jaarrekening. De inhoud van de programmarekening wordt in belangrijke mate bepaald door de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de financiële verordening. De opzet en indeling van de programmarekening sluiten aan bij de programmabegroting 2024.

Het jaarverslag bestaat uit een verantwoording over de bij de begroting 2024 vastgestelde programma's (programmamaverantwoording) en uit de paragrafen. De jaarrekening bestaat uit de exploitatiegegevens, de balans en de toelichting op de balans.

De programmarekening geeft een overzicht van de bezittingen en schulden van de gemeente en de veranderingen die zich daarin in 2024 hebben voorgedaan. Daarnaast geeft de rekening een beeld van de inkomsten en uitgaven in dat jaar. De accountant controleert of de gepresenteerde cijfers een juist beeld geven van de werkelijkheid.

Voor 2024 zijn de volgende drie programma's vastgesteld:

Programma 1 Sociale leefomgeving;

Programma 2 Fysieke leefomgeving;

Programma 3 Bestuur en organisatie;

INDELING PROGRAMMAREKENING

Deel 1 JAARVERSLAG

Deel 1A – programmamaverantwoording

Op grond van artikel 25 van het BBV bestaat de programmamaverantwoording uit de verantwoording over de realisatie van de programma's en uit een overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Ook geven we informatie over het gebruik van geraamde bedragen voor onvoorziene uitgaven.

De programmamaverantwoording biedt per programma inzicht in de mate waarin de gestelde doelstellingen zijn gerealiseerd en in de gerealiseerde baten en lasten.

Deel 1B - paragrafen

Artikel 26 van het BBV schrijft voor dat het jaarverslag de paragrafen bevat die bij de programmabegroting zijn vastgesteld. In deze paragrafen wordt verantwoording afgelegd van het beleid dat bij de begroting was voorgenomen. Het gaat om de volgende paragrafen:

Weerstandsvermogen en risico's

In deze paragraaf brengen wij onze risico's in beeld. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de financiële gezondheid van de gemeente. Het geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen.

Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf geeft inzicht in onze kapitaalgoederen en bevat het onderhoud van onze wegen, openbare verlichting, riolering en water, groen en gebouwen.

Financiering

In de financieringsparagraaf leggen we verantwoording af van het beleid op het gebied van treasury.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering betreft de processen binnen onze gemeentelijke organisatie die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren, sturen en beheersen. De paragraaf bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen organisatie, beleidscontrolling en P&C-cyclus, personeel, communicatie, juridische kwaliteitszorg, informatisering en automatisering, huisvesting en de rekenkamer.

Lokale heffingen

In deze paragraaf geven wij per belasting of heffing weer welk beleid is gevoerd en welke opbrengsten zijn gerealiseerd. Daar waar dit relevant is wordt de mate van kostendekkendheid aangegeven.

Verbonden partijen

De gemeente werkt steeds meer samen met andere partijen om bepaalde doelen te bereiken. Als deze samenwerking in een bestuurlijke en financiële vorm wordt gegoten, spreken we van een verbonden partij. In deze paragraaf lichten wij deze partijen, hun beleidsdoelstellingen en de hierbij horende gemeentelijke bijdragen nader toe.

Grondbeleid

Het grondbeleid heeft invloed op en samenhang met de realisatie van doelstellingen op het gebied van Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, Verkeer en Vervoer, Cultuur, Sport en Recreatie en Economische Zaken. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De resultaten op de grondexploitaties zijn dan ook van groot belang voor de financiële positie van onze gemeente.

Wet open overheid (WOO)

De paragraaf Wet open overheid (WOO) beschrijft hoe de gemeente invulling geeft aan transparantie en actieve openbaarmaking van informatie. Deze paragraaf geeft inzicht in de manier waarop verzoeken om informatie worden behandeld en welke gegevens de gemeente uit eigen beweging publiceert. Het doel is om het bestuur toegankelijker te maken en de betrokkenheid van inwoners te vergroten.

Deel 2 – JAARREKENING

De jaarrekening bestaat volgens artikel 27 van het BBV uit de balans en de exploitatiegegevens. Deze bestaan uit de voorgeschreven onderdelen en zijn volgens de bepalingen van het BBV opgesteld.

Tot slot hebben wij een aantal bijlagen toegevoegd aan de programmarekening om u zo volledig mogelijk te informeren over wat er in 2024 is gerealiseerd.

1a. Programmaverantwoording

Programma 1 Sociale leefomgeving

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR IN 2024 GEDAAN?

Overzicht acties 2024, zoals gemeld in programmabegroting 2024

1.1. Transformatie sociaal domein

Doel	Het versterken van de eigen kracht van de inwoners, het versterken en beter benutten van de kracht van de samenleving
Effecten	Het vergroten van het gebruik van preventieve voorzieningen en snellere en adequate hulpverlening aan inwoners die dat nodig hebben
Inhoud	Het uitvoeren van de acties en activiteiten om de transformatie van het sociaal domein verder vorm en inhoud te geven. Dit doen we aan de hand van speerpunten en een nieuwe transformatieagenda.
Planning	Gehele jaar 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	Veel van de acties worden uitgevoerd door onze Welzijnspartner Synthese. In hun werkplan staat opgenomen welke acties bijdragen aan welk speerpunt. De opdrachtverlening aan Synthese is in 2024 verbeterd en de gemeente monitort de effecten van de acties die door Synthese worden uitgevoerd. De Monitor Sociaal Domein is opgesteld over de eerste helft van 2024. In 2025 zal de wijze waarop we in het sociaal domein aan beleidsmonitoring doen verder worden doorontwikkeld. Denk daarbij aan betere aansluiting bij de gemeentelijke P&C-cyclus en formulering van KPI's.

Doel	Verbeteren van de zorg aan kinderen en jongeren en een betere (financiële) beheersing van het jeugdzorgstelsel
Effecten	Snellere en adequate hulpverlening aan kinderen en jongeren die dat nodig hebben
Inhoud	Uitvoering geven aan de lokale actiepunten uit de landelijke hervormingsagenda jeugd, waaronder het lokaal bieden van lichte hulp en het verbeteren van de afstemming tussen onderwijs en zorg
Planning	Gehele jaar 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	De functie Specialist jeugd-ggz is in dit tweede jaar van deze nieuwe functie uitgebreid met 12 uur per week. Het heeft nieuwe aanmeldingen opgeleverd en bestaande trajecten zijn afgerond waardoor steeds beter zicht ontstaat op het effect van de functie. In april 2025 staat de evaluatie gepland. Andere maatregelen zoals de Join Us groepen, Buurtgezinnen en de jongerencoach van Iriszorg zijn voortgezet. Hierover wordt gerapporteerd in de Monitor Sociaal Domein.

Doel	Meer samenhang en samenwerking in plaats van de nu bestaande versnippering en een duidelijk opdrachtgeverschap vanuit de gemeente, meer gericht op resultaten en effecten in plaats van op activiteiten
Effecten	De uitvoering van het welzijnswerk wordt verder versterkt en is meer gericht op de behoeften van de inwoners, waardoor de sociale basis in de wijken en dorpen wordt versterkt
Inhoud	Samen met Synthese vormgeven aan de tweede fase van het overgaan van welzijnsfuncties naar Synthese. Concreet gaat het om de welzijnsfuncties beweegcoach en ondersteuning vrijwilligers, die nu onderdeel zijn van de ambtelijke organisatie en het Buurtvervoer Heumen.
Planning	1e kwartaal 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	De beweging naar een sterke sociale basis in de gemeente Heumen vraagt om facilitering door één sterke en herkenbare organisatie voor welzijnswerk. Vanaf 1 juli 2023 zijn, naast het jongerenwerk, diverse welzijnsfuncties gefaseerd overgegaan naar Synthese. De buurtsportcoach, het ouderenadvieswerk, mantelzorgondersteuning en de vrijwilligers van het buurtvervoer zijn ondergebracht bij Synthese. In 2024 zijn tevens de voorbereidingen getroffen in het kader van het integraal zorgakkoord (IZA) voor het onderbrengen van Welzijn op Recept bij Synthese. Afgelopen jaar heeft de buurtsportcoach meegewerkt aan de totstandkoming van het boekje Sjors Sportief voor schooljaar 2024-2025. Aanbieders van sport en cultuur uit de gemeente en omgeving kunnen in dit boekje hun aanbod presenteren en bieden gratis kennismakingslessen en trainingen aan. In totaal zijn ongeveer 1500 boekjes Sjors Sportief uitgereikt aan kinderen met de mogelijkheid om deel te nemen aan proeflessen tot aan de zomervakantie. Dit schooljaar hebben 107 kinderen deelgenomen aan de proeflessen.

Doel	Inwoners en professionals weten bij welke organisaties en verenigingen in onze gemeente zij terecht kunnen voor welke producten, diensten en activiteiten op het gebied van wonen, zorg & welzijn, werk & inkomen, kinderen en jeugd.
Effecten	Er wordt meer gebruik gemaakt van voorzieningen en activiteiten in het voorliggend veld. De eigen kracht en zelfredzaamheid worden versterkt.
Inhoud	De website Gelderse handen Heumen uitbreiden, zodat deze tevens fungeert als sociale kaart
Planning	1e helft 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren en bestaand budget
Wat is er gerealiseerd in 2024	De website doeninheumen.nl is in aangevuld met uitgebreide informatie over voorliggende voorzieningen, maatjesprojecten en de aanpak van eenzaamheid. Er staat een overzicht voor inwoners, met informatie over diverse mogelijkheden om mee te kunnen doen aan de samenleving. Ook een overzicht voor ondersteuners/doorverwijzers en maatschappelijke organisaties (waaronder vrijwilligersorganisaties), met tips hoe zij het voorliggende veld kunnen benutten. Via mail, nieuwsbrief en de sociale media is hier diverse keren over gecommuniceerd richting de doelgroepen. De nieuwe functionaliteiten sociale kaart en activiteitenkalender zijn speciaal voor Heumen ontwikkeld. Eind 2024 is gestart met testen aan de hand van voorbeelden uit de praktijk en met input van het Sociaal Team. Eerste kwartaal 2025 online beschikbaar.

Doel	Passende integrale toegang tot zorg en ondersteuning, waarbij de inwoner centraal staat
Effecten	Het vroegtijdig en integraal faciliteren en ondersteunen van onze inwoners
Inhoud	Het samen met betrokkenen komen tot een multidisciplinaire netwerkorganisatie van vrijwilligers, welzijnswerkers, Wmo- en jeugdconsulenten, inkomensconsulenten, schuldhulpverleners en tweedelijnsprofessionals voor zorg en ondersteuning: het Sociaal Team Heumen
Planning	1 ^e helft 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	Vanaf 1 april is de uitvoering van de Participatiewet, Jeugdwet, Wmo, Wet Inburgering en Schuldhulpverlening samengevoegd tot één sociaal team. Daarnaast is de samenwerking met het voorliggende veld en samenwerkingspartners zoals Synthese, St. Sterker en de wijk-GGD versterkt, waardoor de inwoners meer integraal gefaciliteerd en ondersteund kunnen worden. Het vormen en optimaliseren van het sociaal team vraagt nog tijd en op onderdelen verdere doorontwikkeling.

Doel	Inzicht bieden in hoe het gaat in het sociaal domein in onze gemeente. Periodiek gegevens genereren die de informatie bieden die nodig is om de middelen efficiënt en doelmatig in te kunnen zetten
Effecten	Tijdig kunnen signaleren en waar nodig bij kunnen sturen
Inhoud	Het periodiek verstrekken van gegevens over de uitvoering van de Participatiewet, de Jeugdwet en de Wmo aan management, medewerkers, college en raad.
Planning	4e kwartaal 2023 en gehele jaar 2024
Budget	Reguliere ambtelijke uren en aanvullend budget informatiebeleidsplan 2024 en verder
Wat is er gerealiseerd in 2024	De Monitor Sociaal Domein is in 2024 gestart met gegevens over de Wmo en Jeugdzorg. Zoals in de voortgangsrapportage aangegeven is in de 2e helft van 2024 daar de Participatiewet en schuldhulpverlening aan toegevoegd. Hiermee is een eerste stap gezet in het (beter) monitoren van de ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. De monitor laat de ontwikkeling in aantallen binnen de Wmo, jeugdzorg en participatie zien. Een verdere doorontwikkeling is nodig om voldoende en betrouwbare sturingsinformatie uit de monitor te halen.

Doel	Beschermd wonen GGZ en de maatschappelijke opvang uitvoeren op een wijze die de inwoner en zijn of haar herstel centraal stelt.
Effecten	Behoud van of terugkeer naar zelfstandigheid in een "normale" omgeving voor inwoners die het betreft.
Inhoud	We zijn concreet aan de slag met de ambulantisering van beschermd wonen en zorgen ervoor dat de kosten die we hiervoor maken gefinancierd worden vanuit de centrumgemeentemiddelen voor beschermd wonen van Nijmegen
Planning	Gehele jaar 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	Beschermd wonen en maatschappelijke opvang betreft een regionale samenwerking waarin we bezig zijn met de doorontwikkeling op dit thema. Lokaal geven we hier uitvoering aan door in te zetten op het versterken van de sociale basis. Vanuit de centrumgemeentemiddelen financieren wij de wijk-GGD en Kamers met Aandacht. Daarnaast zijn we met de gemeenten in Rijk van Nijmegen, zorgorganisaties en ervaringsdeskundigen bezig met het opzetten van een activiteitenprogramma en een campagne om begrip en betrokkenheid te vergroten voor mentale gezondheid.

Doel	Anticiperen op: - de vergrijzing en de consequenties daarvan voor de huisvesting van ouderen - de toenemende huisvestingsvraag van bijzondere doelgroepen, zoals statushouders en mensen met een verstandelijke of psychiatrische beperking/
Effecten	Het samen met de betrokken partners realiseren van voldoende passende woningen en woonvormen voor de genoemde doelgroepen.
Inhoud	We brengen samen met de regiogemeenten, de woningcorporatie en zorg- en welzijnspartners de toekomstige opgave voor de huisvesting van de diverse doelgroepen in beeld. Allereerst zal dit leiden tot een regionale woonzorgvisie, op basis waarvan een lokale woonzorgvisie zal worden opgesteld.
Planning	1e helft 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	In de tweede helft van 2024 zijn we begonnen met beleidsvorming voor de lokale woonzorgvisie. Uitgangspunt is het Regionale Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen dat in september 2024 door de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is vastgesteld. In 2024 zijn we hierover in gesprek gegaan met onze partners en vertegenwoordigers van inwoners op het gebied van Wonen, Zorg en Welzijn (de partners van de Werkconferentie). Hier zijn bouwstenen opgehaald en verbindingen tussen partners versterkt. In de tweede helft van 2025 zal de Lokale Woonzorgvisie ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

1.2. Participatie in de samenleving

Doel	Het wegnemen van achterstanden, belemmeringen en drempels die inwoners ervaren om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving
Effecten	Iedereen hoort erbij, iedereen doet ertoe en iedereen kan in de samenleving meedoen naar eigen wens en vermogen
Inhoud	Het uitvoeren van de acties uit de lokale inclusieagenda, samen met betrokken inwoners, maatschappelijke organisaties, verenigingen en ervaringsdeskundigen
Planning	3e kwartaal 2022 en 1e kwartaal 2023
Wat is er gerealiseerd in 2024	Het Inclusiepanel is eind 2023 van start gegaan en heeft sindsdien vanuit ervaringskennis meegedacht en meegeadviseerd over de toegankelijkheid en inclusiviteit van verschillende concrete beleidsplannen, waaronder de inrichting van het publieke gedeelte van het gemeentehuis, de toegankelijkheid van stemlokalen en de communicatie op de gemeentewebsite. Ook is er een Topic met het thema 'inclusie' verschenen, waarin uitgebreid aandacht is geschonken aan verschillende organisaties en inwoners die zich inzetten voor een inclusieve lokale samenleving, en waarin inwoners relevante verwijzingen op het gebied van inclusie/meedoen naar vermogen kunnen terugvinden. Een groot deel van de acties die in de Lokale Inclusieagenda worden genoemd zijn in de loop van 2024 in gang gezet: een puntsgewijze evaluatie daarvan volgt in april 2025.

Doel	Problemen rondom armoede en schulden vroegtijdig in beeld krijgen en meer inwoners sneller en beter weten te bereiken en te ondersteunen
Effecten	Meer mensen kunnen zonder financiële belemmeringen meedoen in de samenleving
Inhoud	Uitvoeren van acties uit het Uitvoeringsplan Iedereen doet mee! 2023-2027
Planning	4e kwartaal 2023 en gehele jaar 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	In het voorjaar van 2025 wordt de evaluatie van het Uitvoeringsplan Iedereen doet mee! 2023-2027 opgeleverd. Gedurende 2024 zijn onder meer de onderstaande resultaten gerealiseerd: We zien een stijging in onder andere de aanvragen voor Stichting Leergeld en Heumenstegoed, inwoners weten deze regelingen te vinden. Steeds meer inwoners worden geholpen door de Formulierenbrigade met het aanvragen van regelingen. Het is sinds 1 januari 2025 mogelijk om meerdere inkomensondersteunende regelingen online aan te vragen. Tevens is er een dienstverleningsovereenkomst met Stichting Babypullen afgesloten. In mei 2024 is het inlooppunt Malden geopend. Hier kunnen inwoners op een laagdrempelige manier terecht met vragen. In het voorjaar van 2024 is door studenten van de HAN een flyer en een poster ontwikkeld en verspreid voor inwoners met signalen geldzorgen, te ondernemen acties en een overzicht met hulp en regelingen. Om inwoners met geldzorgen vroegtijdig in beeld te krijgen is het benaderen van inwoners met betalingsachterstanden geïntensiveerd. Het aantal signalen van vaste lasten leveranciers is ook in 2024 weer toegenomen, vooral energie en water. Door een gewijzigde aanpak is het gelukt met meer inwoners met betalingsachterstanden in contact te komen en hulp en advies te geven. Met behulp van allerlei landelijke convenanten met schuldeisers kan op korte termijn schuldenrust worden geboden voor inwoners na aanmelding bij schuldhulpverlening. Door wijzigingen in wet- en regelgeving in 2024 is de duur van het schuldregelingstraject gehalveerd naar anderhalf jaar. Ook is bij het ontbreken van aflossingscapaciteit een schuldregeling zonder uitdeling mogelijk. Dit vraagt om de nodige aanpassingen in het werkproces, o.a. in de intensievere en langdurigere begeleiding van inwoners.

Doel	Inwoners op een goede, doelmatige wijze ondersteunen bij hun weg naar werk door mensontwikkeling, gericht op werk maar in verbinding met de ontwikkeling van de inwoner op andere levensdomeinen
Effecten	Heldere opdracht aan en financiering van het Werkbedrijf en betere sturings- en verantwoordingsinformatie. Dienstverlening aan inwoners zo dichtbij mogelijk met als doel het vergroten van de uitstroom naar werk
Inhoud	Op basis van het nieuwe re-integratie- en arbeidsmarktbeleidsplan zal samen met de deelnemende gemeenten worden bepaald welke dienstverlening door het Werkbedrijf aan kandidaten en ondernemers hier bij hoort en wat hiervan de kosten zijn.
Planning	1e kwartaal 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	Na vaststelling van het Beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie 2024-2027 regio Rijk van Nijmegen 'Klaar voor nieuwe kansen!' is per 1 juli 2024 een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst WerkBedrijf 2024-2025 ingegaan. Gedurende 2024 is de lokale samenwerking tussen WerkBedrijf en de gemeente geïntensiveerd. Het budget voor lokale dienstverlening is ingezet voor participatiecoaching op locatie, dit zorgde voor kortere lijnen en voor snellere afstemming. De participatiecoach staat in contact met zowel de Inkomensconsulenten als met de WMO-consulenten. In 2024 is tevens een nieuw Informatieprotocol MGR vastgesteld. In het informatieprotocol stelt de MGR vast op welke momenten en met welke informatie ze deelnemende gemeenten informeert over de financiële en inhoudelijke voortgang van de MGR. Met betrekking tot de module WerkBedrijf wordt er per ingang van het nieuwe Informatieprotocol gerapporteerd over de duurzaamheid van de uitstroom, over het ontwikkelpotentieel van kandidaten en over de individuele en maatschappelijke effecten van de inzet op ontwikkeling van de kandidaten.

Doel	Toekomstbestendig Buurtvervoer Heumen
Effecten	Kwetsbare inwoners kunnen meedoen in de samenleving omdat zij op een goede en efficiënte wijze vervoerd kunnen worden naar de activiteiten waaraan zij willen deelnemen en/of de personen die zij willen ontmoeten.
Inhoud	Sinds medio 2021 moeten inwoners voor ritten binnen onze gemeente en naar de ziekenhuizen in Nijmegen gebruik maken van Buurtvervoer Heumen. We zien het aantal ritten met Buurtvervoer steeds meer oplopen. Daarom hebben we de capaciteit uitgebreid en de organisatie geprofessionaliseerd. We monitoren deze veranderingen en kijken samen met de stuurgroep van betrokken vrijwilligers wat nog meer nodig is. Daarnaast begeleiden we de overgang van de vrijwilligers van Buurtvervoer Heumen naar Synthese.
Planning	Gehele jaar 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	Vanaf 1 maart 2024 rijdt Buurtvervoer geen dagbestedingsritten meer voor Malderburch en beschikt Buurtvervoer niet meer over een rolstoelbus. Dat laatste is een bewuste keuze omdat het vervoer van rolstoelen veel vergt van de vrijwillige chauffeurs. Rolstoelgebruikers reizen nu met Avan. Desondanks is het aantal ritten wederom gestegen. In 2023 waren dat 4.294 ritten en in 2024 zijn dat 4.706 ritten. Sinds 1 maart 2024 zijn de vrijwilligers van Buurtvervoer, net als andere 'formele' vrijwilligers, aangesloten bij Synthese (door middel van vrijwilligerscontract). De coördinerend planner (functie die medio 2023 is ingevoerd) heeft een spilfunctie tussen de vrijwilligers, beleid en het Sociaal Team Heumen.

1.3. Gezonde en vitale gemeenschap

Doel	Het versterken van de ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen
Effecten	Versterking van de sociale samenhang in dorpen en wijken, het voorkomen van eenzaamheid door inwoners met elkaar in contact te brengen en sociale initiatieven te koppelen
Inhoud	Het uitvoeren van het beleidskader voor jaarlijkse subsidies en initiatiefsubsidies en het waar nodig aanpassen van de ondersteuning aan vrijwilligersorganisaties aan de hand van de uitkomsten van de gehouden enquête.
Planning	4e kwartaal 2023
Wat is er gerealiseerd in 2024	In 2024 hebben wij initiatieven ondersteund via initiatiefsubsidies (4) en vonk-subsidies (11). Ook zijn de gebruikelijke jaarlijkse subsidies verstrekt aan organisaties die de sociale cohesie in de gemeente bevorderen. Tijdens de nieuwjaarsreceptie is de vrijwilliger/organisatie van het jaar bekend gemaakt. Dit was in 2024 de stichting Heumen Duurzaam en Groen.

1.4 Onderwijs

Doel	Een passende leeromgeving voor kinderen creëren
Effecten	Zicht krijgen op de benodigde onderwijscapaciteit in alle kernen van de gemeente vanuit inclusie en leefbaarheid
Inhoud	Het samen met de schoolbesturen actualiseren van het Integraal huisvestingsplan
Planning	4e kwartaal 2023 tot en met 3e kwartaal 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	In 2024 is samen met een adviesbureau gewerkt aan het opstellen van het Integraal huisvestingsplan. Samen met de schoolbesturen, schooldirecteuren, het samenwerkingsverband en kinderopvangorganisaties hebben er sessies plaatsgevonden voor input voor inclusie en de doorgaande leerlijn. Daarnaast zijn de actuele leerlingprognoses uitgewerkt en meegenomen in het IHP. Verwachting is dat het vernieuwde IHP in het tweede kwartaal van 2025 wordt opgeleverd.

WAT HEEFT HET GEKOST/WAT HEEFT HET OPGEBRACHT IN 2024?

P01	Programma 1 Sociale leefomgeving	Begroting 2024	Rekening 2024
Lasten		25.592.262	25.310.890
Baten		-7.068.928	-7.348.358
Totaal bestaand beleid		18.523.334	17.962.532

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
Participatiewet	66.759			66.759
Risicoreserve Sociaal domein				
Egalisatiereserve BUIG	44.109		44.109	0
Kapitaallasten aanbouw bibliotheek	152.820		51.135	101.685
Onderhoudskosten sportvoorzieningen		66.405	7.902	58.503
Opstellen integraal huisvestingsplan		27.678	17.274	10.404
Onderhoud sportcentrum Malden*		452.933	70.000	382.933
Kosten preventie (geïndiceerde zorg)		67.366		67.366
Onderhoud sportzaal Brede school Malden	93.731	11.500		105.231
	357.419	625.882	190.420	792.881
Voorzieningen	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
Dubieuze vorderingen Sociaal domein	374.341	16.762	40.845	350.258
Groot onderhoud sportcentrum Malden*	336.083		336.083	000
	710.424	16.762	376.928	350.258

Voor een nadere toelichting van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

*De voorziening groot onderhoud sportcentrum Malden is, vanwege het ontbreken van een actueel meerjarenonderhoudsplan overgeheveld naar een bestemmingsreserve 'Onderhoud sportcentrum Malden'.

Programma 2 Fysieke leefomgeving

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR IN 2024 GEDAAN?
Overzicht acties 2024, zoals gemeld in Programmabegroting 2024

Duurzaamheid

Doel	Energie-opgave Heumen realiseren
Effecten	Electriciteitsneutraal in 2030 en klimaatneutraal in 2050
Inhoud	Uitvoeringsprogramma 2024-2027 opstellen en uitvoeren
Planning	2024 e.v.
Wat is er gerealiseerd in 2024	Het uitvoeringsprogramma is opgesteld. Het geeft een beeld van wat er aan taken op ons afkomt, hoeveel capaciteit er nodig is om die taken uit te voeren en welke middelen daarvoor beschikbaar zijn. Op basis van dit programma is in de Kadernota 2025-2028 aangegeven dat twee extra projectleiders nodig zijn, die vanuit rijksmiddelen voor duurzaamheid kunnen worden gefinancierd. Voor wat betreft de uitvoering van de energie-opgave hebben we inwoners gefaciliteerd met een Lening Toekomstbestendig Wonen, om hen te helpen bij het verduurzamen en toekomstbestendig maken van hun woningen. Voor deze lening zijn een kleine 30 aanvragen gedaan. Ter voorkoming van energiearmoede zijn energiecoaches en energiefixers ingezet. Hun inzet was gericht op het treffen van kleine, energiebesparende maatregelen in woningen. Er zijn 600 adressen bezocht, waarvan het grootste deel sociale huurwoningen. Door de Energiewerkgroep Malden Noord Oost zijn 268 duurzaamheidsmaatregelen gerealiseerd bij woningen in Malden Noord Oost. In Overasselt en Nederasselt zijn gesprekken gevoerd met inwoners die aan de slag willen met de energietransitie. Ten slotte zijn de voorbereidingen getroffen om te kunnen starten met de lokale isolatie aanpak voor woningen met een matige tot slechte energetische staat en een benedengemiddelde WOZ-waarde.

Doel	Zonnepark Teersche Sluis faciliteren/realiseren
Effecten	Versnellen van de verduurzaming in de gemeente Heumen met zonne-energie
Inhoud	Afronden planologische procedure en besluitvorming
Planning	Eind 2023
Wat is er gerealiseerd in 2024	De planologische procedure is afgerond (besluit gemeenteraad) en de voorbereiding van de uitvoering is in volle gang.

Doel	Regionale Energie Strategie (RES) RES 2.0
Effecten	Inhoudelijke afweging van strategie en zoekgebieden
Inhoud	Aan de hand van de uitkomsten van de planMER brengen we voor gemeente Heumen zoekgebieden voor de opwekking van windenergie in beeld. Tevens gaan we windbeleid opstellen.
Planning	Eind 2023/Loop 24
Wat is er gerealiseerd in 2024	In 2024 hebben we de voorbereidingen getroffen voor de besluitvorming over het windbeleid en de zoekgebieden voor windenergie. Om de raad hierin mee te nemen en in de gelegenheid te stellen om input te leveren, hebben meerdere werkbijeenkomsten plaatsgevonden en heeft er een <u>werkbezoek aan Betuwewind plaatsgevonden.</u>

Doel	Warmtevisie realiseren
Effecten	Bijeenkomsten per wijk/dorp om op duurzame alternatieven over te schakelen. In beeld brengen van warmtebronnen en mogelijke warmtenetten.
Inhoud	Mogelijkheden per wijk/dorp in beeld brengen
Planning	2024 en verder
Wat is er gerealiseerd in 2024	Om te komen tot verplichte wijkuitvoeringsplannen, waarin concrete plannen zijn opgenomen om een wijk/gebied aardgasvrij te maken, zijn twee bijeenkomsten in Malden georganiseerd. Verder is er samen met de buurgemeenten gewerkt aan het haalbaarheidsonderzoek voor inzet van warmte vanuit de ARN.

Doel	Regionale Adaptatie Strategie (RAS)
Effecten	Maatregelen extreme droogte, hitte en wateroverlast, biodiversiteit
Inhoud	Regionale en lokale uitwerking conform daarvoor opgestelde programma
Planning	Inzetten op de regionale adaptatiestrategie en uitvoering lokale acties.
Wat is er gerealiseerd in 2024	In 2024 is gewerkt aan een nieuw regionaal uitvoeringsprogramma voor de komende vier jaar dat zich richt op klimaatadaptatie in de stedelijke omgeving waarbij we onder andere inzetten op afspraken met woningcorporaties en projectontwikkelaars over klimaatadaptieve maatregelen en klimaatadaptief bouwen. Voor de landelijke omgeving zetten we in op afspraken met ZLTO en natuurorganisaties over klimaatadaptief grondgebruik en beheer. Daarnaast richt het programma zich op maatregelen voor het behoud van de stuwwal als blauwe motor. Op lokaal niveau hebben we onder het motto "Groen Doen" vergroeningsacties plaatsgevonden, zoals het afkoppelen van regenpijpen, inzet van een tegeltaxi en het aanbieden van aantrekkelijk geprijsde plantenpakketten.

Woningbouw

Doel	Uitvoering woningbeleid 2024-2030
Effecten	De beschikbaarheid van voldoende duurzame woningen voor mensen in alle levensfasen en inkomensklassen.
Inhoud	Realisatie circa 1210 woningen fase 1 en 2
Planning	Het woningbouwprogramma voor de komende jaren voorziet in ontwikkeling van onder andere de volgende locaties: Malden (Kanaalzone, De Schoren, Veldsingel en diverse locaties in VCM), Overasselt (o.a. locatie Derks en Zilverberg)
Wat is er gerealiseerd in 2024	In 2024 zijn op diverse locaties woningen gerealiseerd, zoals de tiny houses aan de Rijksweg, project Steenhuys en het project Overmorgen Overasselt. Daarnaast zijn voor diverse locaties voorbereidingen voor woningbouw getroffen. Tijdens een raadsavond in oktober is de voortgang van het woningbouwprogramma toegelicht.

Doel	Kanaalzone realiseren
Effecten	Het beschikbaar hebben van locaties om ook op langere termijn te voorzien in de woningbehoefte.
Inhoud	Uitvoering conform raadsbesluiten met realisatie van 640 woningen Onderdeel hiervan is de herinrichting van het bestaande sportpark.
Planning	2024 e.v.
Wat is er gerealiseerd in 2024	Het jaar 2024 heeft in het teken gestaan van de verdere planvorming voor de woningbouw en de herinrichting van het sportpark van S.V. Juliana, een en ander op basis van de in december 2023 genomen raadsbesluiten. Door middel van meerdere raadsmededelingen bent u over de voortgang geïnformeerd. Daarnaast is tijdens de vergaderingen van de commissie Ruimte structureel mondelinge informatie hierover verstrekt. In oktober is besloten om een grondexploitatie te openen voor de woningbouw.

Doel	Vitaal centrum Malden
Effecten	Toekomstbestendig centrumgebied
Inhoud	De gemeenteraad heeft op 16 december 2021 het ruimtelijk kader vastgesteld. Uitvoering diverse projecten en herinrichting openbare ruimte.
Planning	2024 (planvorming) en later (uitvoering)
Wat is er gerealiseerd in 2024	De planvorming is verder opgepakt. Nu het project Steenhuys gereed is, zal in 2025 allereerst op de Kloosterhof de herinrichting van de openbare ruimte ter hand worden genomen.

Leefomgeving

Doel	Gebiedsplan 'Kop van Malden' afronden en start van uitvoeringsprogramma
Effecten	Ontwikkeling gebiedsplan en realiseren projecten
Inhoud	Duidelijkheid omtrent toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden
Planning	2024 e.v.
Wat is er gerealiseerd in 2024	Het gebiedsplan is afgerond en vastgesteld.

Doel	Oplossen Mobiliteitsoverlast
Effecten	Aanpak van lokale knelpunten; verbetering van de verkeersveiligheid; passende oplossingen voor aangedragen knelpunten
Inhoud	Broekstraat, Schoonenburgseweg/Hoogstraat, Looistraat en de Rijksweg.
Planning	Onderzoek en uitwerking 2024 en later
Wat is er gerealiseerd in 2024	Voor wat betreft de provinciale wegen heeft de provincie een verdere verkenning gestart hoe de aanpak eruit zou moeten/kunnen zien en welke financiële middelen daarvoor nodig zijn. Voor wat betreft de Looistraat zijn er diverse overleggen met de provincie en omwonenden gevoerd. Deze hebben nog niet geleid tot een concrete oplossing van de verkeersproblematiek, maar wel tot stappen richting een oplossing. De provincie heeft toegezegd een financiële bijdrage aan de ontsluitingsweg van de nieuwe woonwijk te leveren.

Doel	Regionale verstedelijkingsvisie, Uitvoeringsagenda en regio arrangementen
Effecten	Duidelijkheid omtrent 'koers' van deze regio en uitvoering projecten
Inhoud	Afspraken omtrent o.a. woningbouw, mobiliteit en landschapsontwikkeling
Planning	v.a. 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	Er is in regionaal verband gewerkt aan het opstellen van een eerste concept-Gebiedsprogramma Rijk van Nijmegen. De inspanningen hebben nog niet geleid tot een definitief concept.

Doel	Doorontwikkeling landschapsbeleid
Effecten	Versterking landschap, biodiversiteit en cultuurhistorie
Inhoud	Vernieuwen van het LOP en de realisatie van projecten in samenwerking met diverse (vrijwillige) organisaties
Planning	2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	Op basis van het uitvoeringsprogramma 2024 zijn in samenwerking met diverse (vrijwilligers)organisaties een aantal projecten gerealiseerd, gericht op behoud en versterking van landschappelijke kwaliteiten en cultuurhistorische waarden, het versterken van biodiversiteit en het versterken van verbindingen in het landschap. Daarnaast zijn we gestart met het opstellen van het programma Landschap en Groen, met de thema's recreatie, natuur en landbouw. Dit programma is de opvolger van het LOP.

Doel	Goede werking riolering
Effecten	Verlengen levensduur 1320 meter riool met 60 jaar
Inhoud	Relinen riool 1320 meter riool in Overasselt en Nederasselt
Planning	2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	Medio 2024 is een start gemaakt met de rioolrenovatie in Overasselt en Nederasselt. Het gaat in totaal om 36 te conserveren leidingdelen (rioolstrengen) en 11 stuks inspectieputten.

Doel	Inzameling huisvuil
Effecten	Breng voorziening voor glas en textiel
Inhoud	Het vervangen van glas- en textielcontainers rond het winkelcentrum in Malden
Planning	2024
Wat is er gerealiseerd in 2024	De glas- en textielcontainers aan het Zuidplein zijn vervangen. De vervanging op het Noordplein wordt in 2025 opgepakt na afronding van het project Steenhuys.

Doel	Uitvoeren IBOR-plan
Effecten	Beleidsplan om integrale uitwerking te geven aan het dagelijks en planmatig onderhoud en vervanging op langere termijn van de openbare ruimte.
Inhoud	Het beleidsplan bevat de ambities voor het integraal beheer van onze openbare ruimte ten aanzien van de maatschappelijke thema's sociale cohesie, gezondheid, biodiversiteit, verstedelijking, klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire economie, veiligheid, mobiliteit en toegankelijkheid.
Planning	2024-2034
Wat is er gerealiseerd in 2024	Op basis van het vastgestelde beleidsplan zijn bij de uitvoering van diverse werken (projecten en regulier onderhoud) maatregelen gerealiseerd, gericht op de in het beleidsplan beschreven thema's.

Wet Kwaliteitsborging (Wkb)

Doel	Bouwkwaliteit en bouwtoezicht verbeteren
Effecten	Meer private verantwoordelijkheden en kleinere rol overheid
Inhoud	Afstemming in regionaal verband met de ODRN.
Planning	2024 e.v.
Wat is er gerealiseerd in 2024	De invoering van de Wkb voor verbouwactiviteiten en renovatie, die op 1 juli 2024 van kracht zou worden, is uitgesteld naar 1 juli 2025. De kwaliteitscontroles voor de genoemde activiteiten zijn in 2024 nog het gehele jaar door de ODRN uitgevoerd.

Omgevingswet

Doel	Uitvoering programmaplan Implementatie Omgevingswet
Effecten	Uitwerking van de verdere implementatie
Inhoud	1. Noodzakelijke activiteiten i.v.m. in werking treden wet per 1 jan 2024 uitvoeren 2. Vaststellen omgevingsvisie
Planning	2024 e.v.
Wat is er gerealiseerd in 2024	Naast het inrichten van het proces van het begeleiden en beoordelen van ruimtelijke initiatieven zijn we in 2024 gestart met de voorbereidingen voor het Omgevingsplan Werklandschap Overasselt en met het opstellen van de eerste Programma's in het kader van de Omgevingswet.

WAT HEEFT HET GEKOST/WAT HEEFT HET OPGEBRACHT IN 2024?

P02	Programma 2 Fysieke leefomgeving	Begroting 2024	Rekening 2024
Lasten		15.334.429	18.020.300
Baten		-8.258.386	-10.501.260
Totaal bestaand beleid		7.076.042	7.519.040

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
Beheer natuurgrond Keersluis	91.744		4.043	87.702
Parkeergarage Brede school	67.200	8.500		75.700
Baten en lasten rioleringsstelsel	525.611		0	525.611
Exploitatiebijdrage riolering buitengebied	293.307		34.748	258.559
Groenstructuurplan	27.939		17.746	10.193
Vernieuwing verkeersinstallaties	94.756		0	94.756
Maatregelen klimaatakkoord	132.109		34.056	98.053
Ruimtelijke visie duurzame energie	2.164		0	2.164
Omgevingswet	277.895	173.588	0	451.483
Erfpachtgronden de Laan 3	28.294	5.470	0	33.764
Erfpachtgronden de Laan 4	16.365	3.106	0	19.471
Erfpachtgronden de Laan 5	14.146	2.735	0	16.881
Erfpachtgronden de Laan 13-1	11.987	1.195	0	13.182
Erfpachtgronden de Laan 13-2	41.478	7.820	0	49.298
Erfpachtgronden de Laan 15	6.338	2.260	0	8.598
Erfpachtgronden de Laan 18-20	20.869		20.869	0
	1.652.202	204.674	111.462	1.745.415

Voorzieningen	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
Onderhoud parkeergarage Maldensteijn	159.945	8.230	0	168.175
Meerjarig onderhoud molens	142.783	22.020	41.784	123.019
Meerjarig onderhoud kerken	143.937	3.773	29.849	117.861
Werkplaats Malden	10.589	14.345	361	24.573
Onderhoud Wegen	370.798	431.725	458.343	344.180
Onderhoud en egalisatie tarieven riolering	4.817.503	0	47.515	4.769.988
Egalisatie afvalstoffenheffing	51.529	0	9.591	41.938
Verliesvoorziening Kanaalzone	0	777.211		777.211
Woonrijp maken locatie veldschuur	905		905	0
	5.697.989	1.257.304	588.348	6.366.945

*Voor een nadere toelichting van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de balans

Programma 3 Bestuur en organisatie

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR IN 2024 GEDAAN?

Overzicht acties 2024 zoals gemeld in programmabegroting 2024

3.2 (Digitale) dienstverlening

Doel	We willen de burger en de ondernemer zo'n toegankelijke dienstverlening bieden dat ze de meeste zaken ofwel probleemloos zelf kunnen regelen ofwel via passend persoonlijk contact. We zorgen voor continue verbetering van de toegankelijkheid van zowel onze fysieke dienstverlening als onze digitale dienstverlening via de website.
Effecten	Digitaal is de dienstverlening zo gebruiksvriendelijk dat burgers en ondernemers hier uit zichzelf voor kiezen, omdat het hen de minste tijd en inspanning kost. Voor wie er op internet niet uitkomt, is er altijd passend, persoonlijk contact onder handbereik.
Inhoud	• Actualiseren dienstverleningsconcept • Optimaliseren van de fysieke dienstverlening • Uitbreiding digitale formulieren op gemeentelijke website • Ontwikkeling en implementatie van digitale diensten • Kwalitatief onderzoek naar klanttevredenheid
Planning	2024
Wat is er gerealiseerd in 2024?	• In de 2^e helft van 2024 is een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd m.b.t. de interne dienstverlening met als doel: de basis op orde • Burgerpeiling waarin onderdeel externe dienstverlening is opgenomen • Alle balies zijn verplaatst naar de begane grond i.v.m. toegankelijkheid en veiligheid • Online formulieren beschikbaar voor het sociaal domein, APV-vergunningen en begraafplaats • Implementatie van vergaderschermen bij spreekkamers • Medio 2024 Digitale Aanvraag Rijbewijs (DAR) succesvol geïmplementeerd • Verdere uitbreiding van de mogelijkheden om producten of diensten digitaal aan te vragen zoals Babs en trouwlocatie.

3.3 Communicatie

Doel	We zijn een betrouwbare en transparante overheid in ons handelen en we leggen aan de gemeenschap verantwoording af. We ondersteunen met onze communicatie de strategische doelstelling van bestuur en organisatie. We zijn proactief in het informeren van onze inwoners over gemeentelijke ontwikkelingen, belangrijke projecten en kleinere intermenselijke onderwerpen.
Effecten	Door de inzet van onze digitale communicatiemiddelen/ sociale media, als aanvulling op bestaande communicatiemiddelen, hebben we een groter bereik met onze communicatie. Inwoners praten en denken vaker mee over het gemeentelijk beleid en de uitvoering; dit wordt voor hen eenvoudiger door het gebruik van de digitale communicatiemiddelen.
Inhoud	• We actualiseren onze website (continu proces), t.b.v. digitale dienstverlening en toegankelijkheid (structuur, leesbaarheid, aantrekkelijkheid). • We monitoren het gebruik van en de feedback op de website van de gemeente Heumen: we verbeteren onze website op basis hiervan (continu proces). • We werken aan de digitale toegankelijkheid, op basis van de in 2023 gestelde prioriteiten. • We breiden de inzet van sociale media uit; we stimuleren actief de deelname van inwoners aan de digitale nieuwsbrief, we benutten vaker Facebook, en zetten in op Instagram als extra sociaal medium.
Planning	2024 e.v.
Wat is er gerealiseerd in 2024?	• Website uitgebreid met digitale formulieren (Zie hierboven bij digitale dienstverlening) • Naast de 49 edities Gemeentenieuws met 2 tot 4 pagina's nieuwsberichten ook 49 digitale nieuwsbrieven; • Up-to-date website met actueel nieuws en projectinformatie; • Wekelijks (gemiddeld) 3 posts op Facebook en Instagram; • Up-to-date houden intranet Hi! (interne communicatie);

3.4 Toekomst van Heumens werken

Doel	Aanpassing gemeentehuis i.v.m. dienstverlening aan inwoners en hybride en flexibel werken.
Effecten	De publiekszone krijgt een open uitstraling en bieden de mogelijkheid om rustig en veilig samen te werken.
Inhoud	Het gemeentehuis passen wij aan voor de gewenste, naar buiten toe gerichte en flexibele uitvoering van onze taken. In 2023 hebben we aanpassingen gedaan om de Heumense manier van werken te faciliteren en verbeteringen m.b.t. veiligheid en dienstverlening te realiseren. De tweede fase van de verbouwing richt zich op de dienstverlening aan de inwoners en een open en toegankelijke uitstraling.
Planning	2024
Wat is er gerealiseerd in 2024?	Definitief ontwerp van publiekszone en vergadercentrum zijn gereed en het voorlopig ontwerp van de bestuursvleugel is opgeleverd. Op basis hiervan zijn kredieten beschikbaar gesteld om de aanbesteding en uitvoering te starten.

Doel	Voldoende kwantitatieve en kwalitatieve bezetting in het belang van de kwaliteit van dienstverlening. Heumen is een aantrekkelijke werkgever voor huidige en toekomstige medewerkers.
Effecten	De organisatie is in staat om een tijdige en kwalitatieve dienstverlening te bieden aan bestuur en inwoners. De medewerkers zijn gemotiveerd en betrokken, ze voelen zich gezien en gehoord, er is tijd en aandacht voor hun ontwikkeling.
Inhoud	- Door krapte op de arbeidsmarkt zijn er meer inspanningen nodig om voldoende en gekwalificeerde medewerkers in huis te halen en te houden. We verrichten meer activiteiten voor de werving van nieuwe medewerkers, er is vaker tijdelijke inhuur nodig, we leiden medewerkers zelf op (training on the job, externe opleidingen, traineeships). Ook kijken we naar de mogelijkheden om in samenwerking met andere gemeenten vacatures in te vullen of medewerkers op te leiden. - Voor het binden en boeien is het gesprek tussen leidinggevende en medewerkers essentieel. In 2024 wordt vervolg gegeven aan de uitkomsten van het medewerkersonderzoek dat in 2023 is uitgevoerd.
Planning	2024 e.v.
Wat is er gerealiseerd in 2024?	Naast een aanpassing van de hoofdstructuur van de organisatie en de herinrichting van de afdelingen is in 2024 verdere uitvoering gegeven aan het plan van aanpak voor het Binden en Boeien. Deze aanpak loopt nagenoeg volgens planning: in 2024 zijn de volgende activiteiten opgepakt: het versterken van de arbeidsmarktcommunicatie (o.a. wervingsfilm), inzet van een wervingsbureau voor specifieke functies en een gericht introductieprogramma voor nieuwe medewerkers (instroom); een medewerkersonderzoek 2024, reiskostenvergoeding woon-werkverkeer, vitaliteitsweek en de mogelijkheid van een periodiek medisch onderzoek met coachingsgesprek, ontwikkelgesprekken en een verbindingsactiviteit voor alle medewerkers (doorstroom); centrale personeelsplanning en een verkenning van intensievere samenwerking met buurgemeenten (door- en uitstroom).

3.5 Samenwerking

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Doel	Verstevigen van het profiel en de samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
Effecten	Het opdrachtgeverschap van de samenwerking is helder. De gemeente is goed aangesloten en draagt bij aan de opgaven in de regio Arnhem-Nijmegen. Deze opgaven betreffen: Groene groeiregio, Productieve regio, Verbonden regio, Circulaire regio en Ontspannen regio.
Inhoud	De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is de opvolger van de Stadsregio Arnhem Nijmegen en het Gemeenschappelijk Orgaan (GO) Arnhem-Nijmegen. In 2020/2021 heeft de Groene Metropoolregio gewerkt aan een regionale visie en een regionale agenda met daarin 5 opgaven. Het algemene doel is het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter van onze bijzondere regio. De opgaven bevinden zich vooral in het fysieke domein: woningbouw, landschap & natuur, circulariteit, economie, toerisme en mobiliteit. Maar ook samenwerking op het gebied van cultuur is een aandachtsveld. Voor de jaren 2025-2028 is er een nieuwe agenda opgesteld.
Planning	Het gehele jaar 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024?	In 2024 heeft de GMR gewerkt aan de regionale agenda 2025-2028. Deze agenda, met bijhorende begroting, is door de raden vastgesteld. De Heumense raad heeft zich gecommitteerd om opnieuw op alle vijf opgaven in te tekenen voor de komende 4 jaar (conform de regionale agenda). Het afgelopen jaar is daarnaast gewerkt om de regionale agenda 2023-2024 verder tot uitvoering te brengen en uitvoeringsprogramma's op te stellen. Onder andere door: - te werken aan een Regionaal Mobiliteitsprogramma, waarbij specifiek aandacht is gevraagd voor de leefbaarheidsknelpunten aan de zuidkant van Nijmegen. - totstandkoming van de RES 2024, waarbij een nieuwe stand van zaken van duurzame opwek en de warmtetransitie in de regio inzichtelijk wordt gemaakt. - te werken aan het Regionaal Programma Werklocaties (2025-2028).

Doorontwikkeling samenwerking regio Rijk van Nijmegen

Doel	Versterken van de samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen.
Effecten	Voldoende invloed (sturingsmogelijkheden) van gemeenten op gemeenschappelijke regelingen in het Rijk van Nijmegen. Zicht op (strategische) onderwerpen die een gezamenlijke agenda vormen in het Rijk van Nijmegen. Versterkte samenwerking over gemeentegrenzen heen.
Inhoud	Bij de oprichting van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen in 2015 is een bestuurlijk Platform opgericht om de samenwerking tussen gemeenten in het Rijk van Nijmegen te stimuleren en faciliteren. Inmiddels ontmoeten de colleges in het Rijk van Nijmegen elkaar 2 keer per jaar om de samenwerking te versterken. In 2024 is in gezamenlijkheid een proces opgezet om de wijziging van de wet gemeenschappelijke regelingen ordentelijk te laten verlopen. De wijziging moet een bijdrage leveren aan het vergroten van de democratische legitimiteit (sturingsmogelijkheden).
Planning	Het gehele jaar 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024?	Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd met als doel de democratische legitimatie en kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden te verstevigen. Een aantal wijzigingen is direct in werking getreden. Voor een aantal andere wijzigingen gold een implementatietermijn van 2 jaar. Hiervoor is eerder een projectgroep opgezet die in samenspraak met raden, colleges en ambtelijk wederhoor zienswijzen heeft opgesteld en het proces omtrent de wijziging heeft gecoördineerd. In juni 2024 zijn de wijzigingsbesluiten van deze gemeenschappelijke regelingen binnen het Rijk van Nijmegen vastgesteld. N.a.v. een rapport door Berenschot naar het Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem Rijk van Nijmegen en de potentie en aandachtspunten van verdere samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen zijn diverse verbeterpunten vastgesteld, waaraan in 2024 is verder gewerkt. Inmiddels is 2024 afgerond en zijn er negen bewonersinitiatieven door de Lokale Actiegroep van LEADER positief bevonden.

3.6 Financiën

Doel	Maatregelen treffen waarmee we zorgen dat de financiële situatie van de gemeente ook in de toekomst goed blijft
Effecten	In de toekomst zijn we nog steeds in staat onze lokale dienstverlening aan inwoners op voldoende niveau uit te voeren en is ons voorzieningenniveau op peil en passend bij de omvang van onze gemeente.
Inhoud	We hanteren de volgende financiële afwegingen bij onze beleidskeuzes en de beleidsuitvoering: • de gebruiker betaalt • we ontzien onze inwoners in een kwetsbare positie (gebrek aan sociaal netwerk en/of zeer laag inkomen). Voor hen doen we wat nodig is. • onze financiële last berekenen we door aan de betreffende verbonden partijen. Daar sturen we op. • door het Rijk overgedragen taken voeren we uit van de door het Rijk daarvoor verkregen middelen; dat budget vormt de grens van de uitgaven. Mogelijk ontstaan er daardoor wachtlijsten; dit vraagt om goede sturing. • investeringen in duurzaamheid moeten worden terugverdiend door de besparingen die de investeringen opleveren (o.a. bij verduurzaming van maatschappelijk vastgoed).
Planning	Gedurende het jaar 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024?	De gebruiker betaalt en dat is terug te zien bij de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de subsidiering op het gebied van duurzaamheid (bijvoorbeeld energiecoaches). In 2024 is ingestemd met de verordening toeristenbelasting zodat vanaf 2025 deze belasting in rekening gebracht kan worden. We hebben tijdelijke opvang aangeboden aan Oekraïners en vluchtelingen. Voor inwoners waarvan de positie kwetsbaar is kent de gemeente Heumen een minimaregeling 'Het Heumens Tegoed' en de subsidie 'Stichting Leergeld'.

3.7 Veiligheid, handhaving en ondermijning

Doel	Integrale veiligheid
Effecten	Veiligheid of veiligheidsbeleving van inwoners wordt vergroot
Inhoud	We geven uitvoering aan het intergemeentelijk uitvoeringsprogramma Tweestromenland. De basis hiervoor vormt het nieuw Integraal Veiligheidsplan 2023-2026.
Planning	Uitvoering 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024?	In november hebben we een veiligheidsmarkt georganiseerd om alle inwoners de mogelijkheid te bieden kennis te maken met het brede thema veiligheid. Alle betrokken partnerorganisaties zoals brandweer, politie, buurtbemiddeling, jongerenwerk, wijk-GGD, Stichting AED en Weerbaar Gelderland-Zuid waren aanwezig. De inwoners konden een uitbuitingscontainer bezoeken en kennismaken met het thema mensenhandel, Weerbaar Gelderland-Zuid was aanwezig met geurkaarten en geurtonnen voor het herkennen van geuren die mogelijk op hennepsteelt en drugsproductie kunnen duiden, men kon "het huis van de familie Van De Werf" bezoeken waarbij men geïnformeerd werd over brandveiligheid en welke maatregelen genomen kunnen worden om de eigen woning brandveilig(er) te maken en er was ruime aandacht voor digitale veiligheid in het Mobiel Media Lab waar jong en oud geconfronteerd werden met de gevaren van de digitale wereld, zoals sexting en hacking etc.

Doel	Ondermijning
Effecten	Ondermijningscriminaliteit zichtbaar maken en gezamenlijk tegengaan
Inhoud	We geven uitvoering aan de prioriteiten van ondermijning opgenomen in het uitvoeringsplan Tweestromenland 2023-2024. We werken gezamenlijk aan casuïstiek aan de hand van signalen en integrale controles. We communiceren tijdig en helder over ondermijning naar inwoners en bestuur. We geven uitvoering aan de aanpak Veilig Buitengebied.
Planning	Uitvoering 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024?	Er zijn meerdere integrale controles uitgevoerd, waaronder een garageboxcomplex met 64 units. Om de bewustwording te vergroten hebben we een presentatie gegeven tijdens de ALV van de ondernemersvereniging Heumen, hebben we een verdiepende kennissessie voor collega's van de buitendienst gegeven over dumping van drugsafval en een organisatie brede bewustwordingssessie over "wat is ondermijning". We hebben een meldwijzer opgesteld die huis-aan-huis verspreid is en regelmatig communicatieberichten over ondermijning gepubliceerd. Voor de aanpak Veilig Buitengebied hebben we een boerenlunch georganiseerd, zijn er meerdere controles door verschillende teams in het buitengebied uitgevoerd en hebben we ook een kennissessie over het herkennen van drugsafvaldumpingen en drugslabs georganiseerd voor stakeholders.

Doel	Veiligheid & Zorg
Effecten	Voorkomen van overlast en criminaliteit door kwetsbare personen 'weerbaarder' te maken en hen toe te leiden naar passende zorg.
Inhoud	Verbinding tussen veiligheid en zorg (ook bestuurlijk) nog verder versterken. Verankering vroegtijdige afstemming sociaal domein en veiligheid. Heldere communicatie richting inwoners of hulpbehoevende waar men met welke hulpvraag terecht kan.
Planning	Uitvoering 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024?	Ieder kwartaal vindt een bestuurlijk overleg Zorg en Veiligheid plaats, waar diverse onderwerpen en casuïstiek op het snijvlak van zorg en veiligheid worden besproken. Er is een intern afstemmingsoverleg tot stand gekomen met de coördinator en consultants van het sociaal team, de beleidsadviseur veiligheid en diverse partners, zoals woningbouw, Wijk GGD en de politie. Dit overleg dient voor vroegtijdige en multidisciplinaire afstemming op casusniveau. Dit heeft erin geresulteerd dat een aantal casussen integraal zijn opgepakt. Deze lijn wordt doorgezet. In 2024 is een meldwijzer huis-aan-huis verspreid. In deze meldwijzer zijn naast veiligheidspartners ook bereikbaarheidsgegevens opgenomen voor sociale veiligheid.

Doel	Crisisbeheersing
Effecten	Versterken van samenwerken en afstemming
Inhoud	Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO) van zowel de lokale als de regionale functies in de crisisorganisatie. Implementeren van het project 'Toekomstbestendige Bevolkingszorg'. Uitvoering geven aan het Regionaal Beleidsplan 2024-2027. Flexibilisering van de crisisorganisatie.
Planning	Uitvoering 2024
Wat is er gerealiseerd in 2024?	Collega's met een rol in de crisisorganisatie hebben actief deelgenomen aan diverse oefeningen, trainingen en doorspreekessies en een bestuurlijke oefening "hoogwater dijkdoorbraak". Project Toekomstbestendige Bevolkingszorg is geïmplementeerd in de organisatie. Door deelname in de regio bijgedragen aan de speerpunten zoals genoemd in het Regionaal Beleidsplan 2024-2027. In 2025 zal dit voortgezet worden, waarbij de nadruk in Heumen ligt op het speerpunt weerbare samenleving. In 2024 is aan project gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing nadere invulling gegeven. Er is een interne projectgroep tot stand gekomen met de beleidsadviseurs openbare orde en veiligheid, ruimte, verkeer, groenbeheer en communicatie. De brandweer heeft een concept plan van aanpak opgesteld met daarin onder andere objecten die in Heumen bezocht gaan worden. In Q1 2025 wordt dit plan van aanpak door de werkgroep verder aangevuld zodat dit een definitief plan gaat worden, waar in 2025 en verder uitvoering aan gegeven kan worden.

3.8.1 Financiën en bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk geven we inzicht in de financiële positie van onze gemeente. Een gezonde financiële positie is het uitgangspunt voor ons financieel beleid. Wij sturen aan op een begroting die structureel en reëel in evenwicht is en waarin onvoorziene incidentele tegenvallers opgevangen kunnen worden. Een goed weerstandsvermogen is van belang zodat we als gemeente de financiële risico's die we lopen kunnen opvangen (zie hiervoor ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Op die manier kan door raad, college en organisatie gestuurd worden op een efficiënte bedrijfsvoering en kan een goede afweging worden gemaakt over bestuurlijke ambities en de daarvoor beschikbare middelen.

Programma 3 bevat naast de taakvelden Bestuur en Overhead de zogeheten 'Algemene dekkingsmiddelen'. Hiermee zijn de inkomsten van onze gemeente bedoeld, die niet direct aan programma 1 of 2 kunnen worden toegerekend. Concreet gaat het over de inkomsten uit de algemene uitkering van het Gemeentefonds, treasury en onroerendezaakbelasting en hondenbelasting. Eerst komen de algemene baten en lasten aan bod. In de Paragrafen financiering (treasury), bedrijfsvoering (overhead) en lokale heffingen worden de diverse onderwerpen verder uitgediept.

Algemene baten en lasten

Jaarlijks worden er lasten en baten begroot die vooraf niet aan de diverse taakvelden van deze begroting kunnen worden toegerekend. Deze zogeheten 'stelposten' dienen ter compensatie of egalisatie van toekomstige lasten en baten. In het begrotingsjaar 2023 zijn de stelposten voor prijsontwikkeling, loonontwikkeling en ziektevervanging geheel ingezet. Voorts is de negatieve stelpost voor onderuitputting budgettair gerealiseerd.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De Programmabegroting 2024 zoals deze door de raad in november 2023 is vastgesteld is gebaseerd op de uitkomsten van de meicirculaire van 2023 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar). In de onderstaande tabel worden de uitkomsten van de verschillende circulaire weergegeven zodat een overzicht ontstaat van de verschillende mutaties ten opzichte van de primitieve begroting 2024.

Omschrijving/ jaar	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Meicirculaire 2023	29.472.467	30.885.124	29.478.428	30.361.203	31.135.035	
Septembercirculaire 2023	41.138	-64.138	-155.163	373.937	619.390	
Decembercirculaire 2023	-151.527	0	0	0	0	
Meicirculaire 2024	610.341	-214.063	400.615	268.100	331.326	33.161.179
Septembercirculaire 2024	101.312	365.368	789.908	758.585	732.929	726.966
Decembercirculaire 2024	740.967	342.339	399.292	268.796	421.528	475.720
Totaal	30.724.698	31.314.900	31.182.740	32.130.621	33.420.208	34.363.865

Hieronder volgen de belangrijkste mutaties per circulaire.

Septembercirculaire 2023

Hoeveelheidsverschillen

In de meicirculaire worden de maatstaven berekend aan de hand van gegevens van het jaar T-1. Omdat op 1 januari 2022 de opvanglocatie voor Afghanen in Heumensoord nog operationeel was, werd nog uitgegaan van een hoog inwoneraantal met een migratieachtergrond. In de septembercirculaire zijn deze aannames vervangen door de werkelijke cijfers op 1 januari 2023. Hierdoor loopt het aantal inwoners met een migratieachtergrond terug met circa 400 inwoners. Dit werkt door in de uitkeringsfactor, waardoor de algemene uitkering op dit onderdeel structureel € 335.000 lager uitkomt.

Decembercirculaire 2023

Hoeveelheidsverschillen

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft recent actuele aantallen aangeleverd bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor de maatstaf Huishoudens met een laag inkomen met drempel. Deze actualisatie heeft tot gevolg dat de uitkeringsfactor voor 2024 daalt met respectievelijk 8 uitkeringspunten. Voor Heumen is dit een nadeel van € 151.000 2024.

Meicirculaire 2024

Algemene mutaties

Volume accres

In de meicirculaire 2024 is de nieuwe financieringssysteem vervroegd van 2027 naar 2024. Het betekent dat de koppeling van het accres aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) per 2024 al is ingevoerd. Het volume accres wordt vanaf 2024 gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde (t-9 t/m t-2) van de ontwikkeling van het bbp. Door het toepassen van de ontwikkeling van het bbp vanaf 2024 zijn de tranches voor de jaren 2024 en 2025 lager dan in de Miljoenennota 2024. Hierdoor is het volume accres voor de jaren 2024 en 2025 lager dan in de septembercirculaire 2023 en vanaf 2026 en verder hoger.

Loon- en prijsontwikkeling (LPO) accres

In de meicirculaire 2024 is het LPO accres eerst geactualiseerd voor de macro-economische cijfers van het Centraal Economisch Plan (CEP) 2024. Vervolgens is de indexatie voor loon- en prijsontwikkeling vanaf 2024 gebaseerd op de prijs bruto binnenlandse product (bbp).

Incidentele compensatie

In verband met het vervroegen van de gewijzigde bbp-indexatie van 2027 naar 2024 dalen het volume en LPO accres voor de jaren 2024 tot en met 2029. Voor 2024 wordt dit volledig gecompenseerd en voor 2025 voor ongeveer 50%, zodat een tekort van € 675 miljoen op rijksniveau resteert. Voor de jaren 2026 tot en met 2029 vindt compensatie plaats, zodat uiteindelijk voor de gemeenten een positief saldo resulteert van macro € 675 miljoen, gelijk aan het bedrag van het schrappen van de oploep van de opschalingskorting.

Opschalingskorting

Sinds 2015 worden gemeenten geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds, die oploopt tot € 975 miljoen in 2026. Deze korting is opgelegd omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen. Sinds 2019 is een stand van de opschalingskorting bereikt van € 300 miljoen. In de meicirculaire 2024 is de oploep van de opschalingskorting vanaf 2026, een structurele uitname van € 675 miljoen, geschrapt. Voor Heumen is dit effect structureel € 486.000 vanaf 2026.

BTW-Compensatie Fonds (BCF)

Het BTW-Compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Indien minder gedeclareerd wordt dan dit plafond, wordt dat teruggestort in het gemeentefonds. Gemeenten zijn in 2023 € 573 miljoen onder dit plafond gebleven met declaraties. In de septembercirculaire 2023 werd al een voorschot van € 359 miljoen uitbetaald. De definitieve afrekening BCF bedraagt hierdoor € 214 miljoen extra en dit bedrag wordt in 2024 incidenteel toegevoegd. Voor gemeente Heumen bedraagt deze afrekening € 154.000 en dit is een positief voordeel als onderdeel van de algemene uitkering.

Hoeveelheidsverschillen en uitkeringsbasis

Als gevolg van het bijstellen van de aantallen, is er sprake van een lichte daling van de algemene uitkering (jaarlijks maximaal € 90.000) ten opzichte van de decembercirculaire. De belangrijkste bijstellingen betreffen het aantal inwoners van 75+, inwoners met een laag opleidingsniveau en huishoudens met laag inkomen. Er is wel een extra dorpskern (volgens de definitie voor het gemeentefonds), wat een structureel voordeel oplevert van zo'n € 170.000.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

De dalende ontwikkeling is een landelijk beeld. Het grootste aandeel in de daling heeft de maatstaf bijstandsontvangers. Daarnaast is de stijging van het aantal huishoudens met laag inkomen boven drempel lager dan waarmee in december 2023 werd gerekend. De uitkeringsfactor daalt hierdoor ook wat een negatief effect heeft op de algemene uitkering.

Septembercirculaire 2024

Volume accres

Het volume accres wordt vanaf 2024 gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde (t-9 t/m t-2) van de ontwikkeling van het bbp. In de septembercirculaire is een nieuwe raming voor het accres 2025 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB; MEV25). Voor de jaren 2025 tot en met 2029 is de raming van het volume deel neerwaarts bijgesteld

BTW Compensatie Fonds (BCF)

Het BTW-Compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Dit plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. In 2024 bedraagt het BCF-plafond voor gemeenten € 4,3 miljard. Als de gezamenlijke declaraties onder dit plafond blijven, wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding volgt een uitname. Jaarlijks wordt bij de septembercircularis een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de mei-circularis van het volgende jaar volgt dan de afrekening. In deze circularis bedraagt het voorschot voor het jaar 2024 € 447 miljoen. Voor Heumen is dat €321.000. Hier stond een stelpost van € 110.000 tegenover, zodat het voordeel per saldo € 211.000 bedraagt. De eindafrekening volgt in 2025.

Hoeveelheidsverschillen

De post hoeveelheidsverschillen wordt met name veroorzaakt door de gewijzigde definitie en berekening van de maatstaf "huishoudens met laag-inkomen-boven-drempel". Verder is er een lichte stijging op de maatstaf "inwoners met migratieachtergrond".

Doordat de aantallen op de maatstaven sneller zijn gestegen dan ingeschat, wordt de uitkeringsfactor verlaagd ('de totale pot blijft gelijk'). Belangrijk hierin zijn de maatstaven Huishoudens met laag inkomen boven drempel, inwoners 75+ met drempel, inwoners met migratieachtergrond en de regionale centrumfunctie.

Decembercircularis 2024

Algemene mutaties

Volume accres

Het volume accres wordt gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp. In de decembercircularis is voor het volume accres een gecorrigeerde raming vanaf 2025 opgenomen, op basis van de revisie van het CBS (zie ook de toelichting bij hoeveelheidsverschillen).

Voorgesteld wordt om de algemene mutaties toe te voegen aan de stelpost prijsontwikkelingen. Reden hiervoor is dat leveranciers aanzienlijk prijsstijgingen hebben aangekondigd. De aanbesteding van de samenwerkingsovereenkomst 'Essentiële functies jeugdhulp' laat een (grote) stijging van de uitgaven zien en ook voor een aanbesteding voor de Wmo wordt een uitzetting verwacht. Daarnaast worden in 2025 de eerste effecten van een nieuw IHP verwacht en gezien de prijsstijgingen van gebouwenonderhoud is het raadzaam om hierop te anticiperen door middelen te reserveren.

Hoeveelheidsverschillen

Op 4 december heeft het CBS een actualisatie van de aantallen voor de maatstaf 'huishoudens met een laag inkomen boven drempel' per gemeente voor de jaren 2021-2023 gepubliceerd. De cijfers van 2022 zijn daarmee definitief. De voorlopige cijfers 2023, die mede de basis vormen voor de algemene uitkering in de jaren 2024 t/m 2026 zijn geactualiseerd. In 2023 is het aantal huishoudens met laag inkomen 100 hoger dan in september door het CBS berekend.

Treasury

Naast een jaarlijks renteresultaat wordt er ook dividend uit aandelen (effecten) vanuit de vennootschap BNG ontvangen. Van de MARN ontvangen we jaarlijks een uitkering omdat deze gemeenschappelijke regeling aandelen van de Afvalverwerking Regio Nijmegen (ARN) in haar bezit heeft.

In de paragraaf Verbonden partijen is meer informatie opgenomen over de doelstelling, het financieel resultaat en de verhouding eigen en vreemd vermogen van deze naamloze vennootschappen en gemeenschappelijke regeling.

BNG (151.515 aandelen)

In het voorjaar van 2024 is door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de Bank Nederlandse Gemeenten het dividend voor 2023 vastgesteld op € 2,16 per aandeel. De opbrengst voor Heumen komt hiermee op € 327.272.

Vitens (16.023 aandelen)

In de aandeelhoudersvergadering van Vitens is besloten om over 2023 geen dividend uit te keren. Reden hiervan was dat de solvabiliteit onder de gestelde norm van 30% was gebleven. Via de maandrapportage over de periode t/m oktober is het primair begrote bedrag van € 16.000 afgeraamd.

DAR (4.522 aandelen)

In programma 2, Fysieke leefomgeving, komt DAR uitgebreid aan bod. Omdat Heumen aandelen in deze vennootschap heeft, is er ook een connectie met taakveld treasury.

De gemeente Heumen heeft 4.522 van de in totaal 110.000 aandelen DAR in bezit. Omdat de balanspositie van de DAR niet van voldoende omvang is om dividend uit te keren is het verwachte bedrag van € 25.000 bij de maandrapportages t/m oktober afgeraamd.

MARN

Omdat de MARN 37,5% van de aandelen ARN in bezit heeft, ontvangen wij jaarlijks een uitkering. Sinds de MARN de gronden heeft verkocht aan de ARN, zijn wij verzekerd van een jaarlijkse uitkering van minimaal € 20.000. In 2022 ging het om een uitkering van € 25.940. Daarnaast hebben wij een dividenduitkering over 2021 ontvangen die € 3.677 bedroeg.

Lokale heffingen

In onderstaand overzicht zijn de opbrengsten van de gemeentelijke belastingen weergegeven voor de jaren 2020 t/m 2024.

Opbrengsten uit OZB en overige belastingen					
	Jaarrekening 2020	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2024
OZB	4.533.533	4.844.097	4.854.829	4.914.758	5.046.780
Hondenbelasting	121.962	140.584	146.205	148.915	154.343
	4.655.495	4.984.681	5.001.034	5.063.673	5.201.123

Voor een toelichting op de in de gemeente Heumen geheven belastingen en rechten zoals rioolheffing en afvalstoffenheffing verwijzen we naar de paragraaf "Lokale heffingen".

3.8.2. Rekenkamer

De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid en de uitvoering. De rekenkamer doet jaarlijks één grootschalig onderzoek, uitgevoerd door een extern deskundige. Daarnaast wordt jaarlijks één quick scan onderzoek uitgevoerd door de rekenkamer zelf. Ook wordt er eventueel een DoeMee-onderzoek uitgevoerd in opdracht van de Vereniging van Rekenkamers, waaraan enkele tientallen gemeenten kunnen deelnemen.

In het presidium van 9 januari 2024 is besproken hoe wordt omgegaan met de resultaten van de onderzoeken van de rekenkamer en hoe de follow-up aan de raad en rekenkamer worden teruggekoppeld. De terugkoppeling is een wettelijke verplichting. Afgesproken is om in een aparte sub-paragraaf van de paragraaf Bedrijfsvoering in de programmarekening terug te koppelen over hoe de gemeentelijke organisatie de onderzoeken heeft opgevolgd en wat er met de aanbevelingen is gedaan.

WAT HEEFT HET GEKOST/WAT HEEFT HET OPGEBRACHT IN 2024?

P03	Programma 3 Bestuur en organisatie	Begroting 2024	Rekening 2024
Lasten		13.803.083	13.755.675
Baten		-39.261.191	-39.790.185
Totaal bestaand beleid		-25.458.108	-26.034.510

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
n.v.t.	0			0
	0	0	0	0

Voorzieningen	Stand per 1-1-2024 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2024 (€)
Gemeentehuis	700.040	90.275	69.168	721.147
Eigen risico pensioenen oud-wethouders	1.446.453	1.251.680	156.569	2.541.564
Personele regelingen	28.207	111.991	106.774	33.424
Voorziening dubieuze vorderingen	186.313		31.173	155.140
Verlofspaarregeling Cao-personeel	175.112	122.968	80.766	217.314
Regeling vervroegd uittreden	45.000	20.702	33.050	32.652
Wachtgeldverplichting voormalig personeel	87.890	10.761	62.252	36.399
	2.669.015	1.608.377	539.752	3.737.640

Voor een nadere toelichting van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de balans

Financiële analyse programma 1 tot en met 3

Algemeen Verwacht resultaat 2024

- Bij de door de raad op 12 december 2024 vastgestelde uitkomsten van de maandrapporthages tot en met oktober 2024 bedroeg het verwachte resultaat 2024

€ 141.270 nadelig

Werkelijk behaald resultaat 2024

- Het werkelijk positieve exploitatieresultaat over 2024 bedraagt

€ 552.938 voordelig

Analyse op hoofdlijnen verschil werkelijk en verwacht resultaat 2024

Hiervoor is aangegeven, dat het werkelijk voordelig resultaat over 2024 uitkomt op € 552.938 Het eerder (formeel) ingeschat resultaat 2024 bedraagt € 141.620 nadelig.

Het exploitatieresultaat 2024 is **€ 694.207** positiever uitgevallen.
De **hoofdoorzaken** van dit positiever resultaat over 2024 zijn als volgt:

Programma 1

Burgerzaken		
- Meer opbrengsten leges en minder kosten verkiezingen	€ 26.000	voordelig
Onderwijshuisvesting		
- Resultaat taakveld onderwijshuisvesting	€ 15.000	nadelig
Subsidies sportaccommodaties en combinatiefuncties	€ 24.000	voordelig
Sportcentrum Malden		
- Terugbetaling SPUK MEOZ 2023	€ 56.000	nadelig
Samenkracht en burgerparticipatie		
- hogere specifieke uitkering maatschappelijke begeleiding	€ 23.000	voordelig
- onderschrijving subsidie initiatievenbudget	€ 46.000	voordelig
- lagere lasten kinderopvang	€ 15.500	voordelig
Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd		
- minder uitgaven eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	€ 54.000	voordelig
Werk en inkomen		
- hogere bijdrage rijk bijstandsverlening	€ 195.000	voordelig
- onderschrijving BBZ	€ 134.000	voordelig
- lagere lasten sociale werkvoorziening	€ 56.000	voordelig
- lagere lasten arbeidsparticipatie	€ 28.000	voordelig
Wmo		
- hogere kosten maatwerkvoorzieningen natura materieel Wmo	€ 65.000	nadelig
- toename eigen bijdrage Wmo	€ 18.000	voordelig
- onderschrijving huishoudelijke hulp Wmo	€ 13.000	voordelig
- hogere lasten begeleiding Wmo	€ 41.000	nadelig
- onderschrijving overige maatwerkarrangementen	€ 49.000	voordelig
Jeugd		
- lagere lasten jeugdhulp	€ 28.000	voordelig
- hogere kosten GGZ-jeugdhulp specialist	€ 78.000	nadelig
Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang		
- lagere lasten beschermd wonen en maatschappelijke opvang	€ 31.000	voordelig
- lagere inhuurkosten Wmo beschermd wonen	€ 25.000	voordelig
Volksgesondheid		
- lagere kosten bijdrage openbare gezondheidszorg	€ 21.000	voordelig
- lagere kosten centrum jeugd en gezin	€ 49.000	voordelig
Overige posten	€ 45.000	voordelig

Totaal programma 1

€ 561.000 voordelig

Programma 2

Veiligheid		
- brandweer, ontvangen bijdrage algemene uitkering	€ 88.000	voordelig
- crisisopvang Oekraïne; kostenbewaking en opvanglocatie Rijksweg	€ 118.000	voordelig
- handhaving; onderuitputting kosten inhuur en ontvangen dwangsommen	€ 146.000	voordelig
Verkeer, vervoer en waterstaat		
- wegbeheer; hogere kosten waterschapslasten, kapitaallasten, gladheidsbestrijding en kosten wegbeheer	€ 26.000	nadelig
- hogere vergoeding kosten openbare verlichting en lagere energiekosten	€ 49.000	voordelig
Oudheidkunde		
- lagere exploitatiekosten onderhoud monumentenbeheer	€ 16.000	voordelig
Volksgezondheid		
- ongediertebestrijding, lagere kosten bestrijding eikenprocessierups	€ 17.000	voordeling
Milieubeheer/ODRN		
- lagere kosten ODRN	€ 80.000	voordelig
- kosten Milieuprojecten en duurzaamheid	€ 37.000	voordelig
Ruimtelijke ordening		
- ruimtelijke ordening; lagere lasten opstellen gebiedsvisie	€ 23.000	voordelig
Grondexploitatie		
- grondexploitatie	€ 1.030.000	nadelig
Wonen en bouwen		
- hogere leges bouwvergunningen	€ 24.000	voordelig
- exploitatie tijdelijke huisvesting	€ 16.000	nadelig
Overige posten < 15.000	€ 31.000	voordelig
<i>Totaal programma 2</i>	<i>€ 443.000</i>	<i>nadelig</i>

Programma 3

Bestuur		
- College B&W: extra dotatie voorziening APPA (oud) wethouders	€ 766.000	nadelig
- Raadsgriffier: voordeel op personele budgetten	€ 69.000	voordelig
Overhead		
- Resultaat P-budgetten ambtelijke organisatie	€ 744.000	voordelig
- Resultaat algemene personele aangelegenheden	€ 20.000	nadelig
- Resultaat financiële administratie	€ 49.000	voordelig
- Minder juridische advieskosten en proceskostenvergoedingen	€ 23.000	voordelig
- Minder kosten automatisering IBP (software)	€ 57.000	voordelig
Treasury		
- Renteresultaat	€ 98.000	nadelig
Algemene uitkering		
- Hoger resultaat algemene uitkering	€ 295.000	voordelig
Algemene Baten en Lasten		
- Niet alle stelposten zijn ingezet	€ 222.000	voordelig
Overige posten	€ 2.000	voordelig
<i>Totaal programma 3</i>	<i>€ 577.000</i>	<i>voordelig</i>

TOTAAL **€ 694.208** **voordelig**

De maandrapportages van januari 2024 tot en met oktober 2024 zijn door de raad (voor het laatst op 12 december 2024) vastgesteld. Dit betekent dat begrotingswijzigingen zijn verwerkt die het resultaat beter benaderen. Ook doen deze begrotingswijzigingen recht aan de begrotingsrechtmatigheid.

In het overzicht is per programma een analyse inclusief toelichting opgenomen van de relevante afwijkingen. Bij de analyse wordt aangegeven of de afwijkende financiële gegevens een incidenteel of structureel karakter hebben. Incidentele afwijkingen hebben alleen consequenties voor het resultaat van 2024. Structurele afwijkingen hebben ook gevolgen voor de financiële doorwerking naar 2025 en volgende jaren. Deze afwijkingen worden, voor zover dat nog niet is gedaan, opgenomen in de 1e voortgangsrapportage 2025.

Analyse programma 1

Analyse	Incidenteel of Structureel	Bedrag in euro's	Voor- of Nadeel
<i>Burgerzaken</i> De belangrijkste oorzaken ten aanzien van het voordeel op baten en lasten burgerzaken zijn: 1. hogere opbrengsten leges huwelijken en trouwboekjes € 8.599, - en 2. hogere opbrengsten leges ID/paspoort € 9.692, - (rijksdeel). 3. Voordeel op het product verkiezingen (Europees parlamentsverkiezing). Het budget dat was opgenomen voor deze verkiezing bedroeg in totaal € 58.817 (inclusief toerekenbare salarislasten € 19.227, -). Totale kosten bedroegen € 55.321, -. Voordeel is m.n. ontstaan doordat de portiekosten aanzienlijk lager is uitgevallen dan vooraf begroot.	I	€ 26.000	V
<i>Onderwijshuisvesting</i> Het nadeel van € 15.003, - op onderwijshuisvesting is ontstaan door: 1. nadeel op de kapitaallasten van € 6.622, - doordat de renteomslag van 0,2% gewijzigd is naar 0,3%. 2. nadeel van € 1.512, - op de buskosten gymvervoer. M.i.v. september 2024 zijn de buskosten per dag met circa € 40,- verhoogd. 3. Een nadeel van € 6.744, - op bijdrage klokuurvergoeding gymnastiekonderwijs door een onjuiste begrotingscorrectie in de maandrapportage september/oktober waardoor er per abuis een nadeel is ontstaan op het product onderwijshuisvesting en een voordeel op het product beleid en leerlingzaken. 4. N.a.v. de jaarrekening 2023 heeft er een winstbestemming plaatsgevonden ten aanzien van de te verwachten kosten integraal huisvestingsplan onderwijs 2024. I.v.m. de latere start van dit traject zijn niet alle uitvoeringskosten in 2024 gemaakt (een gedeelte loopt door in 2025). Om deze reden wordt het gedeelte uit de bestemmingsreserve ter hoogte van de uitvoeringskosten (50% gemeentedeel = € 10.404, -) in 2024 overgeheveld naar de exploitatie. Per saldo een neutraal resultaat.	I	15.000	N

<i>Subsidies sportaccommodaties en combinatiefuncties</i> Het totale onderuitputtingsvoordeel op dit product bedraagt € 24.321, -. De voornaamste oorzaken voor dit voordeel zijn: 1. Een voordeel op de inhuur en advieskosten van combinatiefuncties van € 11.400, -. Het budget dat opgenomen was bedroeg € 100.011, -, terwijl de werkelijke kosten 2024 € 88.611, - bedragen. Daarnaast mogen worden alle kosten inclusief bijdrage uniek sporten worden meegenomen in de specifieke uitkering (GALA). In de begroting was op de kostenplaats combinatiefuncties € 85.136, - als dekking SPUK GALA opgenomen, terwijl we nu als werkelijke kosten € 96.193, - (inclusief bijdrage uniek sporten) meenemen in de SPUK GALA. Hierdoor is er een extra voordeel ontstaan van € 11.057, -. Op het onderdeel investeringssubsidies sport is er een voordeel van € 27.098, - (budget 2024 € 205.000, -) doordat er minder investeringssubsidies sport zijn uitgekeerd. Hiertegenover staat tegelijkertijd een lagere dotatie vanuit de bestemmingsreserve van € 27.098, waardoor er op dit onderdeel per saldo geen over- of onderschrijving is.	I	24.000	V
<i>Exploitatie sportcentrum Malden</i> De exploitatiekosten van het sportcentrum in Malden zijn in 2024 € 3.166, - hoger uitgevallen. Daarnaast zijn we geconfronteerd met een terugbetaling van de specifieke uitkering MEOZ (meerkosten energie openbare zwembaden), n.a.v. vaststellingsbeschikking 2023. Dit betekent per saldo een nadeel op dit product ter grootte van € 56.007, -. In 2023 hebben we ter compensatie van de gestegen energielasten zwembad een specifieke uitkering van € 161.931, - ontvangen. Ondanks we goedkeurende verklaring van SISA verantwoording 2023 ontvangen hebben blijkt de ontvangen specifieke uitkering te hoog te zijn geweest en moet er € 52.841, - terug betaald worden. Concreet betekent dit dat we € 109.090, - aan specifieke uitkering MEOZ ontvangen hebben. Het resterende nadeel op het product sportcentrum Malden zijn ontstaan door: 1. nadeel van € 11.927, - op kapitaallasten doordat de omslagrente gestegen is van 0,2% naar 0,3%. 2. Een voordeel van € 40.393, - op kosten elektriciteit en netbeheer (raming € 192.010, -, werkelijke lasten € 151.617, -). 3. een nadeel van 39.587, - op kosten groot onderhoud dat door Laco gedeclareerd is. Hiervoor was in de exploitatie een raming opgenomen van € 70.000, - (inclusief voor hetzelfde bedrag een vrijval vanuit de bestemmingsreserve) en is er werkelijk (conform demarcatielijst huur en exploitatieovereenkomst) € 109.587, - gedeclareerd.	I	€ 56.000	N
<i>Maatschappelijke begeleiding en advies</i> Op het onderdeel maatschappelijke begeleiding en advies is een voordeel behaald van € 23.000. Dit voordeel wordt deels veroorzaakt door de specifieke uitkering van het Integraal Zorgakkoord (SPUK-IZA). Deze specifieke uitkering is aangevraagd in regioverband (met Gemeente Nijmegen als centrumgemeente) voor het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten die behoren bij de ambities en doelen van het Integraal Zorgakkoord. Medio december is er regionaal besloten dat de bepaalde lokale verstrekte subsidies/ kosten ten laste gebracht mocht worden van de specifieke uitkering van het Integraal Zorgakkoord, waardoor er een voordeel van € 17.000 is ontstaan. Het restant komt voort uit kapitaalslasten en de adviesraad cliëntenparticipatie.	I	23.000	V

<i>Initiatievenbudget</i> Bij het initiatievenbudget is een voordeel gerealiseerd van € 46.187. Dit voordeel is veroorzaakt door een onderschrijding op het budget subsidie initiatieven. Ondanks de versoepelingen in de regelgeving zijn er in 2024 minder aanvragen geweest dan verwacht.	I	46.000	V
<i>Kinderopvang</i> Op het onderdeel kinderopvang is er een voordeel van € 15.500 behaald. Dit voordeel komt voor een deel voor uit een ontvangst, ter hoogte van € 10.500, van de tussentijdse beschikking van de specifieke uitkering gedupeerden toeslagaffaire. Daarnaast is in 2024 de bijdrage aan de GGD voor de inspecties aanzienlijk lager uitgevallen dan begroot. Het aantal ongeplande inspecties zijn in 2024 minder geweest dan vooraf verwacht werd.	I	15.500	V
<i>Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd</i> Dit taakveld sluit af met een voordelig resultaat van € 54.000. Een voordeel van € 53.000 is ontstaan door een onderschrijding op het budget lokale inclusieagenda. Gedurende het jaar is er gestart met de voorbereiding. Voor de uitvoering is men echter afhankelijk van derden. Hierdoor is er nog niet gestart met de uitvoering en is het grootste deel van het budget onbenut gebleven. Verder is de stelpost van € 10.000 voor het coalitieakkoord ter versterking van het kernteam in 2024 niet benut. Dit bedrag is gereserveerd voor preventieve taken binnen het welzijnswerk, wat logischerwijs buiten het kernteam valt. Omdat de integratie van het welzijnswerk bij Synthese pas echt van start is gegaan op 1 juli 2023 en Synthese tijd nodig heeft om de toegevoegde taken goed te integreren binnen de organisatie en het lokale team, is het in 2024 nog niet gelukt om de preventieve taken bij Synthese onder te brengen. Als laatste heeft er een overschrijding plaats op de onderdelen 'bijdrage regionaal ondersteuningsbureau' en 'maatwerk GGD'. Bij beide onderdelen was tijdens de oktoberrapportage de laatste factuur nog niet bekend. Hierdoor was het niet mogelijk om tijdens de oktoberrapportage het budget bij te stellen. Wat heeft geleid tot een nadeel van 9.000.	I	54.000	V
<i>Bijstandsverlening</i> In de gewijzigde begroting van 2024 is een bedrag van € 3.804.000 opgenomen voor uitgaven aan algemene bijstand. De werkelijke kosten bedragen in 2023 € 3.911.000, waarmee de begroting met € 107.000 wordt overschreden. Deze overschrijding resulteert uit het met terugwerkende kracht verwerken van uitkeringen in de laatste drie maanden van het jaar. Bij de bijstelling van de begroting in oktober was de volledige impact van deze achterstanden nog niet duidelijk. Hierdoor vallen de kosten voor deze uitbetalingen in het laatste kwartaal hoger uit dan oorspronkelijk begroot, wat leidt tot een overschrijding. De vergoeding die vanuit het Rijk is ontvangen ten behoeve van de bekostiging van o.a. de algemene bijstand is aanzienlijk hoger uitgevallen van verwacht. Op het moment van de oktoberrapportage was de definitieve beschikking nog niet beschikbaar. Dit heeft geleid tot een positief resultaat op het onderdeel algemene bijstand van € 195.000.	I	195.000	V

BBZ Voor zowel de startende als de gevestigde ondernemers vielen de kosten voor levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen aanzienlijk lager uit dan begroot. Dit zorgt voor een voordeel van € 139.000. Tegenover dit voordeel staan de tegenvallende terugvorderingen en aflossingen op leningen, wat een nadeel opleverde van € 68.000. Alles bij elkaar opgeteld, resulteerde dit in een positief resultaat van € 71.000 voor het onderdeel BBZ. TOZO-regeling Na overleg met de accountant is gebleken dat de verstrekte TOZO-leningen op de balans gepresenteerd dienen te worden als uitgeleende gelden. Doordat de verstrekte leningen destijds opgevoerd zijn als kosten in de exploitatie leidt het overhevelen naar de balans tot een voordeel van € 63.000.	I	134.000	V
Sociale werkvoorziening Er is een positief resultaat ontstaan van € 56.000 op het onderdeel gesubsidieerde arbeid. Het voordeel komt voort uit de eindafrekening gemeentelijke bijdrage SW.	I	56.000	V
Arbeidsparticipatie Er is een positief resultaat ontstaan op het product re-integratie en participatievoorziening van € 28.000. Het positieve resultaat ontstaat door de afrekening 2024 op het onderdelen arbeidsmatige dagbesteding en werk.	I	28.000	V
Maatwerkvoorzieningen natura materieel Wmo Maatwerkvoorzieningen: In de oktoberrapportage zijn de werkelijke uitgaven van de persoonlijke hulpmiddelen en woonvoorzieningen tot en met augustus geëxtrapoleerd. Hierop is de begroting bijgesteld. De werkelijke uitgaven voor 2024 van € 592.000 resulteren in een nadelig resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting van € 78.000. De afwijking komt met name door dure woning aanpassing in het einde van het jaar. Verder is er nog een klein voordeel behaald op het onderdeel keuringen en indicaties van € 2.500. Vervoer: De gewijzigde begroting voor 2024 is door de BVO DRAN opgesteld op basis van de vervoersvolumes uit 2023. Dit is het eerste jaar (na de corona impact) dat er weer recente cijfers worden gebruikt voor het bepalen van de vervoersvolumes. In de eerste helft van 2023 is gebleken dat de daadwerkelijke vervoersvolumes achterbleven bij deze begroting. Uit voorzorg, en op advies van BVO DRAN, is besloten het verwachte voordeel niet op te nemen in de bijstelling van de begroting. Gedurende de tweede helft van het jaar zette de daling in het vervoer verder door, waardoor het vervoer in 2024 verder achterbleef bij de begrote aantallen. Dit resulteerde uiteindelijk in een voordeel van € 10.500.	I	65.000	N
Eigen bijdrage maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo Er is een voordeel behaald van € 18.000 op het onderdeel eigen bijdrage WMO. Het voordeel is ontstaan door extra aanvragen op de onderdelen huishoudelijke hulp, woonvoorzieningen en hulpmiddelen.	I	18.000	V

<i>Huishoudelijke hulp</i> In de oktoberrapportage zijn de werkelijke uitgaven vanaf augustus tot het einde van het jaar geëxtrapoleerd. Hierop is de begroting bijgesteld naar € 1.444.000. De werkelijke uitgaven voor 2024 bedragen € 1.430.000. Dit leidt tot een voordeel ten opzichte van de gewijzigde begroting van € 13.000. De belangrijkste afwijking bevindt zich in de onderschrijding van het PGB budget voor € 11.000. Daarnaast is er dit jaar geen gebruik gemaakt van onderzoek/advieskosten.	I	13.000	V
<i>Begeleiding Wmo</i> In de oktoberrapportage zijn de werkelijke uitgaven vanaf augustus tot en met het einde van het jaar geëxtrapoleerd. Hierop is de begroting bijgesteld naar € 1.020.000. De werkelijke uitgaven voor 2024 van € 1.061.000 resulteren in een nadelig resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting van € 41.000. De afwijking zit grotendeels in de specialistische (groeps)begeleiding.	I	41.000	N
<i>Overige maatwerkarrangementen Wmo</i> Er is een voordelig resultaat behaald van € 49.000 op het product overige maatwerkvoorzieningen (Wmo). Dit voordeel komt voort uit het onderdeel compensatiemaatregel art 2.1.7. Wmo. Het voordeel is ontstaan door een daling van het tarief van de tegemoetkoming.	I	49.000	V
<i>Jeugdhulp</i> Op totaal niveau is er op het onderdeel jeugd een resultaat behaald van € 28.000 voordelig. In de oktoberrapportage zijn de werkelijke uitgaven vanaf augustus tot en met het einde van het jaar geëxtrapoleerd. Hierop is de begroting bijgesteld naar € 4.363.000. De werkelijke uitgaven voor 2024 van € 4.335.197 resulteren in een voordelig resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting van € 28.000.	I	28.000	V
<i>GGZ-jeugdhulp specialist</i> Het nadelig resultaat van € 78.000 wordt veroorzaakt door de salarislasten van de GGZ-jeugdhulp specialist. De salarislasten stonden aanvankelijk geboekt op het afdelingsbudget. In december is besloten om deze toch toe te kennen aan het bijbehorende taakveld, hierdoor heeft er niet tijdig budgetoverheveling plaats gevonden.	I	78.000	N
<i>Beschermd wonen en maatschappelijke opvang</i> De gemeente Nijmegen is als centrumgemeente voor Gelderland-Zuid de uitvoerder van Beschermd wonen. Dit is de zwaarste zorgvorm binnen de Wmo. Door het uitstel van de decentralisatie blijven de financiële middelen voor het jaar 2024 voor beschermd wonen, inclusief de extra middelen voor ambulantisering, bij de centrumgemeente. Er zijn echter afspraken gemaakt om een deel van deze middelen beschikbaar te stellen aan de regiogemeenten. In 2024 is er door centrumgemeente een bedrag van 297.000 beschikbaar gesteld aan gemeente Heumen. Op het onderdeel Beschermd Wonen is in 2024 een voordeel behaald van € 7.000. Dit voordeel is behaald doordat de werkelijke kosten en gemaakte uren in het kader van de Wijk GGD lager uitvielen dan begroot. Op het onderdeel maatschappelijke opvang is een voordeel behaald van € 24.000. Doordat er een aantal verstrekte subsidies voor de inloopfunctie GGZ verantwoord konden worden in de specifieke uitkering. Deze specifieke uitkering is aangevraagd in regioverband (met Gemeente Nijmegen als centrumgemeente) voor het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten die behoren bij de ambities en doelen van het	I	31.000	V

Integraal Zorgakkoord. Medio december is er regionaal besloten dat de bepaalde lokale verstrekte subsidies/ kosten ten laste gebracht mochten worden van de specifieke uitkering van het Integraal Zorgakkoord wat tot een voordeel van € 16.000 heeft geleid. De andere voordelen komen voort uit de onderdelen regietaken en inloof functie GGZ.			
<i>Openbare gezondheidszorg</i> Het taakveld openbare gezondheidszorg sluit met een voordelig resultaat van € 21.000, -. Het voordelig resultaat is met name toe te rekenen aan de gedeeltelijke verantwoording van het onderdeel Gezond Leven van de GGD in de specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord.	I	21.000	V
<i>Centrum Jeugd en gezin</i> Het taakveld Jeugd en Gezin sluit af met een voordelig resultaat van € 49.000. Het voordelig resultaat is met name toe te rekenen aan het budget Bijdrage GGD. Hierin is geen rekening gehouden met de component voor de compensabele BTW. Daarnaast is eind 2024 vanuit de GGD het 'aandeel overdekking algemene reserve 2023' terugbetaald.	I	49.000	V
<i>Ongediertebestrijding</i> De laatste jaren nam de bestrijding van de eikenprocessierups een groot deel van het budget van de ongediertebestrijding in. Voor 2024 was er een lage plaagdruk van de eikenprocessierups waardoor de kosten van bestrijding lager uitvielen. Door zorgvuldig beheer en bevorderen van biodiversiteit kunnen we de overlast tot een minimum beperken en binnen de perken houden. Dit leidde in 2024 tot een onderuitputting van € 17.000.	I	17.000	V
Overige Posten		€ 36.000	N
Per saldo een voordeel op Programma 1 - Sociale leefomgeving		€ 561.000	V

Analyse programma 2

Analyse	Incidenteel of Structureel	Bedrag in euro's	Voor- of Nadeel
<i>Brandweer</i> Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) stelt € 3,4 miljoen beschikbaar aan gemeenten waar een verhoogd risico op natuurbranden aan de orde is. De drie Gelderse veiligheidsregio's en de provincie Friesland hebben, namens de gemeenten, aanvragen ingediend bij het ministerie van LVVN. Op basis van de ingediende aanvragen is het budget verdeeld. De gemeente Heumen heeft bij decembercirculaire 2024 een bedrag van € 90.000 ontvangen. Dit bedrag zal conform afspraak in 2025 worden doorgestort aan de Veiligheidsregio. Er wordt dan ook voorgesteld om dit bedrag over te hevelen naar 2025.	I	88.000	V
<i>Crisisopvang Oekraïne</i> Het voordeel is m.n. ontstaan door 1. € 49.418, - minder salaristoerekening, 2. voordeel op bewakingskosten € 19.509, -, voordeel op overige kosten € 20.940, - en vrijval bestemmingsreserve (€ 20.679, -) voor dekking van de GGD-lasten € 8.725, - (nadeel).	I	118.000	V
<i>Handhaving</i> De inzet voor handhaving is tot en met mei extern ingehuurd. Door diverse oorzaken is deze inhuur stopgezet per juni. In afwachting van werving van 2 fte voor handhaving (opgenomen in kadernota 2024-2027) is er na mei geen inhuur meer geweest. Dit geeft een voordeel van €33.000. In het laatste kwartaal van 2024 zijn er 2 dwangsommen opgelegd wegens overtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingswet. Dit levert een voordeel van afgerond €110.000.	I	146.000	V
<i>Wegbeheer</i> Het product wegbeheer kent een nadeel van afgerond € 25.520 De waterschapslasten zijn hoger dan ingeschat (€ 3.500). Op de kapitaallasten is een nadeel omdat investeringen (m.n. groot onderhoud wegen) iets hoger zijn uitgevallen en het renteomslagpercentage is aangepast (€7.426). Een overschrijding heeft plaatsgevonden bij de kosten gladheidsbestrijding (hogere toelage en extra kosten strooizand/zout €3.000). De overige onderhoudskosten onderhoud wegen, straatmeubilair en bewegwijzering vallen €11000 hoger uit dan begroot.	I	-26.000	N
<i>Openbare verlichting</i> De post openbare verlichting heeft een voordeel van €48.500,--. Belangrijkste oorzaken hiervan zijn de lagere energiekosten Openbare verlichting (€33.000). Voor 2024 was rekening gehouden met hogere energieprijzen maar de energiemarkt is onderhevig aan schommelingen. Dit levert dus een voordeel op van € 33.000. Verder zijn de onderhoudskosten en de kosten verlichtingsplannen lager uitgevallen (11.250). De doorbelasting aan de provincie is hoger dan geraamd door de hogere vergoedingsprijs die door de provincie wordt gehanteerd (€5.150).	I	49.000	V

<i>Monumentenbeheer</i> Bij dit product is er gedurende het boekjaar 2024 een onderuitputting ontstaan van afgerond € 16.000. Omdat er in de afgelopen jaren bij de kerken groot onderhoud is gepleegd is er minder regulier onderhoud nodig geweest. De onderuitputting bedraagt ca. € 3.000 per kerkje. Verder is er op het laatste moment nog een subsidie ontvangen via de provincie van € 2.000 per molen. Dit was niet voorzien ten tijde van de oktoberrapportage.	I	16.000	V
<i>Ongediertebestrijding</i> De laatste jaren nam de bestrijding van de eikenprocessierups een groot deel van het budget van de ongediertebestrijding in. Voor 2024 was er een lage plaagdruk van de eikenprocessierups waardoor de kosten van bestrijding lager uitvielen. Door zorgvuldig beheer en bevorderen van biodiversiteit kunnen we de overlast tot een minimum beperken en binnen de perken houden	I/S	17.000	V
<i>Milieubeheer</i> Via de algemene uitkering(decembercirculaire) is €10.000 ontvangen voor externe veiligheidsrisico's met name op het gebied van milieu. Via resultaatbestemming 2024 zal dit budget worden overgeheveld naar 2025. De kosten milieubeheer kennen een onderuitputting van € 36.000 o.a. omdat er kosten via de ontvangen specifieke uitkering Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) verantwoord konden worden. De kosten ODRN zijn ruim € 80.000 lager dan geraamd. Het voordeel zit met name bij de milieutaken waar met name de vergunningverlening en juridische diensten lager zijn dan ingeschat. Bij vergunningverlening zijn er geen actualisatietoetsen uitgevoerd, geen verzoeken om goedkeuringsbesluiten en geen vergunningaanvragen binnengekomen. Verder zijn op de projecten minder uren besteed door ODRN dan begroot. Er zijn enkele projecten vervallen (Beheer BGE gemeentelijke wegen, omzetten MBA's en sanering wegverkeerslawaaï). Op de overige projecten zijn minder uitgaven geweest dan geraamd.	I	117.000	V
<i>Ruimtelijke ordening</i> De belangrijkste oorzaken van dit voordeel zijn: -De dotatie aan de bestemmingsreserve omgevingswet is lager dan ingeschat bij de oktoberrapportage. Er zijn nog wat extra kosten geweest in kader van implementatie omgevingswet. -De post bestemmingsplannen kent een voordeel van ca. € 11.000 (in combinatie met de onttrekking aan de bestemmingsreserve omgevingswet). Dit komt met name door het voordeel op de kosten opstellen gebiedsvisie (€ 6.000). Verder was er een voordeel op de post bestemmingsplannen van ca. € 3.000. -Door de invoering van de omgevingswet is hier een nadeel ontstaan omdat er alleen nog aanvragen van voor 2024 zijn afgehandeld	I	23.000	V

<i>Grondexploitatie</i> Medio oktober is de grondexploitatie Kanaalzone geopend. De boekwaarde van deze gronden die opgenomen waren onder de immateriële activa zijn verwerkt in de grondexploitatie. Het nadelig saldo van € 1.030.871 dat is ontstaan op dit product heeft te maken met de voorgenomen afboeking van de kosten herinrichting sportpark (253.660) en de vorming van een verliesvoorziening voor de grondexploitatie Kanaalzone (€ 777.211).	I	-1.030.000	N
<i>Leges bouwvergunningen</i> Op de leges bouwvergunningen is een voordeel ontstaan van € 23.735. Dit komt o.a. door enkele grotere bouwprojecten die niet waren voorzien ten tijde van het opstellen van de begroting (o.a. project hotel Heumens Bos). Het blijft lastig inschatten welke legesopbrengsten er te verwachten zijn omdat deze afhankelijk zijn van de omgevingsvergunningen die gedurende het jaar worden aangevraagd.	I	24.000	V
<i>Exploitatie tijdelijke huisvesting</i> De kosten tijdelijke huisvesting kent een nadeel van € 16.443. Er is nog geen duidelijkheid over de bestemming van het pand Veldsingel 2. Daardoor loopt de tijdelijke bewoning nog door en zijn er kosten voor gas en elektriciteit nodig geweest. Ook is er een extra onderhoud noodzakelijk geweest aan de rookafvoerkanaal.	I	-16.000	N
<i>Overige posten < 15.000</i>	I	31.000	V
Per saldo een nadeel op Programma 2 - Fysieke leefomgeving	I	443.000	N

Analyse programma 3

Analyse	Incidenteel of Structureel	Bedrag in euro's	Voor- of Nadeel																																				
<i>College van B&W</i> Door de uitvoeringsorganisatie APPA is een financieel jaarverslag opgesteld voor de pensioenverplichtingen per ultimo 2024 van Heumen richting (oud) wethouders. In dit jaarverslag wordt een overzicht gegeven van opgebouwde pensioenrechten en benodigde voorziening op basis van verschillende rekenmethoden (BZK en nFTK). WTP Op 30 mei 2023 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de Wet Toekomst Pensioenen (WTP). Met de inwerkingtreding van de WTP hebben pensioenuitvoerders tot 1 januari 2028 de tijd om de pensioenregelingen aan te passen. Hoewel de Appa formeel losstaat van de Pensioenwet, zal de koppeling vanuit de Appa met het pensioenreglement van ABP ertoe leiden dat de WTP ook in de Appa geïmplementeerd moet worden. Vooralsnog lijkt het volledig invaren van pensioenaanspraken in de WTP het uitgangspunt. Vanuit financieel oogpunt heeft volledig invaren echter ook grote financiële gevolgen. Zo betekent de overgang naar een nieuw pensioenstelsel dat alle opgebouwde pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers zullen moeten worden overgezet in een nieuwe pensioenregeling. Waarbij de decentrale overheden zullen worden gevraagd om de gevormde voorziening over te dragen ter financiering. Rekenmethode nFTK De gemeente is verplicht om een voorziening te hebben van de 'actuele waarde' voor de pensioenverplichtingen van haar bestuurders. In dit vereiste zit helaas geen ruimte voor interpretatie aangaande de rekenmethodiek we mogen toepassen voor het waarderen van de voorziening. Hoewel te zijner tijd (met inwerkingtreding WTP) de rekenmethodiek nFTK (nieuw Financieel toetsingskader) zal worden toegepast, worden we conform BBV spelregels gehouden aan het toepassen van de rekenmethode BZK. Op basis van deze rekenmethode is er per ultimo 2024 een voorziening nodig van € 3.261.474,-.(dit betreft voor 2024 een dotatie van € 781.970,-). <table><tr><th colspan="2">Pensioengelden voormalige bestuurders per ultimo 2024</th></tr><tr><td></td><td>Methode ministerie BZK</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Nodig in voorziening ultimo 2024 volgens financieel jaarverslag ProAmbt</td><td>€ 3.261.474,00</td></tr><tr><td>Beschikbaar bij ASR als hoogste waarde obv beleggingswaarde/garantiewaarde</td><td>€ 719.910,48</td></tr><tr><td>M/z eigen voorziening (staat reserves/voorzieningen)</td><td>€ 2.541.563,52</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen voorziening</td><td></td></tr><tr><td>Saldo per 1 januari 2024</td><td>€ 1.446.452,52</td></tr><tr><td>Dotaties 2024</td><td></td></tr><tr><td>Pensioenkapitaal</td><td>€ 469.710,16</td></tr><tr><td></td><td>€ 1.916.162,68</td></tr><tr><td>Uitkeringen 2024</td><td>156.568,88</td></tr><tr><td>Blijft beschikbaar</td><td>€ 1.759.593,80</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Aanwezige voorziening ultimo 2024</td><td>€ 1.759.593,80</td></tr><tr><td>Eigen voorziening per ultimo 2024 moet zijn</td><td>€ 2.541.563,52</td></tr><tr><td>Per saldo nog te doteren t.l.v. exploitatie 2024:</td><td>€ -781.969,72</td></tr></table>	Pensioengelden voormalige bestuurders per ultimo 2024			Methode ministerie BZK			Nodig in voorziening ultimo 2024 volgens financieel jaarverslag ProAmbt	€ 3.261.474,00	Beschikbaar bij ASR als hoogste waarde obv beleggingswaarde/garantiewaarde	€ 719.910,48	M/z eigen voorziening (staat reserves/voorzieningen)	€ 2.541.563,52			Eigen voorziening		Saldo per 1 januari 2024	€ 1.446.452,52	Dotaties 2024		Pensioenkapitaal	€ 469.710,16		€ 1.916.162,68	Uitkeringen 2024	156.568,88	Blijft beschikbaar	€ 1.759.593,80			Aanwezige voorziening ultimo 2024	€ 1.759.593,80	Eigen voorziening per ultimo 2024 moet zijn	€ 2.541.563,52	Per saldo nog te doteren t.l.v. exploitatie 2024:	€ -781.969,72	I	766.000	N
Pensioengelden voormalige bestuurders per ultimo 2024																																							
	Methode ministerie BZK																																						
Nodig in voorziening ultimo 2024 volgens financieel jaarverslag ProAmbt	€ 3.261.474,00																																						
Beschikbaar bij ASR als hoogste waarde obv beleggingswaarde/garantiewaarde	€ 719.910,48																																						
M/z eigen voorziening (staat reserves/voorzieningen)	€ 2.541.563,52																																						
Eigen voorziening																																							
Saldo per 1 januari 2024	€ 1.446.452,52																																						
Dotaties 2024																																							
Pensioenkapitaal	€ 469.710,16																																						
	€ 1.916.162,68																																						
Uitkeringen 2024	156.568,88																																						
Blijft beschikbaar	€ 1.759.593,80																																						
Aanwezige voorziening ultimo 2024	€ 1.759.593,80																																						
Eigen voorziening per ultimo 2024 moet zijn	€ 2.541.563,52																																						
Per saldo nog te doteren t.l.v. exploitatie 2024:	€ -781.969,72																																						

<i>Raadsgriffier</i> Het voordeel op dit product betreft € 69.121 en bestaat m.n. uit een onderuitputtingsvoordeel op de salarislasten van € 78.683. Op 12 april 2024 heeft uw raad besloten om de formatie van de griffie structureel met 1,89 fte uit te breiden. Voor 2024 betekende dit dat er (voor de periode van 1 juli tm 31 december) € 75.000, - is toegevoegd aan het budget voor de loonkosten. Ultimo 2024 is er nog geen formatie ingevuld vanuit deze toevoeging en resteert dit budget voor te betalen loonkosten. Wel is er tijdelijk ingehuurd op een raadsadviseur. Hierover staat dekking vanuit het onderuitputtingsvoordeel salarislasten.	I	69.000	V
<i>Kostenplaatsen personeel</i> Ten opzichte van de gewijzigde begroting is er een overschot op het P-budget 2024 van € 743.801. Het gaat om een onderuitputtingsvoordeel op het personeelsbudget voornamelijk veroorzaakt door vacatureruimte en nog niet ingevulde formatie (n.a.v. kadernota 2024).	I	744.000	V
<i>Algemene personele aangelegenheden</i> Het nadelige resultaat is met name ontstaan door een overschrijding van het opleidingsbudget (opleidingen, congressen en cursussen) van ca. € 20.482, -. Verder zijn er op diverse onderdelen nog kleinere over- en onderschrijdingen. Zo is er een onderuitputtingsvoordeel van € 5.417, - op het budget arbeidsvoorwaarden en een overschrijding van € 5.012, - op het budget werving en instroom.	I	20.000	N
<i>Financiële administratie</i> Op deze kostenplaats wordt o.a. de mutatie in de voorziening dubieuze debiteuren verantwoord. Per ultimo 2024 zijn alle openstaande debiteuren op dubieusheid beoordeeld. Het totaalbedrag aan dubieuze debiteuren is daarbij vastgesteld op € 155.140. De beschikbare voorziening was groot € 177.456 zodat een bedrag van € 22.316 is vrijgevallen. Een ander voordeel is ontstaan doordat het begrote bedrag van € 15.000 voor de toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren niet nodig is gebleken. Daarnaast is voor ondersteuning bij het applicatiebeheer t.o.v. het beschikbare budget een voordeel van € 1.500 ontstaan en bij het budget voor advieskosten/e-facturering een nadeel van € 3.694. Een voordeel is ontstaan van € 13.046 doordat minder interne ambtelijke uren zijn doorberekend aan diverse werkzaamheden omdat een vacature niet meteen ingevuld kon worden. Tenslotte is bij het budget voor drukwerk begroting/jaarrekening een onderuitputting ontstaan van afgerond € 937.	I	49.000	V
<i>Juridische zaken</i> Het budget voor juridisch c.q. fiscaal advies kent een onderschrijding van € 23.331. De oorzaken hiervoor zijn lagere externe advieskosten en proceskostenvergoedingen.	I	23.000	V
<i>Informatie en automatisering</i> Het totale voordeel op dit product betreft € 56.725, -. Hiervan is circa € 51.000, - ontstaan op het budget IBP (informatiebeleidsplan). Dit voordeel is ontstaan doordat de geplande implementatie van een nieuw financieel pakket in 2024 niet gelukt is. Voorgesteld wordt om dit budget via een bestemmingsreserve over te hevelen naar 2025. Andere afwijkingen op dit product zijn: een voordeel van € 2.016, - op functioneel applicatiebeheer (CSAM) en een voordeel van € 4.443, - op minder doorbelaste hardwarekosten vanuit de IRvN.	I	57.000	V

<i>Treasury</i> Op dit product wordt het renteresultaat van het product 'Kapitaallasten' verantwoord. Dit renteresultaat was ca. € 98.000 nadeliger. Bij het opstellen van het renteschema over 2024 is de aan de activa toe te rekenen rente licht verhoogd (van 0,2% naar 0,3%) daardoor is het resultaat per saldo negatief uitgevallen.	I	98.000	N
<i>Algemene uitkering</i> Het voordeliger resultaat ten opzichte van wat was begroot in de gewijzigde (bijgestelde) begroting 2024 betreft vooral de effecten van de decembercirculaire 2024. De mutaties van de decembercirculaire 2024 konden logischerwijs niet meer worden vertaald naar een formele begrotingswijziging. Vandaar dat wordt voorgesteld om een gedeelte van de budgetmutaties van de decembercirculaire, via een resultaatbestemming, naar 2024 over te hevelen.	I	295.000	V
<i>Algemene baten en lasten</i> Van de in de begroting opgenomen stelposten zijn de meeste budgetten in de loop van het begrotingsjaar 2024 gebruikt voor dekking van de kostenstijgingen zoals loon- en prijsontwikkeling. Van vier stelposten zijn de budgetten niet volledig gebruikt. Het gaat om de stelpost uitvoering personele regelingen en de stelpost ziektevervangende ad. € 10.655; de stelpost prijsontwikkeling € 186.000 en de stelpost Coalitieakkoord 2022 ad. € 25.000.	I	222.000	V
<i>Overig</i>	I	2.000	V
Per saldo een voordeel op Programma 3 - bestuur en organisatie	I	577.000	V

1B. Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheer

ALGEMEEN

De gemeente staat voortdurend bloot aan financiële risico's, zoals economische schommelingen, stijgende prijzen en tekorten op de arbeidsmarkt. Dit maakt het noodzakelijk om een sterk financieel fundament te hebben, zodat onvoorziene gebeurtenissen kunnen worden opgevangen zonder dat dit direct leidt tot ingrijpende bezuinigingen.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen. Dit wordt bepaald door de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (zoals reserves en begrotingsruimte) en de ingeschatte financiële risico's. Hoe hoger het weerstandsvermogen, hoe beter de gemeente voorbereid is op financiële onzekerheden.

Een belangrijk onderdeel van risicobeheersing is het risicomanagement, waarbij de gemeente inzicht krijgt in mogelijke risico's en hierop anticipeert. Dit gebeurt onder andere door een risico-inventarisatie, waarbij risico's worden geïdentificeerd, beoordeeld en geclassificeerd op basis van kans en impact. Waar mogelijk worden maatregelen genomen om risico's te beperken of af te dekken.

De gemeente streeft ernaar haar taken zoveel mogelijk ongestoord uit te voeren, zelfs in tijden van crisis of economische tegenslag. Daarom wordt er voortdurend gemonitord en bijgestuurd via de planning- en control cyclus, zodat raadsleden tijdig inzicht krijgen in de financiële gezondheid en de maatregelen die nodig zijn om de gemeente financieel weerbaar te houden.

Naast het weerstandsvermogen worden in deze paragraaf verschillende financiële kengetallen besproken, zoals de netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Deze kengetallen helpen bij het beoordelen van de financiële positie en veerkracht van de gemeente.

WEERSTANDSVERMOGEN EN WEERSTANDSCAPACITEIT

Beschikbare weerstandscapaciteit

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit worden de middelen en mogelijkheden bedoeld waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. In onderstaande tabel is de beschikbare weerstandscapaciteit weergegeven.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Ultimo 2024
Vrij besteedbaar deel algemene reserve per 31 december 2024	€ 4.325.125
Resultaat 2024 exclusief voorgestelde budgetoverhevelingen	€ 246.994
Totaal	€ 4.572.119

De algemene reserve wordt gebruikt voor het opvangen van risico's in algemene zin. Op 14 december 2023 heeft de gemeenteraad unaniem besloten tot aankoop van de betonfabriek om daarmee woningbouw in de Kanaalzone mogelijk te maken. Bij de actualisatie van de grondexploitatie is het voorziene verlieslatende resultaat gedekt door het treffen van een verliesvoorziening van € 777.211. Meer informatie hierover is opgenomen in de paragraaf grondbeleid. Uw raad stelde in totaal € 12 miljoen beschikbaar voor de Kanaalzone/Juliana '31. Dit betekent dat ultimo 2024 nog € 11.222.789 resteert. De verwachte besteding van deze middelen moet nog worden verwerkt in de financiële huishouding van de gemeente. Totdat uw raad een besluit hierover neemt blijven deze financiële middelen in de algemene reserve zitten.

De omvang van de algemene reserve bedraagt € 15.547.914 minus € 11.222.789 (restant van de door de raad gevoteerde middelen à € 12 miljoen voor de Kanaalzone en het sportpark van Juliana '31) = € 4.325.125

Het jaarrekeningresultaat is vrij aanwendbaar en wordt tot de weerstandscapaciteit geteld;

	Beschikbaar gesteld cf. raadsbesluit 14-12- 2023	Aangewend t/m 2024	Restant
Juliana '31 Malden	11.500.000	0	11.500.000
Kanaalzone	500.000	777.211	-277.211
Totaal	12.000.000	777.211	11.222.789

Benodigde weerstandscapaciteit

Onder *benodigde weerstandscapaciteit* verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-beperkende acties.

In februari 2025 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de risico's t.b.v. de programmarekening 2024. Er is in totaal voor € 7,7 miljoen aan risico's geïnventariseerd. De benodigde weerstandscapaciteit (kans x financiële impact) is bepaald op € 3,8 miljoen. De gehele risico-inventarisatie kunt u terugvinden in de bijlage.

In de onderstaande tabel is de benodigde weerstandscapaciteit weergegeven.

Benodigde weerstandscapaciteit	Jaarstukken 2024
Reservering voor vermogensrisico's (zie tabel risico-inventarisatie)	€ 3.807.000

Het is van belang te weten of sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Als het risicoprofiel bekend is, kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit, zetten we af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen wordt weergegeven in een kengetal, namelijk de verhouding tussen de (direct) beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. De berekeningswijze is als volgt:

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Het weerstandsvermogen bedraagt op balansdatum 31 december 2024;

Weerstandsvermogen	Jaarstukken 2023	Jaarstukken 2024
Beschikbare weerstandscapaciteit	16.200.930	4.572.119
Benodigde weerstandscapaciteit	15.086.600	3.807.000
Weerstandsvermogen	1,07	1,20

Stille reserves

Stille reserves zijn activa (bezittingen) van een gemeente die in de boekhouding tegen een lagere waarde staan dan hun werkelijke (markt)waarde. Dit betekent dat er een verborgen vermogen aanwezig is, dat pas zichtbaar wordt als de activa worden verkocht. Gemeenten bezitten vaak grond, gebouwen of andere onroerende zaken. Als deze activa op de balans staan tegen de historische aanschafwaarde of een lagere boekwaarde, terwijl de marktwaarde (bijvoorbeeld de WOZ-waarde) hoger is, ontstaat een stille reserve. In de berekening van de weerstandscapaciteit houden we geen rekening met de stille reserves, maar deze presenteren we wel om u inzicht te geven in de omvang.

Object	WOZ-waarde
Gemeentehuis, Kerkplein 6, Malden	€ 2.560.000 (boekwaarde € 555.806)
Gemeentelijke werkplaats, Ambachtsweg 10, Malden	€ 460.000
Parkeergarage Maldensteijn	€ 415.000
Pachtgronden*	€ 3.300.000
Natuurgronden**	€ 2.600.000

* Per 31 december 2023 beschikt de gemeente nog over 86 ha pachtgronden, waarvan 55 ha pachtgronden die niet op de balans staan. Voor de waardering van de stille reserve aan pachtgrond wordt € 60.000 per ha aangehouden.

** De gemeente bezit 204 ha bosgrond met een geschatte waarde van € 2,6 miljoen.

Conclusies weerstandsvermogen

Om te kunnen beoordelen in welke mate de gemeente in staat is om de risico's te dekken wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel opgesteld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. Hieruit blijkt dat de gemeente Heumen waarderingcijfer C scoort, hetgeen een voldoende weerstandsvermogen betekent.

Waarderingstabel weerstandsvermogen Waarderingcijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

KENGETALLEN VOOR DE FINANCIËLE POSITIE VAN DE GEMEENTE HEUMEN

In Nederland moeten gemeenten vijf verplichte financiële kengetallen opnemen in hun begroting en jaarstukken. De financiële kengetallen bieden inzicht in hoe gezond en toekomstbestendig de gemeentefinanciën zijn. Ze helpen raadsleden bij het maken van goed onderbouwde beslissingen over investeringen, uitgaven en belastingen. Door de kengetallen in samenhang te bekijken, wordt duidelijk of de gemeente financieel robuust is en waar mogelijke risico's liggen. Elk kengetal belicht een ander aspect van de financiële huishouding. Deze kengetallen bieden een compleet beeld van de financiële gezondheid van de gemeente. Ze helpen de raad om te beoordelen:

- Hoeveel financiële risico's de gemeente loopt (schuldquote, grondexploitatie).
- Hoe stabiel en weerbaar de gemeente is (solvabiliteitsratio, exploitatieruimte).
- Hoeveel ruimte er is voor belastingmaatregelen (belastingcapaciteit)

Hier volgt een uitleg over de kengetallen.

1. Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote laat zien hoeveel schuld de gemeente heeft in verhouding tot haar inkomsten en of de rentelasten een zware druk op de begroting leggen. Een hogere schuldquote betekent meer financiële kwetsbaarheid en een grotere rentelast. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote wordt berekend inclusief en exclusief uitgezette leningen aan derden. Hierdoor wordt duidelijk wat het aandeel is van de verstrekte leningen in de exploitatie. Als een gemeente leningen verstrekt aan derden (zoals woningcorporaties of verbonden partijen), kan dit de schuldpositie vertekenen. Daarom wordt de netto schuldquote ook gecorrigeerd voor deze verstrekte leningen om een beter beeld te krijgen van de echte financiële druk op de gemeente.

Een lage schuldquote betekent minder afhankelijkheid van leningen en meer financiële flexibiliteit. Een hoge schuldquote betekent een grotere schuldenlast, wat kan leiden tot minder ruimte voor investeringen en hogere financiële risico's. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog. Hij moet niet verder stijgen. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone.

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is de verhouding van het eigen vermogen ten opzichte van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserve) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. De solvabiliteitsratio geeft aan in hoeverre de gemeente haar schulden kan aflossen met het eigen vermogen. Het is een maatstaf voor financiële stabiliteit.

Een hoge solvabiliteitsratio betekent dat de gemeente over voldoende eigen vermogen beschikt en minder afhankelijk is van externe financiering. Een lage solvabiliteitsratio betekent dat de gemeente een relatief hoge schuldenlast heeft en financieel kwetsbaarder is bij tegenvallers. Een solvabiliteitsratio van 25% betekent dat 25% van het gemeentelijke vermogen uit eigen middelen bestaat en 75% uit geleend geld. Hoe lager de solvabiliteit, hoe kwetsbaarder de gemeente is voor financiële tegenvallers, omdat er minder buffers zijn. Een solvabiliteit van boven de 50% wordt als sterk ervaren. Een solvabiliteit onder de 20% wordt beoordeeld als risicovol. Het volume aan schulden is dan dermate groot dat de gemeente kwetsbaar wordt bij onverwachte situaties. Solvabiliteit kan verhoogd worden door minder schulden aan te trekken of meer eigen vermogen te genereren.

3. Grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de gemeente afhankelijk is van inkomsten uit grondverkoop en hoe groot de financiële risico's zijn van actief grondbeleid. Gemeenten die veel investeren in grond kunnen grote opbrengsten genereren, maar lopen ook risico's bij waardedalingen of stagnerende woningbouw. Het kengetal geeft weer hoe de waarde van de grondexploitaties zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting en uitgedrukt in een percentage.

Een laag kengetal van grondexploitatie betekent minder financiële risico's als de verkoop van bouwgrond tegenvalt of bouwplannen vertraging oplopen.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten en uit te drukken in een percentage.

Een positieve exploitatieruimte betekent dat de gemeente ruimte heeft voor nieuwe investeringen of tegenvallers kan opvangen zonder directe bezuinigingen. Een negatieve exploitatieruimte betekent dat de gemeente structureel meer uitgeeft dan binnenkomt, wat op termijn financiële problemen kan opleveren. Een negatieve structurele exploitatieruimte (-0%) wordt beoordeeld als risicovol. De kosten zijn dan groter dan de inkomsten en maakt de gemeente extra kwetsbaar. Een negatieve structurele exploitatieruimte betekent dat de gemeente structureel meer uitgeeft dan er binnenkomt. Dit kan leiden tot bezuinigingen of belastingverhogingen om de begroting sluitend te maken. Structurele exploitatieruimte kan verbeteren door minder kosten te maken, zoals minder te lenen (minder rentelasten) en/of meer inkomsten te genereren.

5. Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit is de verhouding tussen de woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar) ten opzichte van het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) uitgedrukt in een percentage. In de woonlasten worden de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing meegenomen. Bij 100% is Heumen gelijk aan het landelijk gemiddelde. Hoe hoger dit percentage, des te meer belasting wordt op de inwoners geheven, ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Lage belastingcapaciteit → De gemeente heft minder belasting dan het landelijk gemiddelde en heeft mogelijk ruimte om de belastingen te verhogen indien nodig.

Hoge belastingcapaciteit → De gemeente heft al relatief veel belasting, waardoor verdere verhogingen moeilijker te verantwoorden zijn en inwoners financieel zwaarder worden belast.

Een belastingcapaciteit hoger dan 105% is ongewenst omdat inwoners niet extra belast kunnen worden. De rek is er dan uit, waardoor de weerbaarheid afneemt. De belastingcapaciteit kan verbeteren door inwoners minder zwaar te belasten

De uitkomsten voor de gemeente Heumen.

In de onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de vijf kengetallen voor de gemeente Heumen weergegeven. Categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest.

Kengetallen	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024	Geld Gem	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote	77%	46%	63%	Niet bekend	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	58%	26%	53%	32,1%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	21%	32%	25%	35,9%	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	3,6%	2,5%	2,54	Niet bekend	Begr en MJR>0 %	Begr of MJR>0 %	Begr en MJR<0%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	29%	Niet bekend	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	102%	103%	97%	100%	<95%	95-105%	>105%

De gemeente investeert de komende jaren in de Kanaalzone en andere gemeentelijke projecten, waarmee belangrijke maatschappelijke doelen worden gerealiseerd. Deze ambities hebben echter ook een financiële keerzijde. Zo neemt de omvang van de vaste schulden toe en wordt circa € 12 miljoen onttrokken aan de algemene reserve. Deze ontwikkelingen leiden tot een verslechtering van meerdere financiële kengetallen. Met name de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en het kengetal grondexploitatie bewegen zich richting risicovollere categorieën. Dit onderstreept het belang van actieve monitoring van de financiële positie en het tijdig kunnen bijsturen van beleid waar nodig.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

ALGEMEEN

Inleiding

De gemeente Heumen heeft een totale oppervlakte van 4.168 ha., waarvan een groot gedeelte bij de gemeente in beheer is als openbare ruimte. De openbare ruimte is onder te verdelen in wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, gebouwen en bossen.

De kwaliteit van het beheer en het onderhoud wordt door de raad bepaald (kaderstellende rol) met de vaststelling per onderdeel van beheerplannen en de bijbehorende budgetten (budgetrecht).

Voor de navolgende kapitaalgoederen zijn beheerplannen in gebruik:

- wegen
- riolen
- openbaar groen
- diverse gebouwen

In de beheerplannen is onder meer het niveau van het onderhoud vastgesteld. De budgetten voor de uitvoering van de beheerplannen maken een belangrijk deel uit van de gemeentelijke begroting. Het college voert beheer en onderhoud uit en rapporteert hierover.

In deze paragraaf geven we informatie over de uitvoering van het uitgevoerde onderhoud in 2024.

WEGEN

Algemeen

In 2023 heeft de gemeente Heumen een Globale Visuele Inspectie laten uitvoeren conform de landelijke wegbeheermethodiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond-, Water- en wegenbouw en verkeerstechniek; dit is een onafhankelijke landelijke kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte en verkeer en vervoer). De doelstelling van de inspectie en de daaruit volgende rapportage is het inzichtelijk maken van de kwaliteit en onderhoudskosten van verhardingen in de gemeente. Dit is als richtlijn vastgelegd in het Wegenbeheerplan 2024-2028.

Op grond hiervan is ook in 2024 tot uitvoering van werkzaamheden overgegaan waarbij vele gebreken in de wijken aan de verhardingen zijn verholpen.

Voor het asfaltonderhoud 2024 was in combinatie met het reguliere asfaltonderhoud groot (cyclisch) onderhoud gepland aan o.a. de volgende wegen:

Groesbeekseweg, fietspaden door Maldensveld, integraal onderhoud aan de Veldsingel, Kerklaantje, Hollestraat en Kuilstraat. Deze laatste wegen zijn helaas nog steeds in uitvoering en grotendeels doorgeschoven naar 2025 wegens capaciteitsproblemen, aanvullend grondonderzoek en winterperiode.

Dit zal voorjaar 2025 verder uitgevoerd worden waarbij het restant budget groot onderhoud wegen 2024 alsnog benut wordt.

Kwaliteitsnormen

Voor het kwaliteitsniveau van de wegen hanteren wij "heel en veilig". Binnen het door ons gebruikte kwaliteitssysteem dat werkt met beeldkwaliteitsnormen richten wij ons op het onderhoudsniveau "C/laag" voor de wegen en het onderhoudsniveau "B/Basis" voor de voet- en fietspaden. Medio 2019 is wegens bezuinigingen besloten het onderhoudsniveau voor de voet- en fietspaden weer naar "C/laag" terug te zetten.

Financiën

In 2024 was voor onderhoud wegen een onttrekking van € 460.069 voorzien. In werkelijkheid is € 458.342,75 uitgegeven aan o.a. asfalt- en elementenonderhoud op vele diverse wegen.

Deze kleine onderschrijding van ca. € 1.726,25 zal in het wegen onderhoud van 2025 benut worden.

KUNSTWERKEN

Algemeen

De gemeente Heumen heeft 18 verschillende soorten kunstwerktypen en 293 civiele kunstwerken in beheer. In 2016 is dit gehele areaal opnieuw geïnspecteerd conform de landelijke beheermethodiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond- water- en Wegenbouw en de verkeerstechniek). Uit deze inspectie blijkt dat de totale gemiddelde kwaliteit van de kunstwerken in het beheer van de gemeente een C bedraagt. De dassen- en paddentunnels hebben een D-kwaliteit en zijn daar waar noodzakelijk in 2021 aangepakt.

Onderhoud

In 2023 is een opname uitgevoerd. Naar aanleiding van deze opname is in 2024 onderhoud uitgevoerd aan diverse dassenrasters en tunnels uitgevoerd. Daarnaast is op viaduct Dorpstraat en brug Oosterkanaaldijk de graffiti gereinigd en beschermd.

Financien

Het budget van € 18.000 is niet geheel benut en met € 432,65 minimaal onderschreden.

VERLICHTING

Algemeen

In 2015 is de 'Kaderstelling openbare verlichting 2015-2024' aangenomen. Uitgangspunt van de gemeente is de ombouw naar duurzame verlichting in 10 jaar, waarvoor een krediet beschikbaar is gesteld van € 2,2 miljoen. Bij de keuze voor ledverlichting is in 2016 op basis van een aangenomen amendement een vergelijking gemaakt ten aanzien van veiligheid, energiereductie, kilogram CO₂-uitstoot en kosten.

Kwaliteitsnormen

Voor de bepaling van de kwaliteit zijn veiligheid, energieverbruik, duurzaamheid, goed functioneren en kostenefficiëntie leidend.

Financiën

In 2023 is was voor de verduurzaming van openbare verlichting voor de armaturen € 169.845 en masten € 53.784 beschikbaar. In totaal dus een investeringsbudget van € 223.629 voor de voorbereiding en uitvoering. Dit bedrag van de armaturen is met € 137.966 ruim onderschreden en ook voor de masten is het budget met € 16.276 ruim onderschreden. Deze onderschrijdingen zijn in 2024 nog voor € 11.340,16 verder benut worden waardoor we gereed zijn en dan 100% duurzame ledverlichting hebben met dimregime 3A (100-70-50-70-100%) ook zijn alle masten geschilderd of vervangen. Behalve het deel in Overasselt wat we tezamen met het DPO en het onderhoud van de provincie aan de N846 in 2026 willen aanpakken. De verlichting zal dan mogelijk vervangen worden door andere nieuwe led-armaturen en evt. andere locaties en masttypes.

Voor het exploitatiebudget openbare verlichting m.b.t. het technisch onderhoud, schadeherstel en verlichtingsplannen zijn verder geen noemenswaardige over- of onderschrijdingen. De energielasten voor 2025 zullen als gevolg van de stijgende energieprijzen toenemen.

Exploitatiekosten

In 2016 zijn er 125 storingen met betrekking tot het armatuur in het beheersysteem geregistreerd. Voor 2024 is het verwachte aantal storingen in gemeente Heumen slechts 73 storingen. Dit is een afname van 42%.

In 2016 waren de totale storingskosten met betrekking tot het armatuur € 7.500. Voor 2024 zijn de verwachte kosten voor storingen: € 4.400. Dit betreft een reductie van 41%.

Met de volledige ombouw naar LED heeft de gemeente Heumen een energieverbruik van 198.000 kWh. Hiermee is een besparing gerealiseerd van 58% ten opzichte van januari 2017. Wanneer wordt gekeken naar de energiekosten zijn deze, in tegenstelling tot de besparing in verbruik, juist toegenomen.

De berekende energiekosten voor de gemeente Heumen in 2024 zijn € 33.500 per jaar. De berekende jaarlijkse energiekosten in 2016 waren € 22.500. De reden dat de energiekosten fors zijn toegenomen ondanks dat ruim de helft van de energie bespaard wordt, is de toename van de energietarieven. Deze zijn tussen 2016 en 2024 met ongeveer 256% toegenomen. Daarnaast is het aantal armaturen toegenomen.

OPENBAAR GROEN

Algemeen

Het onderhoud van het openbaar groen is vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomst 2022 t/m 2025 met de DAR. Het onderhoud wordt uitgevoerd met inzet van medewerkers van het Werkbedrijf. Het onderhoud aan openbaar groen, gazons, onkruid en veegvuil op verhardingen, en het bladruimen binnen de bebouwde kom van de kernen, is daarin opgenomen. We besteden meer aandacht aan biodiversiteit en daardoor zijn gazons op plekken minder vaak gemaaid, is er meer biodivers groen aangeplant en hebben we de bodem verbeterd. Het onderhoud van de bossen is geheel uitbesteed aan de Bosgroep Midden Nederland op basis van een beheerplan.

Een derde deel van de 11.000 bomen is geïnspecteerd volgens planning. Op basis daarvan is het onderhoud aan de bomen in een meerjarige opdracht aan een externe partij uitgegeven. We hebben meer zorg besteed aan oudere bomen, we hebben bomen gekapt die niet toekomstbestendig zijn en nieuwe bomen aangeplant. In het buitengebied is het onderhoud aan heggen grotendeels uitbesteed. Er zijn inwoners bij het onderhoud van openbaar groen en de landschapselementen betrokken, vanuit het belang dat we hechten aan burgerparticipatie. Voor het bijhouden van de arealen hebben we het beheersysteem Geovisia in gebruik.

Kwaliteitsnormen

Het onderhoud van het openbaar groen wordt op een basis tot laag niveau onderhouden, volgens de IBOR-systematiek (IBOR = Integraal beheer Openbare Ruimte).

Financiën

De beschikbare middelen voor het openbaar groen zijn voor 2024 € 457.988 (plantsoenen en gras). Werkelijke uitgaven waren € 458.588. Het positief saldo is afgerond € 600.

De beschikbare middelen voor bomen zijn € 100.913 en is er werkelijk uitgegeven € 114.776. Het negatief saldo is € 13.862.

Het gewijzigde maaibeleid en de bezuinigingen voorgaande jaren leidde tot klachten, bijvoorbeeld bij hondenbezitters die last hadden van het hoge gras (grasaren) en inwoners vanwege het wel of niet maaien van bloemrijk gras. Dat hebben we opgelost door aanpassingen te doen in het maaiwerk.

We hebben meer ingehuurd voor het maaien van bermen, omdat de werkzaamheden fysiek niet allemaal door onze buitendienst konden worden uitgevoerd. Bij de kap van bomen is de verkeersveiligheid een belangrijk aandachtspunt en brengt extra kosten met zich mee.

GEBOUWEN

Algemeen

De gemeente heeft in het kader van de diverse taken onderstaande gebouwen in eigendom en beheer:

- gemeentehuis
- gemeentewerkplaats
- parkeergarage Maldensteijn
- windkorenmolens "Maasmolens" Nederasselt
- windkorenmolens "Zeldenrustmolens" Overasselt
- windkorenmolens "Joannusmolens" Heumen
- Nederlands Hervormde Kerk Nederasselt
- Nederlands Hervormde Kerk Overasselt

GEMEENTEHUIS EN PARKEERGARAGE MALDENSTEIJN

Algemeen

Voor het beheer van het gemeentehuis en de parkeergarage hebben we ons gebaseerd op het meerjaren-onderhoudsplan dat in 2023 is opgesteld, een plan met een doorkijk over 20 jaar. Per jaar staat gepland wat op grond van de conditiewaardering, voortkomend uit de bouwkundige inspectie en de theoretische levensduur, vervangen of gerepareerd dient te worden.

Het gemeentehuis staat er nu 25 jaar. Een aantal installaties kent een theoretische levensduur van 15 jaar, waardoor er sinds 2015 een groter aantal vervangingen gepland zijn dan in de voorgaande jaren. Per jaar wordt d.m.v. technisch onderzoek bepaald of de geplande vervanging op basis van theoretische levensduur ook daadwerkelijk nodig is. Het alternatief is een verantwoord uitstel. Hierdoor is er gepland onderhoud vaker doorgeschoven en is ook in 2024 opnieuw bepaald of dit noodzakelijk was.

Naast het jaarlijks reguliere onderhoud van het gemeentehuis en de installaties heeft er noodzakelijk groot onderhoud plaatsgevonden. Het toegangssysteem is vervangen evenals het inbraaksignaleringssysteem, de airco in de archiefruimte en de regeltechniek van het warmtesysteem. Daarnaast is een trap met balustrade op het dak geplaatst.

In de parkeergarage is regulier onderhoud gepleegd.

Kwaliteitsnormen

Voor het gemeentehuis en parkeergarage hanteren we de kwaliteitsnormen sober en adequaat.

Financiën

Op basis van de meerjaren-onderhoudsplannen is een voorziening gevormd waaraan jaarlijks € 90.275 voor het gemeentehuis en € 8.230 voor de parkeergarage wordt gedoteerd, waaruit het jaarlijks geplande groot onderhoud betaald wordt.

GEMEENTEWERKPLAATS

Algemeen

In 2023 is een (MOP) Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) geactualiseerd voor een periode van 12 jaar, dus dit loopt tot 2035. Dit MOP wordt tweejaarlijks geactualiseerd.

Kwaliteitsnormen

Voor de gemeentewerkplaats hanteren we de kwaliteitsnormen sober en adequaat.

Financiën

Zoals hiervoor omschreven zijn in 2024 geen omvangrijke bedragen geïnvesteerd.

Realisatie 2024

De vetafscheider van de wasplaats is vervangen omdat deze niet meet voldeed en afgekeurd is door de ODRN.

ONDERHOUD MONUMENTALE MOLENS EN KERKEN

Algemeen

De gemeente beschikt over door de Monumentenwacht opgestelde onderhoudsplannen (Periodiek Instandhouding Plan, afgekort PIP) voor de kerkjes en de molens. Vanwege de indieningsvereisten voor het aanvragen van (rijks-)subsidie (BRIM = Besluit Rijkssubsidiëring Instandhouding Monumenten), beslaan deze onderhoudsplannen een periode van 6 jaar. De huurders van de kerkjes en de vrijwillige molenaars worden betrokken bij de vaststelling van welk onderhoud het meest noodzakelijk is.

Kwaliteitsnormen

Voor het onderhoud aan de kerken geldt als kwaliteitscriterium dat er sprake moet zijn van een gecertificeerde restauratie-aannemer. Voor de molens geldt dat het onderhoud zodanig specialistisch is, dat dit alleen door een molenbouwer kan worden uitgevoerd.

Financiën

In 2024 is aan de molens en kerken in zijn totaliteit een budget toegekend van € 91.198 (exploitatie 2024). Hiervan is in 2024 € 75.564 uitgegeven.

Het onderhoud aan de molens en kerken is conform de onderhoudsplanning van de monumentenwacht uitgevoerd. Het budget uitvoeringskosten Erfgoedplatform is niet volledig benut. Het budget is bedoeld voor incidentele zaken die gedurende het begrotingsjaar spelen op het gebied van erfgoed.

RIOLERING

Algemeen

Het water- en rioolbeleid is vastgelegd in het Beleidsplan water en riolering 2023-2027. Het plan is tot stand gekomen in samenwerking met Beuningen, Druten, Nijmegen, West Maas en Waal en Wijchen. Het product is 100% kostendekkend door de inkomsten via de rioolheffing en de baatbelasting.

Kwaliteitsnormen

In het Beleidsplan water en riolering 2023-2027 en hieruit voortvloeiend beleid en regels zijn doelstellingen en kwaliteitsnormen vastgelegd waaraan de waterhuishouding, het rioolstelsel, de IBA's, de watergangen (B- en C-watergangen) en-, de retenties/wadi's moeten voldoen.

Financiën

De totale opbrengsten en uitgaven van de post riolering zijn verantwoord in de paragraaf Lokale Heffingen. Dekking van de lasten vindt plaats via de belastingopbrengsten rioolrecht voor woningeigenaren.

De totale kosten en opbrengsten voor water en riolering (inclusief de budgetten reiniging openbare ruimte en watergangen) komen neer op een voordelig saldo van € 105.640. Dit voordelig saldo is minder onttrokken aan de egalisatievoorziening riolering dan geraamd zodat er een 100% kostendekkendheid is.

WATERHUISHOUDING

Het beleid voor waterhuishouding is vastgelegd in het Beleidsplan water en riolering 2023-2027. Het plan is tot stand gekomen in samenwerking met Beuningen, Druten, Nijmegen, West Maas en Waal en Wijchen. Het product is 100% kostendekkend door de inkomsten via de rioolheffing en de baatbelasting.

Kwaliteitsnormen

Voor het beheer zijn nog geen kwaliteitsnormen vastgesteld. Het onderhoud van de B-watergangen wordt door het Waterschap gecontroleerd en waar nodig van commentaar voorzien. Bij C-watergangen is onderhoud gericht op het voorkomen dat de watergang dichtgroeit. De baggergebieden in Heumen zijn door het waterschap ingemeten en nut en noodzaak voor baggeren zijn in beeld gebracht. Voor de komende jaren zal er weer op een aantal plaatsen gebaggerd worden. De gemeente is verantwoordelijk voor de afvoer en verwerking van het baggerslib.

Financiën

Voor de Waterhuishouding is er een positief saldo van € 7.755. Het voordeel op het product watergangen komt met name omdat er geen kosten zijn gemaakt voor baggeren.

Paragraaf financiering

ALGEMEEN

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op de financieringspositie van de gemeente. Hierbij worden de kasgeldlimiet en de renterisiconorm belicht, evenals de ontwikkeling van de leningenportefeuille en de uitzettingen. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de beheersing van rente- en financieringsrisico's, met als doel een duurzaam en kostenefficiënt financieringsbeleid. Verder geeft de paragraaf inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

Het treasurybeheer van de gemeente is gericht op het waarborgen van de financiële stabiliteit en het beheersen van risico's op zowel korte als lange termijn. Dit wordt gerealiseerd door een afstemming van de financieringsbehoefte met de beschikbaarheid van middelen, waarbij de gemeente tegen zo laag mogelijke kosten toegang behoudt tot de financiële markten en bancaire diensten.

De gemeente voert haar financieringsbeleid uit binnen de kaders van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Daarbij worden de wettelijke normen en richtlijnen in acht genomen om een solide en transparante financiële huishouding te waarborgen.

KADERS

Gemeentelijke kaders: Financiële verordening en treasurystatuut

Het treasurybeleid van de gemeente is vastgelegd in de Financiële Verordening Heumen 2024 en het Treasurystatuut. Dit statuut wordt periodiek herzien om te blijven voldoen aan de actuele wet- en regelgeving en de ontwikkelingen op de financiële markten. De meest recente herziening heeft plaatsgevonden op 11 maart 2025, waarbij de kaders verder zijn aangescherpt op het gebied van risicobeheer, rentebeleid en duurzame financiering.

Schatkistbankieren voor decentrale overheden

Sinds 10 december 2013 zijn gemeenten, inclusief gemeenschappelijke regelingen, verplicht tot schatkistbankieren. Dit betekent dat overtollige liquide middelen boven de wettelijke drempel moeten worden ondergebracht bij het Ministerie van Financiën. Dit beleid voorkomt dat decentrale overheden als geldverstrekkers optreden en zorgt ervoor dat publieke middelen binnen de overheidsfinanciën blijven. De bij de schatkist geplaatste middelen blijven beschikbaar voor gemeentelijke uitgaven en investeringen.

Wet Houdbare overheidsfinanciën

De Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF), van kracht sinds 1 januari 2014, is de Nederlandse uitwerking van Europese begrotingsafspraken. De wet stelt regels om het EMU-saldo (het tekort of overschot van de totale overheid) binnen de Europese normen te houden, met als doel duurzame overheidsfinanciën en het beheersen van de staatsschuld.

Hoewel gemeenten individueel geen directe wettelijke verplichting hebben om een bepaald EMU-saldo te realiseren, worden zij als onderdeel van de totale overheid wél geacht bij te dragen aan de naleving van de Europese begrotingsregels. De Rijksoverheid monitort het gezamenlijke saldo van decentrale overheden en kan in overleg met gemeenten aanvullende maatregelen treffen als de Europese normen dreigen te worden overschreden. In de praktijk is er geen formele sanctie op gemeentelijk niveau.

ONTWIKKELINGEN IN 2024

Renteontwikkelingen

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft in de loop van het jaar meerdere renteverlagingen doorgevoerd. Na een periode van renteverhogingen verlaagde de ECB in juni 2024 de depositorente met 25 basispunten, gevolgd door verdere verlagingen in september, oktober en december, waardoor de depositorente eind 2024 op 3,00% stond. Deze stappen werden gezet in reactie op afnemende inflatie en een vertragende economische groei binnen de eurozone. De mondiale renteontwikkelingen in 2024 hebben directe gevolgen voor de externe financieringen van gemeenten. Gemeenten profiteren van lagere rentekosten bij het aantrekken van nieuwe leningen. Dit maakt investeringen financieel aantrekkelijker. Bestaande leningen die aflopen, kunnen worden hergefinancierd tegen een lagere rente.

Hoewel de rente in 2024 is gedaald, blijft het onzeker of dit op lange termijn zo blijft. Gemeenten moeten daarom een solide renterisicomanagement hanteren, bijvoorbeeld door niet alle financieringen op korte termijn af te sluiten (kasgeldlimiet), zodat ze minder kwetsbaar zijn bij een eventuele toekomstige renteverhoging. Daarnaast geldt de renterisiconorm, die stelt dat jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen samen maximaal 20% van de gemeentelijke begroting mogen bedragen.

Rentetoerekening via de omslagrentemethodiek

Het BBV bepaalt hoe de rente wordt verdeeld over gemeentelijke taken. Dit gebeurt via een methode waarbij de rente wordt verdeeld op basis van de waarde van alle bezittingen (zoals gebouwen, riolering en wegen) die de gemeente in eigendom heeft. Op deze manier worden de rentekosten à € 105.000 eerlijk toegewezen aan de verschillende taken van de gemeente. Voor 2024 was dit percentage 0,30%. Via deze systematiek is bijna de volledige aan taakvelden toe te rekenen rente verdeeld. Het renteresultaat is € 1.950, -. Dat wil zeggen dat dit het bedrag is dat als kosten op het taakveld treasury drukt in plaats van binnen de taakvelden waar de investeringen plaats vonden.

Rentetoerekening grondexploitatie

De gemeente heeft een actieve grondexploitatie, de Kanaalzone. Hier wordt projectfinanciering toegepast. Dit houdt in dat als een lening specifiek voor een project is aangetrokken, de bijbehorende rente van die lening doorbelast wordt aan het project en daarmee niet via de omslagmethodiek verdeeld over alle investeringen die gemeente breed zijn gedaan.

Renteschema

Het renteresultaat is geen financieel voor- of nadeel voor de gemeente, maar geeft aan in hoeverre de rente is verdeeld naar de taakvelden waar de investeringen plaatsvonden. Het renteresultaat als percentage van de werkelijke lasten bedraagt 1,86% ((€ 1.950 euro/ € 104.968) x 100%). Volgens de BBV mag de afwijking maximaal 25% zijn. De gemeente voldoet daarmee aan de eisen van het BBV.

A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		891.317
B	De externe rentebaten (idem)		309.549
	Saldo rentelasten en rentebaten (A-B)		581.768
C1	De rente die aan de facilitaire grondexploitatie (kostenverhaal) moet worden doorberekend	0	
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	476.800	
C3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
C	Subtotaal (C1+C2-C3)	476.800	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		104.968
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (werkelijke rentelasten)		104.968
e	De aan taakvelden toegerekende rente (via de renteomslag)		103.018
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury		-1.950

FINANCIERING

Kasgeldlimiet

Het risico van kortlopende financiering wordt uitgedrukt in de kasgeldlimiet. Dit omvat alle kortlopende leningen met een rentetypische looptijd van minder dan één jaar. Het doel van de kasgeldlimiet is om te voorkomen dat gemeenten te sterk afhankelijk worden van kortlopende leningen en daardoor kwetsbaar zijn voor plotselinge renteverhogingen.

De kasgeldlimiet is gekoppeld aan het totaal van de begrote lasten, exclusief stortingen in reserves. Volgens de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) bedraagt deze limiet 8,5% van de gemeentelijke begroting. Dit dwingt gemeenten om voldoende langlopende financiering aan te trekken en rentekosten beheersbaar te houden.

De kasgeldlimiet blijkt uit onderstaande opstelling:

Kasgeldlimiet in 2024	2024
Omvang begroting per 1 januari 2024 (=grondslag)	48.469.010
Toegestane kasgeldlimiet	
• in procenten van de grondslag	8,5%
• in bedrag	€ 4.119.866

De liquiditeitspositie was in 2024 voldoende groot om de reguliere exploitatie te bekostigen.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is om te voorkomen dat een gemeente in één jaar te veel leningen moet herfinancieren tegen mogelijk ongunstige rentes. Dit beschermt de financiële positie van de gemeente en bevordert een stabiele financieringsstrategie. De renterisiconorm beperkt de risico's van schommelende rentetarieven op de langlopende geldleningenportefeuille van de gemeente. Renterisico ontstaat wanneer er onzekerheid is over toekomstige rentestanden. Dit speelt bij:

- Variabel rentende leningen, waarvan de rente kan wijzigen;
- Nieuwe financieringsbehoefte waarvoor nog geen lening is afgesloten;
- Lopende leningen met een naderende renteherziening.

Volgens de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) draagt deze norm bij aan een solide en voorspelbare financieringswijze, wat de kredietwaardigheid van gemeenten versterkt. De norm helpt bij het inzichtelijk maken van het bedrag aan vreemd vermogen waarvoor in de toekomst mogelijk een hogere of lagere rente geldt dan bestuurlijk wenselijk is. In essentie is de renterisiconorm een indicator voor de gevoeligheid van de gemeente voor rentefluctuaties.

Het percentage van 20% voor de renterisiconorm is vastgesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Dit betekent dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

	Renterisiconorm	Raming 2024	Werkelijk 2024
1	Begrotingstotaal	48.469.010	54.729.774.
2	Het vastgestelde percentage	20%	20%
3	Renterisiconorm	9.693.802	10.945.955
	Toetsing renterisico Heumen aan norm		
4	Renteherziening	0	0
5a	aflossingen	-1.668.333	--2.308.333
5b	ontvangen aflossingen	+545.405	+724.076
6	Renterisico op vaste schuld o/g [4+5]	-1.122.928	-1.584.257
	Ruimte (+) onder renterisiconorm [3-6]	8.570.874	9.361.698

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de gemeente ruimschoots binnen de risiconorm is gebleven.

GELDLeningen

Leningen O/G (opgenomen geld)

De huidige leningenportefeuille o/g (opgenomen gelden) van de gemeente Heumen heeft per ultimo 2024 een gemiddelde rentevoet van 2,62%. Dit betreft het rentepercentage dat gemiddeld genomen moet worden betaald over het restant van de uitstaande opgenomen vaste geldleningen. Per 31 december 2024 is de leningenportefeuille o/g € 36,7 miljoen groot. Hiervan is afgerond € 5,4 miljoen, tegen gelijke rente- en aflossingscondities, aan Oosterpoort Wooncombinatie uitgeleend vanwege een woningbouwproject huisvesting onderwijs (Brede School Malden).

Specificatie vaste geldleningen o/g	Jaar laatste aflossing	Rentevoet	Weging in portefeuille	Stand per 31 december 2024
BNG nr. 40.0099941	2026	4,26%	1%	400.000
NWB nr. 1-23583	2027	4,41%	2%	600.000
NWB nr. 1-27191	2031	3,93%	8%	2.600.000
BNG nr. 40.112721	2044	0,97%	20%	6.400.000
BNG nr. 40.112720	2034	0,62%	4%	1.333.333
BNG nr. 40.115574	2047	1,445%	15%	4.600.000
BNG nr.40.116946	2048	2,98%	49%	15.360.000
Subtotaal vaste geldleningen			100%	31.293.333
NWB nr. 1-26377 t.b.v. huisvesting onderwijs Brede School	2049	3,895%		5.375.000
Totaal-generaal				36.668.333

De leningen kennen geen tussentijdse renteaanpassingen en vervroegde of gedeeltelijke aflossing is niet toegestaan.

Lening NWB – nr. 1-27191;

Dit betreft een indertijd afgesloten basisrentelening met een basisrente van 3,87%, vermeerderd met een kredietopslag per 6 april 2023 van 16 basispunten, waardoor de rente voor twee jaar op 3,93% blijft. De eerstvolgende herzieningsdatum van de kredietopslag vindt plaats op 6 april 2025.

Lening NWB – nr. 1-26377;

Ten behoeve van de financiering van de bouw van een nieuwe Brede school te Malden is per 1 december 2009 een 40-jarige lineaire lening ter grootte van € 8,6 miljoen aangetrokken. Deze geldlening is gelijktijdig één op één door verstrekt aan de opdrachtgever, voor de bouw van een brede school met parkeergarage door Oosterpoort Projectontwikkeling B.V. Als extra zekerheid voor de gemeente als schuldeiser, is door Oosterpoort als hypotheekgever het recht van hypotheek en pandrecht op het onderpand verleend.

Per 1 december 2022 is van deze lening, met een basisrente van 3,865%, de kredietopslag herzien en vastgelegd op 3 basispunten, ofwel 0,03%. In totaal komt de rentevoet hiermee uit op 3,895%. De kredietopslag geldt tot de herzieningsdatum, te weten 1 december 2025.

De bestaande geldleningenportefeuille kent geen leningen meer die in aanmerking komen voor vervroegde aflossing.

Gewaarborgde geldleningen

Bij de gewaarborgde geldleningen staat de gemeente borg voor leningen die door natuurlijke- en rechtspersonen zijn aangetrokken. Het risico voor de gemeente speelt in het geval dat deze instellingen hun verplichtingen tegenover de geldverstrekker niet nakomen.

Voor de leningen aan de woningbouwcorporaties is een overeenkomst gesloten met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Alleen als het waarborgfonds niet aan zijn verplichtingen kan voldoen, kan de gemeente worden aangesproken voor betaling van rente en hoofdsom.

Heumen heeft in 1995 het verstrekken van gemeentegarantie (Nationale Hypotheekgarantie) aan particulieren ondergebracht bij de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WSW) en hierbij een achtervangpositie ingenomen. Dit houdt in dat wanneer een geldnemer niet aan de hypothecaire verplichtingen kan voldoen de gemeente uiteindelijk aangesproken kan worden. Deze kans is klein omdat eerst het vermogen van de geldnemer (incl. woning) en het WSW worden aangesproken.

Geldnemer	Restant lening per 31 dec. 2024	Borgstelling per 31 dec. 2024
Tertiaire achtervang Oosterpoort Wooncombinatie	112.692.000	25.604.551
Woninghypotheek 50% - (via banken, verzekeringsmij. en pensioenfondsen)	177.544	92.772
Totaal	112.869.544	25.997.323

Berekening EMU-saldo jaarrekening 2024

Omschrijving (bedragen x € 1.000)		2023 werkelijk	2024 werkelijk	2025 raming
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	2.760	1.081	-1.768
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.429	1.481	1.403
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	877	2.882	679
-4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	25.200	-19.076	3.781
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overige, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			0
+6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	23.979	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	1.626	1.504	1.026
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
+11	Verkoop van effecten: a. Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b. Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	Nee	Nee	Nee
Berekend EMU-saldo		-21.760	-963	-4.493

Paragraaf bedrijfsvoering

INLEIDING

Bedrijfsvoering betreft de sturing en beheersing van de ondersteunende processen binnen de organisatie. Op grond van artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording gemeenten (BBV) informeert het college de raad door middel van de paragraaf bedrijfsvoering over de ontwikkelingen op het terrein van de bedrijfsvoering.

De paragraaf bedrijfsvoering is uitgesplitst in de volgende onderdelen:

- Organisatie
- Beleidscontrole en P&C-cyclus
- Personeel
- Communicatie
- Juridische kwaliteitszorg
- Informatisering en automatisering
- Huisvesting
- Fraude en onregelmatigheden

In programma 3 "Bestuur en organisatie" komen de onderwerpen organisatie, personeel, communicatie en huisvesting ook aan de orde en gaan we in op de resultaten die zijn behaald bij de voorgenomen doelstellingen.

ORGANISATIE

De Strategische Visie "Natuurlijk met iedereen" (vastgesteld in 2021) geeft een beeld van de Heumense samenleving tot 2030. We willen een inclusieve samenleving zijn. Daar zetten we als gemeente vol op in; en we doen daarvoor meer dan onze wettelijke taken als dat nodig is. Daarnaast werken we toe naar een groene gemeente en zijn duurzaamheid en veiligheid belangrijke speerpunten. Hiervoor zijn de wettelijke taken het uitgangspunt. Als gemeente geven we maximale ruimte aan het eigen initiatief van partners en inwoners om bij te dragen aan onze samenleving.

Bestuurlijk en ambtelijk sluiten we aan op deze visie; de visie biedt de kaders voor de gemeentelijke organisatie.

In het verlengde van de nieuwe sturingsfilosofie voor de organisatie is in 2024 verder gewerkt aan een aantal samenhangende thema's. Zo is de managementstructuur en de structuur van de organisatie aangepast. Er zijn nu 3 afdelingen die zich richten op een specifiek domein: Sociaal, Ruimte en Dienstverlening. Naast deze aanpassing van de hoofdstructuur van de organisatie en de herinrichting van de afdelingen is in 2024 verdere uitvoering gegeven aan het plan van aanpak voor het Binden en Boeien. Deze aanpak loopt nagenoeg volgens planning en richt zich op de in-door-uitstroom van personeel: in 2024 zijn de volgende activiteiten gerealiseerd: het versterken van de arbeidsmarktcommunicatie (o.a. wervingsfilm) voor onze gemeente, de inzet van een wervingsbureau voor specifieke, moeilijk vervulbare functies en een gericht introductieprogramma voor nieuwe medewerkers (instroom); een onderzoek naar het werkgeluk en werkdruk van onze medewerkers, een reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer, een aantal vitaliteitsactiviteiten zoals de periodieke medisch onderzoeken en de vitaliteitsweek, een organisatiedag voor alle medewerkers en ontwikkelgesprekken met alle medewerkers (doorstroom); personeelsplanning is gericht opgepakt en er is een verkenning gemaakt voor intensievere samenwerking met buurgemeenten (door- en uitstroom).

Ook hebben we onze nieuwe kernwaarden Wederkerig, Doelgericht en Betrokken verder geïntroduceerd en daar spelregels voor onze samenwerking aan verbonden. Deze spelregels geven richting aan houding en gedrag en geven helderheid over wat we van elkaar mogen verwachten.

Ten slotte is in 2024 fase 2 van de ontwikkeling van de huisvesting opgepakt (ontwerp) waarbij de er verbeteringen worden aangebracht in de publiekszone, in het belang van de dienstverlening aan inwoners.

P&C-CYCLUS

(Financiële) maandrapportages

In 2024 heeft het college tweemaandelijks een financiële rapportage opgesteld. Deze rapportages bestonden uit een financieel overzicht en een overzicht van kengetallen.

De budgettaire gevolgen van de rapportages zijn vastgelegd in twee afzonderlijke raadsbesluiten:

- De eerste betrof de periode januari tot en met juni 2024, vastgesteld op 19 september 2024.
- De tweede betrof de periode juli tot en met oktober 2024, vastgesteld op 12 december 2024.

Met deze werkwijze is uitvoering gegeven aan de financiële verordening van de gemeente Heume, waarin de tussentijdse informatieplicht aan de gemeenteraad is geregeld.

Beleidsrapportage

Conform de Financiële Verordening is het college verplicht om tweemaal per jaar (in mei en oktober) via een voortgangsrapportage verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad over de voortgang van de beleidsdoelstellingen uit de programmabegroting. Tot nu toe is in deze bestuursperiode de gemeenteraad niet via afzonderlijke voortgangsrapportages geïnformeerd. In plaats daarvan is het aantal raadsmededelingen toegenomen. De gemeenteraad is hiermee wel actief op de hoogte gehouden van de beleidsuitvoering.

Om de verantwoording richting de raad verder te versterken, heeft het college over de eerste helft van 2024 een voortgangsrapportage opgesteld. Deze rapportage richt zich op beleidsdoelstellingen waarvan de voortgang afwijkt van de planning zoals vastgesteld in de programmabegroting. Beleidsdoelstellingen waarbij de voortgang volgens planning verloopt, worden niet afzonderlijk toegelicht. Op 26 september 2024 werd tijdens een raadsavond de voortgangsrapportage besproken.

De gemeenteraad kreeg daarmee de gelegenheid om met het college in gesprek te gaan over de voortgang van de beleidsuitvoering. De volledige verantwoording over de realisatie van alle beleidsdoelstellingen wordt opgenomen in de programmarekening.

RECHTMATIGHEIDSVANTWOORDING

Rechtmatigheidsverantwoording 2024

Met ingang van het boekjaar 2023 is Gemeente Heumen verplicht om zelf een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Hiermee legt het college B&W zelfstandig verantwoording af in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Uw raad heeft eerder besloten om de paragraaf 'rechtmatigheidsverantwoording' toe te voegen aan de financiële verordening. Voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn de volgende criteria getoetst: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium.

De raad heeft een verantwoordingsgrens vastgesteld waarboven het college van B&W de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens is vastgesteld op 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 570.869. Alleen die bevindingen die boven de rapporteringsgrens uitkomen dienen gerapporteerd te worden aan de raad en vastgelegd in de rechtmatigheidsverantwoording. De rapporteringsgrens is vastgesteld op € 100.000.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft betrekking op de grenzen van de baten en lasten in de geautoriseerde begroting. De begroting wordt bewaakt door de planning & control-cyclus. De begroting is vastgesteld op programmaniveau. Bij vaststelling wordt ook de investeringsbegroting vastgesteld (financiële verordening art.5).

Op basis van de financiële verordening (art. 6.3) is een melding en voorstel tot begrotingswijziging aan de raad verplicht indien het saldo van baten en lasten van taakvelden en investeringskredieten met meer dan € 25.000 afwijkt.

De uitwerking van het begrotingscriterium in de rechtmatigheidsverantwoording volgt uit de financiële verordening artikel 10 t/m 13. Daarnaast is in 2024 de kadernota rechtmatigheid aangepast met een nadere uitwerking rondom het thema begrotingscriterium. Daarbij wordt het volgende schema gehanteerd. Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.

De volgende uitgangspunten gelden conform de lokale financiële verordening van de gemeente Heumen:

- Uitgangspunt is dat iedere overschrijding van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd.
- Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
 - a. De gemeenteraad voor het einde van het kalenderjaar is geïnformeerd, maar er geen begrotingswijziging is vastgesteld.
 - b. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren, bijvoorbeeld via subsidies of kostendeekkende omzet.
 - c. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
 - d. De overschrijding is het gevolg is van autonome ontwikkelingen, waarvoor de begroting niet (tijdig) meer kon worden gewijzigd.
 - e. De overschrijding past binnen het door de raad geaccordeerde beleid.
- Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Deze begrotingsonrechtmatigheden worden toegelicht in de programma's van de jaarstukken.
- Over- en onderschrijding van baten of onderschrijdingen van lasten/ investeringen zijn rechtmatig als deze afwijkingen:
 - a. Tijdig in de (bijgestelde) begroting zijn verwerkt door middel van een tussentijdse rapportage of een ander besluit van de raad.
 - b. Voor het einde van het kalenderjaar aan de raad zijn gemeld.

Alle andere afwijkingen van de (bijgestelde) begroting die niet bekend zijn bij het opstellen van de laatste tussentijdse rapportage van het jaar (en waarover de raad niet anderzijds is geïnformeerd voor het einde van het kalenderjaar), worden bij de jaarrekening gemeld en toegelicht en tellen daarom niet mee in het eindoordeel van de rechtmatigheid.

Uitwerking:

Programma	Lasten begroot	Lasten realisatie	Overschrijding	Onrechtmatig?	Acceptabel?
1 Sociale leefomgeving	25.592.262	25.310.890	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2 Fysieke leefomgeving	15.334.429	18.020.300	2.685.871	ja	Deels 1)
3 Bestuur en organisatie	13.803.083	13.755.675	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal onrechtmatig					
Kredieten			145.221	ja	Nee 2)

- 1) Programma 2 heeft een overschrijving van de lasten van € 2,7 miljoen, - .
 - De Kanaalzone heeft een financieel kader van een maximaal nadelig resultaat van € 500.000 welke door u raad is vastgesteld. De actualisatie van de grondexploitatie laat een resultaat zien van € 777.211 nadelig. Dat betekent een overschrijding van € 277.000 welke niet door uw raad is geaccordeerd.
 - Voor een bedrag van € 30.000 aan begrotingsoverschrijdingen had het college van B&W de mogelijkheid om aan de raad een wijziging van de begroting voor te stellen.
 - De overige overschrijdingen zijn het gevolg van autonome ontwikkelingen (zoals de ontwikkelkosten van de Kanaalzone) dan wel van overschrijdingen waar een inkomst tegenover staat.
- 2) De investeringskredieten hebben een overschrijding van € 145.221
 - Voor de ontwikkeling van de grondexploitatie De Schoren en de Veldsingel zijn voorbereidingskredieten beschikbaar gesteld. Deze zijn respectievelijk € 86.713 en € 58.508 overschreden.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 19 september 2024 door de raad is vastgesteld; De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zoals de Aanbestedingswet. In dit kader is over 2024 geen onrechtmatigheid geconstateerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium heeft betrekking op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en eigendommen bij financiële beheershandelingen. Er is geen eigen vastgestelde nota M&O beleid binnen de organisatie. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. In 2024 zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

De conclusies zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording welke u vindt in de jaarrekening.

PERSONEEL

Gemeente Heumen wil een aantrekkelijke werkgever zijn. De voor de organisatie gewenste ontwikkelingen zoals genoemd onder het kopje organisatie, vertalen we door bij de uitvoering van het personeelsbeleid van de gemeente Heumen. In de huidige krappe arbeidsmarkt vragen de thema's m.b.t. het binden en boeien van medewerkers extra aandacht.

Accenten

Voor 2024 legden we in de begroting de volgende accenten:

- Ontwikkeling van medewerkers: Jaarlijks op de agenda, met focus op communicatievaardigheden en kerncompetenties zoals samenwerken, politiek bestuurlijke sensitiviteit en ontwikkelingsgerichtheid.
- Duurzame inzetbaarheid: Bevorderen van gezondheid, motivatie en goede kennis en vaardigheden van medewerkers.
- Binden en boeien van medewerkers: Blijft een hoge prioriteit.

Uitvoering

- Jaarlijks wordt in de ontwikkelgesprekken aandacht besteed aan de benodigde vaardigheden en competenties voor de eigen functie en voor het werken in een politiek bestuurlijke omgeving. Zo ook is er aandacht voor het belang van informatieveiligheid gericht op alle medewerkers en de nieuwe collega's. In 2024 is de bijeenkomst "werken in een politiek bestuurlijke omgeving" herhaald en aangeboden aan alle medewerkers binnen gemeente Heumen. Deze bijeenkomst wordt gegeven door de gemeentesecretaris en de griffier.

- In 2024 is het organisatieontwikkelingstraject voortgezet. De organisatiestructuur is aangepast van vijf afdelingen naar 3 afdelingen. De samenvoeging van afdelingen en de introductie van nieuwe afdelingsmanagers heeft centraal gestaan. De nieuwe sturingsfilosofie met nieuwe spelregels zijn gecommuniceerd. Verbinding, verantwoordelijkheden en openheid van communicatie staan hierbinnen centraal.
- In 2024 is er een Preventief Medisch Onderzoek (PMO) aangeboden aan alle medewerkers. Ook is er rondom vitaliteit veel georganiseerd met diverse inspirerende, energiegelovende en informatieve activiteiten en workshops. Verder zijn er voor medewerkers trainingen gegeven voor het omgaan met ongewenst gedrag en heeft de BHV en het agressie interventieteam een bijscholing gevolgd.
- In 2024 is de werkgroep 'binden en boeien' verdergegaan met de uitvoering van de agenda. Wekelijks wordt er fruit aangeboden aan alle medewerkers. De regeling reiskostenvergoeding woon-werkverkeer toegevoegd aan de secundaire arbeidsvoorwaarden. Binnenkort wordt het project arbeidsmarktcommunicatie en onboarding van de nieuwe medewerkers geïntroduceerd.
- De digitalisering van de HR-processen en het in gebruik nemen van de youforce app is van start gegaan in 2024. Het aankomende jaar staat in het teken van het verder doorvoeren van de digitalisering en het volledig benutten van de (digitale) mogelijkheden binnen youforce.

Formatie

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van de formatie weergegeven.

Formatie	Werkelijk 2023	Raming 2024	Werkelijk 2024
	Fte	Fte	Fte
Totaal¹	113,76	116,02	117,97

¹ Dit is de vaste formatie, stand van zaken per eind van het betreffende jaar.

De omvang van de formatie is altijd enigszins in beweging door het jaar heen en afronding kan op het totaal een klein verschil geven. Verschuivingen worden bijvoorbeeld veroorzaakt door bezuinigingen, toename van formatie voor nieuwe taken en ontwikkeling van functies.

Het personeelsbestand is per ultimo 2024 ten opzichte van 2023 met 4,21 fte toegenomen. Dit betreft een uitbreiding van 1,89 fte bij de griffier (middels afzonderlijke raadsbesluit vastgesteld) en 2,28 fte vaste formatie-uitbreiding vanuit de kadernota 2024:

- 1,89 fte handhaving juridisch en boa
- 0,06 fte uitbreiding wettelijke taken Suwinet
- 0,33 fte schuldhelpverlening 'iedereen doet mee'

Personeelsbudget

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van het personeelsbudget (P-budget) weergegeven:

P-budget	Werkelijk 2023	Raming 2024	Werkelijk 2024
Totaal (€)	€ 9.642.975	€ 9.489.378	€ 10.208.600

Betreft de werkelijke loonsomkosten 2024 exclusief raad en college.

Het P-budget bestaat uit salariskosten (salarissen, sociale lasten, tussentijdse cao-verhogingen).

De raming die in de oorspronkelijke begroting 2024 is opgenomen, bedraagt € 9.489.378.

De hogere kosten worden met name veroorzaakt door een in 2024 doorgevoerde CAO-aanpassing van ca. 5,1%; dit betekent voor 2024 in totaal ca. € 483.958- extra loonkosten (exclusief raad en college). Daarnaast is voor vervanging van ziekteverzuim via de stelpost "ziektevervanging" een bedrag van € 112.543 ingezet. Voor de cao-verhoging en het ziekteverzuim zijn in 2024 P-budgetten bijgeraamd.

Voor 2024 bestaat 8,17% (is afgerond) van het totale personeelsbudget (€ 834.200) uit de inzet van tijdelijke medewerkers (inhuur). In 2023 was 8% van het totale personeelsbudget besteed aan inhuur van tijdelijke medewerkers.

Landelijk is de inhuur van externe krachten de laatste jaren opgelopen tot gemiddeld 17% van de salariskosten (VNG). De omvang van de externe inhuur is een gevolg van onder meer de huidige krapte op de arbeidsmarkt, tijdelijke invulling van vaste formatie mede als gevolg van langdurige arbeidsongeschiktheid en wegwerken van achterstanden.

Naast de inhuur op het budget voor vaste formatie zijn er ook mensen ingehuurd voor diverse projecten, zoals Milieu (met dekking uit CDOKE gelden), Omgevingswet via bestemmingsreserve/algemene uitkering, Projectbegeleiding riool en water, Kanaalzone, Zilverberg en De Schoren. De inhuurkosten op projecten waren in 2024 in totaal € 526.537,52

COMMUNICATIE

Externe communicatie

De externe communicatie ondersteunt de beleidsdoelstellingen van de gemeente. Communicatie draagt voor een belangrijk deel bij aan het kenbaar en zichtbaar maken van de dienstverlening aan onze inwoners en de ontwikkelende rol van de gemeentelijke overheid. Participatie en communicatie gaan hand in hand. Dit vraagt van de hele organisatie om naar buiten te treden en contact te maken op een open en voor alle inwoners toegankelijke wijze. We zijn proactief in het informeren van onze inwoners over gemeentelijke ontwikkelingen, belangrijke projecten en kleinere intermenselijke onderwerpen. Het team communicatie adviseert en ondersteunt bestuur en medewerkers bij de communicatie naar inwoners en pers.

- We actualiseren onze website (continu proces), t.b.v. digitale dienstverlening en toegankelijkheid (structuur, leesbaarheid, aantrekkelijkheid).
- We monitoren het gebruik van en de feedback op de website van de gemeente Heumen: we verbeteren onze website op basis hiervan (continu proces).
- We werken aan de digitale toegankelijkheid, op basis van de in 2023 gestelde prioriteiten.
- We breiden de inzet van sociale media uit; we stimuleren actief de deelname van inwoners aan de digitale nieuwsbrief, we benutten vaker facebook, en zetten in op instagram als extra sociaal medium.

Gerealiseerd in 2024

- 49 edities Gemeentenieuws (3 weken vervallen ivm zomer- en kerstvakantie) met 2 tot 4 pagina's nieuwsberichten;
- 49 digitale nieuwsbrieven;
- 3 keer een 4-pagina bijlage in kwartaalmagazine Topic;
- Up-to-date website met actueel nieuws, projectinformatie en ondersteuning digitale dienstverlening;
- Wekelijks (gemiddeld) 3 posts op Facebook en instagram;
- Up to date (onder)houden intranet Hi! (Interne communicatie).
- Projectondersteuning (brieven, flyers/folders, posters). Voorbeelden zijn Ondernijning, GroenDoen, Hackshield, Spreidingswet, Heumen Duurzaam & Groen, Verkiezingen, Heumen Beweegt;
- Afhandelen en (college) adviseren over persvragen.

Interne communicatie

Met interne communicatie dragen we er zorg voor dat medewerkers op de hoogte zijn van de bestuurlijke keuzes en van ontwikkelingen in de organisatie. Ook vinden we het van belang dat medewerkers hun inbreng kunnen hebben in de organisatie. Goede interne communicatie leidt tot betere samenwerking en ondersteunt tevens de externe communicatie. Via HI! (Intranet) delen medewerkers informatie en kennis met de gehele organisatie en/of in groepen. Daarnaast wordt op het intranet relevante informatie uit de organisatie gedeeld.

JURIDISCHE KWALITEITSZORG

Jaarlijkse werkzaamheden

De meeste activiteiten die zijn uitgevoerd in 2024 in het kader van de juridische kwaliteitszorg zijn reguliere werkzaamheden zoals commissie bezwaarschriften, klachtenbehandeling, publicatie van lokale wetgeving, controle op de regelingenbank voor onze lokale wetgeving, op collegevoorstellen en op het contractregister. Bestuur en medewerkers zijn ondersteund door de juristen algemene juridische zaken. Een aantal ondersteuningsvragen heeft veel inzet gevraagd vanuit juridische zaken, zoals de advisering rondom de procedures over het sportcentrum Malden.

Kwaliteitsaudit collegevoorstellen

Jaarlijks houden de controller bedrijfsvoering en de juridische controller een audit om de (juridische) kwaliteit van de collegevoorstellen in de organisatie te verbeteren. Daarbij wordt vooral gekeken naar de integraliteit, rechtmatigheid, formulering en volledigheid van de collegevoorstellen en de raadsvoorstellen.

Juridische kennisontwikkeling

Er zijn gemeentebrede voorlichtingen gehouden over bestuurlijke besluitvorming. E.e.a. in samenwerking met de griffie. De invoering van de Omgevingswet heeft veel aandacht gevraagd en zal dat de komende jaren blijven vragen. Er is en zal ook komende jaren per afdeling/teams aandacht worden besteed aan Gemeenterecht en de Algemene wet bestuursrecht. Dit is gericht op kennisontwikkeling en bewustwording van de juridische aspecten in werken bij de gemeente.

Mandaatbesluit en algemene plaatselijke verordening

Er is in 2024 gewerkt aan de actualisering van het Mandaatbesluit en de Algemene plaatselijke verordening. Dit loopt door in 2025 en in dat jaar zal de besluitvorming hierover plaatsvinden.

Ontwikkeling wetgeving

- De wet open Overheid (Woo) wordt sinds 2022 gefaseerd ingevoerd en is gericht op 'openbaar tenzij'. Een projectgroep werkte in 2024 verder aan de implementatie van de wet.
- De Wet digitale overheid (Wdo) werd per 1 juli 2023 van kracht en ook deze wet wordt gefaseerd ingevoerd. In 2023 is gestart met de implementatie van de wet. Dit liep in 2024 door. De wet heeft als doel het regelen van veilig en betrouwbaar kunnen inloggen voor inwoners en bedrijven bij de (semi-)overheid. De wet stelt daarnaast open standaarden verplicht. Nederland implementeert met de wet de EU-richtlijn over toegankelijkheid van overheidswebsites en apps.

INFORMATISERING EN AUTOMATISERING

Informatisering en automatisering

We geven invulling aan een realistische en gezonde ambitie en visie op het gebied van informatievoorziening, zoals opgesteld in het informatiebeleidsplan "Digitale agenda 2024-2027".

Binnen het samenwerkingsverband ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) passen we zoveel mogelijk standaarden toe en maken we gebruik van landelijke generieke voorzieningen, zoals de Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur (GGI), om zo zorg te dragen voor veilige en betrouwbare ICT-voorzieningen. Ook wordt aangesloten bij landelijke aanbestedingen en wordt tevens de samenwerking opgezocht met regiogemeenten waar dit kan.

Voorbeelden van projecten m.b.t. informatisering in 2024

- Overgang applicaties naar de Cloud, zoals de applicatie voor gegevensdistributie
- Technische afsplitsing van de regionale MS365 omgeving
- Implementatie burgerzaken archiefoplossing en migratie van oude dossiers
- Voorbereiden van de implementatie van nieuwe applicaties voor het sociaal domein
- Aanschaf displays voor de vergaderruimtes

Informatiebeveiliging en privacy

Het belang van een veilige en beschikbare digitale overheid blijft toenemen. Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat de overheid alles doet om te voorkomen dat vertrouwelijke informatie in verkeerde handen valt en dat de bedrijfscontinuïteit wordt verstoord. Daarnaast moet persoonlijke informatie veilig zijn bij onze gemeente en gebruiken wij deze informatie alleen volgens de richtlijnen van de AVG en andere wetgeving. Voor informatiebeveiliging hanteren wij als basis het normenkader de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

In 2024 hebben we de jaarlijkse ENSIA (landelijke audit informatiebeveiliging) voor het jaar 2023 met een positief resultaat afgerond. Andere projecten die hebben bijgedragen aan een veiliger werkplek zijn onder andere het in beheer stellen van alle zakelijke apparatuur en het testen van onze netwerkbeveiliging tijdens het terugkerende evenement "Nymacon" door studenten van de Radboud Universiteit. Daarnaast is de fysieke beveiliging van het gemeentehuis geëvalueerd door middel van een Mystery Guest onderzoek en zijn de continuïteitsplannen geactualiseerd.

Tot slot is bewustwording een terugkerend essentieel thema in het jaarplan informatiebeveiliging en privacy. In 2024 hebben we twee gastsprekers gehad die presentaties gaven over Kunstmatige Intelligentie en Cybersecurity.

Informatiebeheer

Vanaf 1 juli 2024 is het Handboek Vervanging van kracht, waardoor wij papier op een correcte wijze kunnen digitaliseren. Daarnaast werken wij aan een handboek voor documenten die tussen maart 2016 en juni 2024 zijn gescand, dat in 2025 wordt verwacht. Tevens is het calamiteitenplan in 2024 bijgewerkt naar de huidige wet- en regelgeving, inclusief een nieuw schoonmaakprotocol.

Ook in 2024 hebben wij het zaaksysteem Djuma verder ontwikkeld. Dit systeem ondersteunt veel processen binnen de organisatie en wordt door bijna alle medewerkers gebruikt. Eind 2024 zijn wij begonnen met de vernietiging van zaken in Djuma waarvan de bewaartermijn is verstreken. Deze vernietiging staat gepland voor het eerste kwartaal van 2025.

Tot slot zijn wij doorgeshaan met de sanering van het oude archiefsysteem Corsa. Hierdoor is oude informatie beter terug te vinden, wordt deze tijdig vernietigd of overgebracht naar de archiefplaats in Nijmegen.

HUISVESTING

In 2024 is voor de verbouwing van de publiekszone en het vergadercentrum op de begane grond het definitief ontwerp opgeleverd en van de bestuursvleugel (raadzaal, griffie en kamers wethouders) het voorlopig ontwerp.

Voorkomen van fraude en onregelmatigheden

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heumen is zich bewust van inherente risico's van fraude die, zowel intern als extern, worden gelopen bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken. In 2023 heeft het college een frauderisicoanalyse opgesteld, die is nog altijd actueel, om de risicogebieden te identificeren en bewustwording te creëren. Vanuit bedrijfsvoering is er verhoogde aandacht voor de inrichting van onze administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) ten aanzien van de geïdentificeerde risicogebieden en tevens worden de relevante geldstromen/processen betrokken in de verbijzonderde interne controles (VIC) die gedurende het jaar worden uitgevoerd en ook onderdeel uitmaken van de managementletter van de accountant. Stakeholders van de gemeente moeten erop kunnen vertrouwen dat wij op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zakendoen. De gemeente beschikt over een uitgebreid scala aan zogenaamde soft controls. Iedere medewerker van de gemeente Heumen legt bij indiensttreding een ambtseed of ambtsbelofte af en overlegt een verklaring omtrent gedrag (VOG). Daarnaast beschikt Heumen over een vastgestelde regeling en gedragscodes, onder andere op het gebied van nevenwerkzaamheden en financiële belangen, welke openbaar beschikbaar zijn. De gemeente Heumen beschikt daarnaast over een regeling melden vermoeden misstanden en in de organisatie is een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld.

Onze (financiële) processen en systemen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheidingen, zogenaamd hard controls. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en/of zelfstandig toegang heeft tot activa. De functiescheiding behoeft verbetering qua beheersmatige en uitvoerende werkzaamheden en daarop wordt verder ingezet.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat management en/of directie maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers blijft aanwezig. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen dragen ertoe bij dat onregelmatigheden worden gesignaleerd.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Vandaar dat informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy een hoge prioriteit heeft.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de security en functionaris gegevensbescherming de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Zo wordt bijvoorbeeld logging en monitoring binnen (financiële) systemen verplicht met de aanstaande Cyberbeveiligingswet. Ook helpt deze maatregel om fraude en onregelmatige handelingen te kunnen detecteren/voorkomen.

Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, zowel intern, maar ook extern vanuit de sector. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Conclusie

Het college is van mening dat, door de inzet van alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze aandacht krijgen.

Rekenkamer

De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van gemeentelijk beleid en uitvoering. De rekenkamer doet jaarlijks één grootschalig onderzoek, uitgevoerd door een extern deskundige. Daarnaast wordt jaarlijks één Quick scan onderzoek uitgevoerd door de rekenkamer zelf. Ook wordt er eventueel een DoeMee-onderzoek uitgevoerd in opdracht van de Vereniging van Rekenkamers, waaraan enkele tientallen gemeenten kunnen deelnemen.

In 2024 heeft de rekenkamer de onderstaande adviezen met de raad en het college gedeeld:

- DoeMee-onderzoek naar klachtenafhandeling:

In 2023 heeft het DoeMee-onderzoek naar klachtenafhandeling plaatsgevonden. De resultaten en aanbevelingen zijn op 8 februari 2024 gedeeld.

Uit het DoeMee-onderzoek blijkt dat de klachtbehandeling binnen de gemeente Heumen goed is georganiseerd, maar dat met de verbonden partijen hier nadere afspraken over moeten worden gemaakt. Hier is blijvend aandacht voor. De ORDN heeft bijvoorbeeld in 2024 conform de dienstverleningsovereenkomst een jaarverslag klachtenbehandeling van 2023 overlegd.

- Quick scan Inkomensondersteuning:

De Quick scan Inkomensondersteuning is in het vierde kwartaal van 2023 uitgevoerd en de resultaten en aanbevelingen zijn op 18 april 2024 door de raad behandeld.

De adviezen uit het Rekenkameradvies hangen nauw samen met de evaluatie van het Uitvoeringsplan Iedereen doet mee! 2023-2026. Omdat de adviezen uit het Rekenkameradvies samenhangen met de evaluatie, wordt de opvolging van de adviezen meegenomen in de evaluatie. Naar verwachting zal het college dit in het voorjaar van 2025 opleveren. Zie aanvullend ook de raadsmededeling Opvolging van de aanbevelingen uit het briefadvies Rekenkamer Heumen n.a.v. de Quick Scan Inkomensondersteuning (24.A66).

- In het tweede half jaar van 2023 en het eerste kwartaal van 2024 is het grootschalige onderzoek Woonbeleid uitgevoerd. De resultaten en aanbevelingen zijn op 6 juni 2024 door de raad behandeld. De gemeentelijke organisatie heeft onder andere opvolging aan de aanbevelingen gegeven door afspraken te maken met regiogemeenten zoals het Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen. Daarvanuit wordt gewerkt aan een lokale woonzorgvisie waarbij naast de raad ook belangrijke ketenpartners vanuit het domein wonen, welzijn en zorg worden betrokken. Ook zijn knelpunten in kaart gebracht en worden er nu oplossingen gezocht, voor sommige in samenwerking met de regio. Zie aanvullend ook de raadsmededeling Uitvoering aanbevelingen Rekenkamer m.b.t. het woonbeleid (24.A50).

Paragraaf lokale heffingen

ALGEMEEN

Hieronder treft u een overzicht aan van de onderdelen die de paragraaf lokale heffingen volgens artikel 19 van de financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) dient te bevatten:

- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- De gerealiseerde opbrengsten per lokale heffing;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- Een aanduiding van de lokale belastingdruk;
- Het kwijtscheldingsbeleid.

In deze paragraaf zullen wij nader op de verschillende onderdelen ingaan.

BELEID LOKALE HEFFINGEN

Op grond van de Gemeentewet heeft de gemeente de mogelijkheid belastingen en rechten te heffen. Deze mogelijkheid is in het leven geroepen om de gemeente te voorzien van eigen inkomsten. Een eigen lokaal belastinggebied van voldoende omvang is van essentieel belang voor de financiële zelfstandigheid van gemeenten.

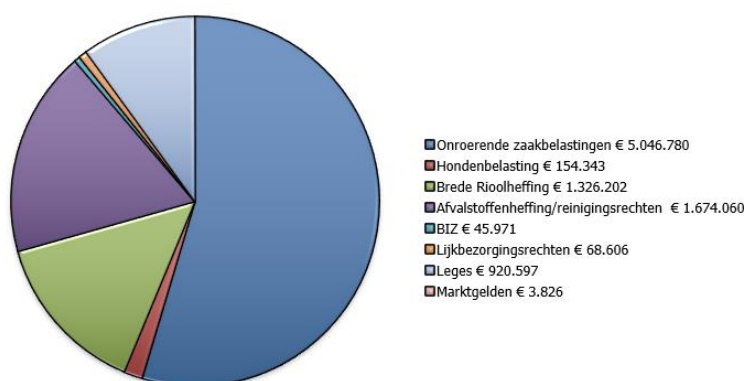
In de situatie van de gemeente Heumen worden de volgende belastingen en rechten geheven:

- Onroerendezaakbelastingen;
- Hondenbelasting;
- Brede rioolheffing;
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- BIZ (Bedrijven investeringszone)
- Marktgelden;
- Lijkbezorgingsrechten;
- Leges.

We onderscheiden opbrengsten als algemene dekkingsmiddelen (belastingen) en opbrengsten die direct dienen ter dekking van gemaakte kosten (rechten). Tot de eerste categorie behoren de onroerendezaakbelastingen en hondenbelasting. De overige belastingen en rechten behoren tot de tweede categorie, ook wel bestemmingsheffingen genoemd.

OPBRENGSTEN LOKALE HEFFINGEN

In onderstaand cirkeldiagram zijn de opbrengsten van de verschillende belastingen en rechten in 2024 weergegeven. De opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen 2024 bedragen € 9.240.385.

ONROERENDE ZAAKBELASTINGEN

Algemeen

Onder de naam onroerendezaakbelastingen (OZB) worden twee directe belastingen in het geval van niet-woningen geheven: een gebruikersbelasting en een eigenarenbelasting. Als onroerende zaken in hoofdzaak tot woning dienen wordt alleen een eigenarenbelasting geheven.

Tarieven

Voor de heffing van de onroerendezaakbelastingen 2024 is uitgegaan van de waarde op 1 januari 2023. De heffing heeft plaatsgevonden op grond van een percentage van de WOZ-waarde, dat per 1 januari 2023 is vastgesteld. De ontwikkeling van de OZB-tarieven in de periode van 2020 tot en met 2024 ziet er als volgt uit:

	2020	2021	2022	2023	2024
Tarief eigenaren woningen	0,1594%	0,1542%	0,1407%	0,1249%	0,1195%
Tarief eigenaren niet-woningen	0,3097%	0,3504%	0,3581%	0,3640%	0,3704%
Tarief gebruikers niet-woningen	0,2331%	0,2658%	0,2758%	0,2804%	0,2584%

De percentages hebben betrekking op de WOZ-waarde.

Opbrengsten

De opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen 2020 tot en met 2024 zijn in onderstaand overzicht gespecificeerd weergegeven naar OZB-eigenaren en OZB gebruikers.

	2020	2021	2022	2023	2024
OZB-eigenaren woningen/niet woningen	4.099.404	4.305.896	4.337.437	4.368.181	4.468.094
OZB-gebruikers niet woningen	434.129	538.201	517.392	546.577	578.686
Totaal opbrengsten OZB	4.533.533	4.844.097	4.854.829	4.914.758	5.046.780
Toe-/afname opbrengst	+0,11%	+6,85%	+0,22%	+1,23%	+2,68%

HONDENBELASTING

Algemeen

De hondenbelasting is een algemene belasting, waarvan de opbrengst ten goede komt aan de algemene middelen. Bij de invoering van de belasting in 1994 heeft de gemeente ervoor gekozen de opbrengst uit de hondenbelasting aan te merken als algemeen dekkingsmiddel.

Tarieven

De gemeente Heumen kent een tarief per hond (ongeacht het aantal) en een kenneltarief. Onderstaande tabel geeft een weergave van de ontwikkeling van de tarieven in de periode van 2020 tot en met 2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Tarief per hond	€ 81,20	€ 90,80	€ 81,20	€ 90,80	€ 97,30
Kenneltarief	€ 349,15	€ 390,60	€ 349,15	€ 390,60	€ 418,55

Opbrengsten

De opbrengsten betreffende de belasting voor honden en kennels bedragen over 2024 € 154.343.

BREDE RIOOLHEFFING

Algemeen

Het tarievenbeleid voor de heffing van de riolrechten is vastgesteld door de raad met de vaststelling van het Gemeentelijk Rioleringsplan. Vanaf 2010 mogen gemeenten echter geen riolrechten meer heffen. Onder de naam "brede riolheffing" wordt belasting geheven van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een eigendom, dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering.

Beleid ten aanzien van het riolrecht:

- Kostendekkend te heffen waarbij de compensabele BTW, conform de richtlijnen, als kostenpost opgenomen wordt.
- De lasten uit nieuwe investeringen pas in het tarief op te nemen nadat de investering is gerealiseerd.

Opbrengsten

De opbrengsten brede riolheffing bedragen over 2024 € 1.326.202.

Kosten

De kosten brede riolheffing bedragen over 2024:

Omschrijving kosten	Bedrag
Reiniging openbare ruimte (straatgoten en bladruimen)	136.817
Waterhuishouding	50.544
Kapitaallasten	184.097
Interne uren doorbelasting	145.256
Onttrekking bestemmingsreserve riolering egalisatie tarieven	-34.748
Energie	70.783
Kolken	49.082
Onderhoud riolstelsel	330.983
Drukriolering	110.642
Beleidsadvisering	55.252
Uitvoeringskosten belastingsamenwerking	60.341
Btw-compensatiefonds	214.668
Dotatie voorziening (sluitpost)	-47.515
Totaal	1.326.202

Tarieven

De ontwikkeling van de riolheffing ziet er in de periode van 2020 tot en met 2024 als volgt uit:

	2020	2021	2022	2023	2024
Tarief per perceel	€ 159,85	€ 159,85	€ 159,85	€ 163,35	€ 166,85

De baten en lasten van de instandhouding van het rioleringsstelsel alsmede de exploitatie hiervan worden afgewikkeld via het rioleringsfonds. Dit fonds wordt beschouwd als een egalisatiefonds en de stand van het fonds fluctueert met de baten en lasten.

Kostendekkendheid

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
2.1	Verkeer en vervoer	136.124	693	136.817		
5.7	Openbaar groen	47.078	3.466	50.544		
7.2	Rioleringen	1.089.813	49.028	1.138.841	1.326.202	
	Totaal	1.230.106	48.911	1.326.202	1.326.202	100%

Bij de vaststelling van de begroting is het uitgangspunt bij de tariefstelling, dat 100% kostendekkendheid wordt gerealiseerd. De totale werkelijke uitgaven voor rioolbeheer, watergangen en straatgoten vegen zijn in 2024 echter afgerond € 262.000 lager uitgevallen dan vooraf begroot.

Belangrijkste oorzaken:

- Lagere kosten rioolbeheer omdat er het afgelopen jaar onvoldoende capaciteit beschikbaar was om onderhoud 2024 uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn er lagere kapitaallasten in verband met de wijziging van de omslagrente. De kosten beleidsadviesing zijn ook lager uitgevallen dan begroot.
- Lagere kosten watergangen omdat er geen kosten baggeren zijn geweest.

De onderuitputting van € 262.000 op de kosten riolering en watergangen wordt zoals gebruikelijk extra gedoteerd c.q. minder onttrokken aan de voorziening onderhoud rioleringsstelsel zodat het geheel 100% kostendekkend is.

AFVALSTOFFENHEFFING EN REINIGINGSRECHTEN

Algemeen

Ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen (GFT-, rest- en grof huisafval) heeft de gemeente op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer een afvalstoffenheffing ingesteld. De afvalstoffenheffing kan niet worden geheven voor de inzameling van bedrijfsafvalstoffen, ook al kunnen deze qua samenstelling vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen. Hiervoor wordt in de gemeente Heumen op grond van artikel 229, eerste lid onderdelen a en b, een reinigingsrecht geheven.

De belasting voor de afvalstoffenheffing wordt gebaseerd op het daadwerkelijk gebruik van een perceel waarvoor de gemeente een inzamelplicht voor huishoudelijke afvalstoffen heeft. Bij de reinigingsrechten is het gebruik maken van de dienst die de gemeente verricht belastbaar. In de jaren '70 van de vorige eeuw is de afvalstoffenheffing ingevoerd om heffing mogelijk te maken ook als geen gebruik werd gemaakt van de gemeentelijke inzameldienst, maar de gemeente haar inzamelplicht ten aanzien van het perceel wel nakwam.

Opbrengsten

De opbrengsten afvalstoffenheffing en reinigingsrechten bedragen over 2024 € 1.674.060.

Kosten

De kosten afvalstoffenheffing en reinigingsrechten bedragen over 2024:

Omschrijving kosten	Bedrag
Inzameling en verwerking	575.768
Kosten milieustraten	267.788
Beheer en infovoorziening	235.988
Interne uren doorbelasting afvalbeheer	125.679
Kapitaallasten	32.631
Uitvoeringskosten belastingsamenwerking	58.885
Zwerfvuil reiniging openbare ruimte	82.304
Kosten kwijtschelding gemeentelijke belastingen	39.608
Btw-compensatiefonds	265.000
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing (sluitpost)	-9.591
Totaal	1.674.060

Tarieven

De ontwikkeling van de tarieven voor de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten ziet er in de periode van 2020 tot en met 2024 als volgt uit:

	2020	2021	2022	2023	2024
Tarief eenpersoonshuishouden	139,40	139,64	143,75	148,05	153,50
Tarief meerpersoonshuishouden	192,25	192,60	198,30	204,25	212,50
Reinigingsrechten	192,25	192,60	198,30	204,25	212,50
Tarief hele bruine huisvuilzak	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16
Tarief halve bruine huisvuilzak	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75

Kostendekkendheid

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
2.1	Verkeer en vervoer	71.084	11.220	82.304		
6.3	Inkomensregelingen	39.608		39.608		
7.3	Afval	1.515.626	36.522	1.552.148	1.674.060	
	Totaal	1.562.238	47.693	1.674.060	1.674.060	100%

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de opbrengsten de kosten 100% dekken. Wel is er een bedrag van € 9.591 onttrokken aan de egalisatiereserve (er was een onttrekking geraamd van € 29.433).

Het voordeel op de kosten en opbrengsten komt met name door:

- De kosten inzameling en beheer en infovoorziening waren hoger dan begroot (ca. € 7.000).
- De kosten kwijtschelding waren ca. € 11.000 lager dan geraamd.
- De opbrengsten afvalstoffenheffing waren € 16.000 hoger.

Door deze voordelen was er een lagere onttrekking dan geraamd aan de egalisatievoorziening nodig.

Dekking van de kosten van afvalbeheer vindt plaats via de afvalstoffenheffing. Bij de berekening van het tarief voor 2023 was uitgegaan van een kostendekking van 100%. De egalisatievoorziening kan worden gebruikt bij tegenvallers op het gebied van afvalbeheer waardoor de 100% kostendekking gehandhaafd kan blijven.

BEDRIJVEN INVESTERINGSZONE (BIZ)

Algemeen

Onder de naam BIZ-bijdrage wordt een directe belasting geheven van eigenaren en gebruikers ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de bedrijveninvesteringszone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de bedrijveninvesteringszone. De verordeningen zijn van toepassing op het gebied van het Winkelcentrum Malden en de Hema.

Tarieven

De BIZ-bijdrage voor de gebruikers is ingesteld voor een periode van 5 jaar (2022 – 2026). In de raadsvergadering 6 oktober 2022 heeft uw raad ingestemd met een nieuwe BIZ-verordening eigenaren voor de periode van 3 jaar (2023 – 2025). De BIZ-bijdrage bedraagt voor zowel eigenaren als gebruikers 0,15% van de WOZ-waarde, met dien verstande dat per belastingobject een bedrag zal worden geheven van ten minste € 150,- en ten hoogste € 750,-.

Kostendekkendheid

De kosten van de extra belastingheffing betreffen de uitvoeringskosten (perceptiekosten) van Munitax en interne ambtelijke uren (kosten 2024: € 3.115). De BIZ-opbrengst bedraagt over 2024 € 45.971. Deze is uitgekeerd als subsidie aan de stichting.

MARKTGELDEN

Algemeen

Deze heffing van rechten betreft het gebruik van enig gedeelte van openbare gebouwen, terreinen, pleinen of straten, die door ons voor het houden van markten zijn aangewezen.

Kosten

De kosten met betrekking tot de marktgelden van de weekmarkt Malden (inclusief de ambtelijke uren ad. € 3.005 en overhead) bedragen over 2024 € 4.807.

Opbrengsten

De opbrengsten met betrekking tot de marktgelden van de weekmarkt Malden bedragen over 2024 € 3.826.

Kostendekkendheid

Taakve Id	Omschrijving	Kosten	Toerekeni ng overhead	Totale kosten	Opbrengs t	Kosten- dekkendheid
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3.330	1.802	5.132	3.826	74,6%

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de opbrengsten de kosten voor 74,6% dekken.

LIJKBEZORGINGSRECHTEN

Algemeen

Onze gemeente heft rechten voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Kosten

In het onderstaande overzicht zijn op hoofdlijnen de gemaakte kosten van de lijkbezorging en het onderhoud van de begraafplaats voor 2024 weergegeven.

Kosten inzake het begraven en bijzetten columbarium	€	11.772
Onderhoud en instandhouding begraafplaats	€	25.329
Kapitaallasten	€	5.674
Urentoerekening incl. overhead	€	41.890
Totaal kosten lijkbezorging	€	84.615

Tarieven

Uitgangspunt voor de exploitatie van de begraafplaats betreft de kostendekkendheid. Dit houdt in dat alle lasten dienen te worden opgebracht met de te verwachten baten.

Opbrengsten

De opbrengsten lijkbezorgingsrechten bedragen over 2024 € 68.606

Kostendekkendheid

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkendheid
7.5	Begraafplaatsen	75.637	8.978	84.615	€ 68.606	81,1%

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de opbrengsten de kosten voor 81,1% dekken. Er zijn in 2024 minder begrafenissen geweest dan vooraf geraamd.

LEGES

Algemeen

Leges kunnen worden geheven voor door het gemeentebestuur geleverde diensten. Deze diensten kunnen enerzijds van zuiver administratieve aard zijn zoals het verlenen van vergunningen, afgeven van bewijzen, en anderzijds kunnen de diensten bestaan uit onderzoek, controle en soortgelijke maatregelen in het belang van de betrokkene.

Kostendekkendheid

De tarieventabel voor de heffing van leges is opgebouwd uit 3 hoofdstukken:

- Algemene dienstverlening
- Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet.
- Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijnen.

Volgens artikel 229b van de Gemeentewet mogen de geraamde baten de geraamde lasten niet overstijgen. Per hoofdstuk van de tarieventabel (legesverordening) wordt in onderstaande overzichten aangegeven in welke mate de geraamde lasten worden betrokken in de heffing van leges. De mate waarin gemeentelijke lasten betrokken kunnen worden in de heffing is bepaald bij het onderzoek van Involon 2024; een onderzoek naar de kostendekkendheid van de gemeentelijke tarieven 2024.

Paragraaf	Omschrijving	kosten direct	kosten overhead	kosten overig	kosten totaal	opbrengsten	
Paragraaf 1.1	Burgerlijke stand totaal	€ 38.524	€ 23.732	€ 10.310	€ 72.566	€ 42.334	
Paragraaf 1.2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart totaal	€ 76.664	€ 47.226	€ 132.745	€ 256.635	€ 246.873	
Paragraaf 1.3	Rijbewijzen totaal	€ 31.849	€ 19.619	€ 28.478	€ 79.946	€ 68.756	
Paragraaf 1.4	Verstrekingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	€ 7.527	€ 4.637	€ 225	€ 12.389	€ 8.986	
Paragraaf 1.5	Bestuursstukken totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 1.6	Vastgoedinformatie totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 1.7	Overige publiekszaken totaal	€ 3.453	€ 2.127	€ 3.153	€ 8.734	€ 5.370	
Paragraaf 1.8	Gemeentearchief totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 1.9	Bijzondere wetten totaal	€ 46.825	€ 25.869	€ 2.343	€ 75.036	€ 43.195	
Paragraaf 1.10	Diversen totaal	€ 1.177	€ 650	€ -	€ 1.827	€ 1.136	
Paragraaf 2.1	Algemene bepalingen totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 2.2	Voorfase totaal	€ 3.221	€ 1.779	€ -	€ 5.000	€ 6.111	
Paragraaf 2.3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken totaal	€ 30.657	€ 16.937	€ 434.970	€ 482.563	€ 458.045	
Paragraaf 2.4	Omgevingsplanactiviteit: monumenten totaal	€ 743	€ 411	€ -	€ 1.154	€ -	
Paragraaf 2.5	Milieubelastende activiteiten totaal	€ -	€ -	€ 8.847	€ 8.847	€ -	
Paragraaf 2.6	Lozingsactiviteiten totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 2.7	Aanlegactiviteiten totaal	€ 7.371	€ 4.072	€ -	€ 11.443	€ 9.292	
Paragraaf 2.8	Overige activiteiten totaal	€ 10.096	€ 5.578	€ -	€ 15.674	€ 8.511	
Paragraaf 2.9	Maatwerkvoorschriften totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 2.10	Gelijkwaardigheid totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 2.11	Overige tarieven totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 2.12	Modaliteiten totaal	€ 35.616	€ 19.677	€ 26.821	€ 82.113	€ 30.283	
Paragraaf 2.13	Vermindering totaal	€ 201	€ 111	€ -	€ 313	€ -7.493	
Paragraaf 2.14	Teruggaaf totaal	€ 2.106	€ 1.163	€ -	€ 3.269	€ -9.316	
Paragraaf 3.1	Horeca totaal	€ 1.198	€ 662	€ -	€ 1.859	€ 1.602	
Paragraaf 3.2	Seksbedrijven totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 3.3	Winkeltijdenwet totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 3.4	Organiseren evenement of markt totaal	€ 496	€ 274	€ -	€ 769	€ 714	
Paragraaf 3.5	Standplaatsen totaal	€ 2.230	€ 1.232	€ -	€ 3.462	€ 3.535	
Paragraaf 3.6	Huisvestingswet 2014 totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 3.7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Paragraaf 3.8	Kinderopvang totaal	€ 1.796	€ 992	€ 4.442,76	€ 7.231	€ 2.663	
Totaal		€ 301.748	€ 176.749	€ 652.334	€ 1.130.831	€ 920.597	
Recapitulatie	Omschrijving	kosten direct	kosten overhead	kosten overig	kosten totaal	opbrengsten totaal berekend	kostendekking
Hoofdstuk 1	Algemene dienstverlening	€ 206.018	€ 123.861	€ 177.254	€ 507.133	€ 416.650	82%
Hoofdstuk 2	Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	€ 90.011	€ 49.728	€ 470.638	€ 610.376	€ 495.433	81%
Hoofdstuk 3	Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn	€ 5.719	€ 3.160	€ 4.443	€ 13.322	€ 8.515	64%
Totaal		€ 301.748	€ 176.749	€ 652.334	€ 1.130.831	€ 920.597	81%

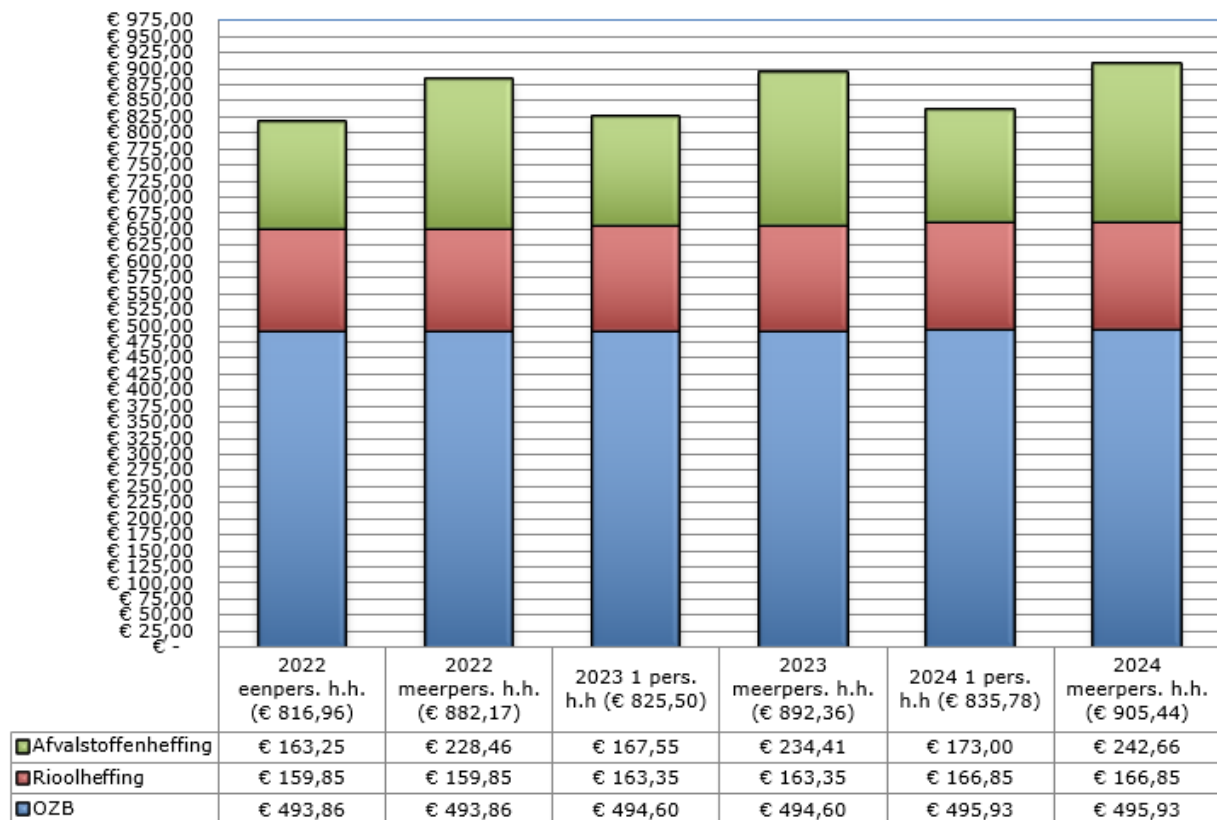
Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de opbrengsten de aan leges toerekenbare kosten voor 81% dekken.

DE VERDELING VAN DE DRUK VAN DE BELASTINGEN OVER ÉÉN- EN MEERPERSOONS HUISHOUDINGEN EN BEDRIJVEN

Om de belastingdruk voor de diverse bevolkingsgroepen en belanghebbenden tot uitdrukking te brengen maken we in dit overzicht onderscheid in eigenaren en gebruikers van woningen en eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens.

Voor het opstellen van dit overzicht maken we gebruik van de volgende uitgangspunten:

1. Gemiddelde WOZ waarde woning 2020: € 303.000 (peildatum 1-1-2019)
Gemiddelde WOZ waarde woning 2021: € 319.000 (peildatum 1-1-2020).
Gemiddelde WOZ waarde woning 2022: € 351.000 (peildatum 1-1-2021).
Gemiddelde WOZ waarde woning 2023: € 396.000 (peildatum 1-1-2022).
Gemiddelde WOZ waarde woning 2024: € 415.000 (peildatum 1-1-2023).
2. Afvalstoffenheffing (inclusief 26 huisvuilzakken).
3. De heffing van de hondenbelasting wordt niet gerekend tot het totale overzicht voor de belastingdruk.

De lastendruk 2024 is ten opzichte van 2023 toegenomen met gemiddeld 1,0% en in absolute zin met € 10,28 voor de eenpersoonshuishoudens. Voor de meerpersoonshuishoudens is de lastendruk in 2023 toegenomen met 1,0% en in absolute zin met € 13,08.

KWIJTSCHELDINGSBELEID

Op grond van de Gemeentewet is de gemeente bevoegd om (gehele of gedeeltelijke) kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. De regels voor het behandelen van kwijtscheldingsverzoeken worden bepaald door de rijksoverheid. Of de aanvrager ook inderdaad in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt getoetst aan deze normen en hangt af van zijn persoonlijke financiële situatie (loon/salaris/uitkering/pensioen/ huur/premies/kosten levensonderhoud/ vermogen e.d.).

In 2024 is er voor een bedrag van € 39.609 (in 2023 was dit € 41.253) aan kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verleend. Er hebben 189 (in 2023: 195) personen vooraf automatisch kwijtschelding gekregen. Daarnaast hebben 77 (in 2023: 88 en in 2022: 94) personen zelf kwijtschelding aangevraagd en gekregen. In totaal zijn er dus 266 (in 2023: 283 en in 2022: 207) toegekende kwijtscheldingsverzoeken geweest.

Paragraaf verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin onze gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Nu volgt eerst een compact totaaloverzicht van de verbonden partijen en daarna per verbonden partij detailinformatie.

Verbonden partij	Rechtsvorm	Programma
GGD	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
IBO	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
MGR	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
DRAN	<i>bedrijfsvoeringsorganisatie</i>	Sociale leefomgeving
DAR	<i>vennootschap</i>	Fysieke leefomgeving
MARN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
ODRN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
RBT ANV	<i>stichting</i>	Fysieke leefomgeving
VRGZ	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
VVE Maldensteijn	<i>vereniging</i>	Fysieke leefomgeving, Sociale leefomgeving
GMR	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
Euregio	<i>openbaar lichaam</i>	Bestuur en organisatie
Munitax	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
BNG	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie
Vitens	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie

1. Naam	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid (GGD)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen en Tiel
4. Doelstelling	De GGD is onze partner op het gebied van gezonde jeugd, richt zich op preventie in het sociaal domein, werkt samen met andere partijen aan sociale veiligheid en levert een bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, <i>Heumen</i> , Maasdriel, Neder-Betuwe Nijmegen, Tiel, West- Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Deelnemende gemeenten hebben ieder een zetel in het Algemeen bestuur. Het stemgewicht per gemeente is afhankelijk van het aantal inwoners.
8. Financieel belang	2,6%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 1.058.390
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 2.276.000 2023: € 3.144.000
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 29.242.000 2023: € 28.945.000
12. Financieel resultaat	2024: € -81.000 2023: € 275.000
13. Website	www.ggd gelderland zuid.nl

1. Naam	Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Gelderland-Zuid (IBO)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
3. Vestigingsplaats	Wijchen
4. Doelstelling	Het opsporen van uitkeringsfraude middels uitvoering van bijzonder onderzoek.
5. Deelnemers	Berg & Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> en Wijchen
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Wijchen is als centrumgemeente de dagelijks bestuurder. Toezichthouder is de gemeente Berg en Dal. De vergaderingen zijn tweemaal jaarlijks voor de betreffende afdelingshoofden en portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
8. Financieel belang	11,7%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 65.885
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 0 2023: € 0
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 2023: € 160.130
12. Financieel resultaat	Ieder jaar worden de door IBO gemaakte kosten integraal afgerekend met de deelnemers zodat het resultaat telkens nihil is.
13. Website	

1. Naam	Modulair Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	De MGR is ingesteld om de belangen van deelnemers te behartigen: in het bijzonder op het gebied van werk, inkomen en ICT. Deze verbonden partij heeft naast uitvoerende taken ook een platformfunctie.
5. Deelnemers	Berg & Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen en West Maas en Waal.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 2 van in totaal 15 zetels in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	5%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 2.778.064
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 242.000 2023: € 0
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 32.125.000 2023: € 27.511.000
12. Financieel resultaat	2024: € 0 2023: € 0
13. Website	www.werkbedrijfrvn.nl www.irvn.nl

1. Naam	Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepen Vervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)
2. Rechtsvorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie op basis van een gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Arnhem
4. Doelstelling	De gezamenlijke sturing en financiële beheersing van het doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer.
5. Deelnemers	Arnhem, Berg & Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, <i>Heumen</i> , Lingewaard, Montferland, Mook & Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	De deelnemers wijzen uit hun midden elk één lid voor het Bestuur aan.
8. Financieel belang	1,7 %
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 367.225
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 0 2023: € 0
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 10.103.447 2023: € 10.690.891
12. Financieel resultaat	2024: € 2023: € 0
13. Website	www.vervoersorganisatie.nl

1. Naam	DAR NV
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Door bundeling van kennis op het gebied van beleid en uitvoering het gemeentelijk afvalbeheer op een efficiënte en effectieve manier uit te voeren en de grotere schaal van de regio te benutten.
5. Deelnemers	Berg & Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen neemt deel in de Algemene Vergadering van aandeelhouders.
8. Financieel belang	4,11% (4.522 aandelen van de in totaal 110.000)
9. Bijdrage Gemeente Heumen	Op basis van DVO
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 2023: € 13.053.000
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 2023: € 12.154.000
12. Financieel resultaat	2024: € 2023: € -414.000
13. Website	www.dar.nl

1. Naam	Milieu en Afval regio Nijmegen
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Het gezamenlijk maken van afspraken met de ARN over afvalinzameling en vuilverwerking.
5. Deelnemers	De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen, West Maas en Waal, Wijchen
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 1 zetel in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	MARN bezit 51% van de aandelen ARN, de besloten vennootschap die de afvalverwerkingsinstallatie in Weurt exploiteert.
9. Bijdrage Gemeente Heumen	n.v.t.
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 9.331.048 2023: € 8.864.852
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 1.838.544 2023: € 2.095.626
12. Financieel resultaat	2024: € 1.669.792 2023: € 621.792
13. Website	

1. Naam	Omgevingsdienst regio Nijmegen (ODRN)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Kwaliteitsverbetering op het gebied van vergunningverlening en handhaving.
5. Deelnemers	De provincie Gelderland en de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Nijmegen en Wijchen
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 1 zetel in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	3,9%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 993.361
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 556.134 2023: € 203.495
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 35.548.258 2023: € 5.338.030
12. Financieel resultaat	2024: € 352.639 2023: € 99.318
13. Website	www.odregionijmegen.nl

1. Naam	RBT Arnhem Nijmegen Veluwe
2. Rechtsvorm	Stichting
3. Vestigingsplaats	Elst
4. Doelstelling	Door middel van marketing en promotie meer bezoekers genereren die langer blijven en meer besteden en tot een herhalingsbezoek overgaan.
5. Deelnemers	Gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen, en de Veluwe
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft zitting in het stichtingsbestuur.
8. Financieel belang	
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 24.489
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 2023: € 174.557
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 2023: € 1.876.266
12. Financieel resultaat	2024 € 2023 € - 15.076
13. Website	www.toerismevan.nl

1. Naam	Veiligheidsregio Gelderland- Zuid
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Realisering van goede brandweezorg, geneeskundige hulpverlening door snelle inzet van ambulances en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding 0en crisisbeheersing.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, <i>Heumen</i> , Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West Maas & Waal, Wijchen en Zaltbommel.
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van alle deelnemende gemeenten
8. Financieel belang	3,0%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 1.467.811
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 9.635.000 2023: € 10.151.000
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 72.556.000 2023: € 65.252.000
12. Financieel resultaat	2024: € 224.0000 2023: € 3.076.000
13. Website	www.vrgz.nl

1. Naam	Vereniging van Eigenaars gebouw Maldensteijn
2. Rechtsvorm	Vereniging
3. Vestigingsplaats	Malden
4. Doelstelling	Onderhoud van de gezamenlijke ruimten en de verzekering van het gehele gebouw bij één verzekeringsmaatschappij.
5. Deelnemers	de heer R. van der Meer en de betreffende wethouder van de gemeente Heumen
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving, Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	50%/50%
8. Financieel belang	33,3%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 8.333
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 2023: € 4.928
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 2023: € 33.240
12. Financieel resultaat	2024: € 2023: € -112
13. Website	

1. Naam	Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR)
2. Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Arnhem
4. Doelstelling	De regio heeft vijf speerpunten: woningbouw, recreatie en toerisme, regionale energieopwekking, economische samenwerking en bereikbaarheid.
5. Deelnemers	Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Druten, Doesburg, Duiven, <i>Heumen</i> , Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft zitting in het Algemeen bestuur
8. Financieel belang	2,1%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 160.418
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 371.783 2023: € 380.937
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 6.728.664 2023: € 5.298.904
12. Financieel resultaat	2024: € 244.429 2023: € 197.682.
13. Website	www.groene-metropoolregio.nl

1. Naam	Euregio Rhein-Waal
2. Rechtsvorm	Nederlands-Duits openbaar lichaam
3. Vestigingsplaats	Kleef
4. Doelstelling	Grensoverschrijdende samenwerking ter verbetering en intensivering van de economie en maatschappij.
5. Deelnemers	55 gemeenten en regionale overheden
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Het hoogste orgaan is de Euregioraad met 120 afgevaardigden van deelnemende leden. Heumen is hierin met twee personen vertegenwoordigd; 1 vanuit het college en 1 vanuit de raad.
8. Financieel belang	Gering.
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 4.675
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 2023: € 1,734 mln
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 2023: € 2,80 mln
12. Financieel resultaat	2024: € 2023: € -12.000
13. Website	www.euregio.org

1. Naam	Munitax
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
3. Vestigingsplaats	Beuningen
4. Doelstelling	Gezamenlijke uitvoering heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en rechten en de Wet WOZ.
5. Deelnemers	De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> en Wijchen
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Beuningen is als centrumgemeente de dagelijks bestuurder. De vergaderingen zijn voor de betreffende afdelingshoofden en portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
8. Financieel belang	13%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€713.803
10. Eigen vermogen, ultimo	n.v.t.
11. Vreemd vermogen, ultimo	n.v.t.
12. Financieel resultaat	Het nadelig resultaat wordt jaarlijks verrekend met de deelnemers.
13. Website	www.munitax.nl

1. Naam	Bank Nederlandse gemeenten
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Den Haag
4. Doelstelling	Uitoefening van het bankbedrijf ten dienste van overheden.
5. Deelnemers	Gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen welke zij bezitten (1 stem per aandeel van € 2,50 nominaal). De staat bezit 50% van de aandelen.
8. Financieel belang	Heumen bezit 151.515 aandelen.
9. Bijdrage Gemeente Heumen	
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 4,8 miljard. 2023: € 4,7 miljard.
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 123,2 miljard. 2023: € 110,8 miljard.
12. Financieel resultaat	2024: € 294 mln 2023: € 254 mln
13. Website	www.bnq.nl

1. Naam	Vitens
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Zwolle
4. Doelstelling	Voor de watervoorziening en het bedrijf als geheel heeft Vitens de doelstelling om volledig klimaatneutraal te gaan ondernemen.
5. Deelnemers	De gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Via het aandelenbezit is Heumen vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AVA).
8. Financieel belang	Heumen bezit 16.023 aandelen. (0,27%)
9. Bijdrage Gemeente Heumen	
10. Eigen vermogen, ultimo	2024: € 2023: € 677,7 mln
11. Vreemd vermogen, ultimo	2024: € 2023: € 1.559,7 mln
12. Financieel resultaat	20234 € 2023: € 27,2 mln
13. Website	www.vitens.nl

Paragraaf grondbeleid

ALGEMEEN

Inleiding

De paragraaf grondbeleid is één van de verplichte paragrafen volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten van 17 januari 2003.

In artikel 16 van dit besluit is bepaald dat de paragraaf het grondbeleid tenminste bevat:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstnemings;
- e. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

In de financiële verordening cf. art. 212 gemeentewet is afgesproken dat het college over de jaarlijkse actualisatie van de gemeentelijke grondexploitaties rapporteert in de paragraaf grondbeleid. Conform BBV moet een jaarlijkse herziening van de grondexploitatiebegroting plaatsvinden. De gevolgen van de herziening maakt onderdeel uit van de jaarstukken van de gemeente. De lopende begroting wordt aangepast op basis van de herziening.

In de paragraaf grondbeleid gaan we met name verder in op de belangrijkste financiële ontwikkelingen zoals verlies- en winstverwachtingen, de verwerving van gronden en de relaties van het grondbeleid met de programma's.

Algemeen beleid met betrekking tot de grondexploitatie

Grondexploitatie is het proces waarbij gronden worden aangekocht om te ontwikkelen als bouwlocatie en waarbij kavels worden verkocht voor de bouw van woningen of bedrijfsbebouwing. Grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van verschillende beleidsthema's: wonen, welzijn, zorg, veiligheid, ondernemen, werk, etc. Daarnaast heeft het een grote financiële impact. De eventuele baten, maar ook de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Het grondbeleid is nader toegelicht in de beleidsnotitie Woonbeleid gemeente Heumen 2024-2030 waarmee de gemeenteraad op 21 september 2023 heeft ingestemd.

In dat kader heeft de raad gekozen voor het voeren van situationeel grondbeleid. Dat wil zeggen dat de gemeentegronden verwerft op het moment dat zij dat nodig acht om een bepaalde ontwikkeling mogelijk te maken.

Voor de gronduitgifte wordt het bestaande beleid voortgezet. Dit betekent dat als zich de mogelijkheid van de uitgifte van bouw kavels voordoet, particuliere gegadigden voor een bouw kavel voor de bouw van een woning in de gelegenheid worden gesteld om hiervoor per project in te schrijven. Hierna volgt toewijzing via een wegingsstelsel met eventuele loting. Indien dat onvoldoende afzet genereert, wordt realisatie in projectvorm nagestreefd. Projecten voor sociale huur, wonen met zorg, CPO-initiatieven, etc. worden specifiek in de markt gezet, waarbij voor wat betreft sociale huur in principe woningcorporatie Oosterpoort Wonen de preferente partner is die dit realiseert. Bouw kavels voor projectmatige bouw zullen, gelet ook op het Didam-arrest, zodanig in de markt worden gezet dat belangstellende partijen daarop kunnen inschrijven.

Relatie met de programma's van de begroting

De grondexploitatie is een onderdeel van programma 2 Fysieke leefomgeving van de programmabegroting.

Zoals hiervoor aangegeven heeft de gemeenteraad op 21 september 2023 ingestemd met de beleidsnotitie Woonbeleid gemeente Heumen 2024-2030. In deze beleidsnotitie is als uitgangspunt opgenomen dat alle kernen van de gemeente kunnen groeien, dat de gemeente inzet op flexibel programmeren, dat de gemeente uitgaat van een percentage van de totale opgave verdeeld over de kernen en dat daarbij de in de Woondeal 2.0 afgesproken differentiatie wordt gehanteerd. Ingevolge de Woondeal 2.0 heeft de gemeente Heumen een opgave om in de periode 2022 - 2030 netto 850 woningen aan de voorraad toe te voegen. De raad heeft bij gelegenheid van de vaststelling van het woonbeleid ingestemd met continuering of start planvorming voor de plancapaciteit van 1.210 woningen.

In 2024 zijn in de gemeente 88 woningen opgeleverd.

In het kader van het voornoemde programma zijn in het kader van de grondexploitatie door de gemeente zelf in ieder geval de volgende locaties in voorbereiding of ontwikkeling genomen, met daarbij een indicatieve vermelding de (nog resterende) aantallen:

- Malden, Kanaalzone (614)
- Malden, schoollocatie De Schoren (Vuurvogel 2) (32)
- Malden, schoollocatie Veldsingel (Vuurvogel 1) (aantal nog onbekend)
- Malden, noordzijde Kerkplein (15)
- Overasselt, Zilverbergweg/Kruisbergsestraat (118)

Strategische visie ten aanzien van het grondbeleid van de gemeente

Daar waar de situatie daar om vraagt, zoals bij de ontwikkeling van het woningbouwplan Zilverbergweg/Kruisbergsestraat, verwerven wij de voor de planontwikkeling benodigde grond actief. Na afronding van het Werklandschap Overasselt is de ontwikkeling van nieuw bedrijventerrein feitelijk niet meer aan de orde.

De gronden in exploitatie zullen –in beginsel- worden afgewerkt binnen de vastgestelde uitgangspunten en het vastgestelde uitgiftetempo.

BOUWGRONDEN IN EXPLOITATIE (BIE)

Gronden zitten in het transformatieproces vanaf het moment dat de gemeenteraad de grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld. Grondexploitaties zijn gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd. Er is dus sprake van actief grondbeleid. De gemaakte kosten en behaalde opbrengsten worden aan de bouwgrondexploitatie toebedeeld. De waarde van de bouwgronden in exploitatie wijzigt daardoor tijdens het jaar. In deze paragraaf staat de stand per einde 2024 genoemd. Dat heet de boekwaarde. De gemeente Heumen heeft per ultimo 2024 één grondexploitatie waar actief grondbeleid wordt gevoerd; de Kanaalzone (Malden). Uw raad besloot op 10 april 2025 om de grondexploitatie Zilverbergweg (Overasselt) te openen.

Overzicht actuele boekwaarden per 31 december 2024 (bedragen x € 1.000)

Bouwgrond in exploitatie	BW 1-1-2024	Mutaties 2024	Afsluiten grondexploitatie	BW 31-12-2024
Kanaalzone, Malden	0	24.001	N.v.t.	24.001

Uitsplitsing kosten en opbrengsten t/m 2024 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Kanaalzone
Grondverwervingen	22.328
Plankosten en voorbereidingen toezicht op de uitvoering	929
Onderzoekskosten	236
Overige kosten	3
Fiscale kosten	28
Rentekosten	477
Mutatie boekwaarde	24.001

Resultaat 2024

Op grond van interne beheersmaatregelen en de aangescherpte eisen worden de kostprijscalculaties van de diverse grondexploitaties, naast de jaarlijkse update ten behoeve van de begroting, eveneens per ultimo van het verslagjaar geactualiseerd. De bouwgronden in exploitatie zijn geactualiseerd op basis van de beste inschatting per 31-12-2024. Het verwachte eindresultaat nadat de grondexploitatie is voltooid wordt vergeleken met het verwachte eindresultaat bij de vorige actualisatie. De grondexploitatie is geopend in 2024 waardoor er geen verwachte eindresultaat staat per 31-12-2023.

Resultaat bouwgrondexploitaties (bedragen x € 1.000)

Project	31-12-2023	31-12-2024	Vershil
Kanaalzone, Malden	N.v.t	-777	N.v.t.

Kanaalzone

De gemeente Heumen heeft het voornemen om de locatie waar de betonfabriek in Malden zich bevindt te herontwikkelen tot een aantrekkelijk woon- en openbaar gebied met veel ruimte voor groen en een verbinding met het kanaal. De afgelopen jaren zijn er gesprekken gevoerd met de eigenaar van de betonfabriek over een mogelijke aankoop van de locatie. De gemeente en de eigenaar zijn het eens geworden over de aankoop van de betonfabriek en hebben hiertoe een koopovereenkomst gesloten. Over de aankoop van de betonfabriek heeft de gemeenteraad op 14 december 2023 een positief besluit genomen.

De gemeente Heumen heeft voor de herontwikkeling van de Kanaalzone in Malden een subsidie ontvangen uit de Woningbouwimpuls (WBI) voor versnelde bouw van meer betaalbare woningen.. Deze rijksregeling is bedoeld om woningbouwprojecten financieel haalbaar te maken, vooral wanneer er sprake is van een publiek financieel tekort. De WBI-subsidie draagt bij aan het verkleinen van het negatieve resultaat van de grondexploitatie, dat momenteel op een eindwaarde van € 777.211 negatief staat. De Woningbouwimpuls is een uitkering van het Rijk die gemeenten ondersteunt bij het versnellen van woningbouwprojecten, met een focus op betaalbare woningen. Aan deze subsidie zitten voorwaarden en de subsidie kan maximaal 50% van dit tekort dekken; de overige 50% moet door de gemeente worden gefinancierd. Hoewel de gemeente Heumen een bijdrage heeft ontvangen vanuit de Woningbouwimpuls (WBI) ter ondersteuning van de herontwikkeling van de Kanaalzone, mag deze subsidie volgens de financiële wet- en regelgeving niet op voorhand als directe opbrengst in de grondexploitatie worden verwerkt. De WBI is namelijk een specifieke uitkering met een bestemmingskarakter buiten de grondexploitatie. Naarmate het project vordert kan stapsgewijs een deel van de WBI-subsidie worden ingezet en worden toegevoegd aan het financieel resultaat van de gemeente. Dit betekent dat het negatieve eindresultaat van de GREX van € 777.000 formeel blijft staan, ondanks de beschikbaarheid van de WBI-middelen van 2,8 miljoen euro. Deze middelen staan bij de gemeente in een voorziening geparkeerd.

Naast de subsidie uit de Woningbouwimpuls heeft de gemeente Heumen voor de herontwikkeling van de Kanaalzone ook een bijdrage ontvangen van de provincie Gelderland. Deze provinciale bijdrage bedraagt €1.000 per te realiseren woning en maakt onderdeel uit van de inspanningen van de provincie om woningbouw in Gelderland te versnellen en financieel haalbaar te maken. De bijdrage is bedoeld als tegemoetkoming in de zogenoemde 'onrendabele top': dat deel van de kosten dat niet kan worden terugverdiend via de reguliere grondopbrengsten. Gemeenten krijgen bij woningbouwprojecten steeds vaker te maken met hogere eisen op het gebied van duurzaamheid (bijvoorbeeld klimaatadaptatie of energieprestaties), bereikbaarheid (zoals infrastructuur en ontsluiting) en het realiseren van betaalbare woningen. Dit zijn maatschappelijke doelen die financieel niet altijd rendabel zijn vanuit de exploitatie, maar wel van groot belang voor de leefbaarheid en inclusiviteit van nieuwe wijken. De provinciale bijdrage ondersteunt gemeenten daarom specifiek bij deze extra kosten. Net als bij de WBI-subsidie geldt dat de bijdrage niet als directe opbrengst in de grondexploitatie (GREX) mag worden opgenomen. Dit betekent dat het negatieve eindresultaat van de GREX van € 777.000 formeel blijft staan, ondanks de beschikbaarheid van de provinciale middelen. Deze middelen staan bij de gemeente in een voorziening geparkeerd.

Parameters bouwgrondexploitaties

Binnen de gemeentelijke bouwgrondexploitaties wordt gebruik gemaakt van verschillende uitgangspunten (parameters). De belangrijkste parameters worden hieronder toegelicht. De invloed van gebruikte parameters in langlopende grondexploitaties is groot. Daarom is het van belang deze parameters zorgvuldig vast te stellen en jaarlijks te monitoren. De trends en ontwikkelingen die zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan zijn hierbij van belang. Daarnaast zijn recente marktontwikkelingen van belang voor de verwachting van de ontwikkeling van de parameters in de komende periode. De onderstaande parameters worden gehanteerd binnen de Kanaalzone.

Parameter	Kanaalzone
Rente	2,36% (rentepercentage gelijk aan rente projectfinanciering)
Kostenstijging	Kostenstijging GWW 3% in 2025 en 2,5% in 2026 en 2027, in de jaren daarna 2% Kostenstijging plankosten 4% in 2025, 2% in 2026 en verder
Opbrengstenstijging	5% in 2025, 4% in 2026 en 2027, in de jaren daarna 2% conform langjarige inflatiegemiddelde
Voorziening	Op eindwaarde gewaardeerd

Voor de kosten- en opbrengstenstijgingen zijn de percentages bepaald onder meer aan de hand van de Outlook grondexploitaties 2025 van Metafoor van december 2024. Hierin worden de trends en (werkelijke prijs) ontwikkelingen beschreven op de grond- en vastgoedmarkten, én aan de hand hiervan voorspellingen gedaan voor de toekomstige kosten- en opbrengstenstijgingen. Voor de kostenontwikkeling van Grond-, weg- en waterbouw is een stabilisatie van de kosten te zien. Wat betreft de opbrengsten stijging is de verwachting dat de grondopbrengsten voor woningbouw zullen stijgen. Dit komt vanwege de stijgende woningprijzen, maar ook vanwege de stabiliserende bouwkosten.

Voorzichtigheidsprincipe

Op basis van wetgeving past de gemeente het voorzichtigheidsprincipe toe. Voor verliesgevende grondexploitaties moet een verliesvoorziening worden getroffen. In het heden moet een voorziening worden gevormd voor grondexploitaties die in de toekomst een negatieve eindwaarde hebben (waarbij de totale kosten hoger zijn dan de totale opbrengsten). De voorziening voor verliesgevende grondexploitaties wordt gewaardeerd conform de financiële verordening art. 212 gemeentewet gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorziening tegen nominale waarde is gelijk aan het resultaat van de grondexploitatiebegroting op eindwaarde. Bij de Kanaalzone is de verwachting dat de grondexploitatie na afronding met een nadelig financieel resultaat eindigt. De gemeente moet daarom in de jaarrekening een voorziening klaar hebben staan ter grootte van dit verwachte verlies.

Bij de Kanaalzone is de verwachting dat de grondexploitatie na afronding met een nadelig financieel resultaat eindigt. De gemeente moet daarom in de jaarrekening een voorziening klaar hebben staan ter grootte van dit verwachte verlies.

Overzicht verloop verliesvoorziening	Ultimo 2023	Ultimo 2024
Kanaalzone	N.v.t.	777
Totaal	0	777

Onvoorzienbare of algemene risico's (conjuncturele of marktrisico's)

Onder onvoorzienbare risico's kunnen risico's worden verstaan die samenhangen met conjuncturele ontwikkelingen, waardoor de gronduitgifte over de hele linie stagneert en er een ander kostenplaatje aan de grondexploitatie komt te hangen, bijvoorbeeld door bouwkosten- en rentestijgingen. Hiervoor zijn scenario's uitgerekend op basis van het Monte Carlo model. Door een Monte Carlo-simulatie uit te voeren, kan de gemeente inschatten welk risico er is dat een grondexploitatie verliesgevender wordt dan waar momenteel van wordt uitgegaan. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing nemen we dit risico op.

Ontwikkeling na balansdatum: Openen grondexploitatie Zilverbergweg/Kruisbergsestraat

De Gemeente Heumen gaat samen met woningcorporatie Oosterpoort en verschillende ontwikkelaars het gebied aan de Zilverbergweg in Overasselt ontwikkelen. Op de locatie worden 118 woningen gerealiseerd. Het project loopt t/m 2033. In raadsvergadering van 10 april 2025 heeft uw raad de grondexploitatie voor het woningbouwplan Zilverbergweg/Kruisbergsestraat geopend. Deze grondexploitatie heeft een financieel positieve eindwaarde.

GRONDEN ZONDER KOSTPRIJSBEREKENING

Kern Malden

Vuurvogel I (Veldsingel) en Vuurvogel II (De Schoren)

Op 25 januari 2018 heeft de raad het college opdracht gegeven de gebiedsontwikkeling voor de vrijkomende schoollocaties aan de Veldsingel en De Schoren verder uit te werken. De geraamde kosten betreffen o.a. de volgende kosten: sloopkosten, opstellen stedenbouwkundig kader en omgevingsplan, opstellen voorlopig ontwerp en definitief ontwerp.

Vuurvogel I (De Veldsingel)

Op 15 april 2021 heeft de raad een motie aangenomen waarmee het college is verzocht het gebouw van De vuurvogel I te slopen en voor deze locatie in samenspraak met de omgeving een plan voor woningbouw uit te werken. In verband met capaciteitsgebrek is de planvorming voor de vrijkomende locatie aan de Veldsingel eerst tegen het eind van 2022 opgepakt. Op basis van een advies van het Gelders Genootschap heeft het college geconcludeerd dat behoud van het gebouw nastrevenswaardig is en daarom besloten geen opvolging te geven aan de motie van de raad.

In de raadsvergadering van 20 april 2023 is opnieuw gesproken over de Vuurvogel I. Dit heeft ertoe geleid dat het college heeft toegezegd twee denklijnen voor invulling van het gebied te zullen onderzoeken. De ene denklijn zijn enerzijds woningbouw op de locatie zonder behoud van het gebouw en anderzijds behoud van het gebouw Vuurvogel I met daaromheen woningbouw. In een participatief traject zijn deze uitgewerkt. Dit traject was gepauzeerd in verband met oriëntering op uitbreiding van het plangebied met naastgelegen school De Regenboog. Begin 2024 is hier meer duidelijkheid over gekomen en is het onderzoek naar de twee denklijnen verder opgepakt. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de uitwerking van de twee denklijnen, zodat deze voorgelegd kunnen worden aan de gemeenteraad.

Vuurvogel II (De Schoren)

Op 3 juni 2021 heeft de raad een motie aangenomen waarmee het college is verzocht om in samenspraak met de buurt een plan voor een appartementencomplex in een parkachtige omgeving uit te werken. De raad heeft hierbij een financieel kader vastgesteld van maximaal € 200.000. Het college heeft dit opgepakt en er is via een participatief proces een schetsontwerp voor de inrichting van een park en een beeldkwaliteitsplan voor het te bouwen appartementencomplex opgesteld. De financiële haalbaarheid en de inwerkingtreding van de Woondeal 2.0 hebben het college echter genoopt tot een heroriëntatie op de eerder vastgestelde uitgangspunten voor de planvorming. Wederom in overleg met de buurt is ingezet op een verkenning van de mogelijkheden om het aantal woningen te verhogen en het park te versoberen. Op basis van de resultaten van deze verkenning is aan de raad een kaderstellend voorstel voorgelegd, waarmee de raad op 6 juni 2024 heeft ingestemd. De kaderstelling gaat onder meer uit van verdere uitwerking van een plan voor de realisering van een appartementengebouw met 32 wooneenheden in 3 bouwlagen en het uitwerken van een ontwerp voor de inrichting van het park in samenspraak met de wijkbewoners, waarbij uitgangspunt is dat het park uiterlijk in 2025 wordt gerealiseerd. Na het raadsbesluit is een proces gestart waarbij in nauw overleg met de buurt een voorlopig ontwerp voor de parkinrichting is opgesteld.

Steenhuys

Op 26 oktober 2023 heeft de gemeenteraad vastgesteld het bestemmingsplan "Malden, Steenhuys", welk bestemmingsplan de bouw van een appartementencomplex met 28 woningen in de sociale huur mogelijk moest maken op de locatie van het voormalige Steenhuys, gelegen aan de Kloosterhof. In november 2024 zijn deze woningen opgeleverd.

Financiële ontwikkelingen en risico's

De exploitatieopzetten zijn herzien naar de huidige inzichten en verwachtingen. Als gevolg van de gewijzigde marktomstandigheden stond de woningmarkt onder druk. Dit heeft gevolgen gehad voor de kaveelprijzen en het uitgiftetempo, waardoor de winst- en verliesprognoses bijgesteld moesten worden. Inmiddels is de vraag naar bouwgrond weer toegenomen.

Ter uitvoering van de nota grondbeleid is opdracht gegeven tot berekening van de residuele grondwaarde voor de bepaling van de kavelprijzen voor sociale- en betaalbare woningen. Dit heeft er in geresulteerd dat met Oosterpoort Wooncombinatie overeenstemming is bereikt over de een aanpassing van de prijzen. De nu geldende prijzen (prijspeil 2024) staan vermeld in de tabel hieronder. Overigens is op deze grondprijzen een jaarlijkse indexering van toepassing.

Soort Woning	Maximale huur	Grondprijs excl. BTW prijspeil 1-1-2024
Grondgebonden Woning	2e Aftoppingsgrens (2024 € 697,07)	€ 20.366
Grondgebonden Woning	Liberaliseringsgrens (2024 € 879,66)	€ 32.730
Ouderen appartement (bitumen dak)	1e Aftoppingsgrens (2024 € 650,43)	€ 16.971
Ouderen appartement (bitumen dak)	Liberaliseringsgrens (2024 € 879,66)	€ 25.093
Regulier appartement (niet geschikt voor ouderen)	1e Aftoppingsgrens (2024 € 650,44)	€ 28.610
Goedkope koopwoning	Koopprijs ≤ € 200.000	€ 32.730

De uitgifte van gronden in pacht en de bijstelling van vergoedingen

De gemeente heeft pachtgronden in eigendom met een oppervlakte van 86 ha waarvoor pachtgelden worden ontvangen. Circa 30% van het pachtareaal wordt in reguliere (vaste) pacht uitgegeven en circa 70% in geliberaliseerde (losse) pacht. De geliberaliseerde pacht wordt voor een groot deel natuur-inclusief verpacht. Natuur inclusieve-landbouw is een term die wordt gebruikt voor een integraal duurzaam landbouwsysteem dat zorgt voor een betere water- en bodemkwaliteit en meer biodiversiteit.

De kaders voor de uitgifte van de pachtgronden zijn vastgelegd in de op 20 december 2012 door de raad vastgestelde Nota pachtbeleid. Ingevolge de vastgestelde Nota pachtbeleid wordt geliberaliseerde pacht volgens de zogenaamde methode Cranendonck uitgegeven. Dit houdt in dat deze pachtgronden bij opbod worden aangeboden. Voor de pachtprijs van de reguliere pacht wordt aangesloten bij de jaarlijks door de minister in het pachtnormenbesluit vast te stellen maximale pachtprijs.

Wet open overheid

WOO

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) ingegaan. De Woo is bedoeld om de overheid open en transparant te maken. Voor ons als gemeente betekent dit dat we informatie actief en passief openbaar moeten maken.

De actieve openbaarmaking, waarbij we zelf informatie openbaar maken, wordt in fases ingevoerd. Hiervoor zijn 17 categorieën gedefinieerd in 4 tranches. Van de 17 gelden er 15 categorieën voor gemeentes. Per 1 november 2024 is het verplicht om de eerste 4 categorieën openbaar te maken (tranche 1). De gemeente Heumen heeft hieraan voldaan. Ook maken we al 2 categorieën uit tranche 2 openbaar. De openbaarmaking van de categorieën in tranches 2 en 3 zijn gepland in 2025. Er is om de maand een bijeenkomst met de regio Nijmegen geweest om informatie uit te wisselen en om elkaar te helpen met het implementeren van de actieve openbaarmaking van de Woo.

Het proces van passieve (op verzoek) openbaarmaking is al gereed sinds 1 mei 2022 en is afgeleid van het eerdere werkproces voor de Wet openbaarheid van bestuur (de Wob). Het houdt in dat inwoners middels een Woo-verzoek informatie bij de gemeente kunnen opvragen die (nog) niet openbaar is. Samen met de Functionaris Gegevensbescherming bepalen we of de beschikbare informatie die gevraagd wordt openbaar gemaakt kan worden eventueel met gelakte (onleesbaar gemaakte) gegevens. Vanaf 2024 gebruiken we hiervoor anonimiseringssoftware.

2. JAARREKENING

Balans en programmaverantwoording

Balans per 31 december 2024

Activa

(in duizenden euro's)

Vaste Activa		
Immateriële vaste activa	2024	2023
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.158.115	1.736.545
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	15.034	5.896.786
Totaal immateriële vaste activa	1.173.148	7.633.331
Materiële vaste activa	2024	2023
Investerings met een economisch nut	20.727.866	37.203.138
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	6.293.873	4.669.576
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	5.661.932	5.913.189
Totaal materiële vaste activa	32.683.671	47.785.903
Financiële vaste activa	2024	2023
Kapitaalverstrekkingen aan:		
-deelnemingen	739.867	739.867
-gemeenschappelijke regelingen	-	-
-overige verbonden partijen	-	-
Leningen aan:		
-openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	-	-
-woningbouwcorporaties	5.375.000	5.590.000
-deelnemingen	-	-
-overige verbonden partijen	-	-
Overige langlopende leningen	293.674	376.266
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	4.488.686	4.961.566
Totaal financiële vaste activa	10.897.227	11.667.699
Totaal vaste activa	44.754.046	67.086.934
Vlottende activa		
voorraden	2024	2023
Grond- en hulpstoffen	-	-
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	23.224.134	-
Gereed product en handelsgoederen	1.157	2.460
Vooruitbetalingen	-	-
Totaal voorraden	23.225.291	2.460
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2024	2023
Vorderingen op openbare lichamen	3.602.194	3.784.677
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	-	-
Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	1.307.520
Rekening-courantverhouding met het Rijk	-	-
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	-	-
rekening courant SVN	1.150.436	-
Overige vorderingen	496.427	158.292
Overige uitzettingen	209.480	277.028
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.458.537	5.527.517
Liquide middelen	2024	2023
Kassaldi	-	-
Banksaldi	394.186	427.830
Totaal liquide middelen	394.186	427.830
Overlopende activa	2024	2023
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
-Europese overheidslichamen	-	-
-het Rijk	-	-
-overige Nederlandse overheidslichamen	249.925	496.709
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.350.170	558.345
Totaal overlopende activa	1.600.095	1.055.054
Totaal vlottende activa	30.678.109	7.012.861
TOTAAL ACTIVA	75.432.155	74.099.794
Bedrag waarvan het recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 bestaat		

Passiva

(in duizenden euro's)

Vaste passiva		
Eigen vermogen	2024	2023
Reserves:		
-algemene reserve	15.547.913	12.518.183
-bestemmingsreserves	2.538.296	2.009.622
-Het gerealiseerde resultaat volgens uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	552.938	3.682.745
Totaal eigen vermogen	18.639.147	18.210.550
Voorzieningen	2024	2023
Voorzieningen	9.172.233	8.180.691
Totaal eigen vermogen	9.172.233	8.180.691
Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	2024	2023
Obligatieleningen	-	-
Onderhandse leningen van:	36.668.334	38.976.667
-binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	36.668.334	38.976.667
-binnenlandse bedrijven	-	-
-openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	-	-
-overige binnenlandse sectoren	-	-
-buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-
Door derden belegde gelden	-	-
Waarborgsommen	1.400	1.450
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	77.768	42.371
Totaal vaste schulden	36.747.502	39.020.488
Totaal vaste passiva	64.558.881	65.411.729
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2024	2023
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	-	-
Overige kasgeldleningen	204.973	155.821
Banksaldi	-	11.982
Overige schulden	2.721.036	2.003.670
Totaal netto-vlottende schulden	2.926.009	2.171.473
Overlopende passiva	2024	2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende verplichtingen	727.192	616.596
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen:		
-Europese overheidslichamen	-	-
-het Rijk	4.732.955	4.077.654
-overige Nederlandse overheidslichamen	386.119	273.996
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.100.999	1.548.347
Totaal overlopende passiva	7.947.264	6.516.592
Totaal vlottende passiva	10.873.274	8.688.065
TOTAAL PASSIVA	75.432.155	74.099.794
Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	25.604.551	12.614.603

Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening 2024 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene uitgangspunten

Toerekeningsbeginsel

De exploitatiebaten en -lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Realisatiebeginsel

Baten worden pas opgenomen voor zover zij daadwerkelijk zijn verwezenlijkt. Voor wat betreft de dividendopbrengsten en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds wordt in het onderdeel 'Resultaatbepaling' hierop nog nader ingegaan.

Voorzichtigheidsbeginsel

Bij de toepassing van de grondslagen wordt voorzichtigheid in acht genomen. Verliezen en risico's die zijn ontstaan vóór het einde van het boekjaar, worden onmiddellijk verwerkt. De financiële consequentie dient overigens wel bekend te zijn tijdens de samenstelling van de gemeentelijke jaarrekening.

Waardering op basis van historische kosten

Waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Voor wat betreft de zogeheten 'sociale debiteuren' is er wel een voorziening gevormd, welke in mindering is gebracht op de actiefwaarde per ultimo boekjaar.

Rechtmatigheid

Conform artikel 212 van de gemeentewet controleert een externe accountant de jaarrekening. Als startpunt dient een door het college van B&W vastgestelde concept jaarrekening.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 27 augustus 2024 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
 - Ten aanzien van het M&O criterium werkt het college aan een nota M&O beleid die voor onze organisatie leidend wordt bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. In 2024 heeft het college een frauderisicoanalyse opgesteld om de risicogebieden te identificeren en bewustwording te creëren. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 1 % (zijnde € 570.869) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen.
 - Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten van het boekjaar.

Onder baten worden verstaan:

de rijksvergoedingen voor het functioneren van de gemeentelijke overheid en voor de uitvoering van een aantal specifieke taken;
de belastingopbrengsten uit de heffing van onroerende zaak belasting;
de leges en retributies voor specifieke overheidstaken die onze gemeente uitvoert;
het rendement op eigendommen zoals rente, dividend, huren en pachten;
de vergoedingen voor specifieke producten en diensten die de gemeente levert.

Onder lasten worden verstaan:

direct aan producten toe te rekenen kosten;
afschrijvingen;
lasten van overhead;
rentelasten.

Dividendopbrengsten BNG en DAR

Dividendopbrengsten worden als baat genomen op het moment waarop het recht op dividend ontstaat. Normaliter is dit in het jaar volgend op het verantwoordingsjaar nadat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders daar een besluit over heeft genomen.

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

Ten aanzien van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds zijn de per december 2024 vastgestelde bedragen voor de uitkeringsjaren tot en met 2024 verantwoord. Deze vastgestelde bedragen zijn gebaseerd op de decembercirculaire 2024.

Afschrijvingen

De afschrijving start in het volgend jaar op het jaar van ingebruikname.

Waardering

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn met ingang van 2016 gerangschikt onder de immateriële vaste activa. Deze balanspost betreft schoolgebouwen die in eigendom zijn van de twee van schoolbesturen. Deze immateriële vaste activa zijn destijds gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdrage en sindsdien verminderd met afschrijvingen zonder hierbij rekening te houden met een restwaarde.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling betreft kosten planvorming en advieskosten van het gebouwde sportcomplex malden. Afschrijvingen vinden plaats vanaf oplevering sportcomplex (2020) en worden in 5 jaar afgeschreven.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, dan wel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anderszins recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (inclusief bijkomende kosten). Eventueel van derden ontvangen (investerings)bijdragen worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In een dergelijk geval wordt op het saldo (investering minus de ontvangen bijdrage hierin) afgeschreven. Slijtende investeringen worden na ingebruikname lineair of in een enkel geval annuïtair afgeschreven gedurende de verwachte gebruiksduur.

Op gronden die onder de materiële vaste activa zijn gerangschikt, wordt door Heumen niet afgeschreven.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als 'warme gronden'. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) worden deze verantwoord onder materiele vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan. In de bepaling of er bij deze 'warme gronden' sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie / het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk;
- er is een betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie of rijksoverheid;
- het mag alleen gaan om gebiedsontwikkeling voor de bouw van woningen en niet voor bedrijfsterreinen;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige woningbouwbestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.

In de nu volgende tabel zijn de afschrijvingstermijnen per actief weergegeven.

a. Kosten voor onderzoek en ontwikkeling	Maximaal 5 jaar
b. Bijdrage aan activa in eigendom van derden	Maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden worden verstrekt en maximaal gelijk aan de afschrijvingstermijn die derden hanteren

Afschrijvingstermijnen materiële vaste activa met economisch nut

a. rioleringen	Conform beheerplan
b. begraafplaatsen	40 jaar
c. nieuwbouw en aankoop woonruimten en schoolgebouwen	40 jaar
d. nieuwbouw en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen	40 jaar
e. nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen	Conform gebruiksduur

f. renovatie en restauratie woonruimten, en schoolgebouwen	20 jaar
g. renovatie en restauratie kantoren en bedrijfsgebouwen	20 jaar
h. Levensduur verlengende investeringen in molen	50 jaar
i. technische installaties in gebouwen	15 jaar
j. onderwijskundige vernieuwing	20 jaar
k. automatiseringsapparatuur	4-7 jaar
l. software en investeringen in informatiebeleidsplan (in eigendom) (*)	3-5 jaar
m. kantoormeubilair en inventaris	15 jaar
n. aanhangwagens, personenauto's en motorvoertuigen;	10 jaar
o. Elektrische vervoersmiddelen	5 jaar
p. Beveiligingsinstallaties en parkeermeters	10 jaar
q. Machines en materieel gladheidsbestrijding	10 jaar
r. Glas-, papier- en GFT-containers	10 jaar

(*) cloudgebaseerde software (SaaS) komt direct ten laste van de exploitatie.

Afschrijvingstermijnen materiële vaste activa met maatschappelijk nut

a. Kunstgrasvelden en natuurgrasvelden	Afschrijvingstermijn afhankelijk van bespelingsintensiteit en beheercyclus. De afschrijvingstermijn wordt bij investeringsbeslissing bepaald
b. wegen, pleinen en rotondes	Conform beheerplan
c. fietspaden, voetpaden, snelfietsroute	20 jaar
d. civiele kunstwerken	25 jaar
e. openbare verlichting masten	40 jaar
f. openbare verlichting armaturen	20 jaar
g. straatmeubilair, verkeers- en komborden, plattegronden en bewegwijzering	10 jaar
h. inrichting dorpscentrum	20 jaar
i. speelvoorzieningen	12 jaar
j. bomen	40 jaar
k. aanleg groenvoorziening en parken	20 jaar

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen

Onder deze balanspost zijn de participaties in het aandelenkapitaal van naamloze of besloten vennootschappen gerangschikt. Deze participaties zijn allen gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Leningen aan woningbouwcorporatie

Overige langlopende leningen u/g

Waardering tegen nominale waarde.

Overige uitzettingen met een looptijd langer dan 1 jaar

Waardering tegen nominale waarde met vermindering van eventuele oninbaarheid.

VLottende activa

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd. De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord en wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat op startwaarde getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4. van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
- De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Jaarlijks wordt per 1 januari van het jaar alle grondexploitaties op uniforme wijze in beeld gebracht en wordt inzage gegeven in het weerstandsvermogen van de grondexploitaties. Daarbij wordt ook jaarlijks de bijgestelde grondprijzen ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Deze uitzettingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde met vermindering van eventuele oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Overlopende activa

Deze balanspost wordt eveneens gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald. Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen voor zover die van toepassing zijn.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten. De algemene reserves zijn alle reserves die primair dienen als weerstandsvermogen om incidentele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft meegegeven. Dit zijn vermogensbestanddelen die alleen in de aangegeven richting zijn aan te wenden.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en of risico's voorzover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen zijn gewaardeerd op nominale waarde met uitzondering van de pensioenvoorziening van voormalige wethouders van de gemeente Heumen. Deze is namelijk gewaardeerd op de contante waarde van de opgebouwde toekomstige uitkeringsverplichtingen.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud. Aan een deel van de gemeentelijke kapitaalgoederen waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die hiervoor zijn vastgesteld.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Viottende passiva

Schulden bij kredietinstellingen

Netto viottenden schulden met een rentetypische looptijd, korter dan 1 jaar

Overlopende passiva

Waardering tegen nominale waarde.

Toelichting balans per 31 december 2024

Vaste Activa
Immateriële vaste activa:

	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
Kosten afsluiten geldleningen	-	-
Kosten onderzoek en ontwikkeling	1.158.115	1.736.545
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	15.034	5.896.786
Totaal	1.173.148	7.633.331

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2024:

	Boekwaarde 1 januari 2024	Investeren	Desinvesteren	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Balans verschuivingen	Boekwaarde 31 december 2024
	€	€	€	€	€	€	€	€
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio/disagio	-	-	-	-	-	-	-	-
Kosten van onderzoeken ontwikkeling	1.736.545	427.636	-	237.199	-	-	-768.867	1.158.115
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	5.896.786	-	-	232.915	-	-	-5.648.838	15.034
Totaal	€ 7.633.331	€ 427.636	€ -	€ 470.114	€ -	€ -	€ -6.417.705	€ 1.173.148

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
Per 01-01-2024 stond er € 5.648.838 opgenomen onder bijdragen aan activa in eigendom van derden. -> verschuiving naar bedrijfsgebouwen

Kosten van onderzoek en ontwikkeling
** Op 10 april 2025 heeft uw raad de grondexploitatie voor het woningbouwplan Zilverbergweg/Kruisbergsestraat formeel geopend. Het betreft een gebiedsontwikkeling waarvoor in de aanloopfase reeds kosten zijn gemaakt, waaronder voorbereidingskosten en kosten voor de verwerving van gronden. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn deze kosten, zolang nog geen sprake is van een formele grondexploitatie, verantwoord onder respectievelijk de immateriële vaste activa (voorbereidingskosten ad € 623.000) en de materiële vaste activa (grondverwervingen ad € 352.000). Per balansdatum 31 december 2024 zijn deze posten derhalve nog opgenomen onder de betreffende activacategorieën. Na de formele opening van de grondexploitatie in 2025 zullen deze activa in dat boekjaar worden geherclassificeerd naar de post voorraden op de balans, en afzonderlijk worden opgenomen onder de categorie onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie.

In 2024 is de formele grondexploitatie van de Kanaalzone gestart. In aansluiting hierop zijn voorbereidingskosten ter hoogte van € 768.000 overgeboekt van de post 'immateriële vaste activa' naar 'voorraden gronden in exploitatie'. Het gaat hierbij om investeringskosten die vóór de formele exploitatie zijn gemaakt, zoals planvorming, onderzoeken en andere voorbereidingswerkzaamheden. Vanaf het moment van formele exploitatie worden deze kosten, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), toegerekend aan de betreffende grondexploitatie. Deze administratieve verwerking leidt tot een balansverschuiving, zonder effect op het exploitatiesaldo.

Materiële vaste activa:
Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de materiële vaste activa gedurende het jaar 2024:

	Boekwaarde 1 januari 2024	Investeren	Desinvesteren	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Balans verschuivingen	Boekwaarde 31 december 2024
	€	€	€	€	€	€	€	€
Investeren met economisch nut								
Gronden en terreinen	25.904.458	5.050	108.125	21.166	160.000		21.600.664	4.019.553
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	9.384.864	122.158	-	290.824	-	-	5.648.838	14.865.036
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervoermiddelen	21.403	-	-	5.978	-	-	-	15.425
Machines, apparaten en installaties	246.928	9.290	-	33.671	-	-	-	222.547
Overige materiële vaste activa	1.645.485	111.138	-	151.318	-	-	-	1.605.306
Totaal investeren met economisch nut	€ 37.203.138	€ 247.636	€ 108.125	€ 502.957	€ 160.000	€ -	€ 27.249.502	€ 20.727.866

Erfpachtgronden
Onder activum gronden en terreinen is voor € 617.325 aan erfpacht uitgegeven (op 01-01-24 was dit € 725.450). Daarnaast heeft er op een van de erfpachtgronden een desinvestering plaatsgevonden. Dit betreft de afkoop van een erfpachtperceel.

Gemeentelijke gebiedsontwikkeling
Per 01-01-2024 stond er € 21.600.665 opgenomen onder gronden en terreinen bestemd voor gemeentelijke gebiedsontwikkeling. -> verschuiving naar Voorraden

	Boekwaarde 1 januari 2024	Investeren	Desinvesteren	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Balans verschuivingen	Boekwaarde 31 december 2024
	€	€	€	€	€	€	€	€
Investeren met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven								
Gronden en terreinen	32.259	-	-	5.577	-	-	-	26.682
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-	-	-	-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.401.332	1.378.532	-	168.269	370.825	-	-	5.982.420
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige materiële vaste activa	235.985	80.587	-	31.802	-	-	-	284.770
Totaal investeren met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan	€ 4.669.576	€ 1.459.119	€ -	€ 205.647	€ 370.825	€ -	€ -	€ 6.293.873

	Boekwaarde 1 januari 2024	Investeren	Desinvesteren	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Balans verschuivingen	Boekwaarde 31 december 2024
	€	€	€	€	€	€	€	€
Investeren in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut tot 1-1-2017 ("oude" wetgeving)								
Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-	-	-
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-	-	-	-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	136.894	-	-	18.727	-	-	-	118.166
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal investeren met maatschappelijk nut tot 1-1-2017	€ 136.894	€ -	€ -	€ 18.727	€ -	€ -	€ -	€ 118.166

	Boekwaarde 1 januari 2024	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Balans verschuivingen	Boekwaarde 31 december 2024
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut na 1-1-2017 ("nieuwe" wetgeving)	€	€	€	€	€	€		€
Gronden en terreinen								-
Woonruimten								-
Bedrijfsgebouwen								-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.776.295	51.131		283.661				5.543.766
Vervoermiddelen								-
Machines, apparaten en installaties								-
Overige materiële vaste activa								-
Totaal investeringen met maatschappelijk nut vanaf 1-1-2017	€ 5.776.295	€ 51.131	€ -	€ 283.661	€ -	€ -	€ -	€ 5.543.766
Totaal investeringen met maatschappelijk nut	€ 5.913.189	€ 51.131	€ -	€ 302.389	€ -	€ -	€ -	€ 5.661.932

Investerings

Dit zijn de 5 grootste investeringsposten van 2024 van k€ 100 of meer. Hier nog toelichting op geven

- aanpassingen gemeentehuis
- afkoppelen De schoren
- relinen de Hoge brug
- relinen Overasselt en Nederasselt
- pompen en gemalen 2024

Financiële vaste activa

De post financiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
Kapitaalverstrekkingen aan:	€	€
- deelnemingen	739.867	739.867
- gemeenschappelijke regelingen	-	-
- overige verbonden partijen	-	-
Totaal kapitaalverstrekkingen	739.867	739.867
Leningen aan:		
- openbare lichamen	-	-
- woningbouwcorporaties	5.375.000	5.590.000
- deelnemingen	-	-
- overige verbonden partijen	-	-
Totaal leningen	5.375.000	5.590.000
Overige langlopende leningen	293.674	376.266
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd van één jaar of langer	-	-
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	4.488.686	4.961.566
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
Totaal overige financiële vaste activa	4.782.360	5.337.832
Totaal	10.897.227	11.667.699

Totaal optelling

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

In de boekwaarde per 31 december 2024 van de post Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer voor het onderdeel BB2-Leningen en Tozo-leningen (€ 305.200) is rekening gehouden met een voorziening voor eventuele oninbaarheid ter hoogte van € 49.467

	Boekwaarde 1 januari 2024	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijving / aflossingen	Balans verschuivingen	Waarde vermindering	Boekwaarde 31 december 2024
Kapitaalverstrekkingen aan:	€	€	€	€		€	€
- Deelnemingen	739.867	-	-	-			739.867
- gemeenschappelijke regelingen							
- overige verbonden partijen							
Totaal kapitaalverstrekkingen	739.867	-	-	-		-	739.867
Leningen aan:							
- openbare lichamen	5.590.000			215.000			5.375.000
- woningbouwcorporaties							
- deelnemingen							
- overige verbonden partijen							
Totaal leningen	5.590.000	-	-	215.000		-	5.375.000
Overige langlopende leningen	376.266			82.593			293.674
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer							
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	4.961.566	2.099.776	1.001.414	443.398	-1.150.436	-22.593	4.488.686
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer							
Totaal financiële activa	5.337.832	2.099.776	1.001.414	525.991	-1.150.436	-22.593	4.782.360
Totaal	11.667.699	2.099.776	1.001.414	740.991	-1.150.436	-22.593	10.897.227

Woningbouwcorporaties

Voor de financiering van de bouw van een Brede School en parkeergarage in het bestemmingsplan Centrum-West heeft de gemeente Heumen de afspraak gemaakt met Oosterpoort Projectontwikkeling B.V. te Groesbeek dat zij optreedt als opdrachtgever.

Oosterpoort Projectontwikkeling is eigenaar en verhuurt het pand door aan de gemeente Heumen. De bouwkosten zijn geraamd op een bedrag van € 8,6 miljoen. Voor dit doel heeft de gemeente per 1 december 2009 bij de NWB (Nederlandse Waterschapsbank) een 40-jarige geldlening aangetrokken. De lening van € 8,6 miljoen is per dezelfde datum een op een aan Oosterpoort doorverstrekt. Als extra zekerheid is het recht van hypotheek en pandrechten op de Brede School Malden door Oosterpoort als hypotheekgever aan de gemeente Heumen als schuldeiser verleend. Looptijd van de lening 1 december 2009 tot 1 december 2049. Het schuldrestant per ultimo 2024 bedraagt € 5.590.000.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Hierin is een bedrag opgenomen van € 4.511.728 aan uitgaande leningen t.b.v.:

- duurzaamheidsleningen woningen
- duurzaamheidsleningen bedrijven
- stimuleringslening toekomstbestendig wonen
- leningen door SVn aan verenigingen
- startersleningen

Vlottende activa

Voorraden

De post voorraden wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
Grond- en hulpstoffen	€	€
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	23.224.134	-
- Voorziening onderhanden werk		
Totaal onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	23.224.134	-
Gereed product en handelsgoederen	1.157	2.460
Vooruitbetalingen		
Totaal voorraden	23.225.291	2.460

Voor het totaal van de in exploitatie zijnde complexen kan van het verloop in 2024 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 1 januari 2024	Balansverschuiving	Vermeerderingen	Verminderen	Winstultname	Boekwaarde 31 december 2024	Voorziening verlieslatend complex	Balans waarde 31 december 2024
■ Kanaalzone Malden	€ -	€ 21.600.664	€ 2.400.681	€ -	€ -	€ 24.001.345	€ 777.211	€ 23.224.134
Totaal onderhandenwerk, bouwgronden in exploitatie	-	21.600.664	2.400.681	-	-	24.001.345	777.211	23.224.134

	Boekwaarde 31 december 2024	Geraamd nog te maken kosten	Geraamd nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)
■ Kanaalzone Malden	€ 24.001.345	€ 46.932.210	€ 70.156.344	€ 777.211	€ -
Totaal onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	24.001.345	46.932.210	70.156.344	777.211	-

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	Stand 31 december 2024	Voorziening oninbaarheid	Balans verschuivingen	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
Vorderingen op openbare lichamen	3.602.194	-		3.602.194	3.784.677
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet fido	-	-		-	-
Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-		-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	-	-		-	1.307.520
Rekening-courantverhouding met het Rijk	-	-		-	-
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	-	-		-	-
Rekening courant SVN	1.150.436	-	1.150.436	-	-
Overige vorderingen	496.427	155.140		651.567	158.292
Overige uitzettingen	209.480	300.790		510.270	277.028
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.458.537	455.930		4.764.031	5.527.517

Geen toelichting nodig

Schatkistbankieren

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag.

Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden.

Voor gemeente Heumen geldt voor 2024 een drempelbedrag van € 1.000.000

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden.

In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden.

In 2024 hebben geen/wel overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2024 is geweest:

Verslagjaar 2024	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	€ 372.000	€ 417.000	€ 369.000	€ 403.000
Ruimte onder het drempelbedrag	€ 628.000	€ 583.000	€ 631.000	€ 597.000
Overschrijving van het drempelbedrag	€ -	€ -	€ -	€ -

Begrotingstotaal lasten verslagjaar het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan 500 miljoen	€ 48.690.000
Het deel van het begrotingstotaal dat de 500 miljoen te boven gaat	€ -
Drempelbedrag	€ 1.000.000

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Som van de per dag buiten 's Rijkschatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	€ 33.852.000	€ 37.947.000	€ 33.948.000	€ 37.076.000
Dagen in het kwartaal	€ 91	€ 91	€ 92	€ 92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	€ 372.000	€ 417.000	€ 369.000	€ 403.000

Liquide middelen

De post liquide middelen wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
Kassaldo	€	€
Banksaldi	394.186	427.830
Totaal liquide middelen	394.186	427.830

Overlopende activa

De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	€	€
-Europese overheidslichamen	-	-
-het Rijk	-	-
-overige Nederlandse overheidslichamen	249.925	496.709
Overige nog te ontvangen bedragen	883.538	46.058
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	466.632	512.287
Totaal overlopende activa	1.600.095	1.055.054

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 1 januari 2024	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31 december 2024
	€	€	€	€
Europese overheidslichamen	-	-	-	-
Het Rijk	-	-	-	-
compensabele btw IBO 2023	9.616		9.616	-
belastingdienst, claim belastingrente afvalfonds	20.154			20.154
Ministerie van Justitie en Veiligheid, raming SPJK bekostigingsregeling GOO 2023	316.600		316.600	-
Prov. Gelderland, uitvoering landschapsprojecten Heumen 2)	13.578		13.578	-
Gemeente Nijmegen, vakinhoudelijke informatie beheer m.b.t. archiefwet	67.336		67.336	-
Gemeente Nijmegen, spuk uitkering integraal zorg akkoord 2023	69.425		69.425	-
Ministerie van Justitie en Veiligheid, raming SPJK bekostigingsregeling GOO 2024	-	229.771	-	229.771
Overige Nederlandse overheidslichamen	496.709	229.771	476.555	249.925
Totaal van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	496.709	229.771	476.555	249.925

Vaste passiva**Eigen Vermogen**

de post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
Reserves, gespecificeerd naar:	€	€
- algemene reserve	15.547.913	12.518.183
- bestemmingsreserve	2.538.296	2.009.622
Het gerealiseerde resultaat volgens uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	552.938	3.682.745
Totaal eigen vermogen	18.639.147	18.210.550

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2024:

Naam reserve	Saldo 1 januari 2024	Resultaat bestemming 2023	Toevoegingen	Rentetoerekening	Onttrekkingen	Verminderings l.v.m. afschrijvingen op activa	Saldo 31 december 2024
Algemene reserve	€	€	€	€	€	€	€
- Algemene reserve	12.518.183	3.682.745			653.015		15.547.913
Totaal algemene reserve	12.518.183	3.682.745	-	-	653.015	-	15.547.913
Bestemmingsreserve							
- egaliseringsreserve BUIG	44.109		-		44.109		-
- natuurgronden Keersluis	91.744		-		4.043		87.702
- Participatiewet	66.759		-		-		66.759
- Schommelfonds sociaal domein	-		-		-		-
- onderhoud parkeergarage Brede school Broeksingel	67.200		8.500		-		75.700
- onderhoud sportzaal Brede school Broeksingel	93.731		11.500		-		105.231
- Baten en lasten rioleringsstelsel	525.611		-		-		525.611
- groenstructuurplan	27.939		-		17.746		10.193
- kapitaallasten sanering ongezuiverde lozingen riolering buitengebied	293.307		-		34.748		258.559
- erfpachtgronden De Laan 3	28.294		5.470		-		33.764
- erfpachtgronden De Laan 4	16.365		3.106		-		19.471
- erfpachtgronden De Laan 5	14.146		2.735		-		16.881
- erfpachtgronden De Laan 13-1 (kavel 18)	11.987		1.195		-		13.182
- erfpachtgronden De Laan 13-2 (kavel 19)	41.478		7.820		-		49.298
- erfpachtgronden De Laan 15 (kavel 20)	6.338		2.260		-		8.598
- erfpachtgronden De Laan 18-20	20.870		-		20.870		-
- vervanging verkeersregelinstantaties (resultaatbestemming 2019)	94.756		-		-		94.756
- klimaatmiddelen (resultaatbestemming 2019)	132.109		-		34.056		98.053
- ruimtelijke visie duurzame energie	2.164		-		-		2.164
- kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldenstijn	152.820		-		51.135		101.685
- omgevingswet	277.895		173.588		-		451.483
- Onderhoudskosten sportvoorzieningen			66.405		7.902		58.503
- Kosten opstellen integraal huisvestingsplan			27.678		17.274		10.404
- Groot onderhoud sportcentrum Malden			452.933		70.000		382.933
- Kosten preventie (geïndiceerde zorg)			67.366		-		67.366
Totaal bestemmingsreserve	2.009.622	-	830.556	-	301.882	-	2.538.296
Totaal reserves	14.527.805	3.682.745	830.556	-	954.897	-	18.086.209

Egalisatiereserve BUIG

De bestemmingsreserve BUIG wordt voornamelijk gebruikt om bijstandsuitkeringen (Participatiewet) te betalen aan inwoners die onvoldoende eigen inkomen of vermogen hebben. Wanneer de uitgaven hoger zijn dan de inkomsten (rijksbijdragen), moet de gemeente het verschil zelf betalen. Zijn de uitgaven lager, dan mag de gemeente het overschot onder bepaalde voorwaarden behouden. De reserve wordt gebruikt voor een meerjarige gelijke druk binnen de uitgaven en inkomsten van het product BUIG

Beheer Natuurgronden Keersluis

Dit betreft een gekapitaliseerde uitkering van Rijkswaterstaat voor het duurzaam beheer en onderhoud van het dassengebied nabij de keersluis voor de periode 2012 tot 2032. De uitgaven hebben betrekking op o.a. het uitvoeren van beheermaatregelen door de Vereniging Nederlands Cultuurschap en Landschapsbeheer Gielen.

Participatie

De bestemmingsreserve Participatie wordt ingezet voor lokale of via de GR MGR extra uit te voeren re-integratie activiteiten van onze bijstandsgerechtigden.

Onderhoud parkeergarage Brede school Broeksingel

De bestemmingsreserve wordt gebruikt voor groot onderhoud parkeergarage onder de Brede school Broeksingel

Onderhoud sportzaal Brede school Broeksingel

De bestemmingsreserve wordt gebruikt voor groot onderhoud voor de sportzaal Brede school Broeksingel.

Baten en lasten rioleringsstelsel

De bestemmingsreserve wordt gebruikt voor investeringen en kosten verbonden met riolering.

Groenstructuurplan

Eerder is het Groenstructuurplan voor de periode vanaf 2007 vastgesteld. Hiermee werd de inrichting van de groenstructuur binnen de bebouwde kommen op hoofdlijnen bepaald.

Sanering onzuivere lozingen buitengebied

In 2005 is door de raad besloten om een deel van de algemene reserve om te zetten in een bestemmingsreserve voor de dekking van kapitaallasten van investeringen in de aanleg van riolering in onze buitengebieden. In 2023 is deze bestemmingsreserve aangesproken voor het begrote bedrag.

Erfpachtgrond de Laan (diverse kavels Werklandschap)

Voor deze percelen is een erfpachtsovereenkomst afgesloten waarbij de erfpachter het blote eigendom van de gemeente wenst te kopen maar eigendomsoverdracht zal pas over uiterlijk 20 jaar plaatsvinden of nadat alle op grond van de erfpachtsovereenkomst verschuldigde canons zijn voldaan. De ontvangen afkoopsommen worden in een bestemmingsreserve gestort (het zgn. financieringsmodel). De bestemmingsreserve dient ter duurzame financiering(dekking) van maximaal de grondwaarde waarvan de erfpacht is afgesloten. De grondwaarde is opgenomen onder de materiële vaste activa op de balans. Medio 2023 is de erfpachtsovereenkomst van De Laan 19-23 (kavel 21) ontbonden met wederzijdse instemming. Onderzocht wordt welke mogelijkheden er zijn voor de kavel.

Vervanging verkeersregelinstallaties

Dit is een bijdrage aan de VRI's in Malden en Nederasselt op de provinciale wegen. De plaatsing van de VRI in Nederasselt is vertraagd. Door Heumen is aangegeven dat de gemeente de bijdrage wil afkopen voor de vervanging van de verkeersregelinstallaties (VRI) en de risico's en onvoorziene zaken voor rekening van provincie zijn.

Klimaatmiddelen

De bestemmingsreserve wordt ingezet voor de wijkuitvoeringsplannen in het kader van duurzaamheid.

Ruimtelijke visie duurzame energie

In de raadsvergadering van 24 september 2020 is door de Raad het koersdocument Ruimtelijke visie duurzame energie vastgesteld. Tevens is het besluit genomen om van het reeds beschikbare gestelde bedrag € 75.000 om te zetten naar een bestemmingsreserve 'Ruimtelijke visie duurzame energie'.

In 2023 is hier aanspraak op gemaakt voor inhuur van een projectleider en advieskosten.

Kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldensteijn

De bestemmingsreserve wordt gebruikt voor de kapitaallasten van de aanbouw van bibliotheek Maldensteijn.

Omgevingswet

Het (wederom) uitstellen van de invoering van de Omgevingswet heeft tot gevolg dat de begrote kosten 2023 voor de implementatie van de Omgevingswet en kosten Omgevingsplan niet volledig zijn benut. Nu de invoering naar 1 januari 2024 is verplaatst is er in begrotingsjaar 2024 een inhaalslag nodig geweest. De raad heeft in december 2023 bij de formalisering van de maandrapportages 2e halfjaar 2023 besloten om de onderuitputting van 2023 voor kosten omgevingsplan (134.803) toe te voegen aan de reeds bestaande bestemmingsreserve. Omdat er ook via de algemene uitkering gelden zijn toegekend is het mogelijk om voor 2024 nog eens € 38.785 toe te voegen. In 2025 wordt er verder gewerkt aan de implementatie van de omgevingswet in onze organisatie.

Onderhoudskosten sportvoorzieningen

N.a.v. de jaarrekening 2023 is er een bestemmingsreserve gevormd ten aanzien van de toekomstige verplichtingen onderhoudskosten sportvoorzieningen.

Kosten opstellen integraal huisvestingsplan

De bestemmingsreserve wordt gebruikt voor de kosten van het integraal huisvestingsplan onderwijs.

Groot onderhoud sportcentrum Malden

Met ingang van 2024 is deze onderhoudsvoorziening (n.a.v. de jaarrekeningcontrole 2023) omgezet in een bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve wordt gebruikt voor het groot onderhoud aan sportcentrum Malden.

Kosten preventie (geïndiceerde zorg)

De bestemmingsreserve kan in de toekomst worden aangewend overeenkomstig de beleidsdoelstelling namelijk het inzetten op voorliggende voorzieningen en preventie met als doel waar mogelijk geïndiceerde zorg te voorkomen

Voorzieningen

De post voorzieningen wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 2.861.353	€ 1.783.567
Voorzieningen ter egalisering van kosten	1.498.955	1.528.092
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geh	-	-
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	4.811.925	4.869.032
Totaal voorzieningen	9.172.233	8.180.691

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen gedurende het jaar 2024:

Naam voorziening	Saldo 1 januari 2024	Vrijgevallen bedragen	Toevoegingen	Aanwendungen	Saldo 31 december 2024
	€	€	€	€	€
pensioenen oud wethouders	1.446.453		1.251.680	156.569	2.541.564
wachtgeld oud-wethouders	87.890		10.761	62.252	36.399
verlofspaarregeling CAO personeel	175.112		122.583	80.381	217.314
regeling vervroegd uitreden (RVU)	45.000		20.702	33.050	32.652
personele regelingen	28.207		111.991	106.775	33.423
woonrijpmaken locatie Veldschuur	905		-	905	0
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.783.567	-	1.517.717	439.931	2.861.353
Groot onderhoud gemeentehuis	700.040		90.275	69.168	721.147
Groot onderhoud parkeergarage Maldensteijn	159.945		8.230	-	168.175
Meerjarenonderhoud drie molens	142.783		22.020	41.784	123.019
Meerjarenonderhoud herv. kerken O'asselt en N'asselt	143.937		3.773	29.849	117.861
Werkplaats Malden	10.589		14.345	361	24.573
Onderhoud wegen	370.798		431.725	458.343	344.180
Totaal voorzieningen ter egalisering van kosten	1.528.092	-	570.368	599.505	1.498.955
Totaal voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een voorziening is opgenomen	-	-	-	-	-
onderhoud en egalisatie baten en lasten rioleringsstelsel	4.817.503		-	47.515	4.769.988
egaliseringsreserve afvalstoffenheffing	51.529		-	9.592	41.937
Totaal voorzieningen voor middelen van derden waarvan bestemming gebonden is	4.869.032	-	-	57.107	4.811.925
Totaal voorzieningen	8.180.691	-	2.088.085	1.096.543	9.172.233

Voorziening tbv verplichtingen e/o risico's

Pensioenen oud-wethouders

Vanuit deze voorziening worden de pensioenen voor de wethouders betaald. Om de toereikendheid van deze voorziening te beoordelen wordt er jaarlijks een actuariële berekening opgesteld.

Wachtgeld oud-wethouders

Deze voorziening is ter dekking van te betalen wachtgeld aan afgetreden wethouders.

Verlofspaarregeling cao personeel

Bij de nieuwe cao afspraken van 2022 voor het gemeentelijk personeel is de mogelijkheid afgesproken om verlof te gaan sparen en hierdoor eerder met pensioen te kunnen gaan.

regeling vervroegd uitreden (RVU)

In de CAO is de mogelijkheid opgenomen om gebruik te maken van de Regeling Vervroegd Uitreden (RVU). Voor de toekomstige financiële consequenties voor de werkgever moet een voorziening worden gevormd.

Personele regelingen

Deze voorziening is ter dekking van toekomstige personeelslasten van voormalige werknemers. Het gaat hierbij met name om WW en de bovenwettelijke WW (BWWW).

Woonrijpmaken locatie Veldschuur Malden

Het laatste onderzoek bij locatie veldschuur is afgerond. hiernee kan voorziening afgesloten worden ultimo 2024

Voorzieningen t.b.v. het egaliseren van groot onderhoud

Groot onderhoud gemeentehuis

De voorziening gemeentehuis is bedoeld om de toekomstige kosten met betrekking tot groot onderhoud van het gemeentehuis te dekken. Deze voorziening wordt opgebouwd door jaarlijkse dotaties, die bedoeld zijn om op lange termijn de benodigde middelen beschikbaar te stellen.

Wanneer er daadwerkelijk groot onderhoud wordt uitgevoerd, worden de benodigde middelen onttrokken uit de voorziening.

Groot onderhoud parkeergarage Maldensteijn

De voorziening wordt gebruikt voor het gelijkmatig uitsmeren van de kosten van groot onderhoud aan de parkeergarage Maldensteijn.

Groot onderhoud molens

De voorziening wordt gebruikt voor het gelijkmatig uitsmeren van de kosten van groot onderhoud aan de molens.

Meerjarenonderhoud hervormde kerken Overasselt en Nederasselt

De voorziening wordt gebruikt voor het gelijkmatig uitsmeren van de kosten van groot onderhoud aan de molens.

Werkplaats Malden

De voorziening wordt gebruikt voor het gelijkmatig uitsmeren van de kosten van het groot onderhoud aan de gemeentewerkplaats.

Onderhoud wegen

In 2024 is er in totaal een bedrag van € 458.343 onttrokken uit de voorziening. Het geld is besteed aan asfaltonderhoud aan een aantal wegen, wegmarkeringen, het onderhoud aan onverharde wegen en fietspaden, bijdrage aan IBOR plan en onderhoud diverse bermen en kosten inspecties.

Voorzieningen t.b.v. door derden beklemde middelen

Onderhoud en egalisatie baten en lasten rioleringsstelsel

De voorziening t.b.v. het rioolsysteem in onze gemeente is gebaseerd op het GRP. In 2022 is er een nieuw GRP opgesteld voor de periode 2023-2027. Alle toekomstige uitgaven m.b.t. onze rioleringsystemen worden in het GRP doorberekend en worden op basis van 100% kostendekkendheid via de rioolrechten aan de inwoners doorberekend.

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing mag, conform de wettelijke bepalingen uitsluitend worden besteed aan afvaltaken en niet voor andere gemeentelijke uitgaven.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden is als volgt:

	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
Obligatieleningen	€	€
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	36.668.334	38.976.667
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen		
- binnenlandse bedrijven		
- openbare lichamen, als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden		
- overige binnenlandse sectoren		
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
Door derden belegde gelden	1.400	1.450
Waarborgsommen	77.768	42.371
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Totaal vaste schulden	36.747.502	39.020.488

De rentelast voor 2024 bedraagt € 991.302 (2023: € 580.745)

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2024:

	Saldo 1 januari 2024	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31 december 2024	Rentelast voor het begrotingsjaar
Obligatieleningen	€	€	€	€	€
Onderhandse leningen van	38.976.667	-	2.308.333	36.668.334	991.302
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				-	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	38.976.667		2.308.333	36.668.334	991.302
- binnenlandse bedrijven				-	
- openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden				-	
- overige binnenlandse sectoren				-	
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren				-	
Door derden belegde gelden				-	
Waarborgsommen	1.450		50	1.400	
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	42.371	35.397		77.768	
Totaal vaste schulden	39.020.488	35.397	2.308.383	36.747.502	991.302

Specificatie vaste geldleningen o/g	Jaar laatste aflossing	Rentevoet	Weging in portefeuille	Stand per 31 december 2024
BNG nr. 40.0099941	2026	4,26%	1%	400.000
NWB nr. 1-23583	2027	4,41%	2%	600.000
NWB nr. 1-27191	2031	3,93%	8%	2.600.000
BNG nr. 40.112721	2044	0,97%	20%	6.400.000
BNG nr. 40.112720	2034	0,62%	4%	1.333.333
BNG nr. 40.115574	2047	1,445%	15%	4.600.000
BNG nr.40.116946	2048	2,98%	49%	15.360.000
Subtotaal vaste geldleningen			100%	31.293.333
NWB nr. 1-26377 t.b.v. huisvesting onderwijs Brede School	2049	3,895%		5.375.000
Totaal-generaal				36.668.333

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De post netto-vlottende schulden wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de wet financiering decentrale overheden	€	€
Overige kasgeldleningen	204.973	155.821
Banksaldi	-	11.982
Overige schulden	2.721.036	2.003.670
Totaal	2.926.009	2.171.473

Overige Schulden	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
rek-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen (schatkistbankieren Min. Fin.)	€ 611.764	€ -
Credituren	€ 2.085.330	€ 1.993.589
kortlopende terugbetalingsverplichting aan het Rijk met betrekking tot verstrekte BBZ-leningen	€ 2.655	€ 10.081
kortlopende terugbetalingsverplichting aan het Rijk met betrekking tot verstrekte TOZO-leningen	€ 21.287	€ -
Totaal	€ 2.721.036	€ 2.003.670

Overlopende passiva

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31 december 2024	Boekwaarde 31 december 2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	€ 727.192	€ 616.596
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
-Europese overheidslichamen	-	-
-het Rijk	4.732.955	4.077.654
-overige Nederlandse overheidslichamen	386.119	273.996
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.100.999	1.548.347
Totaal	7.947.264	6.516.592

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Saldo 1 januari 2024	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Terugbetalingen	Saldo 31 december 2024
	€	€	€	€	€
Europese overheidslichamen	-	-	-	-	-
- Ministerie VWS, SPUK uitkering preventieakkoord 3)	6.626				6.626
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, spuk uitkering verkeersveiligheid 2022 4)	23.378		23.378		-
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, spuk uitkering verkeersveiligheid 2023 4)	38.000				38.000
- Ministerie BZK, SPUK uitkering energietransitie 2021-2023 5)	303.677		165.626		138.051
- Ministerie VWS, SPUK uitkering gezond en actief leven 6)	45.370	237.168	282.376		162
- Rijksdienst Voor Ondernemend Ned. (RVO) overheden klimaat en energiebeleid 8)	287.781	386.921	209.817		464.885
- Rijksdienst Voor Ondernemend Ned. (RVO) lokale aanpak isolatie 9)	365.411	547.437	4.212		908.636
- Rijksdienst Voor Ondernemend Ned. (RVO) WBI subsidie kanaalzone 10)	2.867.804				2.867.804
- Min. Soza en Werkgelegenheid, SPUK uitkering nieuwe inburgeringswet 15)	139.608	141.913			281.521
- Min. Onderwijs, Cultuur en wetenschap, SPUK onderwijsachterstandenbeleid	-	137.101	109.830		27.271
Het Rijk	4.077.654	1.450.540	795.239	-	4.732.955
- Provincie Gelderland, subsidie toezicht energiebesparing bedrijven 1)	3.200		3.200		-
- Prov. Gelderland, uitvoering landschapsprojecten Heumen 2)					-
- Provincie Gelderland, subsidie project poelen in vennengebied 7)	22.916		7.245		15.671
- Prov. Gelderland, subsidie versnellen woningbouw kanaalzone 11)	138.000	122.568			260.568
- Prov. Gelderland, subsidie overdracht bodemtaken omgevingswet 12)	42.880				42.880
- Prov. Gelderland, subsidie herinrichting Molenwijkpark Malden (vergroening) 13)	67.000				67.000
Overige Nederlandse overheidslichamen	273.996	122.568	10.445	-	386.119
- Totaal van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	4.351.650	1.573.108	805.684	-	5.119.074

Net in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

Recht op verliescompensatie in het kader van de vennootschapsbelasting

De gemeente ABC heeft een bedrag ter hoogte van € 0.000 buiten de balans om opgenomen onder de activa zijde van de gemeentelijke balans. Dit betreft het toekomstige recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Fiscaal resultaat 2024	0.000
Fiscaal van toepassing zijnde belastingpercentage	25% (indien compensatie wordt verwacht tegen een ander percentage deze aanpassen)
Recht op verliescompensatie 2024	0.000
Recht op verliescompensatie voorgaande jaren	0.000
Totaal recht op verliescompensatie	0.000

Overige niet in de balans opgenomen rechten

Toelichting op overige niet in de balans opgenomen rechten. Bijvoorbeeld bestaande rechten aangaande mogelijk te verrekenen kosten uit hoofde van faciliterende grondexploitaties, als er geen zicht is op een toekomstige verrekening dan rest slechts een vermelding als 'niet in de balans opgenomen recht' bij de toelichting op de balans.

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balansstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldestanten per einde boekjaar opgenomen.

De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Aard	Oorspronkelijk bedrag	borgstelling	Restant 1 januari 2024	31 december 2024	Betalingen gedurende 2024
		€	€	€	€	€
Tertiaire achtervang woningbouwvereniging (Oosterpoort Wooncombinatie)	Borg	120.957.992	25.604.551	84.064.707	112.692.000	778.707
Woning hypotheek 50% - (via banken, verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen)	Borg	-	46.389	107.851	92.777	15.074
Totaal borgstellingen		120.957.992	25.650.940	84.172.558	112.784.777	793.781

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden

Overeenkomsten

Op grond van artikel 53 BBV worden in de toelichting bij de balans opgenomen de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden.

De commissie BBV doet de stellige uitspraak aan gemeenten om meerjarige contracten, die bijvoorbeeld zouden moeten voldoen aan Europese regels, maar ook uit hoofde van operationele lease-overeenkomsten in de toelichting op de jaarrekening bij de Niet in de balans opgenomen verplichtingen op te nemen voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten. Daarnaast wordt in de toelichting bij genoemd artikel als voorbeelden (langlopende) huurcontracten en leaseovereenkomsten genoemd.

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en (spaar)verlofaanspraken.

Verplichting aankoop betonfabriek

De gemeente heeft, als gevolg van een raadsbesluit, een betonfabriek gekocht die onderdeel gaat worden van een nog vast te stellen grondexploitatie. Inzake de overname van de betonfabriek is afgesproken dat nog € 5,4 miljoen betaald gaat worden. De betaling van de Koopprijs vindt plaats in twee gedeeltes.

Een gedeelte van de koopprijs (80%) wordt via de notaris voldaan op de overdrachtsdatum. Het restantgedeelte (20%) van de koopprijs, wordt door koper aan verkoper voldaan nadat verkoper en de zijnen hebben voldaan aan hun verplichtingen met betrekking tot het in de overeenkomst bedoelde voortgezet gebruik.

Sportcentrum Malden

De juridische procedures met het AMC zijn afgerond. De uitkomst ervan is dat - om aan de Mededelingswet te kunnen voldoen - de met Laco afgesloten HEX moet worden aangepast. Laco en de gemeente zijn er wat dat betreft uit. Het is nu aan de ACM om te beoordelen of zij dit met de gemeente eens is. Als dat niet het geval is, zijn nieuwe juridische procedures (handhaving) niet uit te sluiten.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Programmaverantwoording 2024

Overzicht baten en lasten in de jaarrekening met toelichting 2024									
programma	begroting voor wijziging			begroting na wijziging			realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 Sociale leefomgeving	22.555.010	-5.472.930	17.082.080	25.463.912	-6.830.592	18.633.320	25.182.540	-7.157.938	18.024.602
Programma 2 Fysieke leefomgeving	12.847.187	-4.701.938	8.145.249	15.253.501	-8.114.064	7.139.437	17.950.429	-10.389.797	7.560.632
Programma 3 Bestuur en organisatie	8.252.927	-3.623.093	4.629.834	6.556.623	-3.038.832	3.517.791	7.228.053	-3.030.531	4.197.522
Subtotaal programma	43.655.124	-13.797.961	29.857.163	47.274.036	-17.983.488	29.290.548	50.361.022	-20.578.266	29.782.756
Algemene dekkingsmiddelen		-34.166.024	-34.166.024		-36.013.334	-36.013.334		-36.409.240	-36.409.240
Kosten overhead	4.771.300	-118.256	4.653.044	7.246.460	-209.025	7.037.435	6.527.622	-350.414	6.177.208
Bedrag heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	48.426.424	-48.082.241	344.183	54.520.496	-54.205.847	314.649	56.888.644	-57.337.920	-449.276
Mutaties reserves programma 1	11.500	-61.459	-49.959	128.350	-238.336	-109.986	128.350	-190.420	-62.070
Mutaties reserves programma 2	31.086	-345.331	-314.245	80.928	-144.322	-63.394	69.871	-111.463	-41.592
Mutaties reserves programma 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal mutatie reserves	42.586	-406.790	-364.204	209.278	-382.658	-173.380	198.221	-301.883	-103.662
Gerealiseerd resultaat	48.469.010	-48.489.031	-20.021	54.729.774	-54.588.505	141.269	57.086.865	-57.639.803	-552.938

Specificatie algemene dekkingsmiddelen									
Omschrijving	begroting voor wijziging			begroting na wijziging			realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Lokale heffingen waarvan besteding niet gebonden is		-5.158.609			-5.175.409			-5.201.123	
Algemene uitkering gemeentefonds		-28.281.568			-30.201.275			-30.495.756	
Dividend		-413.000			-392.272			-392.387	
Saldo financieringsfunctie		-312.847			-244.378			-319.974	
overige dekkingsmiddelen		0			0			0	
Gerealiseerd saldo van baten en lasten		-34.166.024			-36.013.334			-36.409.240	

Toelichting op overzicht baten en lasten 2024

Dit onderdeel van de programmarekening geeft op hoofdlijnen een nadere analyse van en eventuele toelichting op de in 2024 gerealiseerde baten en lasten.

Legenda:

- > voordeel of voordeliger
- + > nadeel of nadeliger

Voor alle in deze toelichting opgenomen getallen in tabellen geldt: x € 1.000

Samenvatting van het over 2024 behaalde resultaat

programma	begroting 2024 vóór wijziging	ná wijziging [1]	rekening 2024 [2]	afwijking [2-1]
1 – Sociale leefomgeving	17.082	18.135	17.527	608
2 – Fysieke leefomgeving	8.145	7.004	7.425	-421
3 – Bestuur en organisatie	-24.883	-25.458	-26.034	576
vóór verrekening	344	-319	-1.082	-763
toevoegingen aan reserves	43	842	830	-12
onttrekkingen aan reserves	406	382	301	81
Saldo	-364	460	529	69
resultaat ná verrekening	-20	141	-553	694

De ten opzichte van de gewijzigde begroting 2024 voordelige afwijking van € 694.000 is zowel op hoofdlijnen als per programma geanalyseerd en toegelicht.

Verrekening bestemmingsreserves

Er is per saldo € 81.000 minder onttrokken aan bestemmingsreserves dan gewijzigd was begroot.

De analyse is als volgt:

bestemmingsreserve	begroting ná wijziging	rekening 2024	afwijking
Groenstructuurplan	-0	-18	-18
Onderhoud parkeergarage brede school	-4	-0	4
Onderhoud sportzaal brede School	-10	-0	10
Onderhoudskosten sportvoorzieningen	-35	-8	27
Opstellen integraal huisvestingsplan	-28	-17	11
Klimaatmiddelen	-75	-34	41
Natuurgronden keersluis	-8	-4	4
Ruimtelijke visie duurzame energie	-2	0	2
totaal	-162	-81	81

De gespecificeerde mutaties zijn geneutraliseerd door lagere dan wel hogere inkomsten of uitgaven op de desbetreffende hoofdtakvelden.

Mutaties voorzieningen

Dotaties in voorzieningen worden conform de boekhoudregels verantwoord via de hoofdtakvelden en maken hiermee onderdeel uit van het resultaat vóór bestemming. Dat geldt niet voor de rechtstreekse onttrekkingen; deze zijn dan ook in onderstaand overzicht buiten beschouwing gelaten. In de toelichting op de balans wordt daar wel verder op ingegaan.

voorziening	begroting <i>ná wijziging</i>	rekening 2024	afwijking
groot onderhoud gemeentehuis	90	90	0
groot onderhoud parkeergarage Maldensteijn	8	8	0
meerjarenonderhoud drie molens	22	22	0
meerjarenonderhoud kerkjes	4	4	0
werkplaats malden	14	14	0
onderhoud wegen	431	431	0
onderhoud/egalisatie baten en lasten rioleringsstelsel	0	0	0
egalisatie afvalstoffenheffing	0	0	0
verliesvoorziening Kanaalzone	0	777	-777
dubieuze vorderingen, algemeen	15	0	15
dubieuze vorderingen, sociale uitkeringen	58	17	41
personele regelingen	79	112	-33
pensioenen oud-wethouders	470	1.252	-782
wachtgeld oud-wethouders	11	11	0
verlofspaarregeling CAO	87	122	-35
Regeling vervroegd uittreden	19	21	-2
totaal	1.309	2.882	1.573

Algemene dekkingsmiddelen

Het zijn vooral de algemene dekkingsmiddelen die uitvoering van de drie programma's financieel mogelijk maken. De specificatie is als volgt.

algemene dekkingsmiddelen	begroting <i>ná wijziging</i>	rekening 2024	afwijking
algemene uitkering (inclusief deelfondsen)	-30.201	-30.496	-296
lokale heffingen	-5.175	-5.201	-26
dividend	-392	-392	0

Het voordeliger resultaat ten opzichte van wat was begroot in de gewijzigde (bijgestelde) begroting 2024 betreft vooral de algemene uitkering en decentralisatie uitkering waar het min of meer om gelijke bedragen gaat. Ook zijn er positieve mutaties in de decembercirculaire 2024 die logischerwijs niet meer konden vertaald naar een formele begrotingswijziging

De begrote en werkelijke opbrengst uit lokale heffingen (waarvan besteding niet gebonden is) betreft de onroerende zaakbelasting en de hondenbelasting. De afwijking bij lokale heffingen is veroorzaakt door een hogere opbrengsten bij OZB niet woningen eigenaren en gebruikers (€21.295) en een hogere opbrengst (€4.416) hondenbelasting,

Vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2016 heeft onze gemeente te maken met de VPB-plicht en wel voor wat betreft de grondexploitaties. Aan de hand van een zogenaamde "Ondernemerspoortberekening" wordt gekeken of er ultimo 2024 VPB belaste activiteiten zijn verricht. Naar verwachting zal dit niet voor 2024 aan de orde zijn.

Met de belastingdienst is een vaststellingsovereenkomst gesloten. Per 31 december 2022 was het saldo verrekenbare verliezen € 2.346.180. De berekening is als volgt samengesteld:

Fiscaal Eigen vermogen 1 januari 2023	€ -10.717
Fiscaal eigen vermogen 31 december 2023	€ 0
Belastbaar bedrag 2023	€ 2.099
Saldo verrekenbare verliezen per 31 december 2023	€ 2.344.081

Bovenstaande cijfers komen uit de definitieve aangifte 2023.

Voor de aangifte 2024 is uitstel aangevraagd tot 30-04-2026 en wordt er in 2024 een winst verwacht van € 10.411.

Vergelijkende cijfers 2023/2024

Kostensoort / kostenplaats	Begroting 2024 primair	Begroting 2024 actueel	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
*** Saldo	20.020,89-	141.269,11	552.937,95-	0,00
** FIN_LASTEN.20 Kostensoorten Lasten	48.469.009,82	54.729.773,82	57.086.865,04	53.602.027,26
* FINL_1-1.20 Salarissen en sociale lasten	11.547.448,04	11.723.518,04	10.952.325,24	9.734.464,76
* FINL_2-1.20 Belastingen	215.852,00	287.805,00	318.059,26	209.029,51
* FINL_3-1.20 Grond	12.000,00	22.000,00	24.583,30	7.746,36
* FINL_3-2.20 Duurzame goederen	46.661,00	46.661,00	2.575.684,05	467.021,42
* FINL_3-4-1.20 Sociale uitkeringen in natura	7.080.561,00	8.511.981,00	8.632.598,27	8.042.481,12
* FINL_3-5-1.20 Ingeleend personeel	379.500,00	879.120,00	883.403,62	1.010.893,29
* FINL_3-8.20 Overige goederen en diensten	10.584.646,02	12.551.336,02	11.730.090,23	11.489.812,06
* FINL_4-1-1.20 Sociale uitkeringen in geld	3.799.212,00	4.432.819,00	4.358.614,41	3.841.974,92
* FINL_4-2.20 Subsidies	999.694,36	1.150.391,36	1.166.647,87	1.060.558,30
* FINL_4-3-1.20 Inkomensoverdrachten - Rijk	249.325,00-	7.219,00-	274.715,24	276.212,56
* FINL_4-3-2.20 Inkomensoverdrachten - gemeenten	53.260,00	47.092,00	50.566,78	44.797,66
* FINL_4-3-3.20 Inkomensoverdrachten - gemeenschappen	7.164.986,00	7.222.112,00	7.014.435,92	6.577.321,38
* FINL_4-3-4.20 Inkomensoverdrachten - provincies	0,00	0,00	0,00	0,00
* FINL_4-3-6.20 Inkomensoverdrachten - overige overh	3.241,00	3.241,00	3.244,00	3.241,00
* FINL_4-3-8.20 Inkomensoverdrachten - overige inste	1.798.947,00	1.764.101,00	1.654.592,24	1.751.951,74
* FINL_4-4-8.20 Kapitaaloverdrachten - overige inste	50.000,00	50.000,00	39.608,73	41.253,23
* FINL_5-1.20 Rente	516.979,00	993.779,00	985.937,04	588.425,79
* FINL_7-1.20 Mutatie reserves	49.642,50	214.684,50	198.221,02	3.853.238,87
* FINL_7-2.20 Mutatie voorzieningen	737.914,00	1.290.965,00	2.848.750,60	855.064,38
* FINL_7-3.20 Afschrijvingen	1.573.906,00	1.473.300,00	1.481.107,22	1.429.185,53
* FINL_7-5.20 Overige verrekeningen	2.103.884,90	2.072.086,90	1.893.680,00	2.317.353,38
** FIN_BATEN.20 Kostensoorten Baten	48.489.030,71-	54.588.504,71-	57.639.802,99-	53.602.027,26-
* FINB_2-2-1.20 Belastingen op producenten	5.055.684,00-	5.071.455,00-	5.092.751,30-	4.965.392,83-
* FINB_2-2-2.20 Belastingen op huishoudens	1.471.858,85-	1.468.858,85-	1.495.410,39-	1.441.723,37-
* FINB_3-1.20 Grond	25.000,00-	7.500,00-	11.865,40-	8.160,00-
* FINB_3-2.20 Duurzame goederen	0,00	0,00	0,00	0,00
* FINB_3-3.20 Pachten	109.831,00-	109.875,00-	123.640,16-	99.560,42-
* FINB_3-4-2.20 Eigen bijdragen en verhaal sociale u	342.781,00-	408.128,00-	260.867,29-	268.285,18-
* FINB_3-6.20 Huren	885.199,24-	914.977,24-	929.757,65-	909.858,54-
* FINB_3-7.20 Leges en andere rechten	2.539.652,00-	2.586.236,00-	2.660.698,38-	2.331.530,73-
* FINB_3-8.20 Overige goederen en diensten	995.567,70-	1.075.301,70-	1.194.604,92-	1.267.349,50-
* FINB_4-3-1.20 Inkomensoverdrachten - Rijk	33.570.534,00-	37.870.548,00-	38.920.873,29-	36.825.052,18-
* FINB_4-3-2.20 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0,00	0,00	0,00	0,00
* FINB_4-3-6.20 Inkomensoverdrachten - overige overh	0,00	118.400,00-	118.400,00-	10.000,00-
* FINB_4-3-4.20 Inkomensoverdrachten - provincies	7.000,00-	102.000,00-	51.673,52-	43.208,34-
* FINB_4-3-8.20 Inkomensoverdrachten - ov. inst./per	14.654,00-	14.654,00-	40.172,05-	15.951,94-
* FINB_4-4-8.24 Kapitaaloverdrachten - overige inste		469.710,00-	469.710,16-	
* FINB_5-1.20 Rente	284.854,07-	847.321,07-	880.968,70-	618.157,23-
* FINB_5-2.20 Dividenden en winsten	413.000,00-	392.272,00-	392.386,54-	446.142,70-
* FINB_6-1.20 Financiële transacties	27.992,50-	27.992,50-	85.644,55-	29.788,93-
* FINB_7-1.20 Mutatie reserves	103.923,05-	300.712,05-	274.136,44-	1.331.543,30-
* FINB_7-2.20 Mutatie voorzieningen	251.112,05-	449.189,05-	249.011,11-	593.946,52-
* FINB_7-5.20 Overige verrekeningen	2.390.387,25-	2.353.374,25-	4.387.231,14-	2.389.615,55-

W.N.T. verantwoording 2024 Gemeente Heumen

WNT-verantwoording 2024 Gemeente Heumen

De WNT is van toepassing op de gemeente Heumen. Het voor gemeente Heumen toepasselijke (algemene) bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000, -.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt³

bedragen x € 1	J. de Graaf	N.J.H.N. Collombon
Functiegegevens⁵	Gemeentesecretaris	Raadsgriffier
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0	0,944
Dienstbetrekking? ⁸	Ja	Ja
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.746	91.474
Beloningen betaalbaar op termijn	18.374	14.175
<i>Subtotaal</i>	<i>126.120</i>	<i>105.649</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	233.000	220.045
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t./ [BEDRAG]	N.v.t./ [BEDRAG]
Bezoldiging	<i>126.120</i>	<i>105.649</i>
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2023 ¹⁴		
	J. de Graaf	N.J.H.N. Collombon
Functiegegevens ⁵	Gemeentesecretaris	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	16/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0	0,9444
Dienstbetrekking? ⁸	Ja	Ja
Bezoldiging ⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 94.571	€ 83.386
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.842	€ 13.419
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 109.413</i>	<i>€ 96.805</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	€ 213.836	€ 210.512
Bezoldiging	€ 109.413	€ 96.805

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12¹

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Niet van toepassing

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

Niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Niet van toepassing

Modelverantwoording Rechtmatigheid

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 19 september 2024 vastgestelde controleprotocol en normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 570.869. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 2.831.092 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 570.869. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 2.378.871 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken via de financiële verordening (cf. art. 212 gemeentewet).

Begrotingscriterium		
Nr	Omschrijving	Bedrag
1A	Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	€ 2.685.871
1B	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 145.221
2	Ongeautoriseerde reservermutaties	€ 0
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	€ 0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		€ 2.831.092
Nr	Omschrijving	Bedrag
4a	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid	€ 2.378.871
4b	Niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden	€ 452.221

Voorwaardencriterium		
Nr	Omschrijving	Bedrag
5	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier op genomen in de paragraaf bedrijfsvoering)	n.v.t.
Totaal voorwaardencriterium		0
M&O criterium		
Nr	Omschrijving	Bedrag
6	M&O criterium	n.v.t.
Totaal M&O criterium		0
Totaal overzicht		
Totaal Onrechtmatigheden		€ 2.831.092
Waarvan acceptabel		€ 2.378.871
Waarvan niet-acceptabel		€ 452.221

Verantwoordingsgrens

In de paragraaf bedrijfsvoering beschrijft het college welke acties worden ondernomen om in de toekomst afwijkingen te voorkomen. Er zijn geen geconstateerde afwijkingen die de door de raad gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid overschrijden.

Rapportagegrens

Op basis van afspraken tussen de raad en het college kunnen afwijkingen die lager zijn dan de verantwoordingsgrens in de paragraaf bedrijfsvoering worden vermeld. De rapportagegrens is in de financiële verordening gesteld op € 100.000. Dit betekent dat in de paragraaf bedrijfsvoering individueel geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 100.000 afzonderlijk worden toegelicht. Afwijkingen onder deze grens zijn wel in de verantwoording opgenomen, maar worden overeenkomstig de verordening niet afzonderlijk toegelicht.

Budgetverschillen

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe dat bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, het begrotingscriterium is nageleefd. Budgetverschillen per programma worden nader toegelicht in het hoofdstuk 'Financiële analyse programma 1 tot en met 3'. Deze financiële analyse geeft een compleet beeld van de programmatische context van eventuele overschrijdingen.

Single Information Single Audit (SISA)

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 							
SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking siSa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering, bestemming, juridische grondslag, omvang	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgevoerde plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgevoerde plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (a/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Eindeverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05
			0	0	Ja	Ja	Nee
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07			
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12
			60	60	60	60	60
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18
			60	60	60	60	60
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal dreigesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal dreigesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24
			60	60	60	60	60
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/01	Eindeverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02			
			€ 0	Nee		€ 0	€ 0
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C92/01	Bedrag doorgeschoven naar t+1 Aard controle R Indicator: C92/02	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aantal gebruikte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05
			€ 16.425	€ 0	1	98	112
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorscholse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1) Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05
			€ 102.212	€ 2.200	€ 5.418	€ 0	€ 27.270
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/08	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag Aard controle R Indicator: D8/10	
			1				
			100				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03		
			€ 0	€ 0	€ 0	Eindeverantwoording (Ja/Nee)	
			Correctie besteding (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D14/04	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D14/05	Opgebouwde reserve (jaar T) Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07	
			€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten i.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs Aard controle R Indicator: D14/09	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten i.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs Aard controle R Indicator: D14/11	
			1				
			2				
			10				

lenW	E44B	Tijdelijke impulseregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
1	061945	Gemeente Berg en Dal	31169857/4846	31169857/4846	€ 340.333	€ 340.333	€ 130.720	€ 130.720
2	061945	Gemeente Berg en Dal	31191721/6228	31191721/6228	€ 764.247	€ 764.247	€ 240.105	€ 240.105
15								
		Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09				
1	061945	Gemeente Berg en Dal	31169857/4846	Ja				
2	061945	Gemeente Berg en Dal	31191721/6228	Ja				
15								
		Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
		Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13			
1	061945	Gemeente Berg en Dal	31169857/4846	1 tm 13	Ja			
2	061945	Gemeente Berg en Dal	31191721/6228	5	Ja			
15								
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
		Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
		Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08			
1								
2								
3								
4								
50								
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente L1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente L1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 3.911.061	€ 7.851	€ 231.626	€ 0	€ 41.079	€ 0
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
		Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
		Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11		
			€ 74.510	€ 0	€ 0	€ 276.484	€ 0	€ 0
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
		Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
			Ja					
			€ 0					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking), gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 10.000	€ 0	€ 1.161	€ 0	€ 0	€ 0
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekking BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekking BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekking BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente			
		Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11		
			€ 0	€ 0	€ 0	Ja		

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 8.523	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 471	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 9.345	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.332	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 19.671	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09			
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021, gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
		Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03				
		€ 203.688	€ 0	Ja				
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire, gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Gemeente	Gemeente	Gemeente				
		Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03				
		€ 0	€ 0	Ja				
SZW	G13	Onderwijsroute, deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
		€ 55.359	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
		Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
		€ 15.120	€ 8.890					
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting	
		Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
		1 Sportzaal B&B	€ 8.890	€ 2.047	€ 3.529	€ 3.314		
		2						

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 10.424	€ 11.708	€ 18.353	Ja	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 71.359	€ 85.854	€ 142.165		
			3 Tegudringen Gezondheidsachterstanden	€ 16.035	€ 19.114	€ 31.430	Ja	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 12.829	€ 15.138	€ 24.374	Ja	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 4.009	€ 5.086	€ 9.397	Ja	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 16.725	€ 18.880	€ 27.455	Ja	Ja
			7 Valpreventie	€ 38.084	€ 45.717	€ 78.177	Ja	Ja
			8 Leefomgeving	€ 8.018	€ 9.558	€ 15.714	Ja	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.004	€ 2.389	€ 3.929	Ja	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 28.864	€ 34.611	€ 57.611	Ja	Ja
			11 Mantelzorg	€ 8.018	€ 10.905	€ 17.063	Ja	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 8.018	€ 7.974	€ 13.705	Ja	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 7.617	€ 8.419	€ 11.444	Ja	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.004	€ 1.924	€ 3.848	Ja	N.v.t.
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 5.853	€ 7.304	€ 12.784	Ja	N.v.t.
			Eindeverantwoording (Ja/Nee)				Ja	N.v.t.
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07					
			Nee					
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02				
			1 060268 Gemeente Nijmegen	€ 68.403				
			2					
VRO	J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/02	Aard controle D1 Indicator: J9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/06
			1 2021-000089990	Ja	Nee	0	0	0
			2					
			20					
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/08	Aard controle R Indicator: J9/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/10	Aard controle R Indicator: J9/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/12
			1 2021-000089990	Ja	€ 23.232.478	€ 24.001.345	€ 0	€ 0
			2					
			20					
			Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Toelichting afwijking(en)	Eindeverantwoording/ project afgerond (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/15	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/16		
			1 2021-000089990			Nee		
			2					
			20					
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			42	€ 46.868	€ 46.868	180	€ 18.202	€ 18.202
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			609	€ 100.555	€ 106.155			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			2.838	4.308	0	0	5.929	48

VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkningsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doel- en zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LA123-03610112	€ 0	0	0	0	€ 0
			2 LA124-03725326					
			100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1 € 0	€ 0	Nee			
			2					
			100					
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulative bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulative bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 63.117	€ 121.868	€ 7.675	€ 225.737	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige tegengave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t/m de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 2.469.890					€ 38.320
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 vermindert met 09 Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
				€ 18.165	€ 2.490.045	€ 10.371.543		

Beschouwing resultaat 2024

Incidentele baten en lasten

Overzicht van Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten zijn begrotingsposten die een tijdelijk karakter hebben, oftewel een einddatum kennen. Dit in tegenstelling tot structurele baten en lasten, die tot nadere besluitvorming een onbepaalde looptijd kennen. Overigens kan de omvang van structurele begrotingsposten wel fluctueren in de meerjarenraming als gevolg van intensiveringen en/of bezuinigingen. Het overzicht van incidentele baten en lasten is een weerspiegeling van de verhouding tussen de structurele kosten en structurele opbrengsten. Het doel van het onderscheid is om de raad en het publiek duidelijk te laten zien welke financiële posten incidenteel zijn. Dit draagt bij aan transparantie en maakt een zuivere beoordeling van de structurele financiële positie van de gemeente mogelijk.

INCIDENTEEL RESULTAAT

Onderdeel A

Overzicht incidentele baten en lasten 2024

progr	Hfdf	omschrijving		bedragen x € 1.000
2	1	Opvang Oekraïense vluchtelingen	V	118
2	5	Exploitatie Sportcentrum Malden terugbetaling Spuk (specifieke uitkering)	N	-53
1	7	Lagere bijdrage GGD door compensabele BTW en teruggaaf algemene reserve	V	49
2	8	Grondexploitatie Kanaalzone - kosten 2024	N	-2.401
2	8	Grondexploitatie Kanaalzone - baten 2024 (inclusief overboeking naar de voorraad gronden)	V	2.401
2	8	Verliesvoorziening grondexploitatie Kanaalzone	N	-777
2	8	Vorbereidingskosten sportpark Juliana '31	N	-254
DIV	DIV	Mutaties in reserves exclusief dekkingsreserves voor afschrijvingen	N	-198
DIV	DIV	Mutaties in reserves exclusief dekkingsreserves voor afschrijvingen	V	216
		Saldo van incidentele baten en lasten		-899

Toelichting op het overzicht van incidentele baten en lasten

Opvang Oekraïense vluchtelingen

Door het oorlogsgeweld in Oekraïne is een grote stroom van vluchtelingen ontstaan. De gemeente Heumen heeft deze vluchtelingen opvangplekken aangeboden, en is gelijktijdig gestart met het verstrekken van leefgeld. Door een uitkering van het Rijk wordt de gemeente gecompenseerd.

Exploitatie Sportcentrum Malden (terugbetaling SPUK)

Een terugbetaling van een SPUK-subsidie is typisch een niet-reguliere gebeurtenis en heeft eenmalig karakter. Het gaat dus niet om een terugkerende structurele last, maar om een correctie of afrekening op een reeds ontvangen specifieke uitkering.

Lagere bijdrage gemeenschappelijke regeling GGD door compensabele BTW en teruggaaf algemene reserve
 Binnen de gemeenschappelijke regeling GGD blijkt een groter deel van de btw op de kosten compensabel dan eerder geraamd. Dit resulteert in een lagere netto bijdrage van de gemeente aan de regeling. Daarnaast is besloten de algemene reserve van de GGD af te toppen, omdat hierin een aanzienlijk overschot was opgebouwd. De gemeente ontvangt naar rato een deel van deze vrijval, wat leidt tot een incidentele opbrengst.

Grondexploitatie – Kanaalzone

Grondexploitaties betreffen de ontwikkeling van gronden door gemeenten, bijvoorbeeld voor woningbouw, bedrijventerreinen of infrastructuur. Het gaat hierbij om de kosten en opbrengsten die samenhangen met deze ontwikkeling. Mutaties grondexploitaties zijn naar de aard van de raming altijd incidenteel vanwege de beperkte looptijd van een grondexploitatie. De gemeente ontwikkelt de locatie Kanaalzone.

Afboeken voorbereidingskosten sportpark in relatie tot de Kanaalzone

De gemeente heeft voorbereidingskosten gemaakt voor de ontwikkeling van het sportpark bij Juliana '31.

Reservemutaties die incidenteel van aard zijn

Het BBV stelt dat reservemutaties in principe incidenteel zijn. Alle incidentele reservemutaties worden opgenomen in het overzicht van incidentele lasten. Alleen reservemutaties die worden ingezet als financiële dekking voor kapitaallasten worden als *structureel* geclassificeerd.

STRUCTUREEL RESULTAAT

Presentatie van het structureel saldo		2024
Saldo baten en lasten voor bestemming	V	449
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	V	104
Saldo na bestemming	V	553
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)		899
Structureel jaarrekeningsaldo	V	1.452

Ontwikkelingen na balansdatum

In deze paragraaf zijn financiële ontwikkelingen opgenomen die in 2025 zijn ontstaan maar niet zijn verwerkt in dit jaarverslag terwijl de oorsprong ervan in 2024, of in een eerder boekjaar, ligt.

Tot op heden, begin april 2025, zijn er geen financiële ontwikkelingen geweest die onder de noemer 'ontwikkelingen na balansdatum' zouden kunnen vallen.

Bijlagen

Bijlage 1: Totaaloverzicht taakvelden

Nr.	Omschrijving	Begroting 2024 incl. wijzigingen			Werkelijk 2024		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T0010	Bestuur	3.034.474	-504.711	2.529.763	3.742.051	-517.489	3.224.563
T0020	Burgerzaken	582.837	-375.940	206.897	588.711	-407.563	181.149
T0030	Beheer overige gebouwen en gronden	142.428	-116.777	25.651	146.971	-134.806	12.165
T0040	Overhead	7.246.460	-209.025	7.037.435	6.509.739	-322.218	6.187.521
T0050	Treasury	2.855.843	-3.334.458	-478.615	2.808.692	-3.189.621	-380.929
T0061	OZB woningen	289.370	-3.594.800	-3.305.430	304.291	-3.601.446	-3.297.155
T0062	OZB niet woningen	254.620	-1.430.684	-1.176.064	269.796	-1.445.334	-1.175.538
T0064	Belastingen overig	21.357	-163.925	-142.568	18.998	-169.208	-150.210
T0070	Alg.uitk. en overige uitk.gemeentefonds	-207.455	-29.993.820	-30.201.275	12.965	-30.508.722	-30.495.757
T0080	Overige baten en lasten	306.855	-28.208	278.647	81.204	-28.208	52.996
T0090	Vennootschapsbelasting (VpB)	1.560	-1.560	0	7.939	-7.939	0
T0100	Mutaties reserves	0		0	0	0	0
T0110	Result. rekening van baten en lasten	0		0	0	0	0
T1100	Crisisbeheersing en brandweer	3.340.717	-2.512.079	828.638	3.260.930	-2.643.890	617.040
T1200	Openbare orde en veiligheid	767.386	-16.451	750.935	723.770	-125.303	598.468
T2100	Verkeer en vervoer	2.246.790	-89.532	2.157.258	2.218.784	-96.810	2.121.975
T2200	Parkeren	120.523	-4.500	116.023	117.161	-2.058	115.102
T2500	Openbaar vervoer	17.110		17.110	11.962	0	11.962
T3300	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	162.206	-49.471	112.735	160.545	-49.797	110.748
T3400	Economische promotie	311.741	-22.592	289.149	312.691	-21.590	291.101
T4100	Openbaar basisonderwijs	30.288		30.288	29.954	0	29.954
T4200	Onderwijshuisvesting	651.367	-61.169	590.198	651.182	-45.980	605.202
T4300	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	534.627	-117.101	417.526	534.672	-109.830	424.842
T5200	Sportaccommodaties	2.335.179	-896.195	1.438.984	2.354.402	-880.984	1.473.418
T5300	Cultuurpresentatie,-productie,-particip.	34.362		34.362	30.300	0	30.300
T5400	Musea	65.111		65.111	54.263	0	54.263
T5500	Cultureel erfgoed	146.761	-55.563	91.198	131.367	-55.802	75.565
T5600	Media	439.198	-67.560	371.638	440.002	-67.560	372.442
T5700	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.469.293	-53.622	1.415.671	1.482.250	-47.373	1.434.878
T5700	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	91.520		91.520	91.663	0	91.663
T6100	Samenkracht en burgerparticipatie	1.926.723	-634.350	1.292.373	1.722.437	-531.632	1.190.805
T6200	Wijkteams	1.175.760	-7.442	1.168.318	1.121.216	-7.442	1.113.774
T6230	Toegang en eerstelijnsvoorz. Integraal	0		0	0	0	0
T6300	Inkomensregelingen	6.523.645	-4.382.612	2.141.033	6.521.107	-4.709.549	1.811.558
T6400	Begeleide participatie	1.212.407		1.212.407	1.156.322	0	1.156.322
T6500	Arbeidsparticipatie	575.557		575.557	547.557	0	547.557
T6600	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	879.182	-139.573	739.609	937.645	-150.856	786.789
T6710	Maatwerkdienstverlening 18+	0		0	0	0	0
T6711	Huishoudelijke Hulp (WMO)	1.599.924		1.599.924	1.586.654	0	1.586.654

T6712	Begeleiding (WMO)	1.110.238		1.110.238	1.150.930	0	1.150.930
T6713	Dagbesteding (WMO)	312.640		312.640	318.719	0	318.719
T6714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	154.162		154.162	105.374	0	105.374
T6720	Maatwerkdienstverlening 18-	0		0	0	0	0
T672A	Jeugdhulp begeleiding	999.710		999.710	1.092.776	0	1.092.776
T672B	Jeugdhulp behandeling	417.689		417.689	479.025	0	479.025
T672C	Jeugdhulp dagbesteding	267.208		267.208	289.496	0	289.496
T672D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	51.852		51.852	66.772	0	66.772
T673A	Pleegzorg	82.592		82.592	81.849	0	81.849
T673B	Gezinsgericht	76.709		76.709	76.513	0	76.513
T673C	Jeugdhulp met verblijf overig	624.763		624.763	618.193	0	618.193
T674A	Jeugdhulp behandeling GGZ z. verblijf	1.251.156		1.251.156	1.340.343	0	1.340.343
T674B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	321.638		321.638	82.994	0	82.994
T6810	Geëscaleerde zorg 18+	0		0	0	0	0
T6811	Beschermde wonen (WMO)	98.496	-95.302	3.194	91.287	-95.301	-4.014
T6812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	86.291	-229.012	-142.722	78.567	-244.816	-166.249
T6820	Geëscaleerde zorg 18-	0		0	0	0	0
T6821	Jeugdbescherming	281.475		281.475	323.502	-28.000	295.502
T6822	Jeugdreclassering	32.581		32.581	33.772	0	33.772
T7100	Volksgezondheid	830.485	-62.672	767.813	766.955	-68.846	698.109
T7100	Volksgezondheid	50.274		50.274	33.121	0	33.121
T7200	Riolering	1.226.356	-1.664.443	-438.087	977.960	-1.429.018	-451.057
T7300	Afval	1.564.711	-2.001.283	-436.572	1.572.543	-1.995.974	-423.431
T7400	Milieubeheer	1.058.151	-442.929	615.222	939.247	-440.823	498.424
T7500	Begraafplaatsen en crematoria	78.619	-70.650	7.969	75.687	-68.606	7.081
T8100	Ruimtelijke ordening	652.574	-117.868	534.706	628.411	-116.437	511.974
T8200	Grondexploitatie (niet-bedrijv. terrein)	171.586	-178.196	-6.611	3.419.534	-2.395.274	1.024.261
T8300	Wonen en bouwen	1.742.093	-862.430	879.663	1.753.104	-877.700	875.404
Totaal taakvelden		54.729.774	-54.588.505	141.269	57.086.865	-57.639.803	-552.938

Bijlage 2: overzicht lopende investeringen

Overzicht kredieten lopende en afgesloten investeringen 2024

Volg.nr.	Raads-program ma 2024	Product- nummer	Omschrijving	Raads-besluit	Staat vaste activa reguliere exploitatie					Lopende projecten			
					Aangevraagd krediet	Beschikbaar krediet ultimo 2023	Beschikbaar krediet 2024	Mutaties t/m 2023	Mutaties 2024	Totaal uitgaven t/m 2024	Restant krediet beschikbaar	Over- schrijding	Onder- schrijding
GEACTIVEERDE INVESTERINGEN													
1	2		Gronden kerkplein	16-Dec-20	131.925	131.925					131.925		
2	3		Inrichting thuiswerkplek	4-Nov-21	97.500	78.978		18.522	1.309	19.831	77.669		
3	2		Graveermachine	9-Nov-20	11.000	11.000					11.000		
4	3		Electrische scooter 2023	3-Nov-22	2.550	2.550							2.550
5	3		Aanpassingen gemeentehuis	3-Nov-22	500.000	53.914		446.086	53.147	499.233			767
6	3		Aanpassingen gemeentehuis fase 2	2-Nov-23	650.000		650.000		69.011	69.011	580.989		
7	3		Kantoormeubilair 2024	2-Nov-23	30.000		30.000		13.000	13.000	17.000		
8	3		Investeringen IBP 2021	19-May-20	56.000	29.914		26.086		26.086			29.914
9	3		Investeringen IBP 2023	3-Nov-22	2.500	2.500							2.500
10	3		Aanhanger met afzethekken	1-Jul-24	25.000		25.000		12.390	12.390	12.610		
11	3		Rolbezem	2-Nov-23	8.000		8.000				8.000		
12	2		Aanpak Looistraat	5-Nov-19	350.000	324.385		25.615		25.615	324.385		
13	2		Verlichting fietspaden	5-Nov-19	50.000	16.297		33.703	1.550	35.253	14.747		
14	2		Herinrichting Molenwijkpark	8-Jul-21	200.000	194.672		5.328	10.505	15.833	184.167		
15	2		Groot onderhoud wegen 2022	3-Mar-22	1.300.000	109.104		1.190.896	109.103	1.299.999			1
16	2		Masten 2023	3-Nov-22	53.784	16.276		37.508	280	37.788	15.996		
17	2		Armaturen 2023	3-Nov-22	169.845	137.967		31.878	11.340	43.218	126.627		
18	2		Masten 2024	2-Nov-23	54.457								54.457
19	2		Armaturen 2024	2-Nov-23	171.968								171.968
20	2		Groot onderhoud wegen 2023	3-Nov-22	800.000	85.834		714.166	-283.289	430.877	369.123		
21	2		Groot onderhoud wegen 2024	2-Nov-23	800.000		800.000		131.833	131.833	668.167		
22	1		Speelvoorzieningen 2023	3-Nov-22	55.000	51.484		3.516	51.484	55.000			
23	1		Speelvoorzieningen 2024	2-Nov-23	44.100		44.100		21.714	21.714	22.386		
24	2		Warmtebeeldcamera's	1-Jul-24	10.000		10.000		10.461	10.461		-461	
25	2		Schaftwagen begraafplaats	3-Nov-22	3.500	3.500					3.500		
26	2		Rioolontstoppingsmachine	2-Nov-23	7.500						7.500		
27	2		* Vervanging en afkoppelen De Schoren Krugang, De Wieken (0,8 ha)	6-Oct-22	900.000	900.000		866.120		866.120	33.880		
28	2		* Herinrichting Molenpark Schoof-Randwijnsingel 2022	6-Oct-22	30.000	30.000					30.000		
29	2		* Dravik Blauwe Ader	6-Oct-22	340.000	5.774		244.226	7.811	252.036			87.964
30	2		* afkoppelen Maastraat en schaatsbaan water ontvangend maken. (2025)	6-Oct-22	56.000	206.000					56.000		
31	2		* Waterplan Molenkuil afkoppelen naar A-watgang plus comp.maatregelen	6-Oct-22	105.000	105.000					105.000		
32	2		* Perceel 664 waterbergend maken en inpassen en in bouwplannen.	6-Oct-22	15.000	15.000					15.000		
33	2		* Beveiligen kelderingen ism pand eigenaren.	6-Oct-22	10.000	10.000					10.000		
34	2		* Terugbrengen hoeveelheid regenwater VGS systeem Wegrestaurant	6-Oct-22	44.000	44.000					44.000		
35	2		* Ombouwen en indien mogelijk afkoppelen de Waaij ijm wateroverlast.	6-Oct-22	44.000	41.450		2.550	638	3.188	40.813		
36	2		* Optimaliseren instroom naar retentie en instroom dassengebied.	6-Oct-22	5.000	5.000			75	75	4.925		
37	2		* Pompen en gemalen 2024	6-Oct-22	189.492		189.492		101.254	101.254	88.238		
38	2		* Randvoorzieningen	6-Oct-22	76.158	76.158					76.158		
39	2		* Afkoppelen pleintjes Noordzijde Randwijksingel en Maldensveld	7-Nov-24	185.000	185.000			64.870	64.870	120.130		
40	2		* Waterplan Molenkuil afkoppelen A-watgang + compensatiemaatregelen	7-Nov-24	50.000	50.000					50.000		
41	2		* Kruisbergsestraat-plangebied Zilverbergweg 7360 m3 retentie	7-Nov-24	50.000	50.000					50.000		
42	2		* Telemetrie	7-Nov-24	10.000	10.000			9.526	9.526	474		
43	2		* extra retentie HWA systeem Hoogenhof	7-Nov-24	10.000	10.000			3.825	3.825	6.175		
44	2		* Optimalisatie BBL Laagstraat	7-Nov-24	309.000	309.000			2.565	2.565	306.435		
45	2		* Relinen de Hoge Brug	7-Nov-24	107.000	107.000			105.660	105.660			1.340
46	2		* Relinen Overasselt-Nederasselt	7-Nov-24	500.000	500.000			497.310	497.310	2.690		
47	2		* H2S oplossing persinprickers Overasselt 3 keer (2025)	7-Nov-24	200.000	200.000			41.048	41.048	158.952		
48	2		* Afkoppelen vijver Craeyenbergh(2025)	7-Nov-24	225.000	225.000			41.201	41.201	183.799		
49	2		Vitaal Centrum Malden	2-Nov-23	5.552.000		5.552.000	89.689	82.895	172.584	5.379.416		
50	2		Onderzoeks- en advieskosten Kanaalzone	6-Oct-22	1.000.000	231.133		768.867	-768.867			naar GREX	
51	2		Onderzoeks- en advieskosten Zilverberg	6-Oct-22	650.000	243.110		406.890	216.004	622.894	27.106		
52	2		Onderzoeks- en advieskosten De Schoren	16-Dec-24	340.000	-4.812		279.812	146.901	426.713	-86.713		
53	2		Onderzoeks- en advieskosten Veldsingel	16-Dec-24	50.000	56.223		43.777	64.731	108.508	-58.508		
54	2		Gronden Kanaalzone	15-Dec-23	27.000.000	5.399.335		21.600.665	-21.600.665			Naar GREX	
Totaal					43.637.279	8.537.513	9.030.750	25.969.779	-19.903.260	6.066.519	9.219.760	-461	351.461

*wijziging KDP per 07-11-2024

Toelichting lopende investeringen

1. Gronden Kerkplein

Voor de beoogde herontwikkeling van het kerkcomplex heeft de Parochie een strook grond nodig die eigendom is van de gemeente. De gemeente heeft ten behoeve van de herinrichting van de openbare ruimte gronden nodig die eigendom zijn van de Parochie. Dit betreft hoofdzakelijk een deel van het Kerkplein gelegen. De aanwijzing van de te verkopen grond is in het bijzijn van de architect, de parochie en de gemeente inmiddels gebeurt; het wachten is op de uitmeting oppervlaktebepaling door het kadaster. Als dit er is kan de opdracht gegeven worden aan de notaris voor de grondoverdracht door de parochie aan de gemeente.

2. Inrichting thuiswerkplek

De gemeente Heumen wil hybride werken stimuleren en faciliteren. Voor het faciliteren van een thuiswerkplek is via de programmabegroting 2022 een krediet van € 97.500 beschikbaar gesteld voor 5 jaar.

Medewerkers kunnen voor hun thuiswerkplek maximaal €750 declareren. Er is in 2022 €14.500 gedeclareerd, in 2023 €4.000 en in 2024 € 1.308. Het resterende krediet blijft beschikbaar tot en met 2026.

3. Graveermachine

De machine zit in een onderhoudscontract waardoor de levensduur van de machine wordt verlengd. De vervanging is doorgeschoven naar 2025 om de hiervoor vermelde reden.

4. Elektrische scooter 2023

De elektrische scooter werd weinig gebruikt, waardoor de accu snel leegloopt. Zoeken naar een revisie accu heeft geen resultaat opgeleverd.

Er is inmiddels een elektrische fiets aangeschaft waardoor dit krediet komt te vervallen,

5. Aanpassingen Gemeentehuis

In 2023 zijn een aantal verbeteringen en vernieuwingen uitgevoerd in en aan het gemeentehuis, de zogenaamde quick wins. Het ging om bouwkundige aanpassingen en nieuw meubilair. Doel is: de veiligheid te verhogen, meer spreekruimten te creëren en het hybride werken te ondersteunen. Bijna alle werkzaamheden zijn in 2023 afgerond, enkele naleveringen zijn in 2024 afgehandeld.

6. Aanpassingen gemeentehuis fase 2

Het detailontwerp voor de publieksruimten en het voorlopig ontwerp voor de raads- en bestuursvleugel zijn in 2024 opgeleverd. De aanbesteding gaat begin 2025 plaatsvinden waarna de verbouwing gefaseerd in 2025 met een uitloop in 2026 staat gepland.

7. Kantoormeubilair 2024

In 2025 zal dit krediet worden gebruikt voor aankleding en geluidsdemping van overleg- en werkruimten.

8. en 9. Investerings IBP 2021 en 2023

De BBV-voorschriften laten niet toe om software als immateriële activa te activeren. De kosten voor software vanuit het IBP worden in de exploitatiebegroting opgenomen.

10. Aanhanger met afzethakken

Via de kadernota 2025-2028 is er een krediet beschikbaar gesteld voor de aanschaf van een calamiteitenaanhanger met afzethakken. In verband met de levertijden zijn er al afzethakken besteld en geleverd. In de loop van 2025 volgt de aanhanger.

11. Rolbezem

De vervanging is doorgeschoven naar 2025

12. Aanpak Looistraat

De provincie Gelderland heeft in 2020 en nogmaals in 2022 kenbaar gemaakt geen medewerking te verlenen aan het toestaan van landbouwverkeer op de JJ Ludenlaan. Een verkeersbesluit om doorgaand landbouw verkeer te weren op de Looistraat in de bebouwde kom van Heumen is onderzocht maar daaruit is gebleken dat er geen geschikte alternatieve route beschikbaar is op het gemeentelijke wegennet. De realisatie van een landbouwpad in Heumen-west wordt verder uitgewerkt om beter zicht te krijgen op de kosten en de ruimtelijke impact van deze maatregel. Inmiddels is er een verkeersplateau gerealiseerd op de Looistraat - Verbindingsweg om de snelheid te remmen. De maatregelen van aanpak van de Looistraat is doorgeschoven naar 2025.

13. Verlichting Fietspaden

Er is helaas geen/onvoldoende duidelijkheid gegeven over de invullingswens voor deze investering en de locatie van deze extra verlichting. Op diverse plaatsen is de verlichting verbeterd en is in feb '25 nog een restbudget van € 14.647 over.

Over eventuele mogelijkheden voor verdere invulling in 2025 en verder zal nog worden nagedacht. Mogelijk in het Vennengebied i.v.m. het GVVP en klachten.

14. Herinrichting Molenwijkpark

In 2021 is een start gemaakt met de planvorming voor de woningbouw in en de herinrichting van het park aan de Schoren. De omgeving van het Molenpark moet in de toekomstige situatie goed aansluiten op het nieuwe park en de te realiseren woningbouw. In juni 2024 heeft de gemeenteraad de uitgangspunten voor het aangepaste woningbouwplan vastgesteld. Dat betekent dat er nu een plan wordt uitgewerkt voor 20 appartementen sociale huur en 12 appartementen middenhuur. In de 2e helft van 2024 is samen met bewoners uit de Molenwijk een aangepast ontwerp gemaakt van de Molenpark. Voor de uitvoering van de werkzaamheden in het park is een subsidieaanvraag op grond van de regeling Impuls Hitte Maatregelen voor de regio Maas en Waal gehonoreerd en een subsidiebedrag van € 83.750 toegekend als bijdrage in de kosten. Inclusief het hiervoor door de raad toegekende budget van € 200.00 is er voor de daadwerkelijke herinrichting van het park een bedrag van € 283.750 beschikbaar. De toegekende subsidie vanuit klimaatadaptatie kan mogelijk hiervoor worden ingezet maar moet wel in 2025 worden uitgegeven. De einddatum van de beschikking loopt tot 31-12-2025. In februari 2025 is een start gemaakt met de werkzaamheden aan De Schoren 12-26. Aansluitend worden de werkzaamheden van het oostelijke parkdeel - zo ver als mogelijk - definitief ingericht. De uitvoering van het resterende gedeelte van het park volgt na oplevering van het nog te realiseren appartementencomplex. Hiervan is nog geen planning van te geven.

15, 20 en 21. Groot onderhoud wegen 2022, 2023 en 2024

Het asfalt onderhoud aan de wegen als de Veldsingel, De Schoren, Kerklaantje, Hollestraat en Kuilstraat is in uitvoering met aannemer NTP. Wegens capaciteitsproblemen, aanvullend grondonderzoek en winterperiode is de planning doorgeschoven, vanaf 28 nov. 2025 is men gestart aan de Horst en Veldsingel. Het gehele werk loopt nu door tot april/mei 2025. Financiële afhandeling schuift vanuit 2024 dan ook door tot eind 2025.

16 en 17. Masten en armaturen 2023

De vervanging van de Openbare verlichting door LED-verlichting is voor de hele gemeente afgerond. De geraamde kredieten voor 2024 kunnen vrijvallen. Wel worden er in 2025/26 in overleg met de provincie nog vervangingen worden gedaan langs de provinciale wegen in onze gemeente. Hiervoor worden de krediet restanten nog benut.

18 en 19. Masten en armaturen 2024.

De vervanging van de Openbare verlichting door LED-verlichting is voor de hele gemeente nagenoeg afgerond. De geraamde kredieten voor 2024 kunnen vrijvallen

23. Speelvoorzieningen 2024

Het grootste deel van het krediet is gebruikt voor de betaling van het omvormen van de speeltuinen Sangershof, Gildeplein en de Batavierenstraat in Heumen. De omvorming van het speeltuintje aan de Batavierenstraat is in 2024 gestart, maar vanwege levertermijnen pas in januari 2025 gerealiseerd.

24. Warmtebeeldcamera's

Via de kadernota 2025-2028 is krediet beschikbaar gesteld voor aanschaf van warmtebeeldcamera's voor ongediertebestrijding (m.n. ratten). De aanschaf hiervan heeft ultimo 2024 plaatsgevonden mede omdat er een wetwijziging per 01-01-2025 heeft plaatsgevonden waardoor gebruik van rattengif wordt beperkt.

25. Schaftwagen begraafplaats

Vervanging kan doorgeschoven worden naar 2025, de wagen voldoet nog aan de eisen.

36 t/m 48 Investerings GRP

In 2023 is de planperiode voor het nieuwe beleidsplan water en riolering gestart. De uitvoering van twee grote afkoppelprojecten bij Dravik/Schoof en De Schoren en zijn in 2024 afgerond.

Ook het project Relinen Overasselt en Nederasselt is afgerond. Verder is de overstortput en een deel van de rioolleiding op De Hoge Brug gerelined en is een deel van het telemetriesysteem vervangen.

De pleintjes en plantsoenen in het gebied ten noorden van de Randwijksingel zijn geschikt om regenwater te infiltreren. De afkoppelmogelijkheden in het gebied zijn inmiddels in beeld gebracht en de concept maatregelen zijn uitgewerkt. De maatregelen worden eind 2025 - begin 2026 gerealiseerd. Het afkoppelen van verhard oppervlak op de koningin Julianastraat en rond de vijver Craeyenbergh wordt in 2025 uitgevoerd.

Er ontstaat water op straat bij de extreme regenbuien in de omgeving 't Grind-Basalt. Om nabij het Basalt meer ruimte te maken voor regenwater wordt het water van de Basalt met een soort bypass naar een wadi in het park nabij de Basalt geleid. De verwachte uitvoering is de 1^e helft van 2025.

Met het waterschap zijn de eerste gesprekken gevoerd over de Molenkuil in Overasselt. Deze locatie is kwetsbaar voor wateroverlast en idee is om een bestaande watergang te gebruiken om overtollig water af te voeren naar de rand van de woonkern. In 2026 wordt dit plan verder uitgewerkt.

De uitvoering van de inrichting van het Molenpark in Malden is uitgesteld naar 2025 en ook de aanleg van een waterberging bij de schaatsbaan in Heumen wordt in 2025 gerealiseerd.

In 2024 is het project dat H2S vorming bij 3 aansluitpunten van drukrioolstelsel moet gaan voorkomen gestart. Met metingen en testen moet worden aangetoond of voldoende resultaat wordt aangetoond.

Als dit zo is, dan kan de definitieve oplossing in het 1e kwartaal van 2025 worden doorgevoerd.

Er wordt in 2025 onderzoek gedaan naar de werking van de BBL aan de Laagstraat (in Overasselt) om te bepalen of deze moet worden aangepast.

49. Vitaal centrum Malden

In 2023 is een voorlopig ontwerp opgesteld voor het gehele plan Vitaal Centrum Malden (VCM). Het plangebied bestaat uit Noordplein, Kloosterhof, deel Schoolstraat, Zuidplein, Promenade, Kerkplein en een stukje Kerkweg. In 2024 is de eerste fase van VCM, bestaande uit Noordplein, Kloosterhof en deel Schoolstraat, uitgewerkt tot een definitief ontwerp en vervolgens tot een uitvoeringsontwerp. Nu de nieuwbouw van appartementengebouw Het Steenhuys eind 2024 is afgerond, gaan we de openbare ruimte herinrichten. De herinrichting van de eerste fase start in april 2025 en wordt in oktober 2025 opgeleverd. De voorbereidingskosten, herinrichtingskosten en de begeleidingskosten voor 2025 worden geraamd op totaal € 1.157.000, --. Dit past binnen het beschikbare investeringsbedrag van €5.552.000. Het resterende bedrag wordt vanaf 2026 ingezet voor de voorbereiding van de volgende fasen.

43. Onderzoeks- en advieskosten Kanaalzone

Op 17 oktober 2024 is door uw raad de grondexploitatie Kanaalzone vastgesteld. De gemaakte onderzoeks- en advieskosten van voor de vaststelling van de GREX zijn ingebracht en maken onderdeel uit van de boekwaarde van de GREX.

44. Onderzoeks- en advieskosten De Zilverberg

Voor grondverwerving en de onderzoeks- en advieskosten was voor 2024 e.v. nog een budget van € 243.110. De kosten voor 2024 waren € 216.004. Voor de in 2025 te maken planvoorbereidingskosten en grondverwervingen wordt binnenkort een raming opgesteld en zal in de loop van 2025 via een vast te stellen grondexploitatie aan de Raad worden voorgelegd.

45. Onderzoeks- en advieskosten De Schoren

Voor de ontwikkeling van de grondexploitatie De Schoren is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Conform de BBV-voorschriften worden de voorbereidingskosten opgenomen onder de vaste activa. Via de maandrapportage september/oktober 2024 is voorgesteld om € 50.000 van het krediet Vuurvogel I naar Vuurvogel II over te hevelen. Het betreft een budgettair neutrale mutatie die in 2024 al wordt doorgevoerd zodat het saldo van de beide kredieten niet negatief wordt in 2024. Daarnaast zijn er in 2024 voor € 15.000 kosten gemaakt voor het onderzoek naar en het verwijderen van asbest voor het project Vuurvogel II die niet waren voorzien. De boekwaarde van de toekomstige grondexploitatie Vuurvogel II wordt hiermee verhoogd. De overschrijding die is ontstaan komt door de interne uren die zijn toegerekend aan deze investering/grondexploitatie. Bij het aanbieden van de toekomstige grondexploitatie aan de Raad zullen de voorbereidingskosten worden overgeheveld naar desbetreffende grondexploitatie.

46. Onderzoeks- en advieskosten Veldsingel

De stedenbouwkundige is aan de slag met het uitwerken van de twee denklijnen. Hierbij zijn intern en extern belanghebbenden betrokken. Dit proces ligt momenteel stil in verband met een verkenning van de bouwkundige staat van de naastgelegen basisschool De Regenboog. Afhankelijk van deze verkenning wordt het projectgebied uitgebreid of niet.

De overschrijding die is ontstaan komt door de interne uren die zijn toegerekend aan deze investering/grondexploitatie. Bij het aanbieden van de toekomstige (grond)exploitatieopzet aan de Raad zullen de voorbereidingskosten onderdeel worden van de (grond)exploitatieopzet.

47. Gronden Kanaalzone

Het project Kanaalzone Malden is in maart 2022 unaniem door de gemeenteraad omarmd. Hiervoor was de verwerving van de betonfabriek noodzakelijk. Dit is voor de gemeente Heumen een financieel vraagstuk, geen ruimtelijk vraagstuk. De gemeente Heumen koopt de locatie (in totaal 76.170 m²). Met de aankoop van de betonfabriek is een bedrag gemoeid van € 27 miljoen, hetgeen hoger uitpakt dan de oorspronkelijk geraamde verwervingsprijs van € 20 miljoen in de WBI-aanvraag. De juridische levering heeft plaatsgevonden onder betaling van 80% van de koopsom van € 27 miljoen (€ 21,6 miljoen). Het restant van de koopsom wordt betaald op moment van feitelijke levering van het complex uiterlijk 31 december 2026, of zoveel eerder als partijen onderling overeenkomst. De boekwaarde is opgenomen in de vastgestelde grondexploitatie van 17 oktober 2024.

Bijlage 3: Overzicht reserves en voorzieningen

Staat van Reserves

	Saldo	Toename	Afname	Saldo	Toename	Afname	Saldo
	31-dec-23	begroot 2024	begroot 2024	raming 31-dec-24	werkelijk 2024	werkelijk 2024	werkelijk 31-dec-24
Algemene reserve							
algemene reserve 31 dec. 2023	16.200.929			16.200.929			16.200.929
winstbestemming 2023 onderhoudskst sportvoorzieningen			66.405	-66.405		66.405	-66.405
winstbestemming 2023 opstellen integraal huisvestingsplan			27.768	-27.768		27.678	-27.678
winstbestemming 2023 groot onderhoud SCM			336.083	-336.083		336.083	-336.083
winstbestemming 2023 geïndiceerde zorg			67.366	-67.366		67.366	-67.366
winstbestemming 2023 omgevingswet	0		134.803	-134.803		134.803	-134.803
winstbestemming 2023 Oekraïne			20.680	-20.680		20.680	-20.680
exploitatieresultaat 2024				0			0
	16.200.929	0	653.105	15.547.824	0	653.015	15.547.914
Bestemmingsreserves							
egaliseringsreserve BUIG	44.109		44.109	0		44.109	0
beheer natuurgrond Keersluis	91.744		8.040	83.704		4.043	87.701
regionale samenwerking domein Werk	66.759			66.759			66.759
sociaal domein (schommelfonds)	0			0			0
vluchtelingen/statushouders	0			0			0
parkeergarage Brede school	67.200	8.500	3.500	72.200	8.500		75.700
onderhoud sportzaal Brede school Malden	93.731	11.500	10.000	95.231	11.500		105.231
baten en lasten rioleringsstelsel	525.611			525.611			525.611
groenstructuurplan	27.939		20.000	7.939		17.746	10.193
exploitatiebijdrage investering riolering Buitengebied	293.307		34.748	258.559		34.748	258.559
erfpachtgronden De Laan 3	28.294	5.470		33.764	5.470		33.764
erfpachtgronden De Laan 4	16.365	3.106		19.471	3.106		19.471
erfpachtgronden De Laan 5	14.146	2.735		16.881	2.735		16.881
erfpachtgronden De Laan 13-1	11.987	1.195		13.182	1.195		13.182
erfpachtgronden De Laan 13-2	41.478	7.820		49.298	7.820		49.298
erfpachtgronden De Laan 15	6.338	2.260		8.598	2.260		8.598
erfpachtgronden de Laan 18-20	20.870		20.870	0		20.870	0

erfpachtgronden de Laan 19-23	0			0			0
vervanging verkeersregelininstallatie(result. 2019)	94.756			94.756			94.756
klimaatmiddelen(result. 2019)	132.109		75.000	57.109		34.056	98.053
ruimtelijke visie duurzame energie	2.164		2.164	0			2.164
kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldensteijn Malden	152.820		51.459	101.361		51.135	101.685
omgevingswet	277.895	184.645		462.540	173.588		451.483
Onderhoudskosten sportvoorzieningen	0	66.405	35.000	31.405	66.405	7.902	58.503
Kosten opstellen integraal huisvestingsplan onderwijs	0	27.768	27.768	0	27.678	17.274	10.404
Groot onderhoud sportcentrum Malden	0	452.933	70.000	382.933	452.933	70.000	382.933
Kosten preventie (geïndiceerde zorg)	0	67.366		67.366	67.366		67.366
Totaal bestemmingsreserves	2.009.622	841.703	402.658	2.448.667	830.556	301.883	2.538.295
Totaal reserves	18.210.551	841.703	1.055.763	17.996.491	830.556	954.898	18.086.209

Staat van Voorzieningen

	Saldo		Toename begroot 2024	Afname begroot 2024	Saldo raming 31-dec-24		Toename werkelijk 2024	Afname werkelijk 2024	Saldo werkelijk 31-dec-24
	31-dec-23								
Voorzieningen									
Verplichtingen en/of eigen risico, s									
eigen risicodragers pensioenen oud wethouders	1.446.453		469.710	144.525	1.771.638		1.251.680	156.569	2.541.564
wachtgeldverplichtingen voormalig personeel	87.890		10.761	62.124	36.527		10.761	62.252	36.399
verlofregeling CAO personeel	175.112		87.276	80.766	181.622		122.583	80.381	217.314
personele regelingen	28.207		79.100	54.816	52.491		111.991	106.775	33.423
regeling vervroegd uittreden	45.000		19.395	33.050	31.345		20.702	33.050	32.652
verliesvoorziening Kanaalzone	0						777.211		777.211
woonrijpmaken Veldschuur Malden	905			905	0			905	0
Subtotaal verplichtingen en/of eigen risico's	1.783.567		666.242	376.186	2.073.623		2.294.928	439.932	3.638.563
Onderhoud gemeentelijke eigendommen									
gemeentehuis	700.040		90.275	119.865	670.450		90.275	69.168	721.147
parkeergarage Maldensteijn	159.945		8.230	9.892	158.283		8.230		168.175
groot onderhoud sportcentrum Malden	336.083			336.083	0			336.083	0
mrjr. onderhoud drie molens	142.783		22.020	23.469	141.334		22.020	41.784	123.019
mrjr. onderhoud twee kerken	143.937		3.773	29.849	117.861		3.773	29.849	117.861
gemeentewerkplaats	10.589		14.345	2.500	22.434		14.345	361	24.573
onderhoud wegen	370.798		431.275	460.069	342.004		431.725	458.343	344.180
Subtotaal egaliseren groot onderhoud	1.864.175		569.918	981.727	1.452.366		570.368	935.588	1.498.955
Door derden bekleemde middelen									
onderhoud rioleringsstelsel	4.817.503			309.761	4.507.742			47.516	4.769.987
egaliseratie afvalstoffenheffing	51.529			29.433	22.096			9.591	41.938
dubieuze vorderingen algemeen	186.313		15.000	15.000	186.313			31.173	155.140
dubieuze vorderingen sociaal uitkeringen	374.341		58.000	50.000	382.341		16.762	40.845	350.258
Subtotaal overige voorzieningen	5.429.686		73.000	404.194	5.098.492		16.762	129.125	5.317.323
Totaal voorzieningen	9.077.428		1.309.160	1.762.107	8.624.481		2.882.058	1.504.645	10.454.841

Bijlage 4: Algemene uitkering

Opgave berekening

Gemeente:	Heumen
Opgave:	MR decembercirculaire
Circulaire:	Decembercirculaire 2024
Jaar:	2024
Uitkeringsfactor:	Lopende prijzen
	44:01,4
Uitgezette maatstaven:	maatstafnummers: 0, 3i,
Uitgezette maatstaven met niet-0 waarden:	maatstafnummers: 12a
Datum afgerond:	23-12-2024
Eigen toelichting:	
Datum rapport:	24-2-2025 8:01

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven

Maatstaf	Uitkering
1g-2 WOZ niet-woningen eigenaren	-454.761,65
1h-2 WOZ niet-woningen gebruikers	-345.916,55
1a Waarde woningen eigenaren	-2.134.932,00
Subtotaal	-2.935.610,20

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is

Maatstaf	Bedrag in basis
8a-3 Bijstandontvangers	1.288.008,79
2 Inwoners	6.317.372,28
7c-5 Huishoudens met laag inkomen boven drempel	3.935.857,04
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond	402.420,69
3c Eenpersoonshuishoudens	395.698,39
8b Loonkostensubsidie	113.952,52
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	1.696.347,17
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	83.820,00
5d-2 Inwoners 75+ met drempel	1.402.025,08
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel	164.207,79
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)	147.587,40
14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)	568.581,00
14c-2 Landelijke centrumfunctie	141.225,10
15h-3 Onderwijsachterstand	36.853,23
38 Bedrijfsvestigingen	299.211,60
36 Kernen	572.592,90
36a Kernen met 500 of meer adressen	150.333,32
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	21.446,20
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	37.148,87
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	533.842,20
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	96.886,35
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	1.009.889,94
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	261.528,30
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	640.939,94
19 Oppervlakte binnenwater	23.202,40
16 Oppervlakte land	154.830,00
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	102.108,40
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	89.392,66
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen	407.652,07
39 Vast bedrag	982.055,84
Subtotaal	22.077.017,46

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)	
Uitkeringsfactor	1,42
Subtotaal (B x C (=uf))	31.349.364,80
Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is	
Maatstaf	Uitkering
56g Suppletie-uitkering nieuw verdeelstelsel 2023	500.446,00
Subtotaal	500.446,00
Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is	
Maatstaf	Uitkering
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	90.476,00
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	25.784,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	45.849,00
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	12.204,00
280 Impulsgelden Weerbaar Bestuur/Veilig wonen (DU)	7.062,00
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	4.000,00
409 Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	2.718,00
421 Extra capaciteit BOAs (DU)	31.424,00
427 Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet (DU)	93.033,00
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	10.705,00
435 Antidiscriminatie voorzieningen (DU)	2.361,00
438 Meerkosten Oekraïne sociaal domein (DU)	25.489,00
441 Wet betaalbare huur (DU)	24.525,00
448 Energietoeslag (DU)	18.337,00
459 Alleenverdienersproblematiek	12.280,00
463 Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) (DU)	2.863,00
472 Natuurbrandpreventie en -mitigatie (DU)	90.000,00
475 Register Externe Veiligheidsrisico's (DU)	10.000,00
477 Spreidingswet (DU)	29.253,00
Subtotaal	538.363,00
Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein	
Maatstaf	Uitkering
260 Participatie (IU)	1.272.134,00
Subtotaal	1.272.134,00
Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker	
Aanvullingen van de gebruiker	Uitkering
Gemeenteposten:	
Afrekening ruimte onder BCF plafond	0
Rijksmiddelen Jz (max. 75% provincie)	0
Stelpost BCF-aandeel extra miljard v.a. 2027	0
Subtotaal	0
Totaal uitkering 2024:	30.724.697,60

Bijlage 5: Tabel Weerstandsvermogen

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
1. Exploitatie				
Compensatie Rijk voor jeugdzorg uitgaven	0,2	Goed	€ 538.500	€ 107.000
Scenario De Hervormingsagenda Jeugd is een meerjarig plan van de Rijksoverheid en gemeenten om de jeugdzorg in Nederland beter, effectiever en betaalbaarder te maken. Sinds de decentralisatie van de jeugdzorg in 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp, maar in de praktijk blijkt het systeem vaak overbelast en financieel onhoudbaar. Er is sprake van lange wachtlijsten, versnippering van zorg en een stijgende vraag naar gespecialiseerde hulp. De hervormingsagenda, opgesteld door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) in samenwerking met gemeenten en jeugdzorgorganisaties, richt zich op vijf pijlers: het verminderen van de vraag naar jeugdhulp, het verbeteren van de toegang tot zorg, het versterken van de kwaliteit van hulpverlening, het stroomlijnen van de financiering en het versterken van samenwerking tussen partijen. <i>Besparingen op jeugdzorg</i> De Commissie-Van Ark, onder leiding van Tamara van Ark, heeft recent een kritisch rapport uitgebracht over de huidige staat van de jeugdzorg en de financiering daarvan door gemeenten. De commissie concludeert dat de Hervormingsagenda Jeugd, hoewel noodzakelijk, niet voldoende is om de problemen in de jeugdzorg op te lossen. Er is meer focus, doorzettingskracht, realisme en cijfermatig inzicht nodig om de beoogde effecten te bereiken. Een belangrijk aandachtspunt in het rapport is de financiering van de jeugdzorg. Vooralsnog geldt dat gemeenten op termijn 1 miljard euro besparing moeten realiseren in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd. De commissie stelt dat de beoogde besparingen vanaf 2026 onhaalbaar zijn en adviseert deze als PM-post (pro memorie) op te nemen in de rijksbegroting tot 2028. Dit betekent dat de verwachte besparingen voorlopig niet worden meegerekend, aangezien ze momenteel niet realistisch zijn. De gemeente heeft voorlopig geen structurele besparingen op het jeugdzorgbudget ingeboekt, omdat het onzeker is of en hoe deze besparingen daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden. <i>Extra middelen vanuit de Rijksoverheid</i> Gemeenten ontvangen naar verwachting extra financiële middelen van het Rijk ter compensatie van de financiële druk op de jeugdzorg. Deze middelen zijn nog niet definitief toegekend, maar mogen onder bepaalde voorwaarden worden opgenomen in de begroting. Binnen onze gemeente gaat het om de volgende bedragen: 2025 € 176.000 2026 € 130.500 2027 € 116.000 2028 € 116.000. Deze stelpost komt overeen met de extra middelen die de gemeente naar verwachting van het Rijk zal ontvangen. Het risico bestaat dat deze middelen uiteindelijk niet beschikbaar komen, omdat de exacte invulling en toekenning door het Rijk nog onzeker is. Mocht dit het geval zijn, dan heeft de gemeente te maken met een potentieel tekort in de begroting. Daarom is deze stelpost als financieel risico opgenomen. Voor de meerjarenbegroting 2025 t/m 2028 gaat het cumulatief om € 538.500. De verwachting is dat het Rijk de extra middelen definitief via het gemeentefonds toekent, maar dit is nog niet gegarandeerd. Beheersmaatregelen. De landelijke ontwikkelingen worden gevolgd en de uitkomsten van de circulaire van het gemeentefonds worden gemonitord. Waar nodig wordt via de planning& control cyclus bijgestuurd en wordt de raad geïnformeerd.				
2. Deelnemingen				
Algemeen				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
• Verbonden partijen	0,2	Redelijk	€ 600.000	€ 120.000
Scenario De gemeente Heumen heeft deelnemingen in verschillende verbonden partijen. De zeggenschap over verbonden partijen is veelal beperkt. Bij een gemeenschappelijke regeling (GR) heeft de gemeente een stem in het algemeen bestuur. Bij tegenvallende financiële resultaten wordt de rekening neergelegd bij de deelnemende partijen. De bijdragen aan de DRAN, GGD, Groen Metropoolregio, MGR Nijmegen en VGRZ bedragen € 6 miljoen. We rekenen met 10% aan nadelige financiële resultaten waarvan de rekening wordt neergelegd bij de gemeente met een factor 0,2 omdat de kans beperkt is dat alle gemeenschappelijke regelingen nadelige resultaten overleggen. Dit wordt ondersteund met een brief aan de verbonden partijen in relatie tot gemeentelijke financiën. Vanuit het Portefeuillehouders Financiën Overleg (PFO) regio Nijmegen is een brief aan de algemeen besturen van de GR-en verstuurd. Kern van deze brief is een oproep om voor de komende jaren scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd. Verzocht is dit te betrekken bij het opstellen van de aanstaande kadernota en de concrete scenario's voor te leggen bij de behandeling van de begroting 2026. Het totale risico van alle verbonden partijen wordt ingeschat op € 600.000. De wegingsfactor is 0,2. Voor inzicht in de risico's per verbonden partij wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden Partijen.				
3. Grondzaken				
• Grondexploitatie	NVT	Goed	€ 1.900.000	€ 1.900.000
Scenario De gemeente is bezig met een groot bouwproject in de Kanaalzone. We hebben grond gekocht en willen die verkopen nadat deze bouw- en woonrijp zijn gemaakt. In zo'n groot project kan van alles meevallen of tegenvallen. Voor deze paragraaf schatten we in wat er gebeurt als alles tegenzit (worst-case). Grondprijzen kunnen ook dalen, de kosten voor bouwmaterialen en aannemers kunnen stijgen en ook de rente die we moeten betalen als we geld lenen kan veranderen. Dit maakt het lastig om precies te voorspellen hoeveel geld we uiteindelijk overhouden of tekortkomen. Om hier een beter beeld van te krijgen, hebben we een Monte Carlo-simulatie uitgevoerd. Dit is een slimme rekenmethode waarmee we duizenden scenario's doorrekenen. De simulatie is gebaseerd op 10.000 trekkingen en modelleert een breed scala aan mogelijke financiële uitkomsten. De resultaten tonen dat in een negatief scenario de eindwaarden variëren tussen € -8.279.088 en € -3.777.179 (percentiel 10% - 90%). De gemiddelde verwachte eindwaarde in een slecht scenario ligt op € -5.967.581. Dit laat zien dat bij ongunstige omstandigheden substantiële financiële tekorten kunnen ontstaan, wat een risico vormt voor het weerstandsvermogen van de gemeente. Daarom moeten we goed nadenken over hoe we dit risico kunnen opvangen en of we voldoende geld achter de hand hebben om onverwachte tegenvallers op te vangen. Het benodigde bedrag aan weerstandscapaciteit voor de Kanaalzone bedraagt € 3,8 miljoen euro. Op basis van de simulaties wordt de verwachte risicowaarde berekend door: - De gemiddelde waarde van het tekort (€ 6.000.000) als uitgangspunt te nemen. - Een inschatting te maken van de kans op een tekort van € 8.000.000. - Een gewogen risicobedrag te bepalen. Kansverdeling: - 50% kans dat het tekort groter is dan € 6.000.000 - 10% kans dat het tekort groter is dan € 8.000.000 Risicowaarde: $(50\% \times € 6.000.000) + (10\% \times € 8.000.000) = € 3.000.000 + € 800.000 = € 3.800.000$. Op basis van deze analyse wordt de benodigde weerstandscapaciteit ingeschat op € 3.800.000, uitgaande van een gewogen kansberekening. Voor de helft van het negatieve exploitatieresultaat komt de gemeente in aanmerking voor een WBI subsidie. De Woningbouwimpuls (WBI) is een subsidieprogramma van de Nederlandse overheid, gericht op het versnellen van de bouw van betaalbare woningen in gebieden met een groot woningtekort. Het project moet een aantoonbaar publiek financieel tekort hebben. De WBI-subsidie kan maximaal 50% van dit tekort dekken; de overige 50% moet door de gemeente en/of andere overheden worden gefinancierd. Dit betekent dat de gemeente bij ongunstige scenario's rekening moet houden met een financiële risico's van € 1.900.000				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
<u>Beheersmaatregelen</u> Om deze risico's beheersbaar te houden, wordt: - De ontwikkeling van de grondprijzen, bouwkosten en rentetarieven nauwgezet gemonitord en scenario's periodiek bijgesteld als onderdeel van de p&c cyclus. - Financiële buffers aangehouden in lijn met de gesignaleerde risico's. - Onderzocht welke fasering of risicobeperkende maatregelen kunnen bijdragen aan het beheersbaar houden van de grondexploitatie.				
4. Bedrijfsvoering				
• Crises	0,8	Slecht	€ 300.000	€ 240.000
<u>Scenario</u> Op dit moment hebben we landelijk te maken met een aantal crises. De stikstofcrisis, de klimaatcrisis, de vluchtelingencrisis, de energiecrisis, de asielcrisis, de zorgcrisis, de wooncrisis. Al die crises hebben in meer of mindere mate met elkaar te maken en versterken elkaar. Voor de gemeente schuilt het risico met name in de stijgende uitgaven voor energie, de (extra) opvang van vluchtelingen en huisvesting van bijzondere doelgroepen. Bij de (lokale) aanpak van landelijke crises gaan wij ervan uit dat het Rijk zorgdraagt voor voldoende financiering. Het blijft echter een risico dat de gemeente niet alle extra uitgaven kan dekken uit extra (rijks)inkomsten. Als risico wordt een bedrag opgenomen van € 300.000 met wegingsfactor 0,8.				
<u>Beheersmaatregelen</u> Via de planning & controlcyclus worden lopende budgetten gemonitord en waar nodig bijgesteld. Indien er aanvullende budgetten noodzakelijk zijn om een crisis het hoofd te bieden zal daar via de reguliere weg een voorstel voor worden gemaakt.				
• Cybersecurity en datalekken	0,2	Slecht	€ 2.400.000	480.000
<u>Scenario</u> De gemeente werkt met privacygevoelige data, persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie. Bij een datalek kunnen de gevolgen voor het verlies aan bedrijfsinformatie, inwoners- of ondernemersgegevens groot zijn. Risico: Onjuist gebruik of verlies van persoonsgegevens of andere vertrouwelijke informatie en imagoschade. Verstoring in de dienstverlening door cybercriminaliteit hebben impact op de ICT-omgeving. De MGR beheert de ICT-omgeving en in de begroting 2024-2027 van de MGR worden diverse risico's benoemd op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. Risico: Uitval van systemen of ICT-omgeving. Op basis van de AVG is de maximale boete 4% van de omzet. Bij een omzet van € 55 miljoen komt dat neer op € 2.200.000. Daarnaast zijn er kosten voor herstelwerkzaamheden van € 200.000 bij een mogelijke hack. Al met al wordt het risico ingeschat op € 2.400.000 met een wegingsfactor van 0,2				
<u>Beheersmaatregelen</u> IT- audit compliance, bewustwordingsprogramma's, MDM, monitoring, autorisatiebeheer. CSIRT, kwetsbaarheden scans, 2FA, versleuteling.				
• Munitax	NNB	NNB	PM	PM
De gemeente is samen met andere regiogemeenten voornemens over te stappen van de uitvoerende gemeenschappelijke regeling Munitax naar de gemeenschappelijke regeling BSR. Deze overgang brengt zowel financiële als organisatorische risico's met zich mee. Er zijn onzekerheden die van invloed kunnen zijn op de incidentele kosten, zowel voorafgaand aan de overstap als in de periode daarna. Daarnaast is de toekomst van de medewerkers van Munitax nog onzeker. Voor hen wordt een sociaal plan opgesteld, waarin afspraken worden vastgelegd over herplaatsing, overplaatsing of ontslag.				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
De financiële impact moet nog nader moet worden ingevuld. Gezien deze onzekerheden wordt deze post vooralsnog op PM gezet.				
5. Open einde regelingen				
Sociale leefbaarheid				
Participatiewet, Jeugdwet en Wmo	0,8	Slecht	€ 450.000	€ 360.000
Scenario. Als gemeente voeren we enkele wetten uit die een zogenaamde open-einde regeling kennen. Dit betekent dat de uitvoering van de wet niet gebonden is aan een budgetplafond. Elke inwoner die een aanvraag doet en aan de voorwaarden van de wet voldoet krijgt de hulp die nodig is. Bij een stijgende vraag naar hulp, kan het geraamde budget onvoldoende zijn. Overschrijdingen zijn conform de financiële verordening geoorloofde onrechtmatigheden, maar leiden wel tot een afname het exploitatieresultaat en daarmee beïnvloeden ze de algemene reserve negatief. Beheersmaatregelen. De gemeente Heumen raamt realistisch en stelt de budgetten bij waar nodig via de maandrapportage. Ook zijn er nog enkele bestemmingsreserve gevormd die fluctuaties moeten dempen. Door deze beheersmaatregelen blijft er een beperkt rest risico over.				
6. Juridisch				
Bedrijfsondersteuning				
Bezwaarschriften en andere procedures	0,4	Redelijk	€ 1.500.000	€ 600.000
Scenario. De gemeente kan geconfronteerd worden met bezwaarschriften en claims en procedurekosten met financieel nadelige gevolgen. Dergelijke claims vallen niet onder de aansprakelijkheidsverzekering. Het risico wordt geraamd op € 1.500.000. De wegingsfactor is 0,4. Beheersmaatregelen. Uitvoeringsmaatregelen en besluiten worden volgens de wettelijk voorgeschreven procedures uitgevoerd. Medewerkers en management zijn zich hiervan bewust. Periodiek zal door middel van workshops het besef van noodzaak van risicomanagement onder de aandacht worden gebracht. Besluiten door het college en raad worden getoetst door juridisch en financieel control. In de voorstellen is een apart onderdeel gewijd aan de risico's. Desondanks kan het voorkomen dat na een zorgvuldig besluitvormingsproces een claim wordt toegewezen.				
7. Bestuur				
Voorziening wethouderspensioenen				
Risico van een stelselwijziging	PM	PM	PM	PM
Scenario. Gemeenten zijn wettelijk verplicht om voorzieningen te treffen voor de toekomstige pensioenverplichtingen van politieke ambtsdragers, zoals (voormalige) wethouders. Dit betekent dat de gemeente Heumen jaarlijks bedragen moet reserveren om deze verplichtingen op termijn te kunnen nakomen. De bijbehorende voorziening is onderdeel van de balans en beïnvloedt daarmee zowel de vermogenspositie als het weerstandsvermogen.				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
De commissie BBV heeft recent aangegeven dat zij werkt aan een wijziging van het verslaggevingsstelsel met betrekking tot deze voorzieningen. De beoogde wijziging betreft onder andere een nieuwe rekenmethodiek voor de waardering van pensioenverplichtingen, gebaseerd op het zogenoemde NFKT-model. NFKT staat voor Nieuw Financieel Toetsingskader en is een systematiek die in de pensioenwereld wordt gebruikt om verplichtingen realistischer en individueler te waarderen. Daarbij wordt gerekend met een lage, stabiele rente en wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de verwachte levensduur en leeftijdsopbouw van de betreffende groep (bijvoorbeeld oud-wethouders). Tot op heden gebruiken gemeenten voor de waardering van deze verplichtingen het model dat is vastgesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK). Dit model werkt met een eenvoudiger, collectieve benadering en maakt gebruik van standaard veronderstellingen. De overgang naar het NFKT-model betekent dat de overdrachtswaarde van pensioenverplichtingen naar verwachting zal stijgen, omdat deze methode doorgaans leidt tot een hogere voorziening. Zolang deze stelselwijziging nog niet is doorgevoerd, blijft het financiële effect onzeker. Mogelijk zal een hogere voorziening noodzakelijk zijn, wat direct impact kan hebben op de jaarrekening en het weerstandsvermogen. De renteontwikkeling speelt hierin een cruciale rol: bij een lagere rekenrente moet de gemeente een hogere dotatie doen om aan een acceptabele dekkingsgraad te voldoen. Een lagere rente vergroot namelijk de contante waarde van de toekomstige verplichtingen, waardoor het nodig is om nu meer middelen opzij te zetten. Daarmee is dit dossier niet alleen technisch complex, maar ook financieel gevoelig. <u>Beheersmaatregelen.</u> De gemeente Heumen volgt deze ontwikkeling nauwgezet. In de risicotabel is dit onderwerp opgenomen als een specifiek financieel risico. Bij het opstellen van de begroting en jaarstukken houden we rekening met de mogelijkheid dat aanvullende dotaties aan de voorziening nodig zijn. De impact hiervan op onze dekkingsgraad en financiële ruimte wordt gemonitord via de reguliere planning- en controlcyclus.				
Totaal risico's			€ 7.688.500	€ 3.807.000

Toelichting tabel

- De categorie waartoe een risico behoort.
- Risico:
Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg. De risico's relevant voor het weerstandsvermogen, zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Reguliere risico's –risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn– maken geen deel uit van de risico's die met het weerstandsvermogen in verband staan. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of moeten voorzieningen worden gevormd.
- Voor het schatten van de kans op een optreden van een gebeurtenis hanteren we een wegingsfactor. Bij een kleine kans op manifestatie van het risico wordt een wegingsfactor van 0,2 toegepast op het gekwantificeerde risico. Bij een grote kans op manifestatie hanteren we een wegingsfactor van 0,8.
- Een uitspraak over hoeverre het financiële gevolg van een risico is in te schatten in termen van goed, redelijk, slecht of niet.
- Bij een niet-regulier risico is, waar mogelijk, aangegeven wat het financiële gevolg is als het risico zich voordoet.
- Het reële financiële gevolg (kans maal geschat financieel gevolg) van de niet-reguliere risico's. Na de tabel volgt op basis van de risicocategorisering voor elk risico een korte beschrijving.
- Grote risico's die zich slechts zeer zelden voordoen zijn niet meegenomen in de inventarisatie. Voor calamiteiten met extreme gevolgen is de algemene reserve bedoeld. Dan moet bijvoorbeeld gedacht worden aan een grote natuurramp.
- Als iets niet bekend is of niet is te berekenen staat in de tabel een streepje.

Bijlage 6: Overzicht meerjarige verplichtingen

Overzicht meerjarige financiële verplichtingen ultimo 2024

	zaaknr	contractant	contract	contract- waarde	ingangsdatum	contractwaarde per ultimo 2025	pareto	%
1	38133	Laco	Contract huur- en exploitatieovereenkomst SCM met Laco 2019-2059	€ 11.380.000	8-7-2019	€ 9.815.250	€ 9.815.250	46%
2	8739	Oosterpoort	Huur schoolgebouw - Realisatieovereenkomst permanent schoolgebouw 2008-2048	€ 6.747.640	6-4-2019	€ 5.819.840	€ 15.635.090	73%
3	8736	Oosterpoort	Realisatieovereenkomst huur sportzaal Brede school Broeksingel 2008-2048	€ 2.862.240	6-4-2019	€ 2.468.682	€ 18.103.772	85%
4	11445	Oosterpoort	Realisatieovereenkomst parkeerkelder Brede School Broeksingel 2008-2048	€ 2.270.000	25-6-2019	€ 1.957.875	€ 20.061.647	94%
5	191529	Modderkolk	Onderhoud rioolgemalen en drukriolering 2024-2027 gemeente Heumen	€ 950.000	1-6-2024	€ 475.000	€ 20.536.647	96%
6	261880	Crowe Foederer	Overeenkomst Accountant boekjaar 2024-2026	€ 210.000	1-1-2025	€ 210.000	€ 20.746.647	97%
7	53357	RAN Nijmegen	Contract (DVO) afnemen producten/diensten Regionaal Archief Nijmegen 2021-2026	€ 206.750	17-11-2020	€ 137.833	€ 20.884.480	98%
8	53357	Regionaal Archief Nijmegen	Contract (DVO) afnemen producten/diensten Regionaal Archief Nijmegen 2021-2026	€ 200.000	1-1-2021	€ 133.333	€ 21.017.813	98%
9	226282	Pink Roccade	Overeenkomst uitbreiding CSAM, iSamenleving en iParticipatie 2024-2028	€ 164.500	11-6-2024	€ 102.813	€ 21.120.626	99%
16	167335	De Jong Zuurmond Infrabeh	De Jong Zuurmond infrabeheer - Kolken reinigen 2023-2026	€ 388.000	13-4-2023	€ 97.000	€ 21.217.626	99%
10	197925	Pink Roccade	Makelaarsuite Cloud Pink Roccade 2024-2027	€ 111.000	1-1-2024	€ 55.500	€ 21.273.126	100%
11	205775	Hoppenbrouwers	Contract Hoppenbrouwers 2022-2027	€ 145.433	1-1-2022	€ 41.552	€ 21.314.678	100%
12	178322	Brombeeck	Broekstaete Internet- en TV-abonnement 2023 - 2026	€ 32.194	30-6-2023	€ 28.572	€ 21.343.250	100%
13	200487	Ambius	Huur interieurbeplanting Ambius 2023-2028	€ 50.181	17-11-2023	€ 25.091	€ 21.368.340	100%
14	37045	Telemann	Deelnemersovereenkomst Glasvezelnetwerk TeleMANN 2011-2026	€ 46.000	1-3-2011	€ 6.133	€ 21.374.474	100%
15	151303	StgRoutebureauArnhemNijr	Verzoek verlengen instandhoudingsovereenkomst beheer en onderhoud fietsroutenet 2023 - 2	€ 261	12-12-2022	€ 130	€ 21.374.604	100%
						€ 21.374.604		

Dit betreft alle lopende contracten die een looptijd hebben tot na 31 december 2025 en niet opzegbaar zijn.

Bijlage 7: Verklaring van gehanteerde afkortingen

Verklaring van gehanteerde afkortingen

Omdat in deze Programmarekening bepaalde afkortingen worden gebruikt, die niet voor iedereen even duidelijk zijn, wordt hieronder de betekenis van deze afkortingen weergegeven.

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ADV	Arbeids Duur Verkorting
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ARP	Ammoniak Reductie Plan
AVAN	Aanvullend Vervoer Arnhem Nijmegen
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAPG	Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording (provincies en gemeenten)
BCF	BTW Compensatie Fonds
BGT	Basisregistratie grootschalige topografie
BIBOB	(Wet) Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIM	Bedrijfs Interne Milieuzorg
BIS	Bestuurlijk Informatie Systeem
BIZ	Bedrijven Investerings Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
BRP	Basis Riolerings Plan
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BZK	(ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BW	Burgerlijk Wetboek
B & W	Burgemeester en Wethouders
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CPB	Centraal Plan Bureau
CPO	Collectief particulier opdrachtgeversschap
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DIS	Documentair Informatie Systeem
DRAN	Doelgroepen vervoer Regio Arnhem Nijmegen
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Europese Monetaire Unie
ESKAN	Economische Samenwerking Knooppunt Arnhem - Nijmegen
FIDO	(Wet) Financiering Decentrale Overheden
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBKN	Grootschalige Basis Kaart Nederland
GIS	Geografisch Informatie Systeem
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Gelderland Zuid
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GMR	Groene metropoolregio
GOA	Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid
GSP	Groenstructuurplan
GW	Gemeente Wet
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan

HOF	(Wet) Houdbare Overheids Financiën
IBA	Individuele Behandeling Afvalwater
IBO	Instituut Bijzonder Onderzoek
IBOR	Integraal beheer openbare ruimte
IFLO	Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden
IHP	Integraal Huisvesting Programma Onderwijs
IMK	Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere of gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere of gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
IPG	Inzicht Prestaties Gemeenten
IPO	Inter Provinciaal Overleg
IRVN	Samenwerkingsverband ICT Rijk van Nijmegen
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IV3	Informatie voor derden
KAN	Knooppunt Arnhem - Nijmegen
KBO	Katholieke Bond voor Ouderen
LOP	landschapsontwikkelingsplan
MARN	Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen
MEC	Milieu Educatie Centrum
MGR	Modulair gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen
MT	Management Team
M & O	Misbruik en Oneigenlijk gebruik
MUP	Milieu Uitvoerings Programma
NAW	Naam, Adres en Woonplaats
NME	Natuur- en milieueducatie
OZB	Onroerend Zaakbelasting
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
PM	Pro Memorie
P&C	Planning en Control
PIP	Periodiek Instandhouding Plannen
RAS	Regionale adaptie strategie
RBT ANV	Regionaal bureau Toerisme Arnhem-Nijmegen-Veluwe
RES	Regionale Energie Strategie
RFV	Raad voor de Financiële Verhouding
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
ROL	Regionaal Openbaar Lichaam
SPUK	Specifieke uitkering
STOOM	Stichting Ontmoetingsruimte Ouderen Malden
SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten.
SUWI	Samenwerking Uitvoering Werk en Inkomen
TSV	Tijdelijke Stimuleringsregeling Vrijwilligerswerk
VCM	Vitaal centrum Malden
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VTV	Voorlopige Vergunning Tot Verblijf
VR	Verkeers Regel Installatie
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland Zuid
VROM	(ministerie van) Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu

WOZ	(Wet) Waardering Onroerende Zaken
WBK	Wet Basisvoorziening Kinderopvang
WBI	Woningbouwimpuls
WKB	Wet kwaliteitsborgers
WIZ	(stichting) Werk In Zicht
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOO	Wet Open Overheid
wozoco	woonzorgcomplex
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand

Bijlage 8: Beleidsindicatoren

Programma 1

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2025

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	waarde Heumen	waarde Nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P1	onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2023	1,30%	2,40%	Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
P1	onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	4,50	6,3	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
P1	onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	18,00	27,00	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
P1	sport, cultuur en recreatie	Niet-wekelijkse sporters	%	2022	44	46,4	meerdere bronnen	Het percentage niet -wekelijkse sporters
P1	sociaal domein	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2023	542,5	836,6	meerdere bronnen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
P1	sociaal domein	Netto arbeids-participatie	%	2023	74,1	73,1	CBS - Arbeidsdeel-name	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
P1	sociaal domein	Bijstands-uitkeringen	per 10.000 inw 18jr eo	2024	209,4	343,6	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
P1	sociaal domein	Lopende re-integratie-voorziening	per 10.000 inw 15-65jr	2023	39,5	191,5	CBS - Participatie Wet	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar

P1	sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerk-arrangement	per 10.000 inw	2024	n.n.b.	650	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
P1	sociaal domein	% kinderen in uitkeringsgezin	%	2022	4%	6%	CBS	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
P1	sociaal domein	% werkloze jongeren	%	2022	1%	1%	CBS	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	9,70%	11,50%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2023	n.n.b.	0,30%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2023	0,30%	1,10%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Programma 2

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2025

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	waarde heumen	waarde nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P2	veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2024	0,3	2,20	meerdere bronnen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2024	2,1	4,30	meerdere bronnen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
P2	veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2024	0,9	1,2	meerdere bronnen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2024	3	5,7	meerdere bronnen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1000 inw. 12-17 jr	2023	6	9	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.
P2	veiligheid	Jongeren met delict voor rechter	%	2023	1%	1%	Verwey Jonker Instituut	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
P2	economie	Functiemenging	%	2023	42,7	54,2	meerdere bronnen	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
P2	economie	Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2023	172,9	181,8	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
P2	Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	x 1000 euro	2024	415	379	CBS	Bemiddelde WOZ waarde per woning

P2	Vhrosv	Demografische druk	%	2024	84,80%	70,00%	CBS	Het niet-actieve deel van de bevolking (0-19 jaar en >65 jaar) uitgedrukt als percentage van de actieve bevolking (20-65 jaar)
P2	Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2023	3,7	9,1	BAG/ABF	Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen
P2	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoons huishouden	in euro	2024	895	Geen data	COELO	De jaarlijkse woonlasten voor een eenpersoonshuishouden
P2	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons huishouden	in euro	2024	964	geen data	COELO	De jaarlijkse woonlasten voor een meerpersoonshuishouden
P2	volksgezondheid	Fijn huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2023	47	150	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)

Programma 3

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

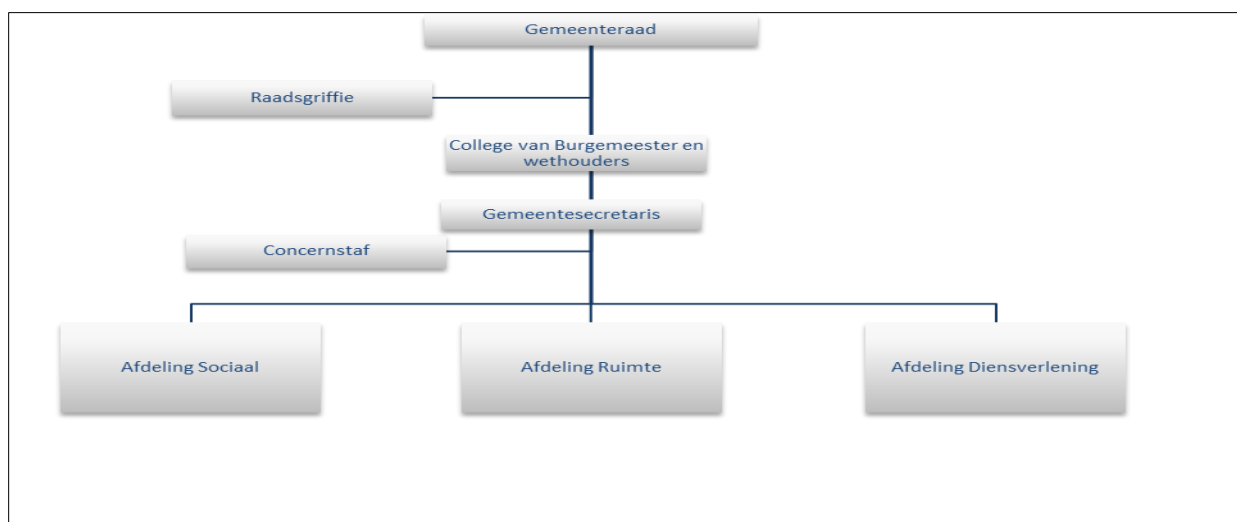
De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2025

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	Waarde Heumen	Waarde Nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P3	bestuur en organisatie	formatie	fte per 1.000 inwoners	2024	7,0	niet bekend	programmarekening 2024	aantal f.t.e. per 1.000 inwoners Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2024
P3	bestuur en organisatie	bezetting	fte per 1.000 inwoners	2024	7,0	niet bekend	programmarekening 2024	aantal f.t.e. Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2024
P3	bestuur en organisatie	apparaatskosten	kosten per inwoner	2024	606	niet bekend	programmarekening 2024	bruto loonsom programmarekening 2023
P3	bestuur en organisatie	extern inhuur	(kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	2024	7,96%	niet bekend	programmarekening 2024	kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen. Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2024
P3	bestuur en organisatie	overhead	%	2024	8,00%	niet bekend	programmarekening 2024	% van totale lasten

Bijlage 9: Gemeentelijke organisatie

De gemeentelijke organisatie

De organisatie van de gemeente Heumen ziet er als volgt uit:

Gemeenteraad

Het aantal leden van de gemeenteraad is afhankelijk van het aantal inwoners. De raadsleden worden voor vier jaar gekozen door de kiesgerechtigde burger. Op grond van het aantal inwoners telt de gemeenteraad van de gemeente Heumen 17 leden. De zetelverdeling ziet er momenteel als volgt uit:

Partij	Zetels
Democraten Gemeente Heumen	6
CDA	2
Groen Links	2
VVD	2
PVDA	2
D66	2
Kiezersclub	1
Totaal	17

Raadsgriffie

De ondersteuning van de gemeenteraad is in handen van de raadsgriffier. De griffier staat de raad, het presidium, de raadscommissies en de voorzitter van de raad terzijde in de zin van advisering en algemene ondersteuning en is centraal aanspreekpunt voor raadsleden, fracties, commissieleden en burgers, voor zover het gaat om raadsonderwerpen.

Presidium

Het presidium wordt gevormd door de fractievoorzitters en de burgemeester. Het presidium stelt de agenda voor de raadsvergadering vast en bepaalt ook welke punten op de agenda komen. Het presidium heeft een coördinerende rol.

Commissies

Raadscommissies

De gemeenteraad wordt in de uitoefening van haar taken bijgestaan door diverse raadscommissies. Deze commissies bestaan uit raadsleden en andere vertegenwoordigers van de politieke partijen. Voorstellen aan de gemeenteraad worden eerst besproken in deze commissies. De commissies behandelen voorstellen informatief en meningsvormend.

De gemeente Heumen kent twee vaste raadscommissies:

1. Raadscommissie Ruimte
2. Raadscommissie Bestuur en Samenleving

Commissie voor bezwaarschriften

De gemeente heeft een adviescommissie voor bezwaarschriften. Deze commissie bestaat uit minimaal drie onafhankelijke leden die worden benoemd en ontslagen door het college van burgemeester en wethouders. Deze commissie adviseert de bestuursorganen van de gemeente Heumen (de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester) over welke beslissingen genomen zouden moeten worden op ingediende bezwaarschriften.

Rekenkamer

De Rekenkamer voert onderzoek uit naar de (maatschappelijke) effecten, de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid. Ook kan de rekenkamer onderzoek doen naar het beheer van de gemeentelijke organisatie, naar de rechtmatigheid van het gemeentelijk beheer, alsmede naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van instellingen waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente worden bekostigd.

College van Burgemeester & Wethouders

Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het coalitieakkoord en zorgt voor het uitvoeren van landelijke regelingen, het zogenoemde medebewind. Het college is over het gevoerde beleid verantwoording schuldig aan de gemeenteraad en kan door de raad ter verantwoording worden geroepen. Het college beslist bij meerderheid van stemmen, waarbij de burgemeester de doorslag geeft als de stemmen staken.

In het college hebben zitting:

- De heer Joerie Minses (burgemeester)
- De heer Vincent Arts (wethouder DGH)
- De heer Wim Wink (wethouder DGH)
- De heer Rob Engels (wethouder VVD)
- De heer Pepijn Baneke (wethouder Groen Links)

Portefeuilleverdeling

In het college hebben burgemeester en wethouders elk hun specifieke taakgebied ofwel portefeuille. Deze taken zijn als volgt verdeeld over de leden van het college.

Burgemeester Joerie Minses*	Wethouder Vincent Arts
Bestuurlijke organisatie Openbare orde en veiligheid Handhaving Representatie (inclusief internationale betrekkingen) Intergemeentelijke samenwerking Personeel en organisatie ICT en digitalisering Erfgoed	Ruimtelijke ordening (Kanaalzone en Vitaal Centrum i.c.m. Financien) Wonen- incl. Omgevingsdienst Nijmegen Omgevingswet Openbare werken
Wethouder Wim Wink	Wethouder Rob Engels
Inwonerparticipatie Externe communicatie (inclusief lokale omroep) Dorps- en wijkplatformen (inclusief dorpshuizen en gemeentelijke gebouwen) Recreatie en toerisme Publieke dienstverlening en evenementen Energie- en transitiewarmte-Regionale Energie Strategie (RES) Verduurzaming	Financiën en grondexploitatie (Kanaalzone en Vitaal Centrum Malden i.c.m. Ruimtelijke ordening) Economische zaken Pacht Gemeentelijk vastgoed Zorg en Welzijn (Wmo, jeugdzorg en jongerenwerk) Doelgroepenvervoer
Wethouder Pepijn Baneke	
Werk en Participatie (inkomen, armoedebelid en schuldhulpverlening) Onderwijs (inclusief bibliotheek) en cultuur Sport en spelen Nieuwkomers en statushouders Spreidingswet verkeer en vervoer(mobiliteit) Klimaatadaptatie en groene aanplant- Regionale Adaptie Strategie (RAS)	

Burgemeester

De burgemeester, Joeri Minses is de voorzitter van de gemeenteraad en van het college. Hij wordt door de Kroon (de Koning en de ministers) benoemd voor een periode van zes jaar.

In de gemeenteraad heeft hij, omdat hij niet gekozen is, een adviserende stem. Ook is de burgemeester verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en de veiligheid in de gemeente. Namens de regering ziet hij er op toe dat de raad en het college geen besluiten nemen die in strijd zijn met de wet of het algemeen belang.

Ambtelijke organisatie

De gemeentesecretaris is de eerste adviseur van het college. Hij staat aan het hoofd van de gemeentelijke organisatie. De ambtelijke organisatie bestaat naast de gemeentesecretaris en een kleine concernstaf uit de afdelingen Publiekszaken, Sociale leefbaarheid, Bouwen milieu en leefomgeving, Facilitaire Ondersteuning en Bedrijfsondersteuning.

De gemeentesecretaris en vier afdelingshoofden richten zich op het ontwikkelen van de strategie, het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen en het coördineren van de verschillende activiteiten.

Contactgegevens van het Gemeentehuis

Bezoekadres:	Correspondentieadres:
Gemeentehuis	Gemeentehuis
Kerkplein 6	Postbus 200
6581 AC MALDEN	6580 AZ MALDEN
Telefoon:	14-024
Internet:	www.heumen.nl
Email:	heumen@heumen.nl

Bijlage 10: Kerngegevens

Grondgebied

In 1980 werden de toenmalige gemeenten Overasselt en Heumen samengevoegd tot de gemeente die we nu kennen. Het samengaan van deze twee gemeenten omvatte het hele grondgebied behalve Balgoij dat naar Wijchen is gegaan. De gemeente Heumen bestaat nu uit de dorpen Nederasselt, Overasselt, Heumen en Malden. De gemeente Heumen grenst aan de volgende buurgemeenten: Nijmegen, Berg en Dal, Mook, Grave, Cuijk en Wijchen.

Kerngegevens

Relevante kerngegevens van de gemeente Heumen, uitgesplitst naar fysieke en sociale structuur zijn in de onderstaande tabellen weergegeven. Deze kerngegevens zijn ontleend aan:

1. de verdeelmaatstaven binnen de algemene uitkering uit het gemeentefonds op basis van de meest actuele inzichten.
2. Het IBOR beheerssysteem voor het wegbeheer.
3. het gemeentelijk rioleringsplan m.b.t. het aantal rioolaansluitingen.

Sociale structuur

	Voorlopig 01-01-2025	Werkelijk 01-01-2024	Werkelijk 01-01-2023
Totaal aantal inwoners (<i>voorlopige cijfers 1-1-2025</i>) *	16.859	16.836	16.824
Waarvan 0 – 19 jaar	3.366	3.374	3.416
Waarvan 20 – 64 jaar	9.027	9.106	9.145
Waarvan boven 64 jaar	4.466	4.348	4.263
Aantal Eenouderhuishoudens **	447	444	440
Malden	11.317	11.345	11.245
Overasselt	2.705	2.713	2.815
Heumen	1.979	1.950	1.920
Nederasselt	858	820	844
Leerlingen primair onderwijs per 1 oktober	1.286	1.220	1.216
Waarvan openbaar primair	464	442	423
Waarvan bijzonder primair	822	778	793
Cliënten algemene bijstand	242	236	236
Werknemers WSW (volgens algemene uitkering) **	38	38	38

Toelichting:

* aantal inwoners per 1-1-2025 is voorlopig gebaseerd op CBS-info ultimo februari 2024.

**Eigen schattingen t.a.v. aantallen 2025. Cijfers worden in de loop van 2025 definitief vastgesteld.

Financiële structuur (*bedragen in euro's*)

	Voorlopig 01-01-2025	Werkelijk 01-01-24	Werkelijk 01-01-2023
Resultaat per inwoner	32	214	244
Investerings bedrag (in duizend euro) per inwoner	149	1.463	97
Gewone uitgaven per inwoner	4.580	2.891	2.878
Belastingen per inwoner	269	264	270
Riool- en reinigingsrechten per inwoner	174	168	164
Leges per inwoner	41	33	28
Uitkering gemeentefonds per inwoner	1.710	1.574	1.576
Leningschuld per inwoner	2.131	2.265	1.312
Eigen vermogen (alg. res. en bestemmingsres.) per inwoner	1.083	1.040	913

Fysieke structuur	Voorlopig 01-01-2025	Werkelijk 01-01-2024	Werkelijk 01-01-2023
Oppervlakte gemeente in hectare*	3.971	3.971	3.971
Waarvan binnenwater*	184	184	184
Aantal verblijfsruimten woonfunctie	7.421	7.379	7.358
Aantal verblijfsruimten logiesfunctie	229	213	152
Gemiddelde woonruimtebezetting**	2,27	2,21	2,24
Afvoer huis- en grofvuil in percelen <i>M.i.v. 2023 op basis van gegevens Munitax</i>	7.447	7.427	7.328
Waarvan woonruimten	7.300	7.280	7.181
Waarvan bedrijfsobjecten	147	147	147
Aantal rioolaansluitingen	8.024	7.869	7.819

*Aantallen 2025 zijn voorlopige ramingen. De aantallen worden in de loop van 2025 door het CBS definitief vastgesteld.

**Aantal verblijfsruimten (woon- en logiesfunctie gedeeld door aantal inwoners).

Fysieke structuur wegbeheer per 19-03-2025									
Areaalgegevens gemeente Heumen per verhardingssoort									
Gebied	Oppervlakte per verhardingssoort				Elementen		Half- en onverhard		Totaal
	Asfalt		Beton						
Buitengebied	60.671	m2	3.913	m2	17.207	m2	20.167	m2	101.959 m2
Buitengebied West	172.143	m2	13.824	m2	11.085	m2	27.630	m2	224.681 m2
Heumen	51.642	m2	2.001	m2	62.025	m2	48.038	m2	163.707 m2
Malden	175.906	m2	2.840	m2	411.113	m2	9.684	m2	599.543 m2
Nederasselt	12.044	m2	148	m2	20.154	m2	1.861	m2	34.206 m2
Overasselt	75.305	m2	9.076	m2	77.699	m2	28.475	m2	190.555 m2
Totaal	547.711	m2	31.803	m2	599.283	m2	135.855	m2	1.314.651 m2
Areaalgegevens per verhardingssoort (Maart 2025)									

Bijlage 11: Concept Raadsbesluit

Raadsvergadering: 3 juli 2025
Onderwerp: Programmarekening 2024

De raad van de gemeente Heumen in openbare vergadering bijeen;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 3 juni 2025
gelet op artikel 197 en 198 van de Gemeentewet

Besluit

Wij stellen u voor:

1. Over te gaan tot vaststelling van de programmarekening 2024;
2. Het voordelige rekeningresultaat ad € 552.938 als volgt te bestemmen:
 - a) Overeenkomstig het B&W advies 'Decembercirculaire 2024' het budget behorende bij de decentralisatieuitkering Wet betaalbare huur ad. € 2.000 via resultaatbestemming over te hevelen naar 2025;
 - b) Overeenkomstig het B&W advies 'Decembercirculaire 2024' het budget behorende bij de decentralisatieuitkering Natuurbrandpreventie- en mitigatie ad. € 90.000 via resultaatbestemming over te hevelen naar 2025;
 - c) Overeenkomstig het B&W advies 'Decembercirculaire 2024' het budget behorende bij de decentralisatieuitkering Register externe veiligheidsrisico's ad. € 10.000 via resultaatbestemming over te hevelen naar 2025;
 - d) Overeenkomstig het B&W advies 'Decembercirculaire 2024' 2024' het budget behorende bij de decentralisatieuitkering Spreidingswet ad. € 29.000
 - e) Een bedrag van € 48.100, zijnde het restantbudget voor inclusie via resultaatbestemming over te hevelen naar 2025;
 - f) Overeenkomstig het B&W advies 'Decembercirculaire 2024' 2024' het budget behorende bij de decentralisatieuitkering Meerkosten Oekraïne sociaal domein ad. € 25.000 te bestemmen en te storten in een bestemmingsreserve extra incidentele middelen Jeugdzorg;
 - g) Overeenkomstig het B&W advies 'Decembercirculaire 2024' 2024' het budget behorende bij de decentralisatieuitkering Vangnetconstructie energietoelage ad. € 18.000 te bestemmen en te storten in een bestemmingsreserve extra incidentele middelen Jeugdzorg;
 - h) Een bedrag van € 16.440 op verzoek van de Rekenkamer via resultaatbestemming over te hevelen naar 2025;
 - i) Een bedrag van € 10.404 te bestemmen en te storten, overeenkomstig het Raadsbesluit 2023, in de bestemmingsreserve Kosten Opstellen integraal huisvestingsplan;
 - j) Een bedrag van € 57.000 te bestemmen en te storten in de bestemmingsreserve "Informatiebeleidsplan en automatisering".
 - k) Het restant ad. € 246.994 toe te voegen aan de algemene reserve.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Heumen,
In zijn openbare vergadering van 3 juli 2025

Y. Collombon
Griffier

J. Minses
Voorzitter

